

2024

Urząd Statystyczny
w Łodzi

Rocznik Statystyczny Województwa Łódzkiego

Statistical Yearbook of Łódzkie Voivodship

Urząd Statystyczny w Łodzi Statistical Office in Łódź

Łódź 2024

Zespół redakcyjny Urzędu Statystycznego w Łodzi
Editorial Board of Statistical Office in Łódź

Przewodniczący
President
Piotr Ryszard Cmela

Członkowie
Members
Joanna Drop, Jerzy Harbat, Izabela Kaleta, Tomasz Piasecki, Katarzyna Szkopiecka

OPRACOWANIE MERYTORYCZNE I PRACE WYDAWNICZE
CONTENT-RELATED WORKS AND EDITORIAL WORKS
Urząd Statystyczny w Łodzi, Łódzki Ośrodek Badań Regionalnych
Statistical Office in Łódź, Łódzkie Centre for Regional Surveys

Zespół autorski
Editorial team
Iwona Bednarska, Angelika Boncler, Anna Buczek-Toboła, Anna Gierlich, Magdalena Hochman, Izabela Kaleta, Aleksandra Krupińska, Mateusz Kusztelak, Elżbieta Kucek, Jolanta Maniewska, Aneta Matysiak, Joanna Szmerka

pod kierunkiem
supervised by
Katarzyny Szkopieckiej

Tłumaczenie
Translation
Aleksandra Krupińska

Zdjęcie na okładce:
Photograph on the cover:

Pałac Biskupów Kujawskich w Wolborzu (fot. Magdalena Hochman)

ISSN 0239-7366

Publikacja dostępna na stronie internetowej
Publication available on the website
lodz.stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła
When publishing Statistical Office data – please indicate the source

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Łodzi prezentuje Państwu dwudzieste piąte wydanie Rocznika Statystycznego Województwa Łódzkiego. Publikacja ta ma charakter zbiorczy i zawiera zestaw informacji charakteryzujących warunki życia społeczeństwa i stan gospodarki województwa łódzkiego.

Szczegółowe dane statystyczne zgrupowano w 21 działach tematycznych, wzbogaconych ilustracją graficzną w formie wykresów i kartogramów. Wybrane zagadnienia zaprezentowano także w układzie wyznaczonym przez Delimitację Obszarów Wiejskich (DOW) umożliwiającym porównanie wyników badań statystycznych statystyki publicznej dla obszarów wiejskich oraz miast według ich wielkości.

Podsumowanie prezentowanych danych stanowią dwie tablice przeglądowe, zawierające ważniejsze dane o województwie w latach 2000, 2010, 2015 i 2023 oraz przedstawiające ogólny obraz województwa na tle kraju w 2023 r. Zamieszczony materiał statystyczny opatrzono uwagami ogólnymi, uwzględniającymi wyjaśnienia dotyczące terminologii, metodologii i zakresu informacji.

Rocznik, poza wydaniem książkowym, dostępny jest w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu <https://lodz.stat.gov.pl>. Szczegółowe dane statystyczne dostępne są również w innych publikacjach Urzędu Statystycznego, na portalu internetowym oraz w bazach danych GUS.

Przekazując Państwu kolejne wydanie Rocznika wyrażam nadzieję, że zawarte w nim informacje będą pomocne w obserwacji zmian i kierunków rozwoju regionu.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Łodzi

dr Piotr Ryszard Cmela

PREFACE

The Statistical Office in Łódź is pleased to present you the twenty-fifth edition of the Statistical Yearbook of the Łódzkie Voivodship. This publication contains the set of statistical information characterising the living standards of inhabitants and the economic potential of the voivodship.

Detailed information have been grouped into 21 chapters, enriched with graphic illustrations in the form of charts and cartograms. Selected issues were also presented in the layout determined by the Delimitation of Rural Areas (DOW) allowing comparison of the results of public statistical surveys for rural areas and cities by their size.

The study is supplemented by two review tables with the most important data on the Voivodship in 2000, 2010, 2015 and 2023 as well as selected information on the Voivodship against the background of the country in 2023. The statistical material has been completed with general notes with explanations of terminology, methodology and scope of information.

The Yearbook is available as a book and also on the website: <https://lodz.stat.gov.pl>. Detailed statistical data are also available in other publications of the Statistical Office, as well as on the website and in the databases of the Statistics Poland.

Presenting the readers another edition of the Yearbook, I would like to express my hope that the information contained in it will help to capture trends and directions of the region's development.

Director
of the Statistical Office
in Łódź

Piotr Ryszard Cmela, Ph.D.

Spis rzeczy

Przedmowa	
Objaśnienia znaków umownych	
Ważniejsze skróty	

Działy

I. Warunki naturalne i ochrona środowiska	
II. Samorząd terytorialny	
III. Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości	
IV. Ludność	
V. Rynek pracy	
VI. Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne	
VII. Gospodarstwa domowe. Mieszkania	
VIII. Edukacja i wychowanie	
IX. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	
X. Kultura. Turystyka. Sport	
XI. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne	
XII. Rolnictwo	
XIII. Leśnictwo i łowiectwo	
XIV. Przemysł i budownictwo	
XV. Transport	
XVI. Handel. Ceny	
XVII. Finanse przedsiębiorstw	
XVIII. Finanse publiczne	
XIX. Inwestycje. Środki trwałe	
XX. Rachunki regionalne	
XXI. Podmioty gospodarki narodowej	

Tablice przeglądowe

I. Województwo na tle kraju w 2023 r.	
II. Ważniejsze dane o województwie	
Uwagi ogólne	
Uwagi do działów	

Contents

	Str. Page
Preface	3, 4
Symbols	6
Major abbreviations	7

Chapters

Environment and environmental protection	11
Local government	26
Public safety. Justice	27
Population	30
Labour market	50
Wages and salaries. Social benefits	63
Households. Dwellings	67
Education	82
Health care and social welfare	91
Culture. Tourism. Sport	103
Science and technology. Information society	114
Agriculture	119
Forestry and hunting	129
Industry and construction	134
Transport	138
Trade. Prices	142
Finances of enterprises	145
Public finance	152
Investments. Fixed assets	157
Regional accounts	161
Entities of the national economy	163

Review tables

Voivodship on the background of the country in 2023	166
Major data on voivodship	171
General notes	180
Notes to chapters	185

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (–)	zjawisko nie wystąpiło magnitude zero
Zero:	(0) zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit
	(0,0) zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit
Kropka (.)	brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
Znak (Δ)	nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 18 na str. 188 categories of applied classification presented in an abbreviated form; full names are given in the general notes to the Yearbook, item 18 on page 188
„W tym” “Of which”	nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given
Comma (,)	used in figures represents the decimal point

Ważniejsze skróty **Major abbreviations**

Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc
mln	milion
zł PLN	złoty złoty
szt. pcs	sztuka pieces
wol. vol.	wolumin volume
kg	kilogram kilogram
dt	decytona deciton
t	tona tonne
mm	milimetr millimetre
m	metr metre
km	kilometr kilometre
m ²	metr kwadratowy square metre
ha	hektar hectare
km ²	kilometr kwadratowy square kilometre
l	litr litre
hl	hektolitr hectolitre
m ³	metr sześcienny cubic metre
dam ³	dekametr sześcienny cubic decametre
hm ³	hektometr sześcienny cubic hectometre
kWh	kilowatogodzina kilowatt·hour
GWh	gigawatogodzina gigawatt·hour
TJ	teradžul terajoule

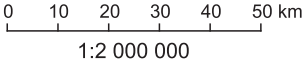
Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning
°C	stopień Celsjusza centigrade
s	sekunda second
min	minuta minute
h	godzina hour
d 24 h	dość 24 hours
r.	rok
ceg brick	cegła przeliczeniowa materiałów ściennych standard brick unit expressing the quantity of wall building materials
t/r t/y	ton rocznie tonnes per year
art. Art.	artykuł article
dok. cont.	dokończenie continued
n.p.m. a.s.l.	nad poziomem morza above the sea level
nr (Nr) No.	numer number
pkt	punkt
p.proc.	punkt procentowy percentage point
poz.	pozycja
tabl.	tablica table
ust.	ustęp
0°1'1"	E N S W wschód East północ North południe South zachód West
Dz. U.	Dziennik Ustaw
Dz. Urz.	Dziennik Urzędowy
i in.	i inni
im.	imienia

Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning
itp. etc.	i tym podobne and the like
m.in. i.a.	między innymi among others
np. e.g.	na przykład for example
tj. i.e.	to jest that is
tzn. i.e.	to znaczy that is
tw.	tak zwany
ww.	wyżej wymieniony
z późn. zm.	z późniejszymi zmianami
PKP	Polskie Koleje Państwowe

Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning
NUTS	Nomenklatura Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych Nomenclature of Territorial Units for Statistics
ESA	Europejski System Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej European System of National and Regional Accounts in the European Union
EKG ECE	Europejska Komisja Gospodarcza Economic Commission for Europe
Eurostat	Urząd Statystyczny Unii Europejskiej Statistical Office of the European Union
OECD	Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju Organization for Economic Cooperation and Development
ONZ UN	Organizacja Narodów Zjednoczonych United Nations
UE EU	Unia Europejska European Union

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY W 2023 R. **ADMINISTRATIVE DIVISION IN 2023**

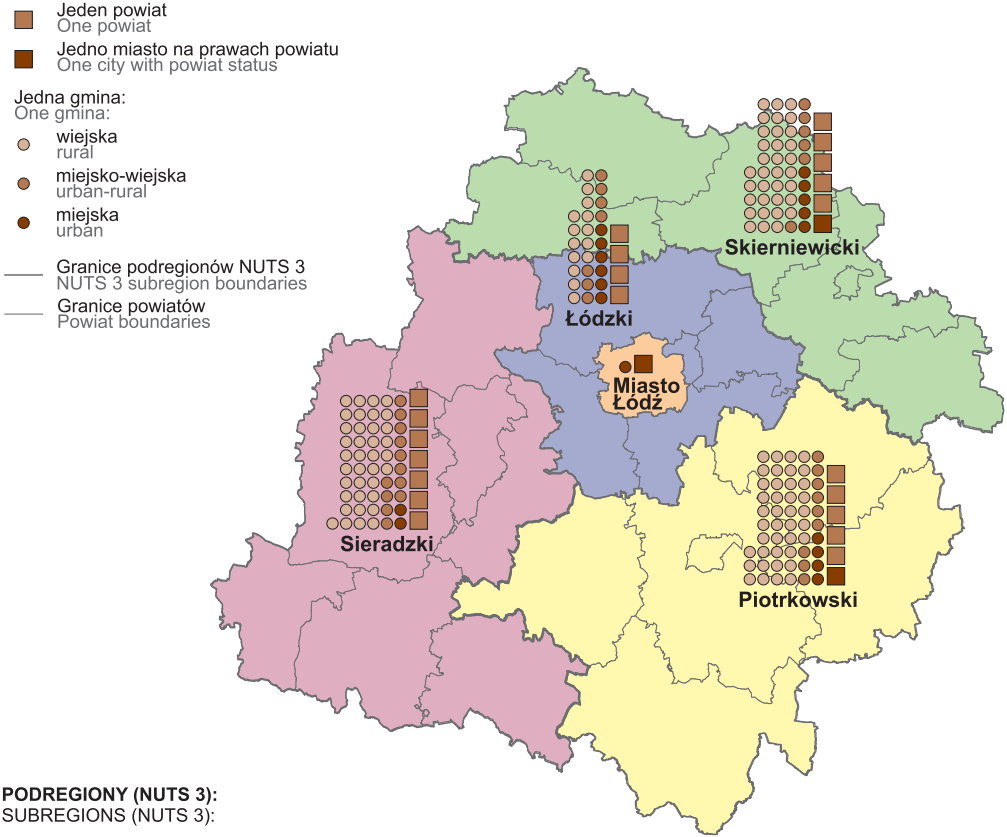
Powierzchnia	Area	18 219 km ²
Powiaty	Powiats	21
Miasta na prawach powiatu	Cities with powiat status	3
Gminy ogółem	Total gminas	177
Gminy miejskie	Urban gminas	18
Gminy miejsko-wiejskie	Urban-rural gminas	34
Gminy wiejskie	Rural gminas	125
Miasta	Cities and towns	52

- Granice podregionów NUTS 3
NUTS 3 subregion boundaries
- Granice powiatów
Powiat boundaries
- Granice gmin
Gmina boundaries
- brzeziński**
Nazwy powiatów
Powiat names
- **ŁÓDŹ**
Siedziba władz wojewódzkich
Seat of the Voivodship authorities
- **SKIERNIEWICE**
Miasta na prawach powiatu
Cities with powiat status
- **Brzeziny**
Miasta – siedziby powiatów
Cities – seats of powiats

- ◆ Najdalej wysunięte punkty województwa
Extreme points of the Voivodship
 - △ Najwyżej położony punkt województwa (w m n.p.m.)
Highest point of the Voivodship (in m a.s.l.)
 - ▽ Najniżej położony punkt województwa (w m n.p.m.)
Lowest point of the Voivodship (in m a.s.l.)
- Długość granicy z poszczególnymi województwami podana jest pod nazwami tych województw (w km).
The length of a boundary with each voivodship is given under the name of a given voivodship (in km).

**PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO WEDŁUG KLASYFIKACJI JEDNOSTEK
TERYTORIALNYCH DO CELÓW STATYSTYCZNYCH (NUTS) W 2023 R.**
DIVISION OF ŁÓDZKIE VOIVODSHIP ACCORDING TO THE CLASSIFICATION OF TERRITORIAL
UNITS FOR STATISTICS (NUTS) IN 2023

**PODREGIONY (NUTS 3):
SUBREGIONS (NUTS 3):**

PL711 – Miasto Łódź

Miasto na prawach powiatu
City with powiat status
Łódź

(1)

PL712 – Łódzki

Powiaty
Powiaty

brzeziński (5)
łódzki wschodni (6)
pabianicki (7)
zgierski (9)

PL713 – Piotrkowski

Powiaty
Powiaty

bełchatowski (8)
opoczyński (8)
piotrkowski (11)
radomszczański (14)
tomaszowski (11)

Miasto na prawach powiatu
City with powiat status
Piotrków Trybunalski

(1)

PL714 – Sieradzki

Powiaty
Powiaty

łaski (5)
pajęczański (8)
poddębicki (6)
sieradzki (11)
wieluński (10)
wierszowski (7)
zduńskowolski (4)

PL715 – Skierniewicki

Powiaty
Powiaty

kutnowski (11)
łęczycki (8)
łowicki (10)
rawski (6)
skierniewicki (9)

Miasto na prawach powiatu
City with powiat status
Skierniewice

(1)

W nawiasach podano liczbę gmin.
The number of gminas is given in parentheses.

Dział I. Warunki naturalne i ochrona środowiska
Chapter I. Environment and environmental protection

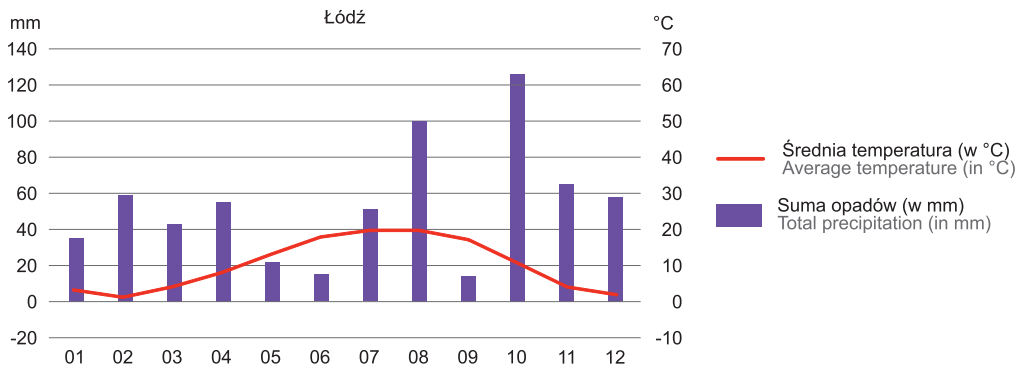
TABL. 1. WARUNKI METEOROLOGICZNE
METEOROLOGICAL CONDITIONS

STACJA METEOROLOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Wzniesie- nie stacji nad poziomem morza w m Station elevation above the sea level in m	Temperatury w °C					Temperatures in °C		
		średnie ^a					skrajne		amplitudy temperatur skrajnych amplitudes of extreme temperatures
		1971– 2000	1991– 2020	2011– 2020	2016– 2020	2023	maksi- mum	mini- mum	
							1971–2023		
Łódź	187	8,0	8,8	9,4	9,6	10,0	37,6	-30,3	67,9

STACJA METEOROLOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Roczne sumy opadów w mm Total annual precipitation in mm					Średnia prędkość wiatru w m/s Average wind velocity in m/s	Uśłonecznie- nie w h Sunshine duration in h	Średnie zachmurzenie w oktantach ^b Average cloudiness in octants ^b
	1971–2000	1991–2020	2011–2020	2016–2020	2023			
	średnie ^a							
Łódź	571	578	568	619	644	3,1	1904	5,7

a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów. b Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami).
Źródło : dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego.
a Data for multi-year periods include annual averages for these periods. b Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover).
Source : data of the Institute of Meteorology and Water Management – National Research Institute.

WYKRES 1. TEMPERATURY POWIETRZA I OPADY ATMOSFERYCZNE W WYBRANYCH
STACJACH METEOROLOGICZNYCH W 2023 R.
CHART 1. AIR TEMPERATURES AND ATMOSPHERIC PRECIPITATION IN SELECTED
METEOROLOGICAL STATIONS IN 2023

TABL. 2. **POWIERZCHNIA GEODEZYJNA WEDŁUG KIERUNKÓW WYKORZYSTANIA**
Stan w dniu 1 stycznia
GEODETIC AREA BY THE LAND USE
As of 1 January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2024		SPECIFICATION
	w ha in ha			odsetkach in percent	
Powierzchnia ogólna	1821895	1821895	1821898	100,0	Total area
w tym:					of which:
Użytki rolne	1284434	1282735 ^a	1275194 ^a	70,0	Agricultural land
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	402290	395118	395689	21,7	Forest land as well as wooded and bushy areas
Grunty pod wodami powierzchniowymi	11324	12280 ^b	12607 ^b	0,7	Land under surface waters
Grunty zabudowane i zurbanizowane	101893	111002	118091	6,5	Built-up and urbanised areas
Nieuzytki	14680	14443	14668	0,8	Wasteland

a Łącznie z gruntami zadrzewionymi i zakrzewionymi na użytkach rolnych, ujmowanymi do 2016 r. w pozycji „grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione”. b Łącznie z gruntami przeznaczonymi pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

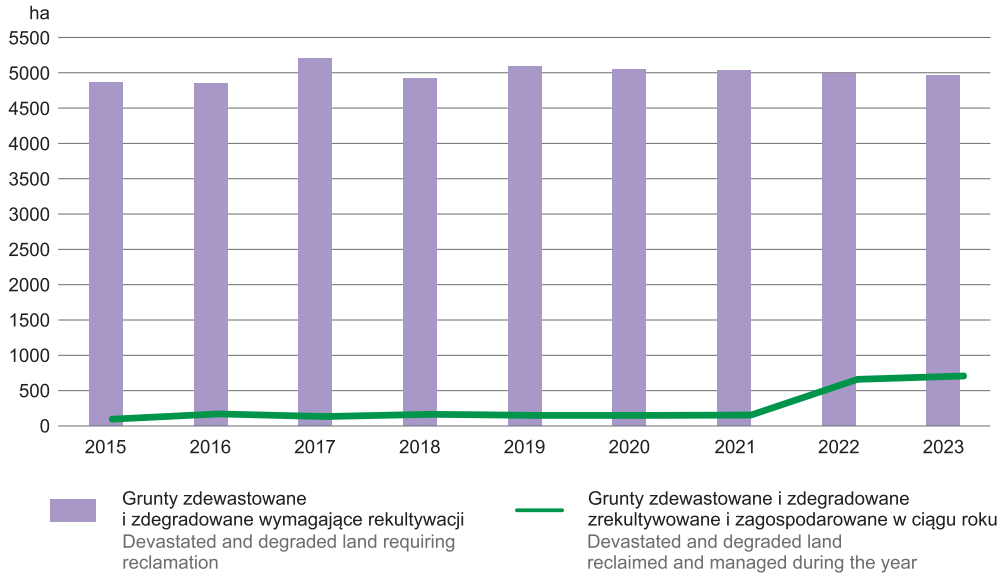
a Including woodland and shrubland on agricultural land, classified until 2016 in the item „forest land as well as woodland and shrubland”.

b Including areas used for the construction of public roads or railways.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

WYKRES 2. **GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE**

CHART 2. **DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND**

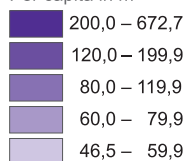
Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

MAPA 1. ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI^a W 2023 R.

MAP 1. WATER CONSUMPTION FOR THE NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION^a IN 2023

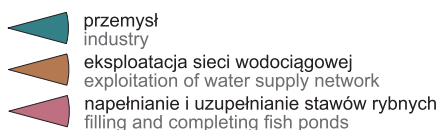
Na 1 mieszkańca w m³
Per capita in m³

Łódzkie = 107,5 m³

W % zużycia wody ogółem

In % of total water consumption

Na 1 mieszkańca
Per capita

^a Dane nie dotyczą zużycia na potrzeby rolnictwa.

^a Excluding water consumption of water for agricultural purposes.

TABL. 3. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZANE DO WÓD LUB DO ZIEMI
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

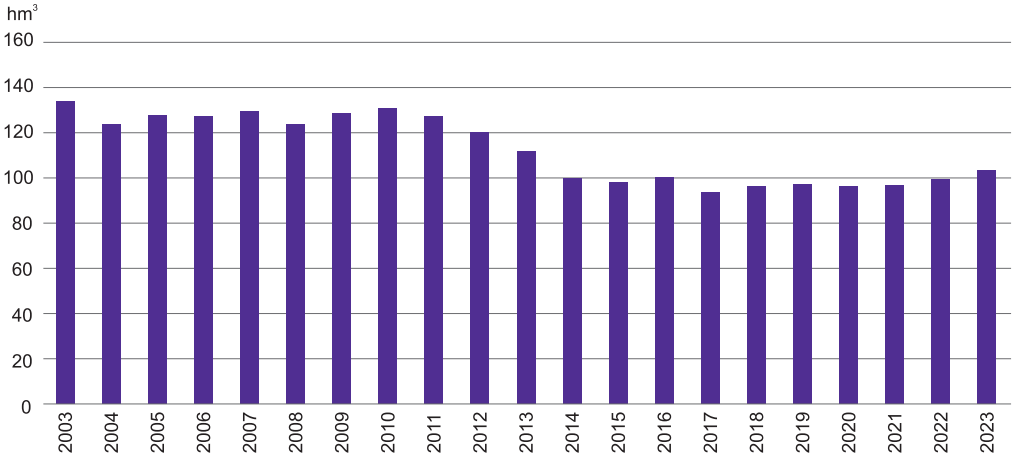
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023		SPECIFICATION
	w hm³ in hm³			w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	98,7	97,1	100,4	104,0	100,0	TOTAL
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	16,8	12,5	15,2	15,2	14,6	discharged directly by plants ^a
w tym wody chłodnicze	0,5	0,9	0,9	0,6	0,6	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną	81,9	84,6	85,2	88,8	85,4	discharged by sewage network
W tym ścieki wymagające oczyszczania	98,2	96,2	99,5	103,4	99,4	Of which wastewater requiring treatment
oczyszczane	95,2	91,5	92,7	96,2	92,5	treated
mechanicznie	7,9	0,4	0,5	0,4	0,4	mechanically
chemicznie ^b	0,3	0,7	0,8	0,7	0,7	chemically ^b
biologicznie	12,2	13,4	13,9	14,2	13,7	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	74,9	77,1	77,5	80,9	77,8	with increased biogene removal
nieoczyszczane	2,9	4,7	6,8	7,2	6,9	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	2,9	4,7	6,8	7,2	6,9	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	discharged by sewage network

a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. b Dane dotyczą tylko ścieków przemysłowych.

a Including cooling water and polluted water from drainage of mines and building structures as well as from contaminated precipitation water.

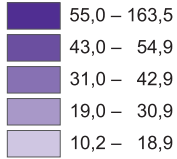
b Data concern only industrial wastewater.

WYKRES 3. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA
ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI
CHART 3. INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER REQUIRING TREATMENT
DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

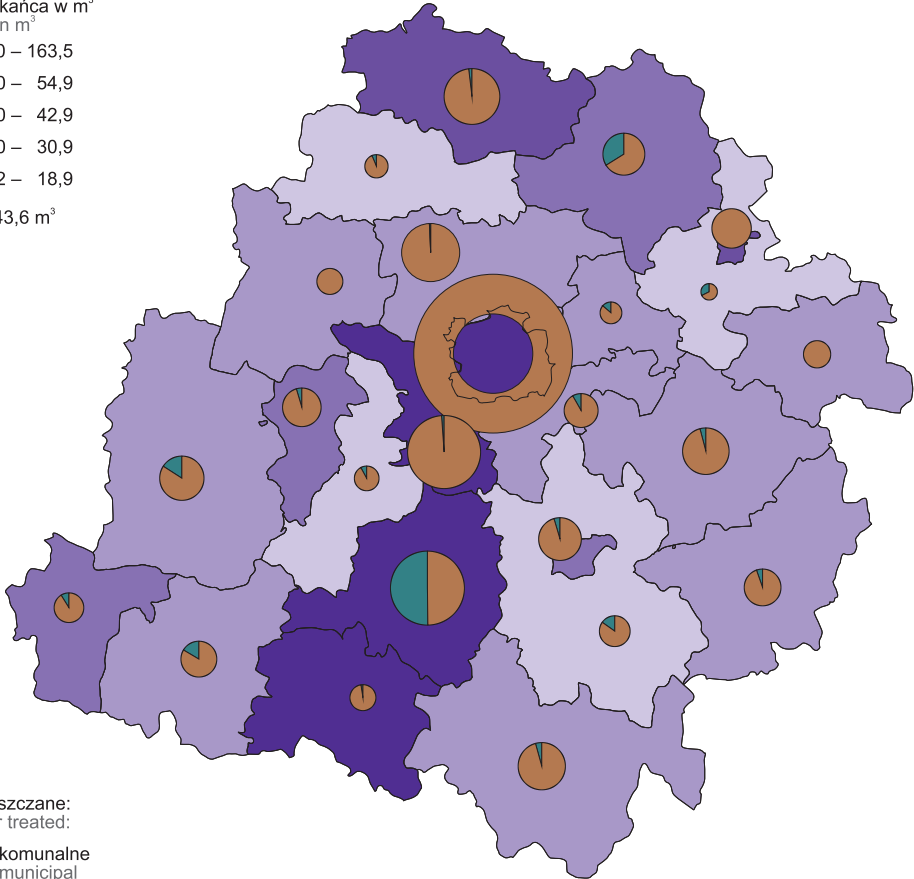

**MAPA 2. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA
ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI W 2023 R.**
**MAP 2. INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER REQUIRING
TREATMENT DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND IN 2023**

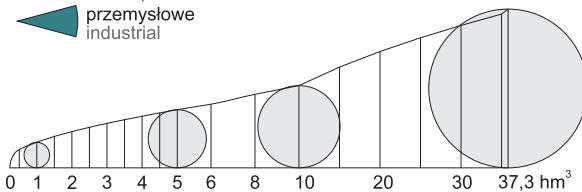
Na 1 mieszkańca w m³
Per capita in m³

Łódzkie = 43,6 m³

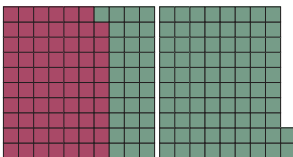

Ścieki oczyszczane:
Wastewater treated:

Łódzkie = 96,2 hm³

Zakłady odprowadzające ścieki
Plants discharging wastewater

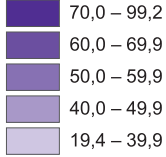

1 zakład:
1 plant:

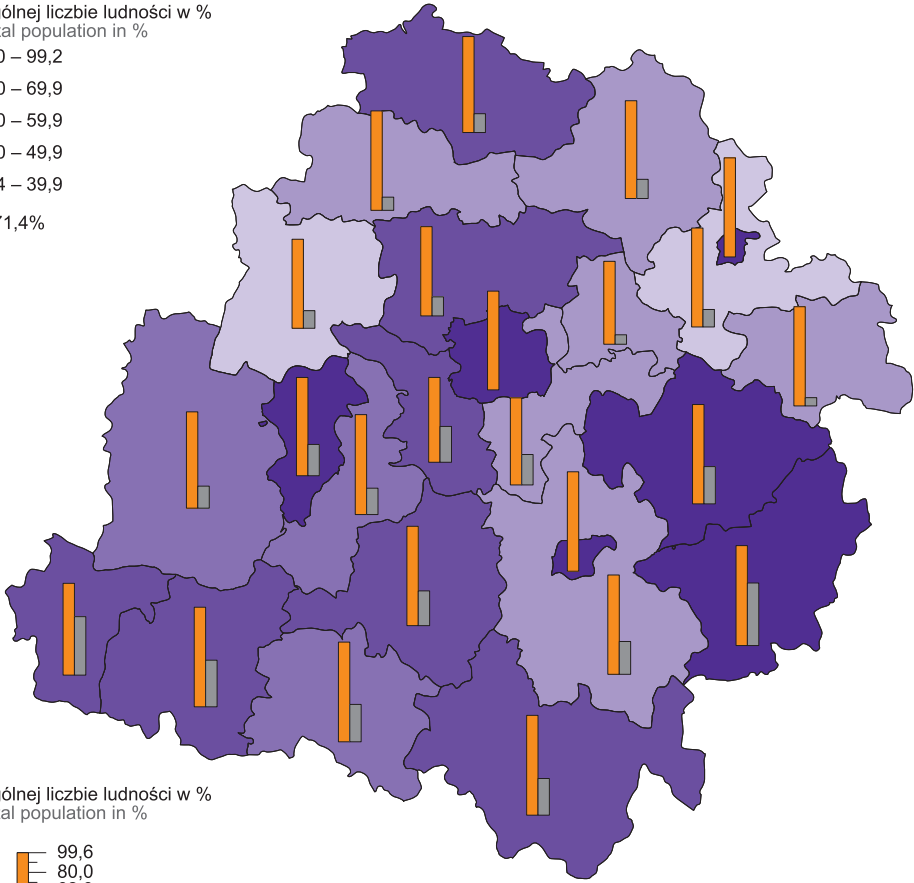
- odprowadzający ścieki wymagające oczyszczenia bezpośrednio do wód lub do ziemi
discharging wastewater requiring treatment directly into waters or into the ground
- odprowadzający ścieki do kanalizacji
discharging wastewater into sewerage network

MAPA 3. LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W 2023 R.
MAP 3. POPULATION CONNECTED TO WASTEWATER TREATMENT PLANTS IN 2023

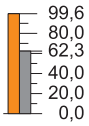
Udział w ogólnej liczbie ludności w %
 Share in total population in %

Łódzkie = 71,4%

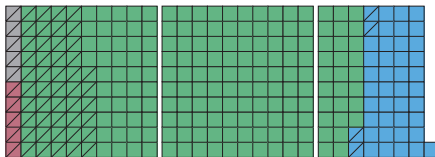

Udział w ogólnej liczbie ludności w %
 Share in total population in %

Miasta Wieś
 Urban areas Rural areas

Oczyszczalnie ścieków w województwie
 Wastewater treatment plants in the voivodship

- ☐ 1 oczyszczalnia ścieków:
1 wastewater treatment plant:
- ☒ w tym 1 oczyszczalnia ścieków przemysłowych
of which 1 industrial wastewater treatment plant
- ☐ mechaniczna
mechanical
- ☐ chemiczna
chemical
- ☐ biologiczna
biological
- ☐ z podwyższonym usuwaniem biogenów
with increased biogene removal

TABL. 4. EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA
EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS FROM PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Emisja zanieczyszczeń w tys. ton:					Emission of pollutants in thousand tonnes:
pyłowych	2,8	1,6	1,5	1,1	particulates
w tym pyły ze spalania paliw	2,2	1,2	1,1	0,8	of which particulate from the combustion of fuels
gazowych	42262,6	35547,4	40817,5	31609,1	gaseous
w tym:					of which:
dwutlenek siarki	84,2	37,6	41,8	31,4	sulphur dioxide
tlenek węgla	25,2	23,8	34,5	28,9	carbon monoxide
tlenki azotu ^a	43,0	27,6	32,2	24,2	nitrogen oxides ^a
dwutlenek węgla	42108,5	35437,0	40706,6	31522,2	carbon dioxide
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					Pollutants retained in pollutant reduction systems:
w tys. ton:					in thousand tonnes:
pyłowe	5157,8	3978,0	4829,7	3479,3	particulate
gazowe (bez dwutlenku węgla)	529,0	879,7	1150,5	836,2	gaseous (excluding carbon dioxide)
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					in % of pollutants produced:
pyłowych	99,9	100,0	100,0	100,0	particulate
gazowych (bez dwutlenku węgla)	77,4	88,8	91,2	90,6	gaseous (excluding carbon dioxide)

a W przeliczeniu na dwutlenek azotu.

a In terms of nitrogen dioxide.

TABL. 5. URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
URZĄDZENIA – stan w dniu 31 grudnia			EQUIPMENT – as of 31 December		
Cyklony	161	123	110	100	Cyclones
Multicyklony	57	62	52	56	Multicyclones
Filtry tkaninowe	390	483	491	481	Fabric filters
Elektrofiltry	55	56	58	62	Electrofilters
Urządzenia mokre	56	66	68	65	Wet air cleaners
Inne	53	57	58	76	Others
PRZEPŁYW GAZÓW ODLOTOWYCH w dam ³ /h			WASTE GAS FLOW in dam ³ /h		
Cyklony	4237	2785	2839	2714	Cyclones
Multicyklony	1021	1232	1029	1104	Multicyclones
Filtry tkaninowe	6606	8765	8847	8783	Fabric filters
Elektrofiltry	35555	33119	34395	34580	Electrofilters
Urządzenia mokre	29230	30063	30771	30740	Wet air cleaners
Inne	1923	10920	11196	9751	Others

TABL. 6. POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA^a
Stan w dniu 31 grudnia
AREA OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023			SPECIFICATION
	w ha		in ha	w % powierzchni ogólnej województwa in % of total area of the voivodship		na 1 mieszkańca w m ² per capita in m ²	
OGÓŁEM	357795,8	356000,9	356165,7	356177,8	19,5	1507,6	TOTAL
Parki narodowe	68,3	68,3	68,3	68,3	0,0	0,3	National parks
Rezerваты przyrody	7418,8	7088,6	7088,4	7090,8	0,4	30,0	Nature reserves
Parki krajobrazowe ^b	95911,0	97789,2	97790,0	97790,0	5,4	413,9	Landscape parks ^b
Obszary chronionego krajobrazu ^b	240883,3	237202,9	237202,9	237202,9	13,0	1004,0	Protected landscape areas ^b
Stanowiska dokumentacyjne	33,7	31,7	31,7	31,7	0,0	0,1	Documentation sites
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	11827,1	12011,5	12251,9	12267,4	0,7	51,9	Landscape-nature complexes
Użytki ekologiczne	1653,9	1808,8	1732,7	1726,9	0,1	7,3	Ecological areas

a Dane nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000, obejmują tylko tę ich część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych. b Bez powierzchni rezerwatów przyrody i innych form ochrony przyrody położonych na ich terenie.

a Data do not include information concerning the areas of the Natura 2000 network, data include only the part located within other legally protected areas. b Excluding nature reserves and other forms of nature protection located within those areas.

TABL. 7. PARKI NARODOWE
Stan w dniu 31 grudnia
NATIONAL PARKS
As of 31 December

LATA YEARS PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS		Powierzchnia ^a w ha Area ^a in ha			
		ogółem grand total	w tym gruntów leśnych of which forest land	z liczby ogółem – pod ochroną ścisłą ^b of grand total number – under strict protection ^b	
				razem total	w tym gruntów leśnych of which forest land
OGÓŁEM	2015	68,3	52,9	-	-
TOTAL	2020	68,3	52,9	-	-
	2022	68,3	52,9	-	-
	2023	68,3	52,9	-	-
Kampinoski		68,3	52,9	-	-

a Powierzchnia parku w granicach województwa. b Powierzchnia, na której chroniona jest cała przyroda i jest całkowicie zaniechana bezpośrednia ingerencja człowieka.

a Area of park within the borders of the Voivodship. b The area in which all forms of nature are protected and direct human interference is entirely abandoned.

TABL. 8. PARKI KRAJOBRAZOWE
Stan w dniu 31 grudnia
LANDSCAPE PARKS
As of 31 December

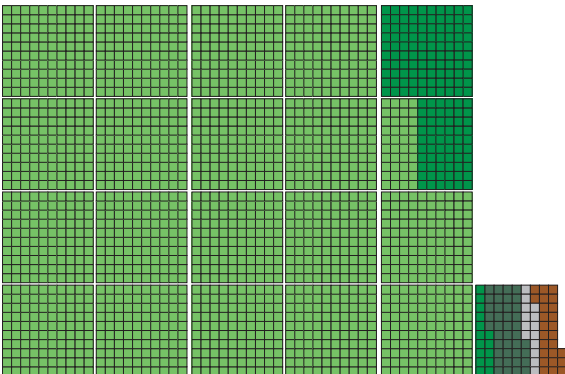
LATA YEARS ZESPOŁY I PARKI KRAJOBRAZOWE ^a LANDSCAPE PARKS AND COMPLEXES ^a		Powierzchnia ^b Area ^b			
		ogółem total	w tym of which		
			lasów forests	użytków rolnych agricultural land	wód water
OGÓŁEM	2015	98268,3	46477,1	42261,7	3717,4
TOTAL	2020	100136,4	46477,1	42261,7	3717,4
	2022	100136,4	46477,1	42261,7	3717,4
	2023	100136,4	46477,1	42261,7	3717,4
Międzyrzeczka Warty i Widawki		25330,0	6225,0	16700,0	533,0
Sulejowski		17026,0	11200,0	2700,0	2360,0
Załęczański ^c		13520,0	7336,0	5193,0	310,0
Spalski		13110,0	7442,0	4630,0	300,0
Bolimowski ^c		12185,4	6092,7	5361,5	30,5
Wzniesień Łódzkich		11580,0	3644,4	6642,2	45,9
Przedborski ^c		7385,0	4537,0	1035,0	138,0

a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. b Łącznie z powierzchnią rezerwatów przyrody i innymi formami ochrony przyrody położonymi na terenie parków. c W granicach województwa.

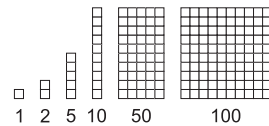
a Area of the park within voivodship boundaries. b Including the area of nature reserves and other forms of nature protection located within parks.

c Within the borders of the Voivodship.

WYKRES 4. POMNIKI PRZYRODY W 2023 R.
CHART 4. NATURE MONUMENTS IN 2023

Liczba pomników przyrody
 Number of nature monuments

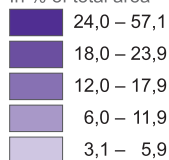
Rodzaje pomników przyrody:
 Types of nature monuments:

- pojedyncze drzewa
individual trees
- grupy drzew
clumps of trees
- aleje
alleys
- głazy narzutowe
erratic boulders
- pozostałe
others

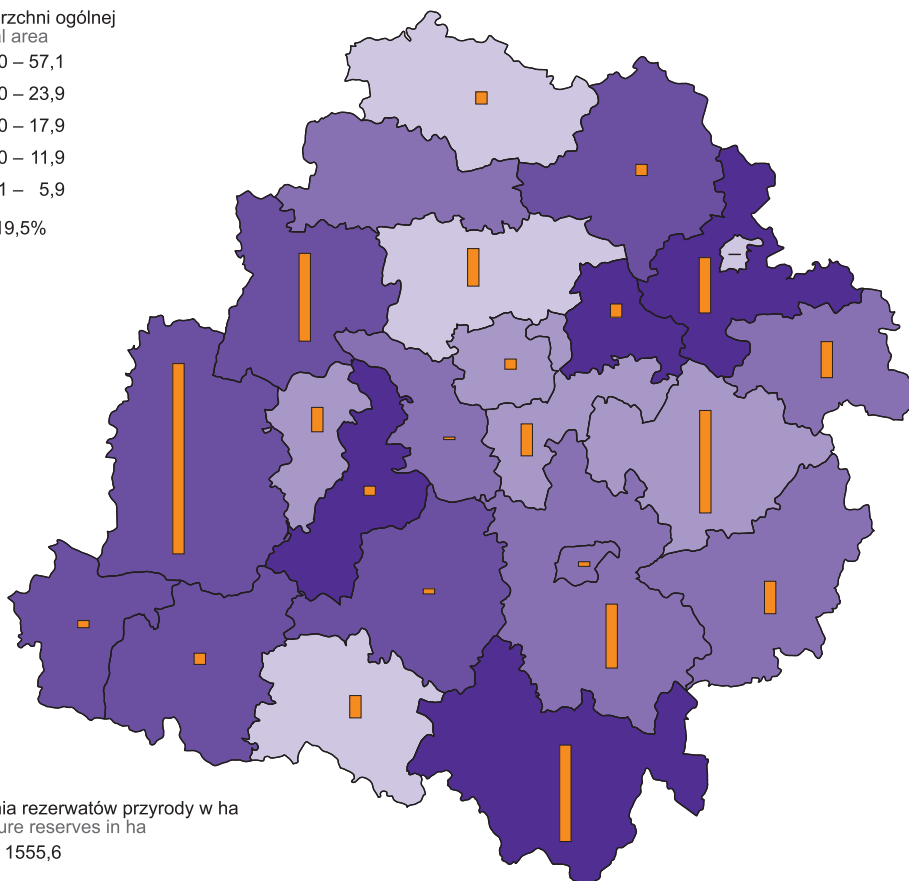
**MAPA 4. POWIERZCHNIA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH
PRAWNIE CHRONIONYCH^a W 2023 R.**

MAP 4. AREA OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION^a IN 2023

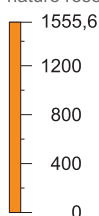
W % powierzchni ogólnej
In % of total area

Łódzkie = 19,5%

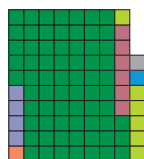

Powierzchnia rezerwatów przyrody w ha
Area of nature reserves in ha

Łódzkie = 7090,8ha

Rezerваты przyrody
Nature reserves

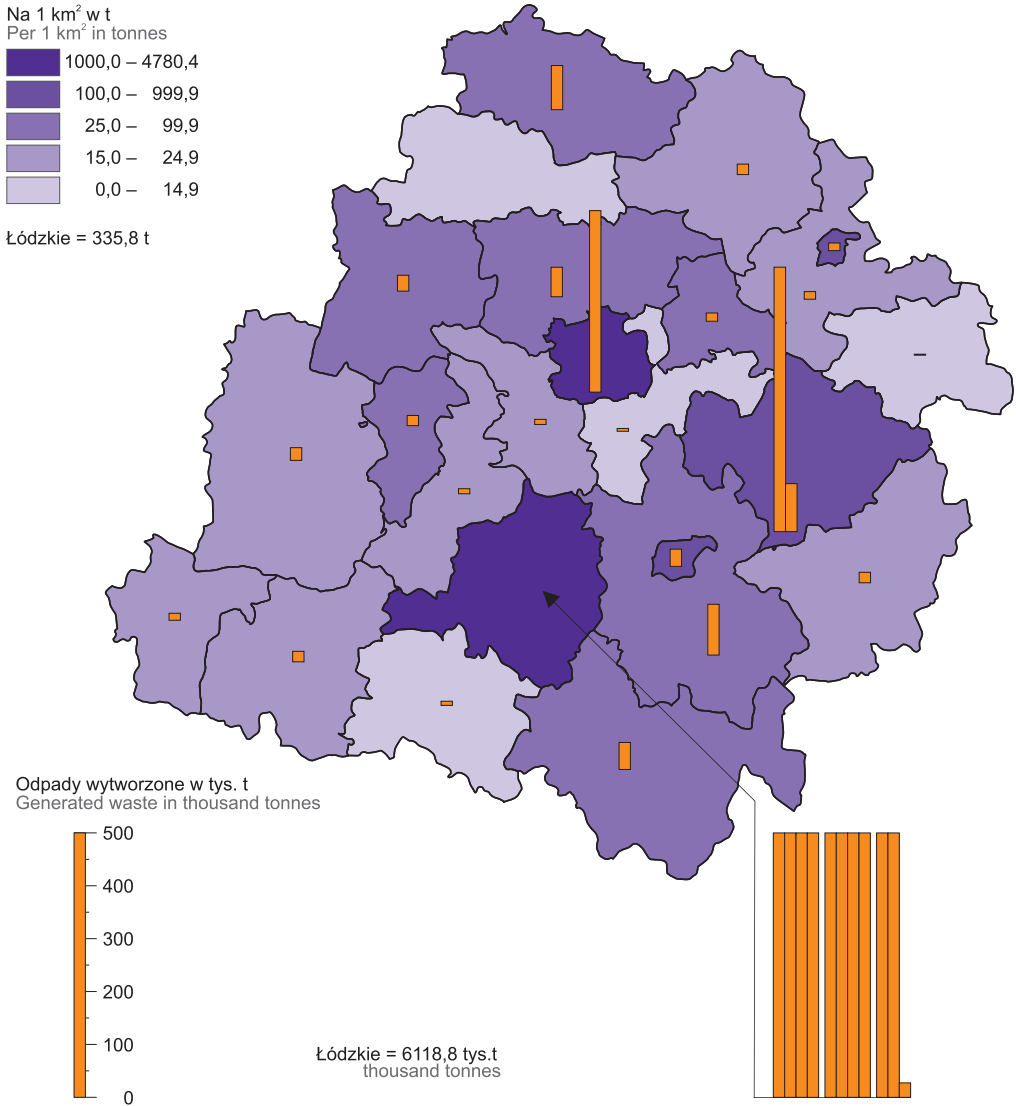
1 rezerwat:
1 reserve:

	faunistyczny
fauna		florystyczny
flora
	krajobrazowy
landscape		stepowy
steppe
	leśny
forest		przyrody nieożywionej
inanimate nature
	torfowiskowy
peat-bog		

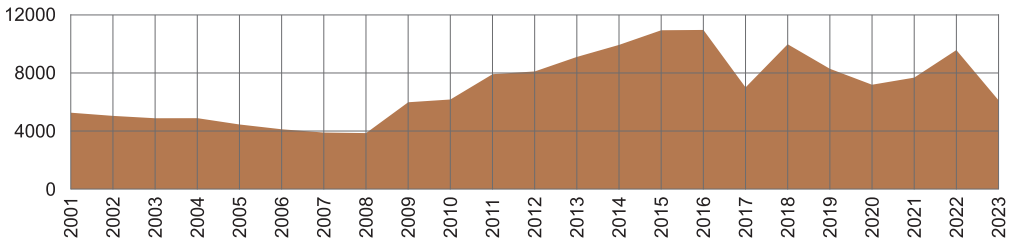
^a Dane nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000, obejmują tylko tę ich część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych.

^a Data not include information concerning the areas of the Natura 2000 network, data include only the part located within other legally protected areas.

MAPA 5. **ODPADY (z wyłączeniem odpadów komunalnych) WYTWORZONE W 2023 R.**
MAP 5. **WASTE (excluding municipal waste) GENERATED IN 2023**

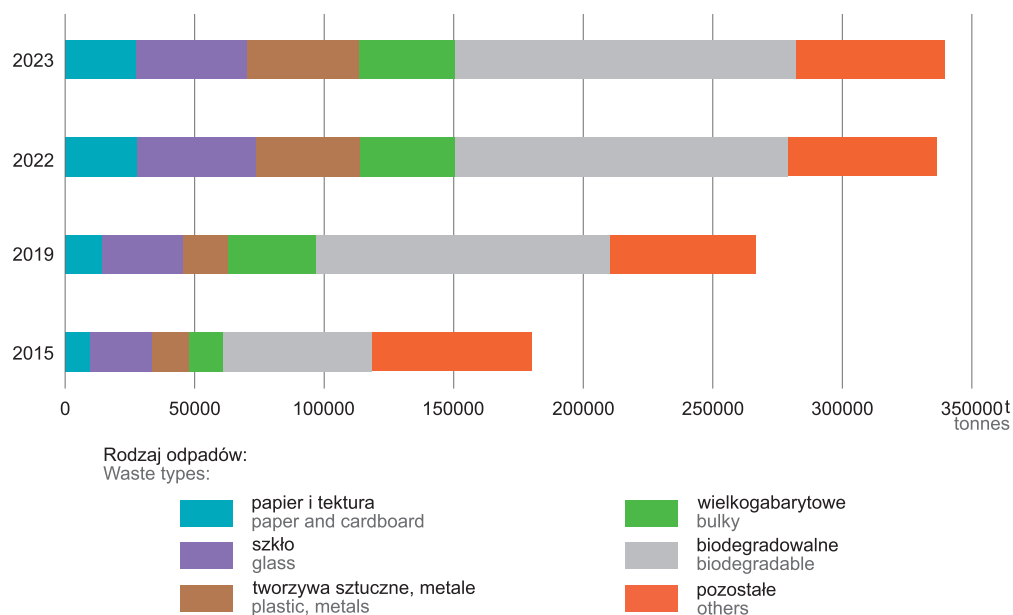
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) wytworzone w ciągu roku
Waste (excluding municipal waste) generated during the year
tys. t
thousand tonnes

TABL. 9. ODPADY KOMUNALNE
MUNICIPAL WASTE

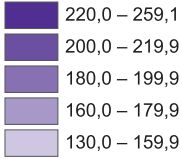
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023		SPECIFICATION
				ogółem total	z gospo- darstw domowych of which from house- holds	
Odpady komunalne zebrane w tys. t	657,6	850,7	849,0	844,8	696,4	Municipal waste collected in thousand tonnes
zmieszane	477,5	521,6	512,6	503,1	402,1	mixed
miasta	359,6	370,1	363,1	361,0	285,2	urban areas
wieś	117,8	151,4	149,4	142,1	116,9	rural areas
zebrane selektywnie	180,1	329,1	336,5	341,6	294,3	collected separately
w tym:						of which:
papier i tektura	9,8	23,7	28,0	27,5	22,1	paper and cardboard
szkło	23,9	40,9	45,5	42,7	40,8	glass
tworzywa sztuczne	13,2	29,3	40,0	43,2	40,4	plastic
metale	0,8	0,3	0,1	0,1	0,1	metals
wielkogabarytowe	13,3	47,6	36,9	37,0	36,2	bulky
biodegradowalne	57,5	116,9	128,5	131,9	108,7	biodegradable

WYKRES 5. ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE SELEKTYWNI
CHART 5. MUNICIPAL WASTE COLLECTED SEPARATELY

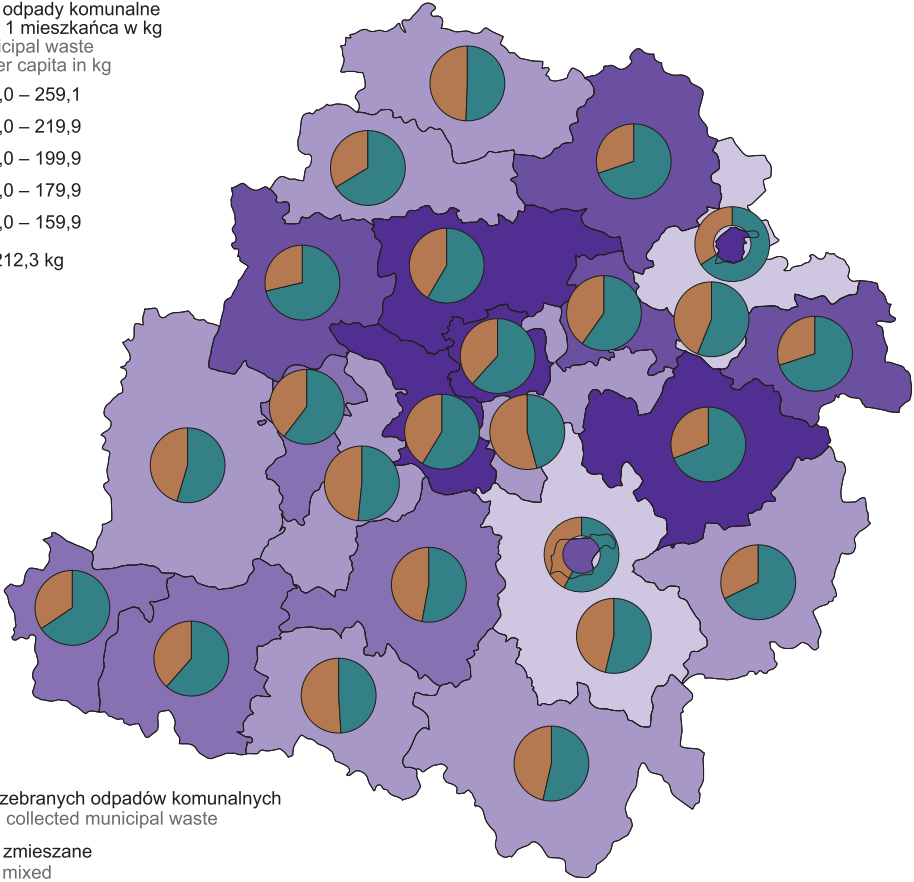

MAPA 6. ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE W 2023 R.
MAP 6. MUNICIPAL WASTE COLLECTED IN 2023

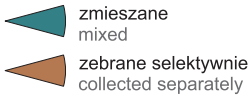
Zmieszane odpady komunalne
zebrane na 1 mieszkańca w kg
Mixed municipal waste
collected per capita in kg

Łódzkie = 212,3 kg

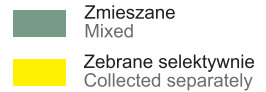
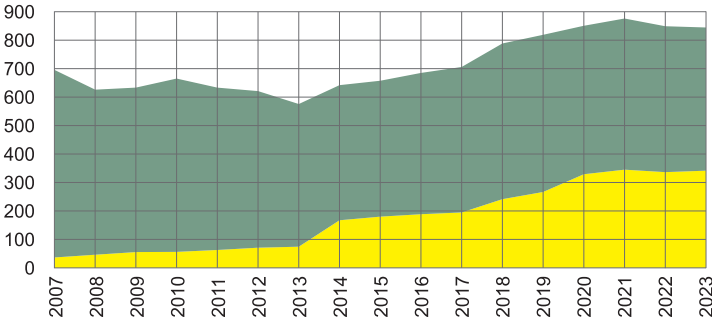

W % ogółu zebranych odpadów komunalnych
In % of total collected municipal waste

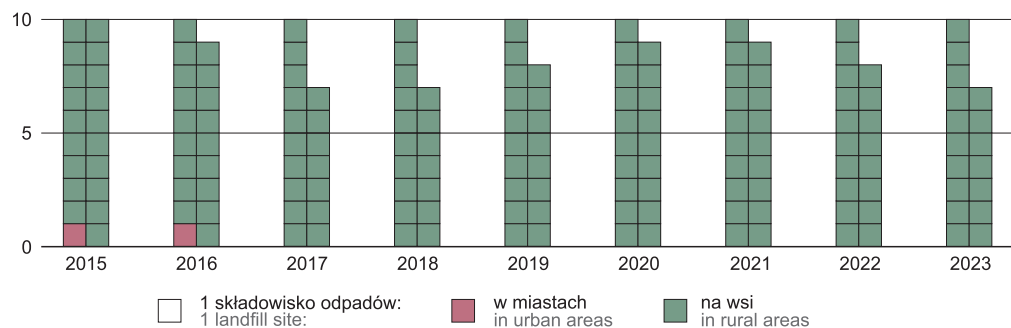

Odpady komunalne zebrane w ciągu roku
Municipal waste collected during the year

tys. t
thousand tonnes

WYKRES 6. SKŁADOWISKA ODPADÓW
CHART 6. LANDFILL SITES

TABL. 10. NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ^a (ceny bieżące)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w tys. zł in thousand PLN				
Ochrona środowiska	812218,5	988536,8	937493,5	1499927,4	Environmental protection
w tym:					of which:
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	147089,3	374681,6	288016,4	624917,2	Protection of air and climate
w tym nakłady na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	59621,9	42313,8	.	.	of which outlays on modern fuel combustion techniques and technologies as well as modernisation of boiler houses and heat plants
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	451735,8	345602,2	465774,3	694903,2	Wastewater management and protection of waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
oczyszczanie ścieków komunalnych	167911,2	52731,4	180363,7	210829,0	municipal wastewater treatment
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	258590,7	282118,8	268974,3	.	sewage network discharging wastewater and precipitation water
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	102344,7	58915,3	.	.	Waste management, protection and recovery of soils, protection of underground and surface water
w tym nakłady na:					of which outlays on:
zbieranie odpadów ^b i ich transport	7975,4	26851,6	28196,6	25700,5	waste collection ^b and transportation
w tym selektywne zbieranie odpadów	2156,1	13467,5	15227,4	19367,4	of which selective waste collection
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów ^b	40234,6	4222,4	.	.	removal and treatment of waste ^b
rekultywację hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych	80,5	1126,4	.	.	reclamation of waste dumps, sludge storage tanks and landfill sites as well as of other devastated and degraded areas
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	36922,7	99949,5	.	.	Protection of biodiversity and landscape
Zmniejszanie hałasu i wibracji	13569,0	53081,7	.	.	Noise and vibration reduction
Gospodarka wodna	132153,5	83164,3	137393,9	202728,1	Water management
nakłady na:					outlays on:
Ujęcia i doprowadzenia wody	90547,6	55467,8	82031,7	101304,6	Water intakes and systems
Budowę i modernizację stacji uzdatniania wody	18788,2	26781,5	34895,7	.	Construction and modernisation of water treatment plants
Zbiorniki i stopnie wodne	9080,9	-	.	.	Water reservoirs and falls
Regulację i zabudowę rzek i potoków	7257,3	915,0	.	.	Regulation and management of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	6479,5	-	.	.	Flood embankments and pump stations

a Według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej.
b Przemysłowych i komunalnych.

a By investment location; these outlays are also included in respective sections of the national economy. b Industrial and municipal.

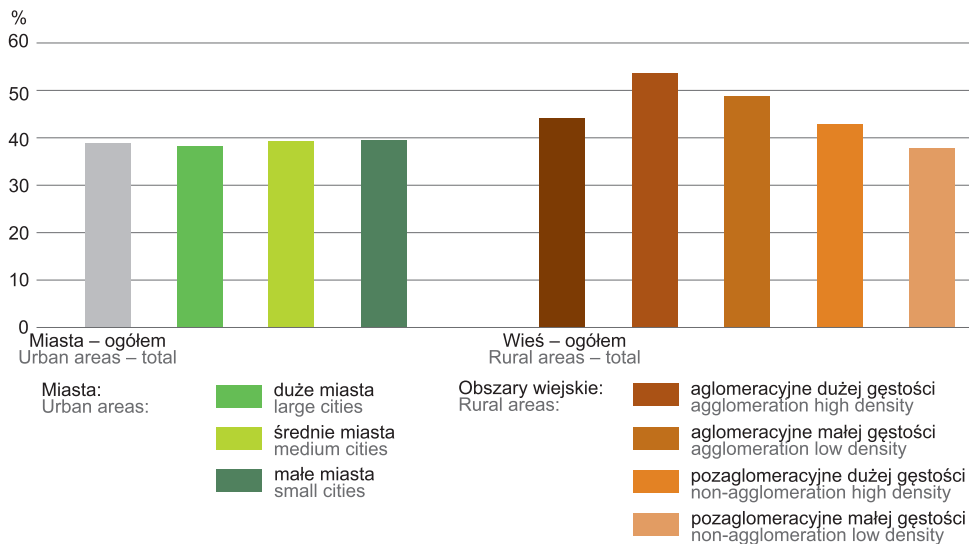
TABL. 11. EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA			ENVIRONMENTAL PROTECTION		
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu					Protection of air and climate
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r:					Capacity of completed reduction of air pollutants in t/y:
pyłowych	520	-	-	-	particulates
gazowych	6987	-	-	-	gases
Gospodarka ściekowa i ochrona wód					Wastewater management and protection of waters
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					Sewage network in km discharging:
ścieki	344,0	174,6	224,6	218,8	wastewater
wody opadowe	55,9	44,3	34,3	88,0	precipitation water
Oczyszczalnie ścieków:					Wastewater treatment plants:
obiekty	3	1	1	5	facilities
w tym oczyszczalnie komunalne	2	1	1	4	of which municipal
mechaniczne	-	-	-	-	mechanical
biologiczne (bez komór fermentacyjnych)	3	1	-	5	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	-	-	-	-	with increased biogene removal ^a
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d	9955	322	650	3931	capacity of treatment plants in m ³ /24 h
w tym oczyszczalni komunalnych	9915	322	650	3835	of which municipal
mechanicznych	-	-	-	-	mechanical
biologicznych (bez komór fermentacyjnych)	8955	322	649	3931	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	1000	-	-	-	with increased biogene removal ^a
Oczyszczalnie ścieków indywidualne (prydomowe):					Wastewater treatment plants:
obiekty	1286	112	510	345	facilities
przepustowość w m ³ /d	2633	97,9	944	421	capacity in m ³ /24 h
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:					Industrial wastewater pre-treatment plants:
obiekty	1	1	2	-	facilities
przepustowość w m ³ /d	1600	50	86	-	capacity in m ³ /24 h
Gospodarka odpadami					Wastes management
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:					Wastewater treatment plants:
obiekty	1	-	-	-	facilities
wydajność w t/r	59000	-	-	-	capacity in t/y
Składowiska dla odpadów komunalnych:					Landfill sites of municipal waste:
obiekty	-	-	-	-	facilities
powierzchnia w ha	2,1	-	-	-	area in ha
wydajność w t/r	45000	-	-	-	capacity in t/y
Wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów ^b w t/r	-	-	-	-	Capacity of waste utilization systems ^b in t/y
GOSPODARKA WODNA			WATER MANAGEMENT		
Wydajność ujęć wodnych ^c w m ³ /d	6057	1493	4188	5699	Capacity of water intakes ^c in m ³ /24 h
Uzdatnianie wody w m ³ /d	1612	6082	1845	8074	Water treatment in m ³ /24 h
Sieć wodociągowa w km	249,7	139,9	131,6	129,8	Water supply network in km
Pojemność zbiorników wodnych m ³	92000	-	14225	7758	Capacity of water reservoirs and falls in m ³
Regulacja i zabudowa rzek i potoków w km	21,3	-	-	-	Regulation and management of rivers and streams in km
Obwałowania przeciwpowodziowe w km	23,9	-	-	-	Flood embankments in km

a W tym chemiczne. b Z wyłączeniem odpadów komunalnych. c Bez ujęć w energetyce zawodowej.

a Of which chemical. b Excluding municipal waste. c Excluding water intakes in the power industry.

WYKRES 7. ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE SELEKTYWNIE W RELACJI DO ODPADÓW KOMUNALNYCH ZEBRANYCH W 2023 R.
CHART 7. MUNICIPAL WASTE COLLECTED SEPARATELY IN RELATION TO MUNICIPAL WASTE COLLECTED IN 2023

Dział II. Samorząd terytorialny
Chapter II. Local government

TABL. 1 (12). RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
Stan w dniu wyborów – 7 kwietnia 2024 r.
COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS
As of election day – 7 April 2024

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a gmina councils ^a	rad miast w miastach na prawach powiatu city councils in cities with powiat status	rad powiatów powiat councils	sejmiku wojewódz- kiego voivodship regional council	
O G Ó Ł E M T O T A L					
O G Ó Ł E M	2702	81	409	33	T O T A L
w tym kobiety	939	30	124	14	of which women
W E D Ł U G W I E K U B Y A G E					
18–29 lat	119	3	12	1	18–29 years
30–39	555	23	49	6	30–39
40–49	823	26	114	7	40–49
50–59	674	12	117	17	50–59
60 lat i więcej	531	17	117	2	60 and more

a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.
a Excluding councillors of city councils in cities with powiat status.
Źródło: dane Państwowej Komisji Wyborczej.
Source: data of the National Electoral Commission.

TABL. 2 (13). ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ
PAID EMPLOYMENT, WAGES AND SALARIES IN THE PUBLIC ADMINISTRATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE AVERAGE EMPLOYMENT					
OGÓŁEM	25678	24999	25035	25054	TOTAL
w tym:					of which:
Administracja państwowa	8207	7653	7523	7526	State administration
Administracja samorządu terytorialnego	17400	17277	17447	17464	Local self-government administration
gminy i miasta na prawach powiatu	11929	11727	11830	11819	gminas and cities with powiat status
powiaty	3825	3873	3888	3855	powiats
województwo	1646	1677	1729	1790	voivodship
PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W ZŁ AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN PLN					
OGÓŁEM	4131,88	5560,90	6609,52	7635,16	TOTAL
w tym:					of which:
Administracja państwowa	4472,25	6492,31	7789,48	9224,37	State administration
Administracja samorządu terytorialnego	3960,93	5138,52	6091,44	6941,78	Local self-government administration
gminy i miasta na prawach powiatu	3944,31	5145,80	6132,68	6969,47	gminas and cities with powiat status
powiaty	3635,20	4685,95	5495,37	6264,52	powiats
województwo	4838,32	6132,78	7149,66	8217,50	voivodship

Dział III. Wymiar sprawiedliwości
Chapter III. Justice

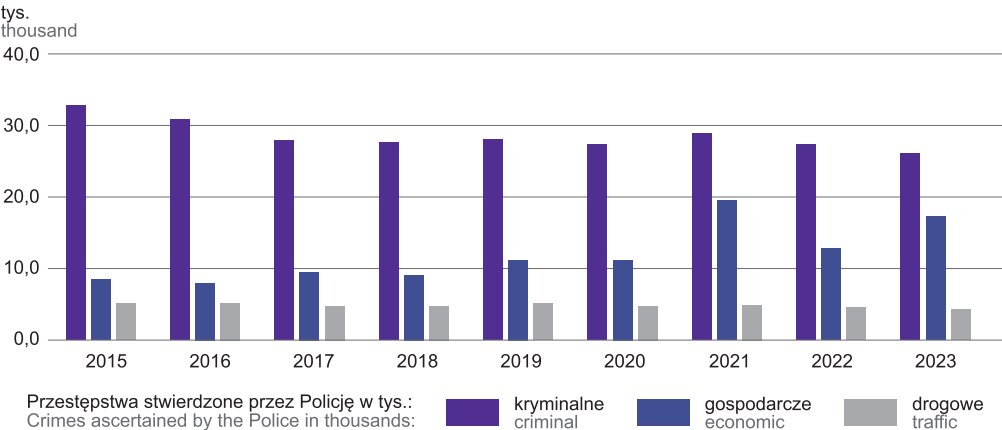
Uwaga do tablicy 1 (14), wykresu 1 (8) oraz mapy 1 (7) na stronie 28.
Dane o przestępstwach stwierdzonych nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.
Note to tables 1 (14) chart 1 (8) and map 1 (7) on page 28.
Data on crimes ascertained do not include punishable acts committed by juveniles.

TABL. 1 (14). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH
POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH I WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI
SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW
CRIMES ASCERTAINED BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY
PROCEEDINGS AND RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2022	2023	2015	2020	2022	2023
	przestępstwa stwierdzone przez Policję crimes ascertained by the Police				wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw w % rates of detectability of delinquents in %			
OGÓŁEM TOTAL	48321	44680	46239	49762	58,8	69,5	65,3	69,4
w tym ^a : of which ^a :								
Przeciwko życiu i zdrowiu Against life and health	1165	968	858	815	78,5	87,1	85,5	84,3
Przeciwko bezpieczeństwu poszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji Against public safety and safety in transport	5487	5138	5010	4660	97,4	98,2	98,0	98,2
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania Against freedom, freedom of conscience and religion	1393	1471	1345	1296	88,9	82,8	81,9	79,6
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności Against sexual freedom and morals	174	211	242	324	82,8	82,0	79,3	84,3
Przeciwko rodzinie i opiece Against the family and guardianship	1688	3182	2573	2313	98,8	99,9	99,9	99,7
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej Against good name and personal integrity	159	219	181	182	73,6	74,9	77,9	74,3
Przeciwko mieniu ^b Against property ^b	27813	21374	24705	24625	37,3	47,6	44,3	49,0

a Artykuły kodeksu karnego, patrz uwagi do działu, ust. 1 na str. 186. b Łącznie z kradzieżą lub przywłaszczeniem dokumentu tożsamości.
Źródło: dane Komendy Głównej Policji.
a See Criminal Code articles, notes to chapter, item 1 on page 186. b Including theft or appropriation of identification.
Source: data of the National Police Headquarters.

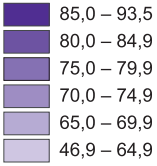
WYKRES 1 (8). WYBRANE RODZAJE PRZESTĘPSTW
CHART 1 (8). SELECTED TYPES OF CRIMES

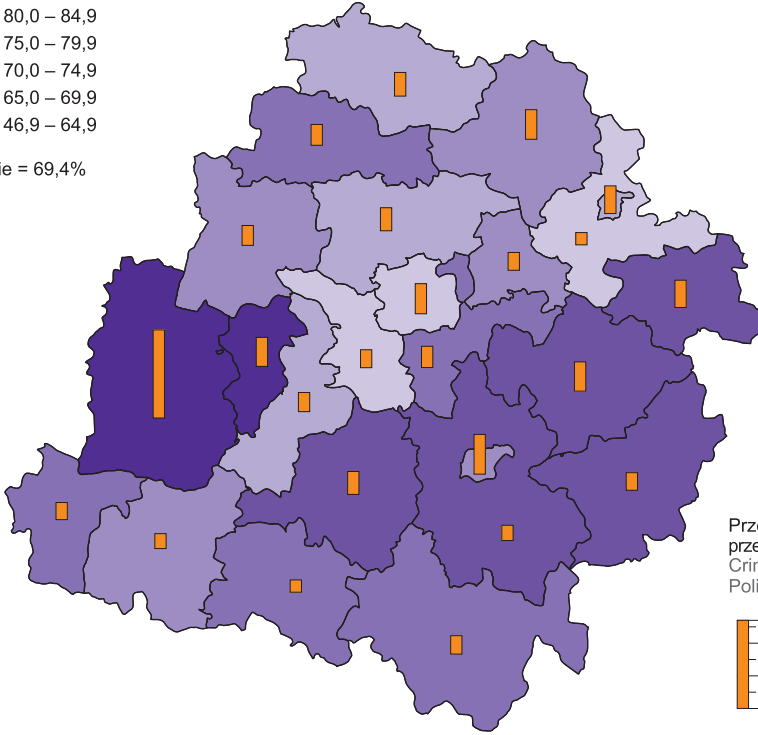
Źródło: dane Komendy Głównej Policji.
Source: data of the National Police Headquarters.

MAPA 1 (7). ZAGROŻENIE PRZESTĘPCZOŚCIĄ W 2023 R.
MAP 1 (7). CRIME RISK IN 2023

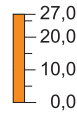
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw w %
 Rate of detectability of delinquents in %

Łódzkie = 69,4%

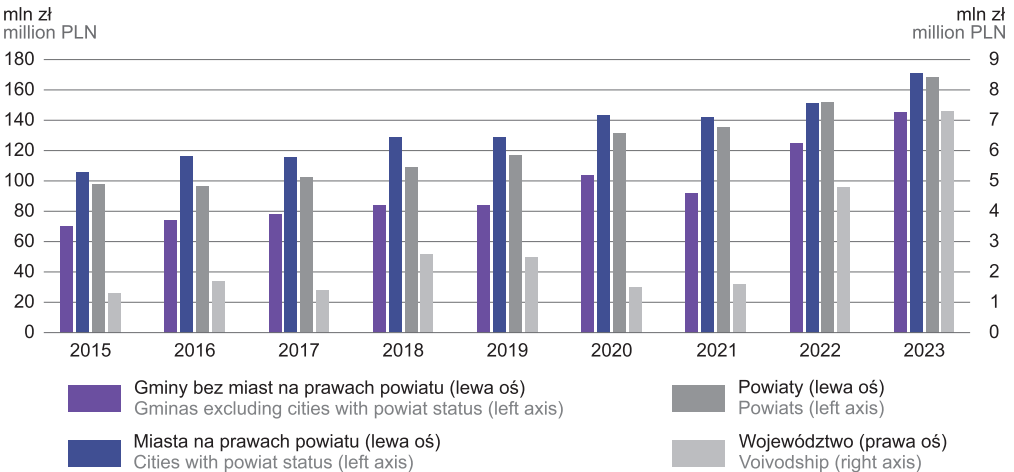
Przestępstwa stwierdzone przez Policję na 1000 ludności
 Crimes ascertained by the Police per 1000 population

Łódzkie = 21,0

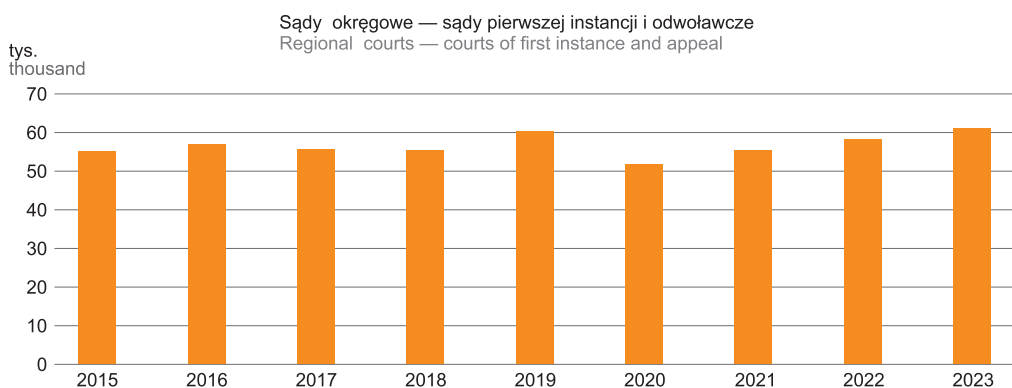
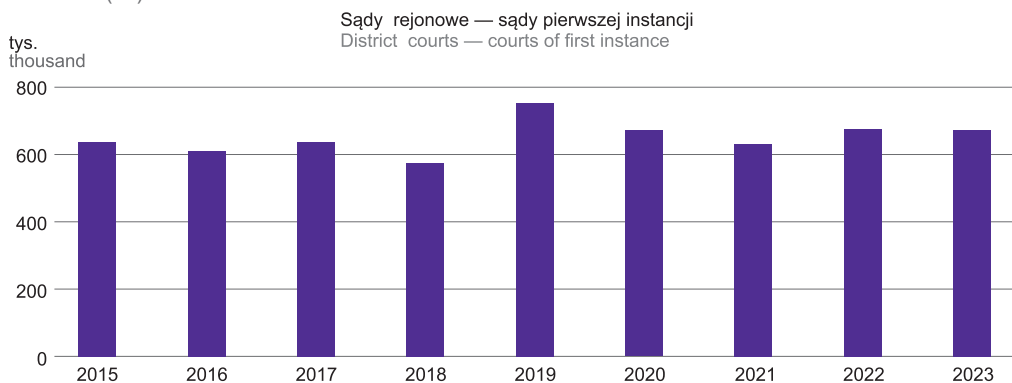
Źródło: dane Komendy Głównej Policji.
 Source: data of the National Police Headquarters.

WYKRES 2 (9). WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W DZIALE BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWOPOŻAROWA
CHART 2 (9). EXPENDITURE OF BUDGETS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS IN THE PUBLIC SAFETY AND FIRE PROTECTION DIVISION

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.
 Source: data of the Ministry of Finance.

WYKRES 3 (10). WPLYW SPRAW DO SĄDÓW POWSZECHNYCH
CHART 3 (10). INCOMING CASES IN THE COMMON COURTS

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.
Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 2 (15). ZAŁATWIONE SPRAWY RODZINNE
RESOLVED FAMILY CASES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	17530	11156	14390	9996	TOTAL
O rozwód	5578	4388	4724	5238	Divorce cases
O separację	253	149	965	111	Separation cases
O alimenty	6351	3308	4479	4647	Alimony cases
Nieletnich ^a w postępowaniu w sprawach, w których zachodzi podejrzenie:					Concerning juveniles ^a in proceedings in cases of suspected:
demoralizacji	2897	1978	2359	2006	demoralisation
popęlnienia czynu karalnego	2451	1333	1863	2108	committing punishable acts

a Dane dotyczą osób.
Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.
a Data relate to persons.
Source: data of the Ministry of Justice.

Dział IV. Ludność
Chapter IV. Population

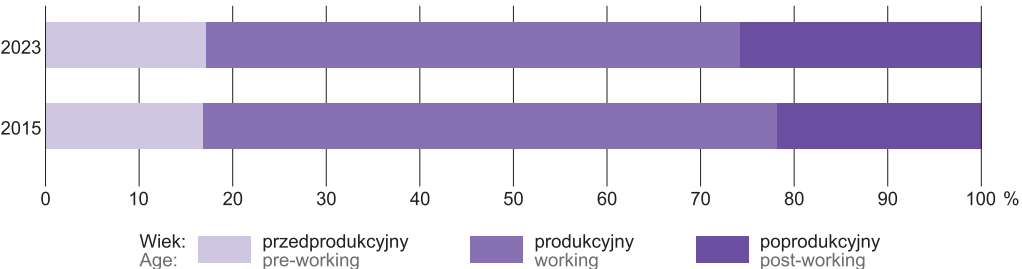
TABL. 1 (16). LUDNOŚĆ
Stan w dniu 31 grudnia
POPULATION
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2493603	2415816	2378483	2362519	TOTAL
na 1 km ²	137	133	131	130	per 1 km ²
mężczyźni	1188118	1151194	1133290	1125675	males
kobiety	1305485	1264622	1245193	1236844	females
na 100 mężczyzn	110	110	110	110	per 100 males
Miasta	1572862	1500809	1468809	1459655	Urban areas
w % ogółu ludności	63,1	62,1	61,8	61,8	in % of total population
Wieś	920741	915007	909674	902864	Rural areas
w % ogółu ludności	36,9	37,9	38,2	38,2	in % of total population

TABL. 2 (17). LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM
Stan w dniu 31 grudnia
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2493603	2415816	2378483	2362519	TOTAL
W wieku przedprodukcyjnym	418642	415752	410784	405071	Pre-working age
mężczyźni	215123	213576	210862	208025	males
kobiety	203519	202176	199922	197046	females
Miasta	246012	236869	233797	231293	Urban areas
Wieś	172630	178883	176987	173778	Rural areas
W wieku produkcyjnym	1530471	1401390	1362634	1346438	Working age
mężczyźni	808938	745189	722319	712627	males
kobiety	721533	656201	640315	633811	females
Miasta	960028	860561	828763	818286	Urban areas
Wieś	570443	540829	533871	528152	Rural areas
W wieku poprodukcyjnym	544490	598674	605065	611010	Post-working age
mężczyźni	164057	192429	200109	205023	males
kobiety	380433	406245	404956	405987	females
Miasta	366822	403379	406249	410076	Urban areas
Wieś	177668	195295	198816	200934	Rural areas
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	62,9	72,4	74,6	75,5	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	46,9	54,5	56,9	58,0	Males
Kobiety	80,9	92,7	94,5	95,1	Females

WYKRES 1 (11). LUDNOŚĆ WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU
Stan w dniu 31 grudnia
CHART 1 (11). POPULATION BY ECONOMIC AGE GROUPS
As of 31 December

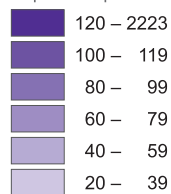

MAPA 1 (8). **GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA W 2023 R.**

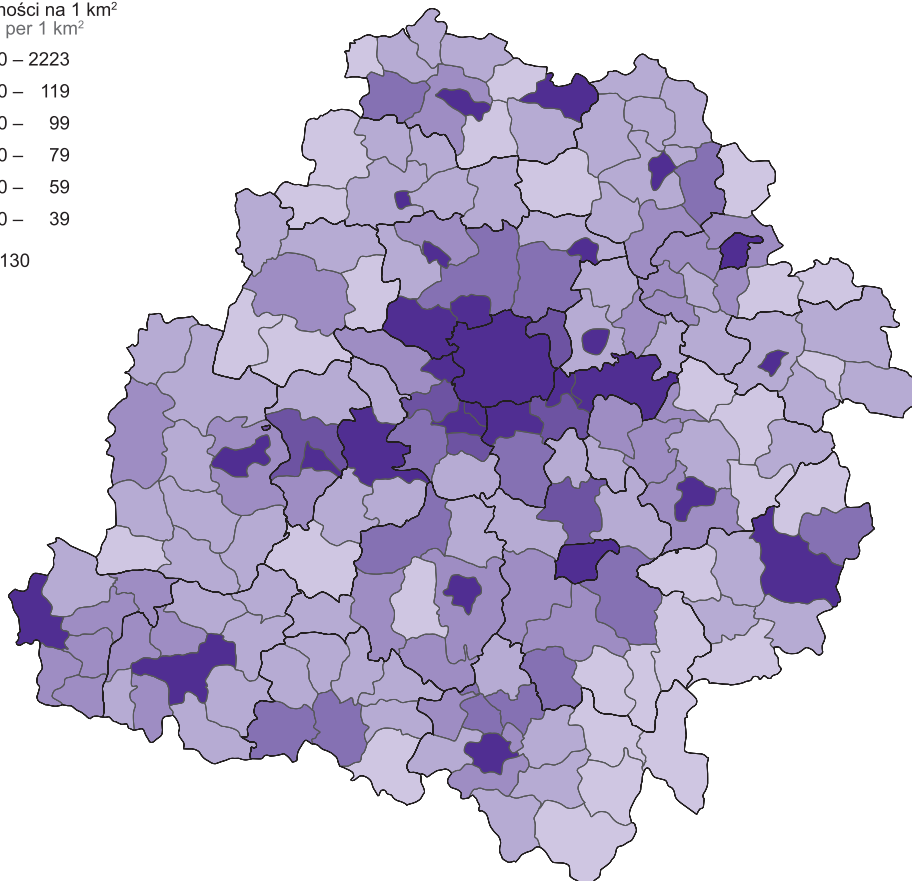
Stan w dniu 31 grudnia

MAP 1 (8). **POPULATION DENSITY IN 2023**

As of 31 December

Liczba ludności na 1 km²
Population per 1 km²

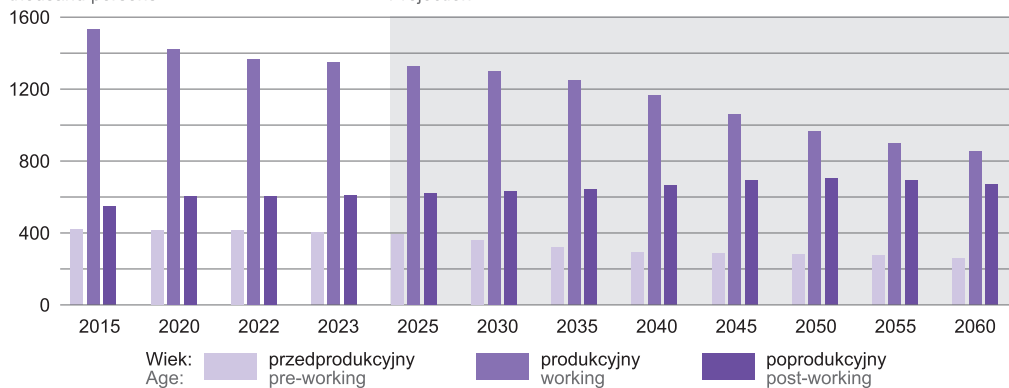
Łódzkie = 130

WYKRES 2 (12) **ŁUDNOŚĆ WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU**

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 2 (12) **POPULATION BY ECONOMIC AGE GROUPS**

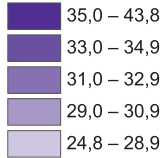
As of 31 December

tys. osób
thousand personsPrognoza
Projection

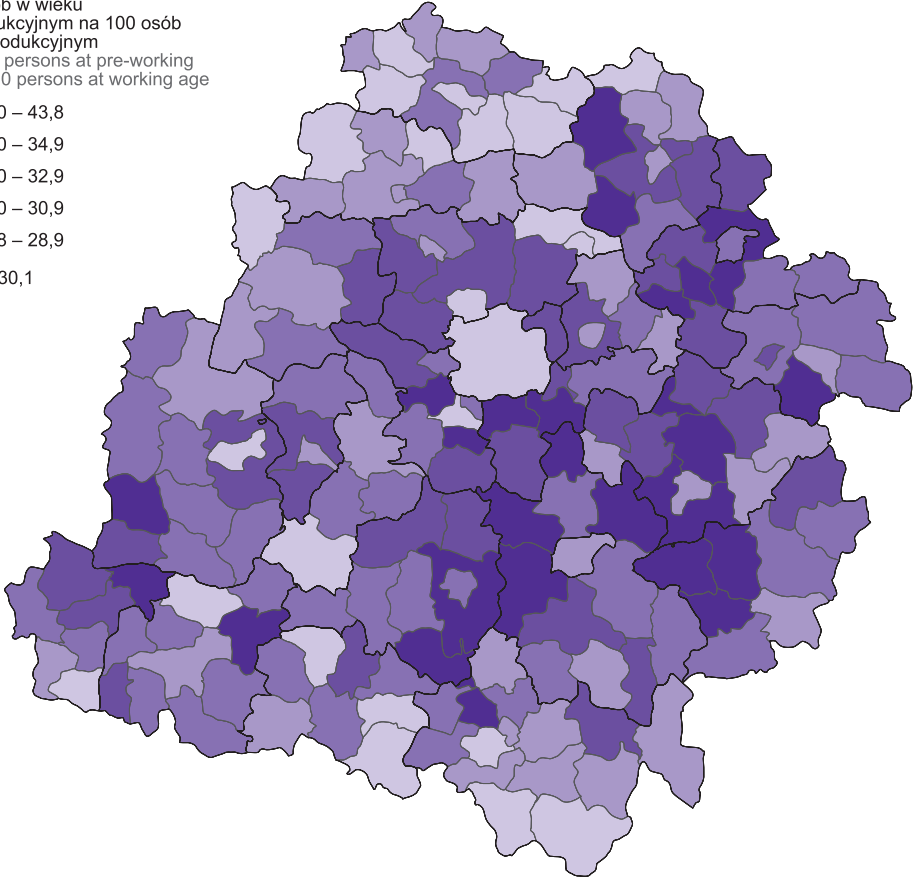
MAPA 2 (9). **LUDNOŚĆ W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM W 2023 R.**

Stan w dniu 31 grudnia
PRE-WORKING AGE POPULATION IN 2023
As of 31 December

Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
Number of persons at pre-working age per 100 persons at working age

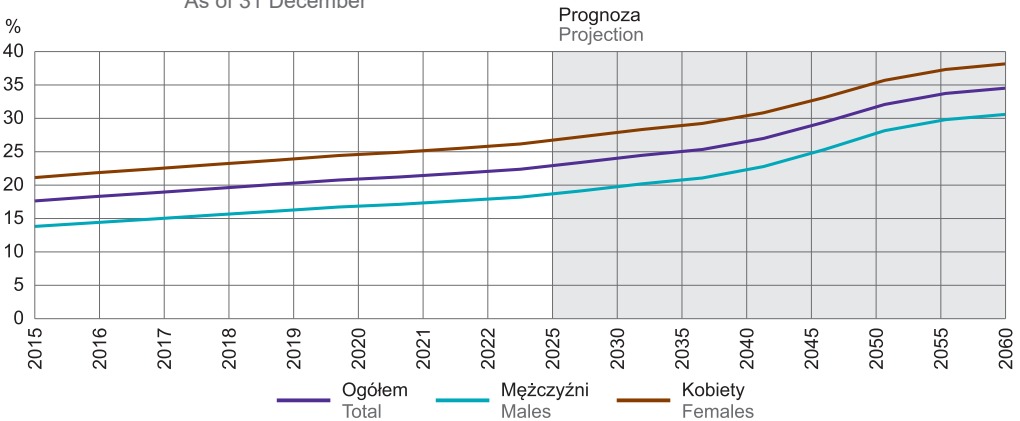

Łódzkie = 30,1

WYKRES 3 (13). **WSPÓŁCZYNNIK STAROŚCI DEMOGRAFICZNEJ^a**

Stan w dniu 31 grudnia
OLD AGE RATE^a
As of 31 December

^a Udział osób w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie ludności.
^a Share of persons at age 65 and more in the total population.

TABL. 3 (18). **MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH**
Stan w dniu 31 grudnia
TOWNS AND URBAN POPULATION
As of 31 December

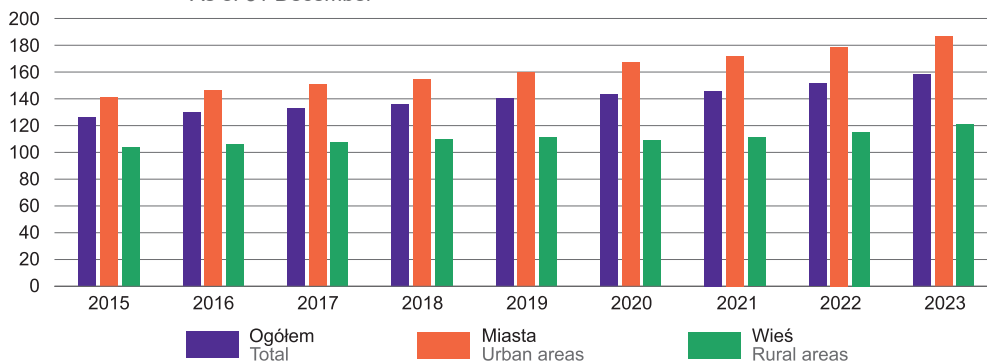
GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY POPULATION		Miasta Towns	Ludność w miastach Urban population	
			w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM	2015	44	1572862	63,1
TOTAL	2020	46	1500809	62,1
	2022	48	1468809	61,8
	2023	52	1459655	61,8
Poniżej 2000 Below 2000		9	13133	0,6
2000–4999		12	36909	1,6
5000–9999		8	54353	2,3
10000–19999		9	138383	5,9
20000–49999		8	274433	11,6
50000–99999		5	290429	12,3
100000–199999		-	-	-
200000 i więcej and more		1	652015	27,6

TABL. 4 (19). **GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ**
Stan w dniu 31 grudnia
GMINAS AND RURAL POPULATION
As of 31 December

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ GROUPS OF GMINAS BY RURAL POPULATION		Gminy ^a Gminas ^a	Ludność na wsi Rural population	
			w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM	2015	159	920741	36,9
TOTAL	2020	159	915007	37,9
	2022	159	909674	38,2
	2023	159	902864	38,2
Poniżej 2000 Below 2000		3	4422	0,2
2000–4999		76	288109	12,2
5000–6999		42	239053	10,1
7000–9999		23	187410	7,9
10000 i więcej and more		15	183870	7,8

a Wiejskie i miejsko-wiejskie.
a Rural and urban-rural.

WYKRES 4 (14). **INDEKS STAROŚCI^a**
Stan w dniu 31 grudnia
CHART 4 (14). **AGEING RATIO^a**
As of 31 December

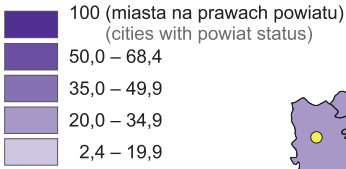

a Liczba osób w wieku 65 lat i więcej przypadająca na 100 osób w wieku 0–14 lat.
a Number of persons aged 65 years and more per 100 persons aged 0–14 years.

MAPA 3 (10). WSKAŹNIK URBANIZACJI W 2023 R.

Stan w dniu 31 grudnia
URBANISATION RATE IN 2023
As of 31 December

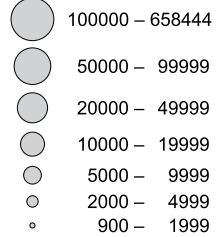
Udział ludności miejskiej
w ogólnej liczbie ludności w %
Share of urban population
in the total population in %

Łódzkie = 61,8%

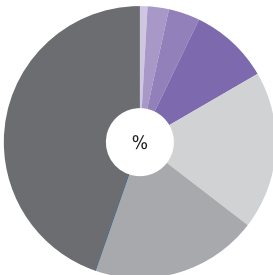
- Miasta na prawach powiatu
Cities with powiat status
- Miasta w gminach miejskich
Towns in urban gminas
- Miasta w gminach miejsko-wiejskich
Towns in urban-rural gminas

Liczba ludności miast
Urban population

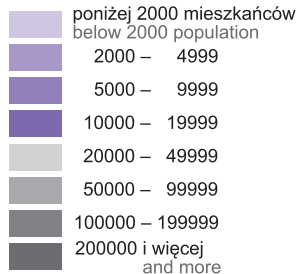

WYKRES 5 (15). LUDNOŚĆ W MIASTACH W 2023 R.

Stan w dniu 31 grudnia
URBAN POPULATION IN 2023
As of 31 December

Odsetek ludności w miastach o wielkości
Percent of urban population in towns by size

TABL. 5 (20). **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU**

Stan w dniu 31 grudnia
POPULATION BY SEX AND AGE
As of 31 December

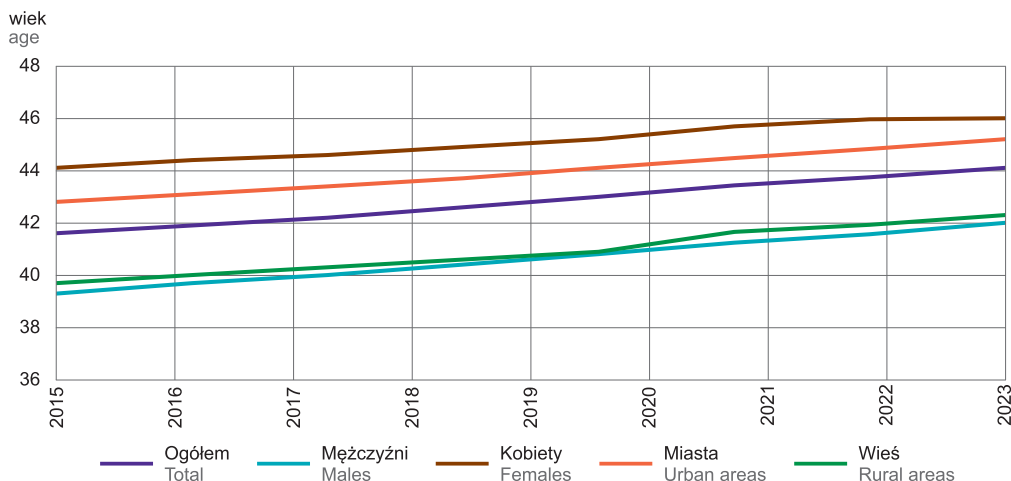
WIEK AGE	2015	2020	2022	2023					
				ogółem grand total	z liczby ogółem of grand total number				
					mężczyźni males	miasta urban areas		wieś rural areas	
						razem total	w tym mężczyźni of which males	razem total	w tym mężczyźni of which males
OGÓŁEM TOTAL	2493603	2415816	2378483	2362519	1125675	1459655	677566	902864	448109
0–2 lata	66505	64579	57839	53641	27562	32254	16589	21387	10973
3–6	99556	92179	91314	88668	45380	50268	25615	38400	19765
7–12	139275	148130	141724	139332	71762	78572	40370	60760	31392
13–15	66695	68537	75266	76975	39536	43833	22390	33142	17146
16–18	71700	63548	66187	68214	35002	38501	19737	29713	15265
19–24	177105	138718	131071	129657	66495	71978	36742	57679	29753
25–29	170774	142177	129919	123872	63491	74444	37236	49428	26255
30–34	199140	163087	154018	149446	76680	92923	46959	56523	29721
35–39	196533	194420	183150	174165	88733	109383	55273	64782	33460
40–44	176094	192650	192382	194147	98311	121768	61109	72379	37202
45–49	151936	171997	181676	185208	92606	114811	56469	70397	36137
50–54	154920	147163	153458	157555	77464	95185	46048	62370	31416
55–59	191506	148097	141340	140181	67182	84070	38628	56111	28554
60–64	191902	179017	161166	152675	70448	95363	41589	57312	28859
65–69	160958	174088	173570	172344	75635	114706	47703	57638	27932
70–74	86960	140650	144704	147490	60300	101197	39532	46293	20768
75–79	77752	72038	89826	99027	37241	68119	24983	30908	12258
80 lat i więcej and more	114292	114741	109873	109922	31847	72280	20594	37642	11253

WYKRES 6 (16). **MEDIANA WIEKU (wiek środkowy) LUDNOŚCI**

Stan w dniu 31 grudnia

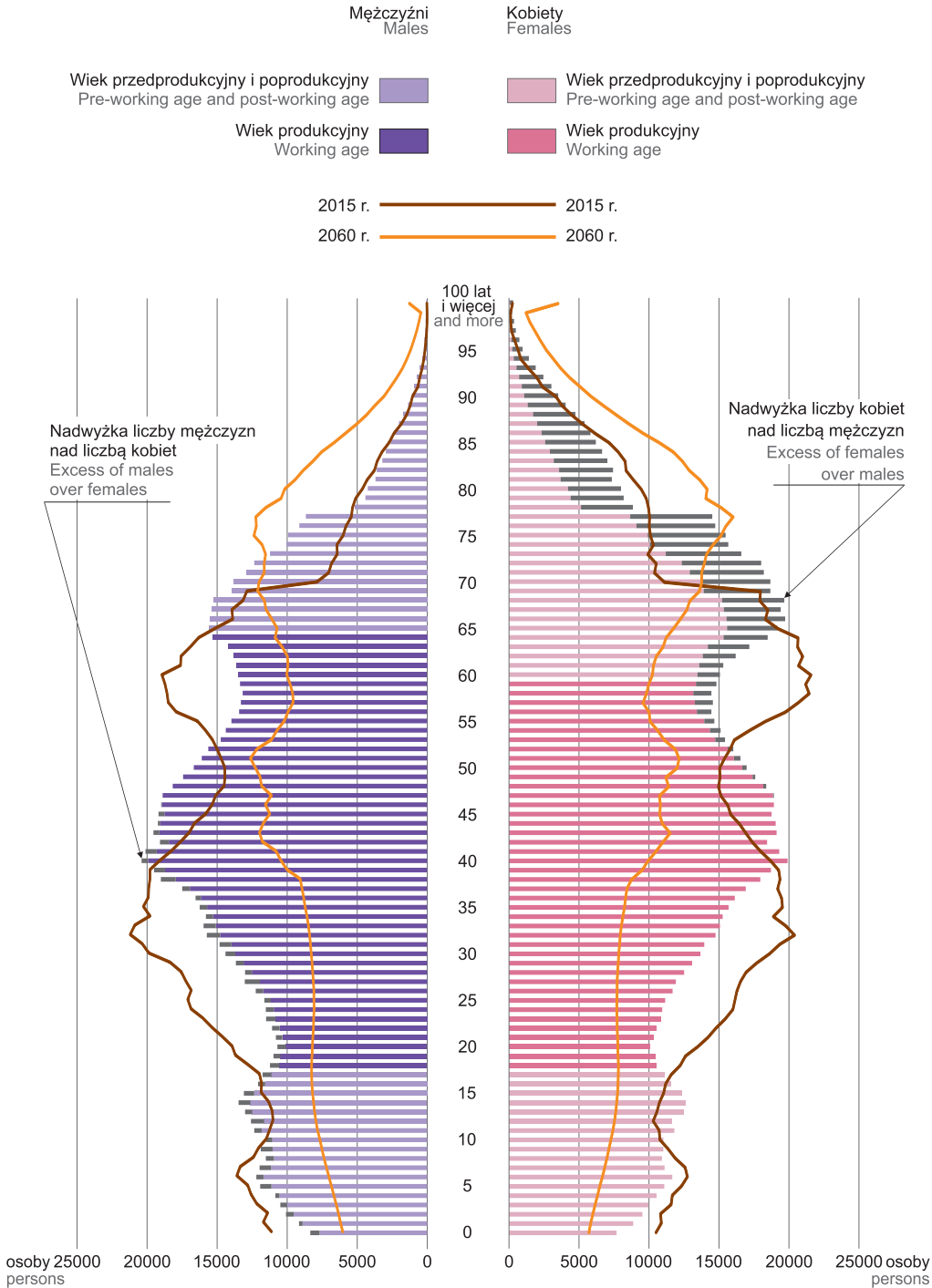
CHART 6 (16). **MEDIAN AGE (middle age) OF POPULATION**

As of 31 December

WYKRES 7 (17). **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W LATACH 2015, 2023 I 2060**

Stan w dniu 31 grudnia
CHART 7 (17). **POPULATION BY SEX AND AGE IN 2015, 2023 AND 2060**
As of 31 December

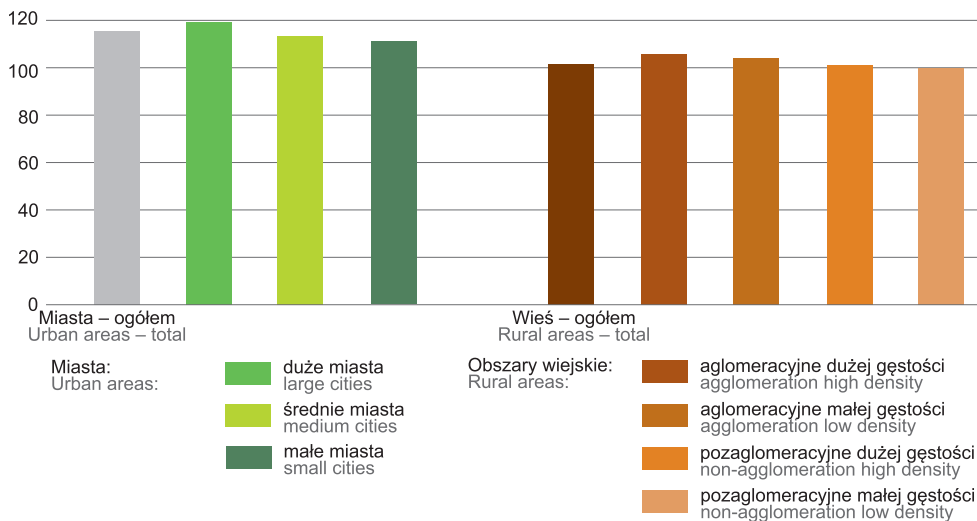

WYKRES 8 (18). WSPÓŁCZYNNIK FEMINIZACJI W 2023 R.

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 8 (18). FEMINITY RATIO IN 2023

As of 31 December

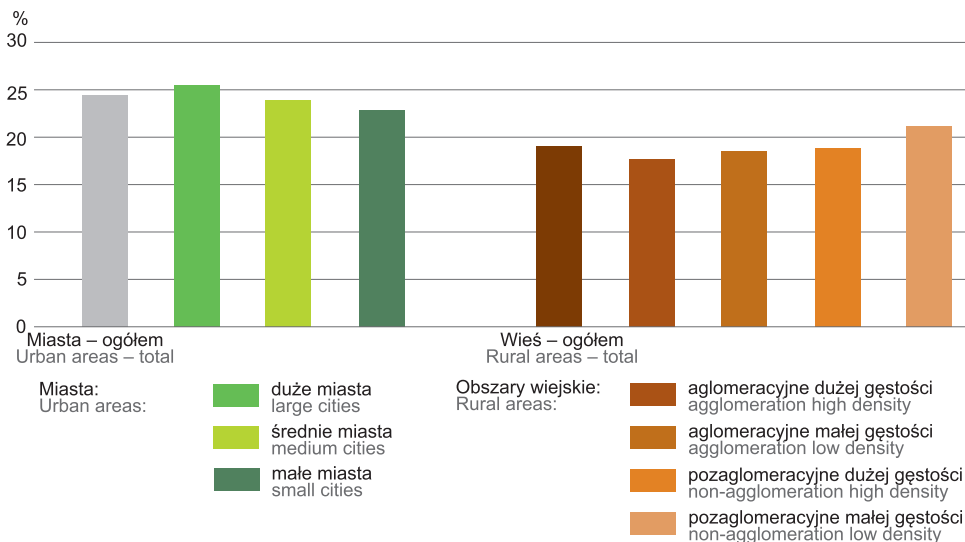

WYKRES 9 (19). UDZIAŁ LUDNOŚCI W WIEKU 65 LAT I WIĘCEJ W LUDNOŚCI OGÓŁEM W 2023 R.

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 9 (19). SHARE OF POPULATION AGED 65 AND MORE IN TOTAL POPULATION IN 2023

As of 31 December

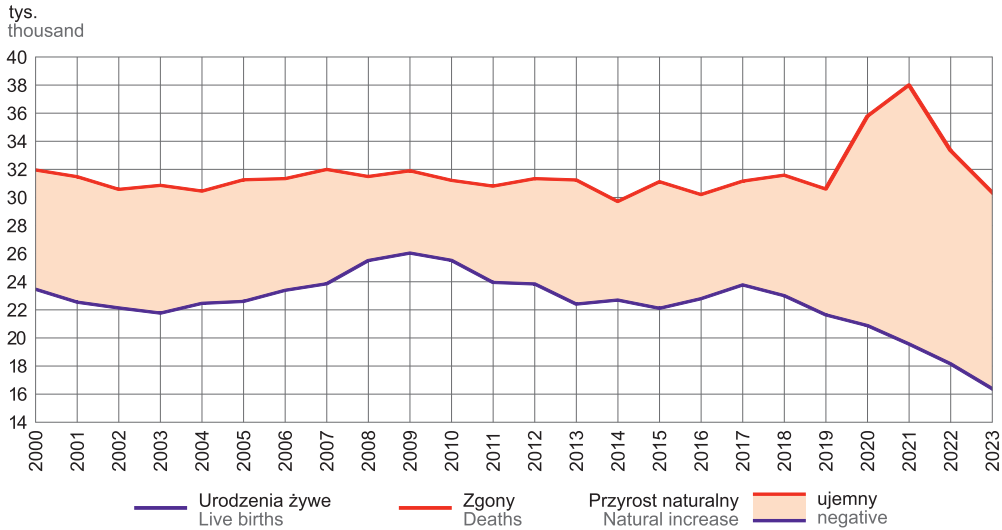

TABL. 6 (21). **RUCH NATURALNY UDNOŚCI**
VITAL STATISTICS OF POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Urodzenia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost naturalny Natural increase
			ogółem total	w tym niemowląt of which infants	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS					
OGÓŁEM	2015	22113	31125	106	-9012
TOTAL	2020	20891	35807	64	-14916
	2022	18163	33357	73	-15194
	2023	16383	30360	60	-13977
Miasta	2015	13466	20070	70	-6604
Urban areas	2020	12554	23079	32	-10525
	2022	11072	21534	49	-10462
	2023	9923	19707	35	-9784
Wieś	2015	8647	11055	36	-2408
Rural areas	2020	8337	12728	32	-4391
	2022	7091	11823	24	-4732
	2023	6460	10653	25	-4193
NA 1000 LUDNOŚĆ ^a PER 1000 POPULATION ^a					
OGÓŁEM	2015	8,9	12,5	4,8	-3,6
TOTAL	2020	8,6	14,8	3,1	-6,1
	2022	7,6	14,0	4,0	-6,4
	2023	6,9	12,8	3,7	-5,9
Miasta	2015	8,5	12,7	5,2	-4,2
Urban areas	2020	8,3	15,3	2,5	-7,0
	2022	7,5	14,6	4,4	-7,1
	2023	6,8	13,4	3,5	-6,7
Wieś	2015	9,4	12,0	4,2	-2,6
Rural areas	2020	9,1	13,9	3,8	-4,8
	2022	7,8	13,0	3,4	-5,2
	2023	7,2	11,8	3,9	-4,6

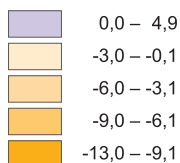
a W przypadku zgonów niemowląt – na 1000 urodzeń żywych.
a In the case of infant deaths – per 1000 live births.

WYKRES 10 (20). **PRZYROST NATURALNY, URODZENIA ŻYWE I ZGONY**
CHART 10 (20). NATURAL INCREASE, LIVE BIRTHS AND DEATHS

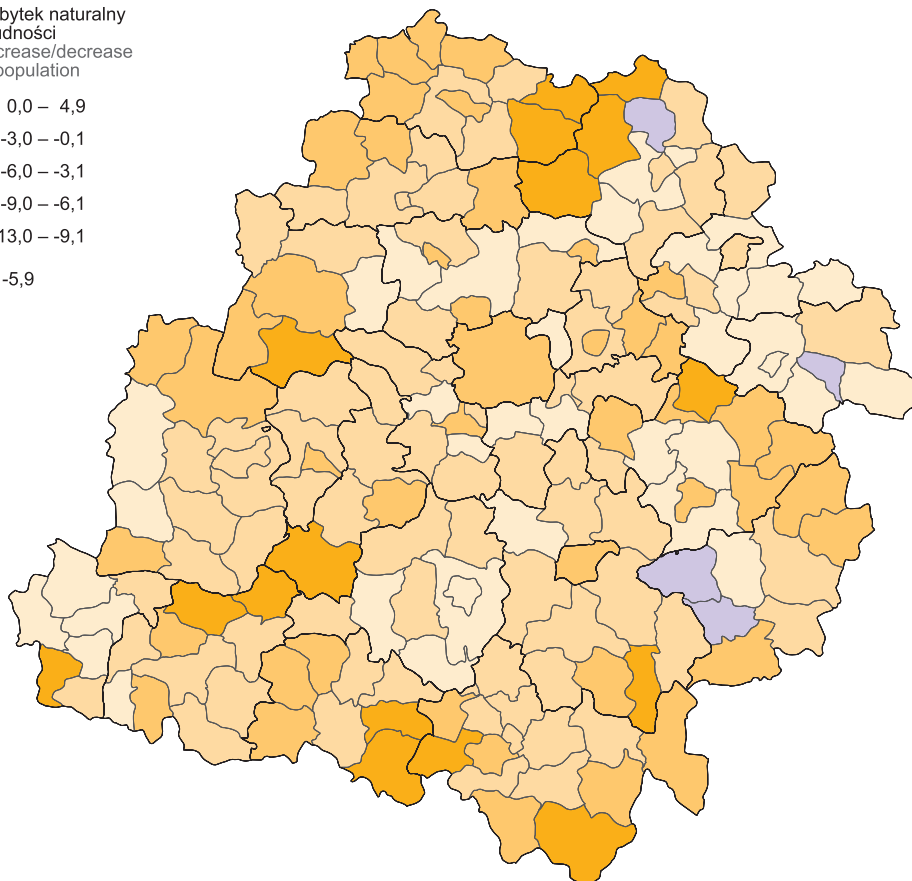

MAPA 4 (11). **RUCH NATURALNY LUDNOŚCI W 2023 R.**
 MAP 4 (11). **VITAL STATISTICS OF POPULATION IN 2023**

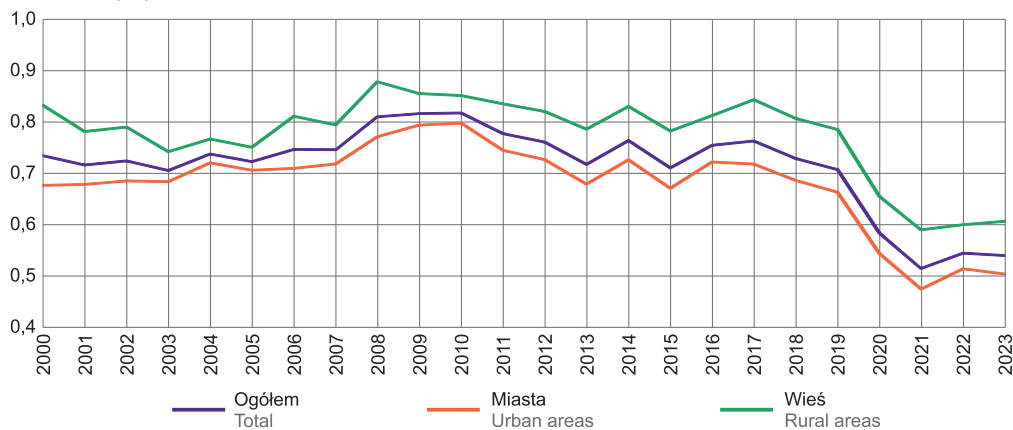
Przyrost/ubytek naturalny
 na 1000 ludności
 Natural increase/decrease
 per 1000 population

Łódzkie = -5,9

WYKRES 11 (21). **WSPÓŁCZYNNIK DYNAMIKI DEMOGRAFICZNEJ^a**
 CHART 11 (21). **DEMOGRAPHIC DYNAMICS RATE^a**

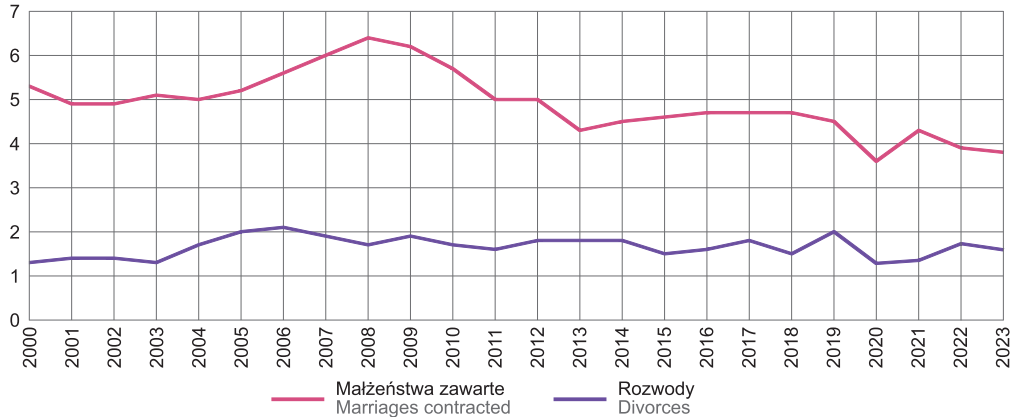
^a Stosunek liczby urodzeń do liczby zgonów
^a Ratio of the number of the live births to the number of deaths.

TABL. 7 (22). **MAŁŻEŃSTWA, ROZWODY, SEPARACJE**
MARRIAGES, DIVORCES, SEPARATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Małżeństwa zawarte Marriages contracted		Małżeństwa rozwiązane Marriages dissolved					Różnica między małżeństwami zawartymi a rozwiązanymi ^a Difference between contracted and dissolved marriages ^a	Separacje Separations
		ogółem total	w tym wyznaniowe ^b of which religious ^b	przez śmierć by death of		przez rozwód by divorce	na 1000 istniejących małżeństw per 1000 existing marriages			
				męża husband	żony wife		ogółem total	w tym przez rozwód of which by divorce		
OGÓŁEM	2015	11456	7258	7355	2617	3806	23,8	6,6	-3072	105
TOTAL	2020	8755	4719	9939	3708	3123	30,4	5,7	-8625	58
	2022	9325	4851	8804	3329	4137	30,4	7,7	-7468	56
	2023	8892	4176	8118	3105	3765	26,2	6,6	-6775	47
Miasta	2015	7015	4012	4433	1681	2884	25,3	8,1	-3359	77
Urban areas	2020	5410	2534	6259	2382	2309	33,3	7,0	-7200	42
	2022	5749	2526	5505	2163	3011	33,8	9,5	-6490	40
	2023	5649	2160	5026	2073	2718	28,7	8,0	-5880	28
Wieś	2015	4441	3246	2922	936	922	21,3	4,1	287	28
Rural areas	2020	3345	2185	3680	1326	814	26,2	3,7	-1425	16
	2022	3576	2325	3299	1166	1126	25,4	5,1	-978	16
	2023	3243	2016	3092	1032	1047	22,5	4,6	-895	19

a Po uwzględnieniu salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim. b Ze skutkami cywilnymi.
a After considering internal and international net migration for permanent residence of married persons. b With civil law consequences.

WYKRES 12 (22). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWODY NA 1000 LUDNOŚCI**
CHART 12 (22). MARRIAGES CONTRACTED AND DIVORCES PER 1000 POPULATION

TABL. 8 (23). **URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a ORAZ WIEKU MATKI**
LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER^a AND AGE OF MOTHER

WIEK MATKI AGE OF MOTHER		Ogółem Total	Kolejność urodzenia dziecka u matki Birth order					
			1	2	3	4	5	6 i dalsze and over
OGÓŁEM	2015	22113	10863	8297	1988	480	144	114
TOTAL	2020	20891	9408	7901	2634	652	198	96
	2022	18163	8262	6388	2532	645	232	102
	2023	16383	7625	6047	1907	535	163	105
19 lat i mniej and less		257	236	19	2	-	-	-
20–24		1712	1247	373	82	9	1	-
25–29		5411	3114	1795	377	94	23	7
30–34		5592	2117	2529	718	154	53	21
35–39		2731	769	1122	538	199	57	46
40–44		641	130	202	179	74	28	28
45 lat i więcej and more		39	12	7	11	5	1	3

a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia.

a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown.

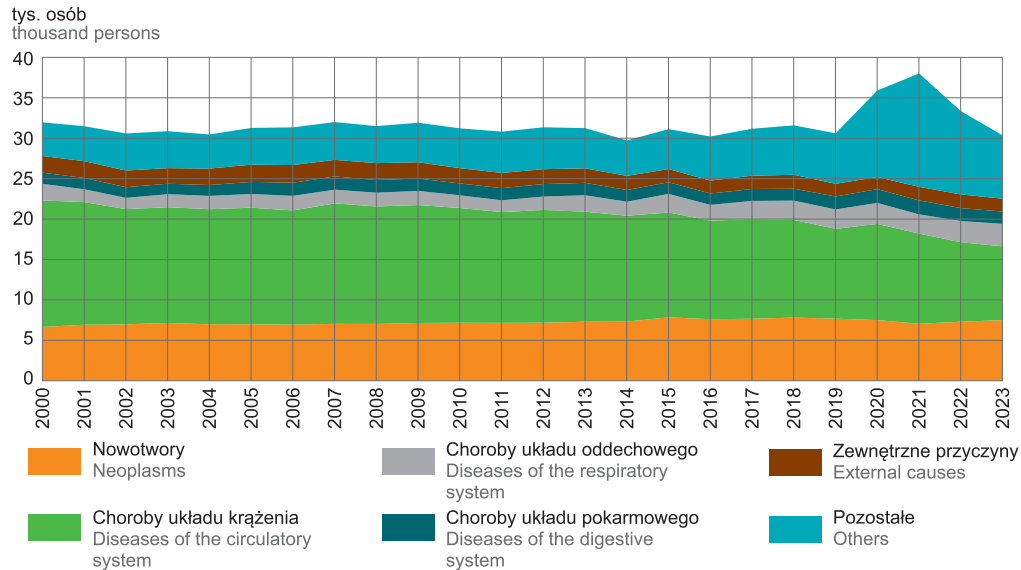
TABL. 9 (24). **PLÓDNOŚĆ KOBIET I WSPÓLCZYNNIKI REPRODUKCJI LUDNOŚCI**
FEMALE FERTILITY AND REPRODUCTION RATES OF POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2022	2023		
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Plodność – urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku: Fertility – live births per 1000 women aged:						
15–49 lat	38,3	38,8	34,6	31,6	31,0	32,5
15–19	11,3	6,6	5,2	4,7	6,0	3,0
20–24	45,0	43,0	37,6	32,2	33,1	31,0
25–29	87,7	99,5	92,6	87,5	80,1	99,4
30–34	74,6	84,3	81,1	75,6	73,7	78,9
35–39	29,1	35,8	32,5	31,2	32,3	29,1
40–44	5,8	7,2	6,9	6,7	6,8	6,7
45–49 lat	0,2	0,3	0,4	0,4	0,4	0,6
Współczynniki: Rates:						
Dzietności ogólnej Total fertility	1,260	1,381	1,282	1,193	1,162	1,248
Reprodukcji brutto Gross reproduction	0,613	0,675	0,631	0,572	0,558	0,596
Dynamiki demograficznej Demographic dynamics	0,710	0,583	0,545	0,540	0,504	0,606

TABL. 10 (25). **ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH**
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED		Ogółem Grand total	Mężczyźni Males	Kobiety Females	Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
					razem total	mężczyźni males	kobiety females	razem total	mężczyźni males	kobiety females
OGÓŁEM	2015	31125	15807	15318	20070	9931	10139	11055	5876	5179
TOTAL	2020	35807	18147	17660	23079	11394	11685	12728	6753	5975
	2022	33357	16479	16878	21534	10305	11229	11823	6174	5649
	2023	30360	15275	15085	19707	9550	10157	10653	5725	4928
0 lat		60	36	24	35	21	14	25	15	10
1–4 lata		14	10	4	9	6	3	5	4	1
5–9		11	5	6	2	1	1	9	4	5
10–14		21	10	11	9	5	4	12	5	7
15–19		40	25	15	27	19	8	13	6	7
20–24		65	50	15	40	30	10	25	20	5
25–29		103	72	31	68	43	25	35	29	6
30–34		174	132	42	103	79	24	71	53	18
35–39		345	258	87	217	156	61	128	102	26
40–44		476	373	103	307	233	74	169	140	29
45–49		675	523	152	434	330	104	241	193	48
50–54		864	632	232	519	363	156	345	269	76
55–59		1189	858	331	691	485	206	498	373	125
60–64		2100	1402	698	1296	812	484	804	590	214
65–69		3421	2199	1222	2256	1363	893	1165	836	329
70–74		4176	2357	1819	2820	1510	1310	1356	847	509
75–79		4123	2141	1982	2848	1431	1417	1275	710	565
80–84		3764	1591	2173	2427	1026	1401	1337	565	772
85 lat i więcej and more		8739	2601	6138	5599	1637	3962	3140	964	2176

WYKRES 13 (23). **ZGONY WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYN**
CHART 13 (23). DEATHS BY SELECTED CAUSES

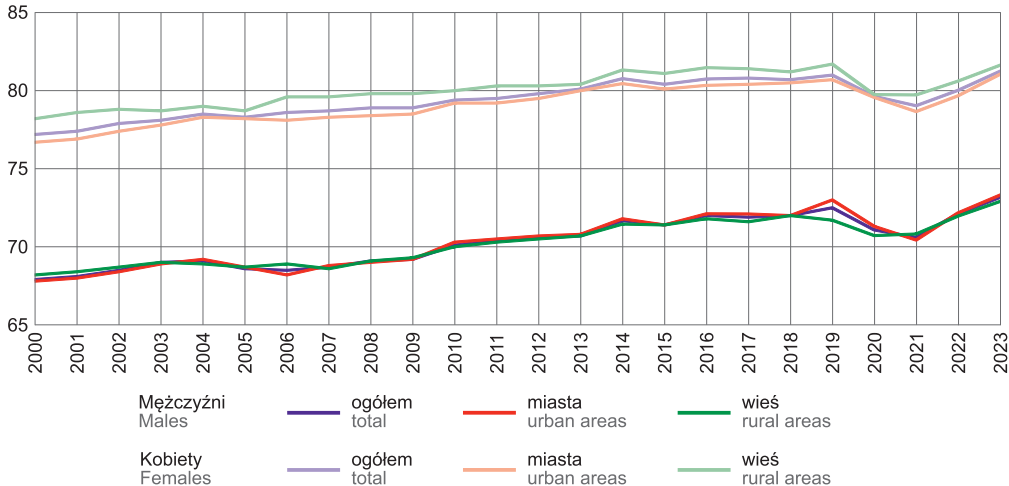

TABL. 11 (26). **ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU**
INFANT DEATHS BY SEX AND AGE

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED INFANTS		Ogółem Grand total	Chłopcy Males	Dziew- częta Females	Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
					razem total	chłopcy males	dziew- częta females	razem total	chłopcy males	dziew- częta females
OGÓŁEM	2015	106	60	46	70	38	32	36	22	14
TOTAL	2020	64	32	32	32	19	13	32	13	19
	2022	73	37	36	49	22	27	24	15	9
	2023	60	36	24	35	21	14	25	15	10
0–27 dni 0–27 days		43	25	18	23	13	10	20	12	8
0–6		32	19	13	15	9	6	17	10	7
w tym 0 of which 0		16	9	7	9	6	3	7	3	4
7–13		7	4	3	4	2	2	3	2	1
14–20		2	1	1	2	1	1	-	-	-
21–27		2	1	1	2	1	1	-	-	-
28–29 dni 28–29 days		-	-	-	-	-	-	-	-	-
1 miesiąc 1 month		6	4	2	5	3	2	1	1	-
2		2	1	1	2	1	1	-	-	-
3		2	2	-	2	2	-	-	-	-
4		2	2	-	1	1	-	1	1	-
5		-	-	-	-	-	-	-	-	-
6		-	-	-	-	-	-	-	-	-
7		2	-	2	1	-	1	1	-	1
8		2	2	-	1	1	-	1	1	-
9		1	-	1	-	-	-	1	-	1
10		-	-	-	-	-	-	-	-	-
11 miesięcy months		-	-	-	-	-	-	-	-	-

WYKRES 14 (24). **PRZECIĘTNE TRWANIE ŻYCIA**
CHART 14 (24). LIFE EXPECTANCY

wiek
age

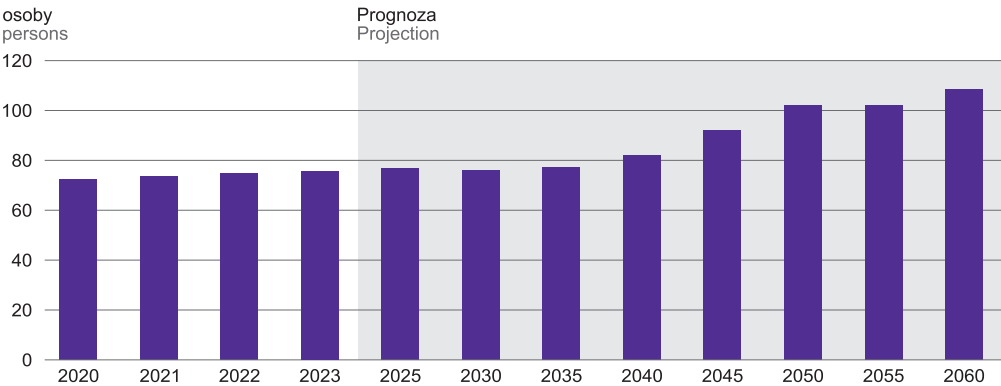

TABL. 12 (27). **PROGNOZA LUDNOŚCI**
 Stan w dniu 31 grudnia
 POPULATION PROJECTION
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2025	2030	2035	2040	2045	2050	2055	2060	SPECIFICATION
O G Ł ę M w tys.	2338,9	2288,7	2210,4	2124,5	2037,3	1950,8	1864,7	1777,3	TOTAL in thousands
mężczyźni	1114,8	1088,0	1051,1	1011,6	972,4	933,6	894,0	852,8	males
kobiety	1224,1	1200,7	1159,3	1112,9	1064,9	1017,3	970,7	924,5	females
EKONOMICZNE GRUPY WIEKU ECONOMIC AGE GROUPS									
Wiek przedprodukcyjny	393,1	357,3	319,4	292,7	285,9	281,6	273,4	257,7	Pre-working age
mężczyźni	201,8	183,3	163,8	150,3	146,9	144,6	140,4	132,3	males
kobiety	191,3	174,0	155,6	142,4	139,1	137,0	133,0	125,4	females
Wiek produkcyjny	1324,2	1299,4	1248,5	1167,5	1061,5	966,5	897,1	852,3	Working age
mężczyźni	699,7	684,8	665,8	630,8	579,3	526,0	487,0	459,6	males
kobiety	624,5	614,6	582,7	536,7	482,2	440,5	410,0	392,8	females
Wiek poprodukcyjny	621,6	632,0	642,5	664,3	689,9	702,7	694,3	667,3	Post-working age
mężczyźni	213,3	219,8	221,5	230,5	246,3	263,0	266,6	260,9	males
kobiety	408,3	412,1	421,0	433,8	443,6	439,8	427,7	406,4	females
BIOLOGICZNE GRUPY WIEKU BIOLOGICAL AGE GROUPS									
0–14 lat	316,1	287,8	252,3	239,9	236,5	234,0	225,6	209,6	0–14
mężczyźni	162,3	147,6	129,4	123,2	121,5	120,2	115,8	107,6	males
kobiety	153,8	140,2	122,8	116,7	115,0	113,8	109,7	102,0	females
15–64	1476,0	1440,9	1397,7	1311,1	1201,6	1090,6	1010,1	953,8	15–64
mężczyźni	739,3	720,5	700,2	657,9	604,7	550,4	511,6	484,3	males
kobiety	736,7	720,4	697,6	653,2	596,9	540,2	498,6	469,5	females
65 lat i więcej	546,8	560,0	560,4	573,5	599,3	626,2	629,0	614,0	65 and more
mężczyźni	213,3	219,8	221,5	230,5	246,3	263,0	266,6	260,9	males
kobiety	333,6	340,1	338,9	343,1	353,0	363,2	362,5	353,0	females
WYBRANE WSPÓŁCZYNNIKI SELECTED RATIO									
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	77	76	77	82	92	102	108	109	Non-working age population per 100 persons of working age
mężczyźni	59	59	58	60	68	77	84	86	males
kobiety	96	95	99	107	121	131	137	135	females
Współczynnik starości demograficznej	23,4	24,5	25,4	27,0	29,4	32,1	33,7	34,5	Rate demographic of ageing
mężczyźni	19,1	20,2	21,1	22,8	25,3	28,2	29,8	30,6	males
kobiety	27,2	28,3	29,2	30,8	33,1	35,7	37,3	38,2	females
Indeks starości	173	195	222	239	253	268	279	293	Ageing ratio
mężczyźni	131	149	171	187	203	219	230	243	males
kobiety	217	243	276	294	307	319	330	346	females

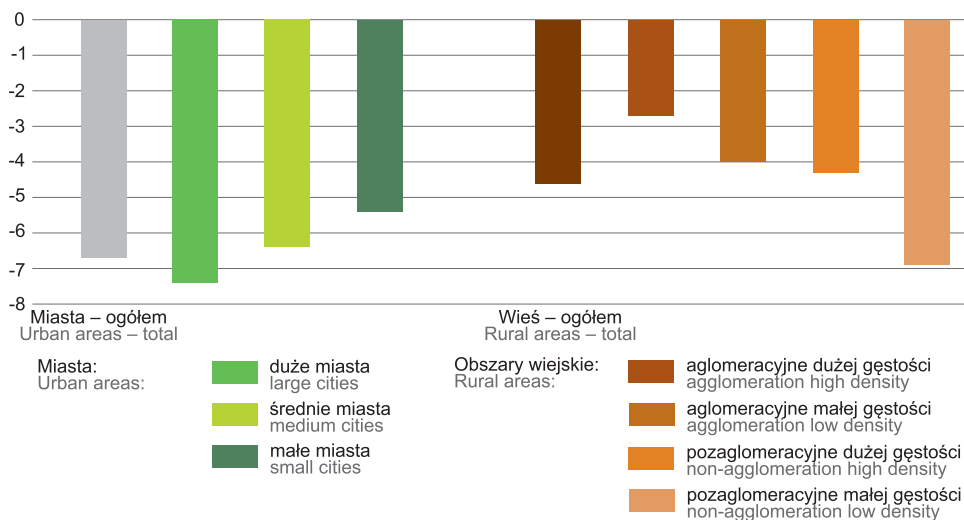
WYKRES 15 (25). **LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM**

CHART 15 (25). **NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE**
 As of 31 December

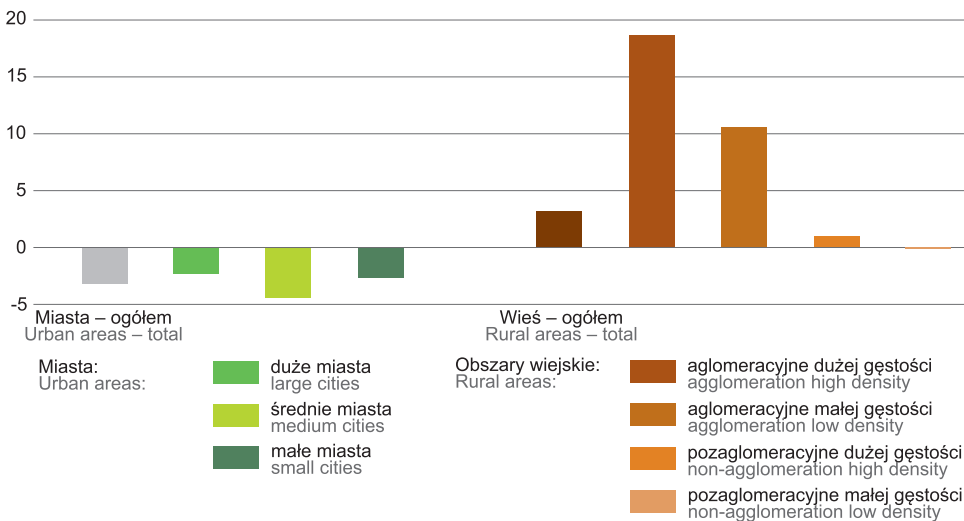
WYKRES 16 (26). PRZYROST NATURALNY NA 1000 LUDNOŚCI W 2023 R.

CHART 16 (26). NATURAL INCREASE OF THE POPULATION PER 1000 POPULATION IN 2023

WYKRES 17 (27). SALDO MIGRACJI WEWNĘTRZNYCH I ZAGRANICZNYCH NA POBYT STAŁY NA 1000 LUDNOŚCI W 2023 R.

CHART 17 (27). NET MIGRATION OF INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION FOR PERMANENT RESIDENCE PER 1000 POPULATION IN 2023

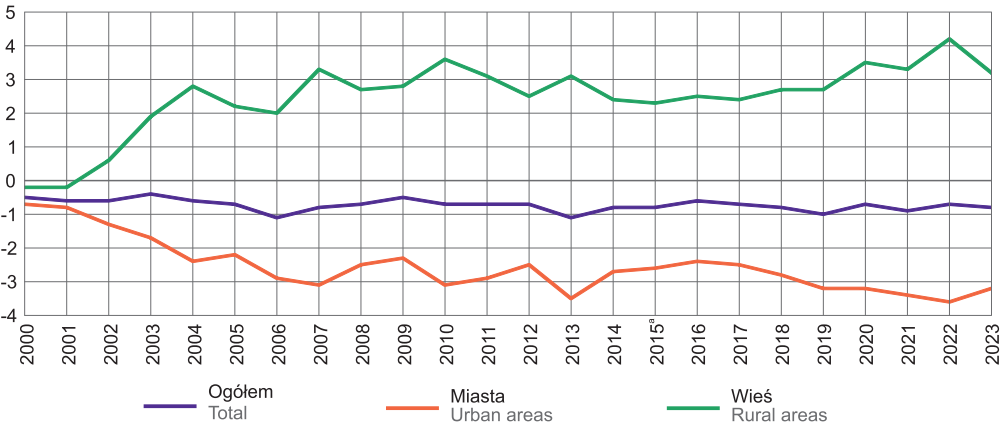
TABL. 13 (28). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT
RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Napływ ^a Inflow ^a				Odptyw ^b Outflow ^b				Saldo migracji ^c Net migration ^c
		ogółem total	z miast from urban areas	ze wsi from rural areas	z zagranicy from abroad	ogółem total	do miast to urban areas	na wieś to rural areas	za granicę to abroad	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS										
OGÓŁEM TOTAL	2015	21036	12268	8150	.	23107	11357	10788	.	-2071
	2020	20115	12311	7359	445	21787	10227	11255	305	-1672
	2022	22314	13375	8376	563	23884	10560	12840	484	-1570
	2023	21132	12693	7863	576	22932	10906	11749	277	-1800
Miasta Urban areas	2015	10234	4983	4757	.	14394	6221	7355	.	-4160
	2020	9023	4562	4140	321	13893	5695	7951	247	-4870
Wieś Rural areas	2022	9489	4614	4462	413	14858	5660	8822	376	-5369
	2023	9557	4700	4422	435	14229	5881	8144	204	-4672
	2015	10802	7285	3393	.	8713	5136	3433	.	2089
	2020	11092	7749	3219	124	7894	4532	3304	58	3198
	2022	12825	8761	3914	150	9026	4900	4018	108	3799
	2023	11575	7993	3441	141	8703	5025	3605	73	2872
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION										
OGÓŁEM TOTAL	2015	8,4	4,9	3,3	.	9,2	4,5	4,3	.	-0,8
	2020	8,3	5,1	3,0	0,2	9,0	4,2	4,6	0,1	-0,7
	2022	9,4	5,6	3,5	0,2	10,0	4,4	5,4	0,2	-0,7
	2023	8,9	5,4	3,3	0,2	9,7	4,6	5,0	0,1	-0,8
Miasta Urban areas	2015	6,5	3,2	3,0	.	9,1	3,9	4,7	.	-2,6
	2020	6,0	3,0	2,7	0,2	9,2	3,8	5,3	0,2	-3,2
	2022	6,4	3,1	3,0	0,3	10,1	3,8	6,0	0,3	-3,6
	2023	6,5	3,2	3,0	0,3	9,7	4,0	5,6	0,1	-3,2
Wieś Rural areas	2015	11,7	7,9	3,7	.	9,5	5,6	3,7	.	2,3
	2020	12,1	8,5	3,5	0,1	8,6	5,0	3,6	0,1	3,5
	2022	14,1	9,6	4,3	0,2	9,9	5,4	4,4	0,1	4,2
	2023	12,8	8,8	3,8	0,2	9,6	5,6	4,0	0,1	3,2

a Zameldowania. b Wymeldowania. c W 2015 r. do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r.

a Registrations. b Deregistrations. c In 2015, net migration was calculated using data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014.

WYKRES 18 (28). **SALDO MIGRACJI LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY NA 1000 LUDNOŚCI**
CHART 18 (28). **NET MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE**
PER 1000 POPULATION

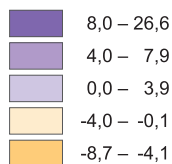

a Do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r.
a For calculating net migration, data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014 were used.

MAPA 5 (12). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY W 2023 R.**

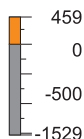
MAP 5 (12). **INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE IN 2023**

Saldo migracji na 1000 ludności
Net migration per 1000 population

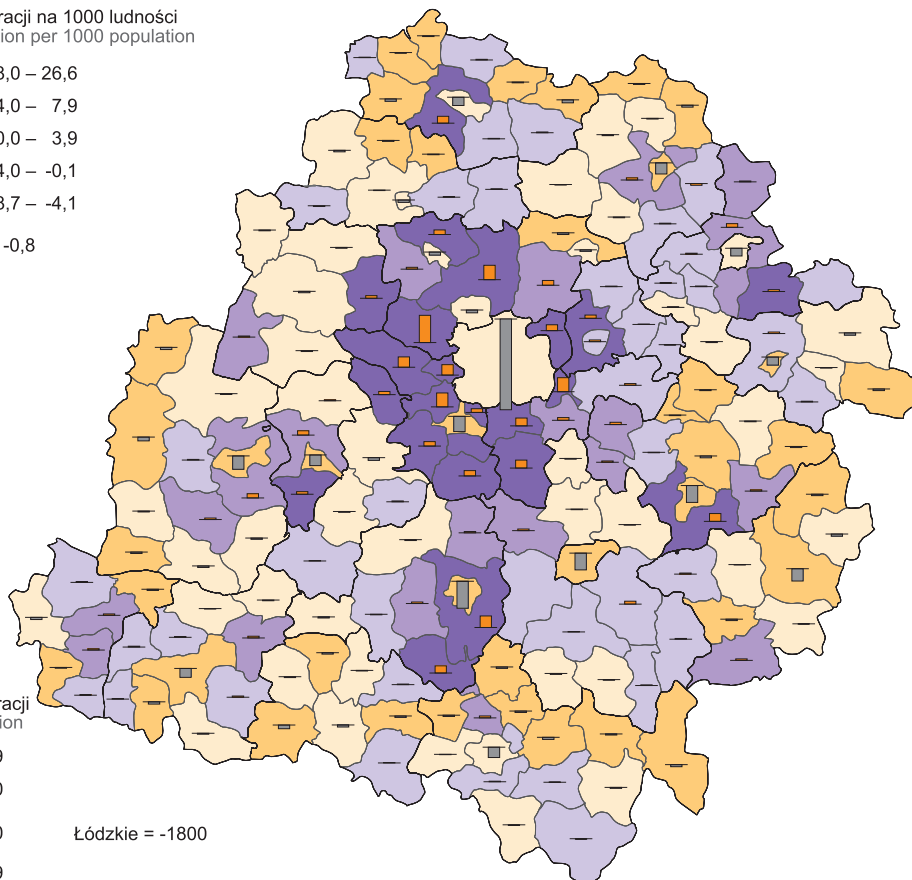

Łódzkie = -0,8

Saldo migracji
Net migration

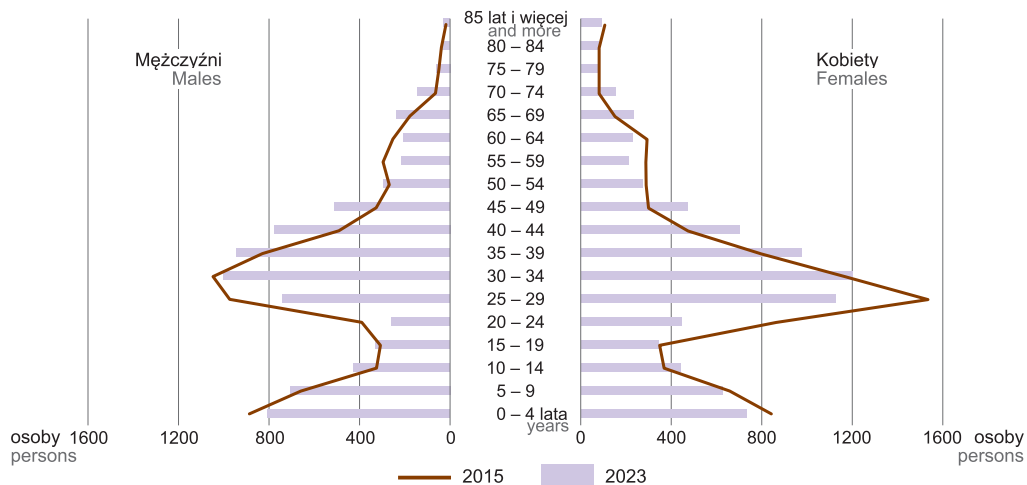

Łódzkie = -1800

WYKRES 19 (29). **MIGRACJE WEWNĄTRZWOJEWÓDZKIE NA POBYT STAŁY**

CHART 19 (29). **INTRAVOIVODSHIP MIGRATION FOR PERMANENT RESIDENCE**

TABL. 14 (29). **MIGRACJE ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**
INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE
BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

LATA YEARS WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS		Imigranci Immigrants			Emigranci Emigrants			Saldo migracji Net migration		
		ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
OGÓŁEM	2020	445	235	210	305	149	156	140	86	54
TOTAL	2022	563	312	251	484	300	184	79	12	67
	2023	576	304	272	277	151	126	299	153	146
0–4 lata		81	46	35	6	3	3	75	43	32
5–9		88	37	51	9	3	6	79	34	45
10–14		40	27	13	16	8	8	24	19	5
15–19		23	14	9	40	32	8	-17	-18	1
20–24		23	17	6	30	19	11	-7	-2	-5
25–29		48	20	28	29	15	14	19	5	14
30–34		65	34	31	24	14	10	41	20	21
35–39		55	34	21	33	21	12	22	13	9
40–44		40	24	16	40	18	22	0	6	-6
45–49		39	15	24	25	10	15	14	5	9
50–54		25	14	11	14	5	9	11	9	2
55–59		15	7	8	3	1	2	12	6	6
60–64		8	1	7	3	1	2	5	0	5
65 lat i więcej and more		26	14	12	5	1	4	21	13	8

TABL. 15 (30). **REZYDENCJA^a**
Stan w dniu 31 grudnia
RESIDENT POPULATION^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
OGÓŁEM	2479350	2380949	2343021	2327239	TOTAL
mężczyźni	1181900	1135783	1117488	1109941	males
kobiety	1297450	1245166	1225533	1217298	females
Miasta	1562679	1478906	1446526	1437375	Urban areas
w tym mężczyźni	726859	687979	672390	668175	of which males
Wieś	916671	902043	896495	889864	Rural areas
w tym mężczyźni	455041	447804	445098	441766	of which males

a Do ludności rezydującej (rezydentów) zalicza się: stałych mieszkańców gminy, z wyjątkiem osób przebywających poza gminą zamieszkania przez okres co najmniej 12 miesięcy – bez względu na ich miejsce przebywania (w kraju czy za granicą); osoby przebywające czasowo w gminie z zamiarem zamieszkania przez okres co najmniej 12 miesięcy, przybyłe z innego miejsca w kraju lub z zagranicy (imigranci bez stałego pobytu w Polsce).

U w a g a: Dane od 2020 r. na podstawie bilansów opracowanych w oparciu o dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021.
a The usually resident population (residents) – contain the following groups: permanent residents of the gmina, with the exception of persons residing outside the gmina of residence for a period 12 months and more – regardless of their place of residence (in the country or abroad); persons temporarily staying in the gmina with the intention of living there for a period 12 months or more, who arrived from another place in the country or from abroad (immigrants who are not registered for permanent residence in Poland).

N o t e: Since 2020 data were prepared on the basis of the National Census of Population and Housing 2021.

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE
CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS

TABL. 16 (31). NIEKTÓRE KOŚCIOŁY I INNE ZWIĄZKI WYZNANIOWE^a
Stan w dniu 31 grudnia
SELECTED CHURCHES AND OTHER RELIGIOUS ASSOCIATIONS^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2022	2023	2015	2020	2022	2023	
	jednostki kościelne ^b church units ^b				duchowni clergy			wierni, wyzna- -wcy adhe- rents, faithful	
Kościół Katolicki: Catholic Church:									
Kościół Rzymskokatolicki ^c	385	386	386	385	1173	1135	1139	1126	1679402
Kościół Greckokatolicki ^d	56	60	53	54	30	34	35	38	35000
Starokatolickie: Old Catholic:									
Kościół Starokatolicki Mariawitów w RP ^e	14	14 ^f	14 ^f	14 ^f	7	7 ^f	7 ^f	7 ^f	8487 ^f
Kościół Katolicki Mariawitów w RP ^g	10	10	10 ^h	10	5	7	7 ^h	6	894
Kościół Polskokatolicki w RP ^e	1	1	1	1	1	1	1	2	200
Prawosławne: Orthodox:									
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny ^{ei}	12	12	12	14	16	21	21	20	28000
Protestanckie i tradycji protestanckiej: Protestant and Protestant tradition:									
Kościół Ewangelicko-Reformowany w RP ^e	4	4	4	4 ^k	4	5	4	4 ^k	1705 ^k
Kościół Zielonoświątkowy w RP	8	8	10	11	9	11	13	16	982
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego w RP	9	9	9	9	4	4	3	6	587
Kościół Boży w Chrystusie	6	7	7	6	17	11	9	7	449
Kościół Ewangelicznych Chrześcijan	4	5	6	5	9	8	8	8	280
Kościół Ewangelicko-Metodystyczny w RP ^e	2	2	2	2	2	1	1	1	267
Kościół Chrześcijan Baptystów w RP ^e	3	3	4	4	3	4	4	4	205
Kościół Nowoapostolski w Polsce	2	2	2	1	-	-	-	1	85
Kościół Chrześcijan Wiary Ewangelicznej	4	4	4	4	1	4	4	4	60
Kościół Chrześcijan Dnia Sobotniego	3	6	6	6	8	6	6	6	26
Nurt badaczy Pisma Świętego: Bible student movement:									
Świadkowie Jehowy w Polsce	80	79	78	77	.	522	522	526	6940 ⁱ
Świecki Ruch Misyjny „Epifania”	2	3	3	3	14	13	13	13	63
Islamskie: Muslim:									
Islamskie Zgromadzenie Ahl-ul Bayt	.	-	-	-	.	-	-	-	252 ^m
Dalekiego Wschodu: Far Eastern Religions:									
Związek Buddyjski Bencien Karma Kamtsang	1	1	1	1	-	-	-	-	110
Międzynarodowe Towarzystwo Świadomości Kryszny	1	2	2	2	6	10	18	20	74
Inne: Others:									
Kościół Jezusa Chrystusa Świętych w Dniach Ostatnich w Polsce (Mormoni)	1	1	1	1	12	4	4	4	144
Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich w RP ⁿ	-	1	1	1	-	1	1	1	120

a Znaczące w województwie; uszeregowane malejąco według liczby wiernych, wyznawców. b Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. c Dane dotyczą diecezji łódzkiej i łowickiej. d Dane za 2015 dotyczą diecezji wrocławsko-gdańskiej, natomiast dane od 2020 – diecezji przemysko-warszawskiej. e Kościół stowarzyszony w Polskiej Radzie Eklezjalnej. f Dane za 2019 r. g Jednostki kościelne – łącznie z jednostkami niższymi niż parafie. h Dane za 2021 r. i Dane dotyczą diecezji łódzko-poznańskiej. k Dane za 2022 r. l Głosiciele. m Szacowana liczba Szytów. n Dane dotyczą Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Łodzi.

a Important in the voivodeship; listed by the decreasing number of adherents and faithful. b Including, among others: parishes, congregations, religious communities, centres. c Data concern diocese: Łódź and Łowicz. d Data for 2015 data concern diocese: Wrocław and Gdańsk, while since 2019 – Przemysł and Warsaw. e Church associated in the Polish Ecumenical Council. f Data for 2019. g Church units – including units below the parish level. h Data for 2021. i Data concern diocese: Łódź and Poznań k Data for 2022. l Proclaimers. m Estimated number of Shiites. n Data concern the Jewish Communities in Łódź.

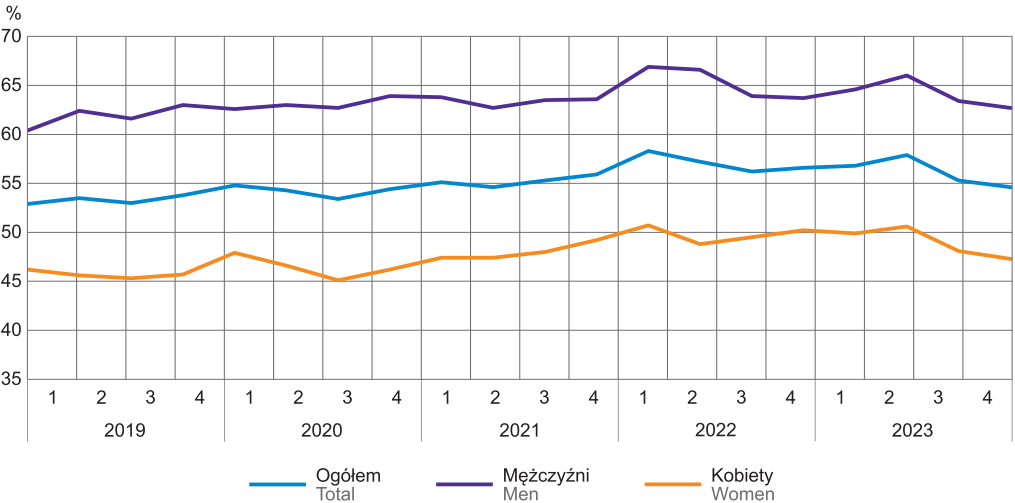
Dział V. Rynek pracy
Chapter V. Labour market

TABL. 1 (32). AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15–89 LAT – NA PODSTAWIE BAEŁ
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15–89 – ON THE LFS BASIS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2019	2020	2022	2023					SPECIFICATION
	przeciętne w roku annual averages				kwartały quarters				
					1	2	3	4	
LUDNOŚĆ w tys.	2007	2005	1963	1953	1956	1953	1952	1950	POPULATION in thousands
Mężczyźni	947	944	927	923	924	923	922	922	Men
Kobiety	1060	1061	1035	1030	1032	1030	1029	1029	Women
Aktywni zawodowo	1111	1123	1161	1140	1152	1175	1124	1109	Economically active persons
mężczyźni	608	616	626	613	617	627	609	598	men
kobiety	503	508	536	527	534	548	515	512	women
Pracujący	1070	1088	1121	1096	1111	1130	1079	1065	Employed persons
mężczyźni	586	595	605	592	597	609	585	578	men
kobiety	485	493	516	504	515	521	495	487	women
Bezrobotni ^a	41	35	40	44	41	45	45	44	Unemployed persons ^a
mężczyźni	23	20	20	21	21	18	25	20	men
kobiety	18	15	20	23	20	27	20	24	women
WSPÓŁCZYNNIK AKTYW- NOŚCI ZAWODOWEJ w %	55,4	56,0	59,1	58,4	58,9	60,2	57,6	56,9	ACTIVITY RATE in %
mężczyźni	64,2	65,3	67,5	66,4	66,8	67,9	66,1	64,9	men
kobiety	47,5	47,9	51,8	51,2	51,7	53,2	50,0	49,8	women
Bierni zawodowo	896	882	801	813	804	779	827	841	Economically inactive persons
mężczyźni	339	329	302	310	307	296	313	324	men
kobiety	557	553	500	503	497	482	514	517	women
STOPA BEZROBOCIA w %	3,7	3,1	3,4	3,9	3,6	3,8	4,0	4,0	UNEMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	3,8	3,2	3,2	3,4	3,4	2,9	4,1	3,3	men
kobiety	3,6	3,0	3,7	4,4	3,7	4,9	3,9	4,7	women

a Osoby w wieku 15–74 lata.
a Persons aged 15–74.

WYKRES 1 (30). WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA DLA OSÓB W WIEKU 15–89 LAT
CHART 1 (30). THE EMPLOYMENT RATE FOR PERSONS AGED 15–89

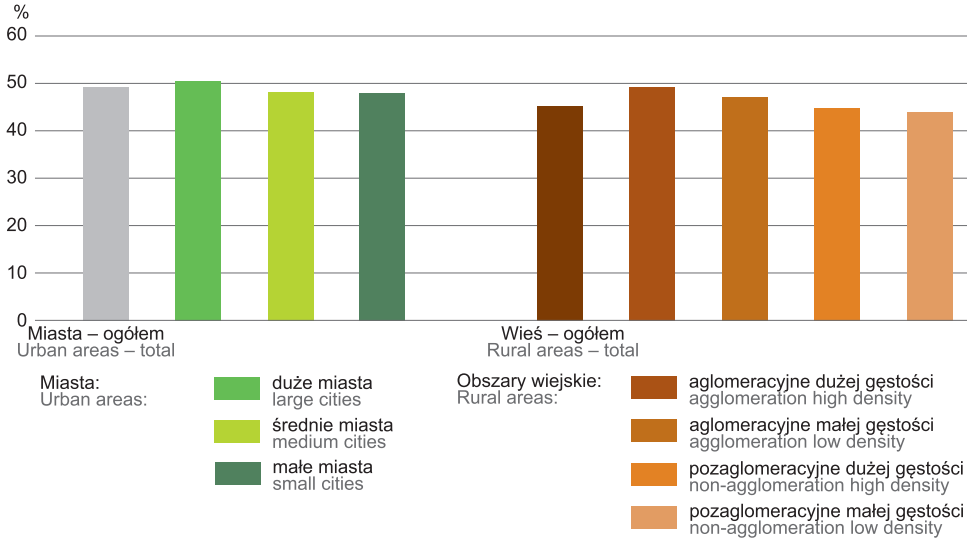
TABL. 2 (33). PRACUJĄCY^a
Stan w dniu 31 grudnia
EMPLOYED PERSONS^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2022	2023	
				ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM^b TOTAL^b	956856	932667	1003117	995919	475005
sektor publiczny public sector	183773	182602	206531	208034	134285
sektor prywatny ^b private sector ^c	773083	750065	796586	787885	340720
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ^{bc} Agriculture, forestry and fishing ^{bc}	179425	90435	93180	89503	38631
Przemysł Industry	219507	227760	237934	233875	85491
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	194309	203660	213474	209462	80808
Budownictwo Construction	43039	52296	56309	55495	5711
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	143124	152568	156014	153843	79573
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	51541	64821	70214	69333	17398
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	12663	13621	16110	16169	10112
Informacja i komunikacja Information and communication	14121	16726	23864	24233	7425
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	20896	21758	24538	24762	16116
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	11801	12089	11224	11412	5543
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	31665	38689	47000	47987	27810
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	36851	43191	43373	42388	20287
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	41127	40847	61232	63064	33433
Edukacja Education	70289	70998	71195	71782	57142
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	57027	59705	59736	60786	49110
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	8560	8846	9372	9466	5540
Pozostała działalność usługowa Other service activities	15220	18317	21822	21821	15683

a Do 2021 r. według faktycznego miejsca pracy; od 2022 r. dane prezentowane są na podstawie administracyjnych źródeł danych według miejsca zamieszkania. b Dane za 2020 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi do działu, ust. 8 na str. 189. Od 2022 r. dane są prezentowane na podstawie administracyjnych źródeł danych. c Dane dotyczące pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu na 31 grudnia do 2021 r. wyznaczono na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2020 (dane dla lat poprzednich wyznaczono na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010). Od 2022 r. dane są prezentowane na podstawie administracyjnych źródeł danych.

a Until 2021 by actual workplace; from 2022 data are presented on the basis of administrative data sources by place of residence. b Data for 2020 are not fully comparable to those for previous years; see notes to the chapter, item 8 on page 189. Data presented since 2022 are presented on the basis of administrative data sources. c Data concerning employed persons on private farms in agriculture as of 31 December up to 2021 were estimated on the basis of the Agricultural Census 2020 (data for previous years were estimated on the basis of the final results of the Agricultural Census 2010). Since 2022 are presented on the basis of administrative data sources.

WYKRES 2 (31). **PRACUJĄCE KOBIETY W % OGÓŁU PRACUJĄCYCH W 2023 R.**
Stan w dniu 31 grudnia
CHART 2 (31). **EMPLOYED WOMEN IN % OF EMPLOYED PERSONS IN 2023**
As of 31 December

TABL. 3 (34). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób ^a of which entities employing more than 9 persons ^a	
O G Ó Ł E M^b	577665	613738	621584	616351	515674	TOTAL^b
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ^{bc}	7706	9641	9748	9785	2503	Agriculture, forestry and fishing ^{bc}
Przemysł	182391	181475	183648	180320	165939	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	153509	155488	159701	156039	142310	of which manufacturing
Budownictwo	28335	31676	32223	31585	18673	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^d	86892	97661	96518	94737	66498	Trade; repair of motor vehicles ^d

a Bez zatrudnionych za granicą. b Dane od 2020 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 8 na str. 189. c Dla gospodarstw indywidualnych w rolnictwie dane szacunkowe.

a Excluding persons employed abroad. b Data since 2020 are not fully comparable to those for previous years; see general notes to the chapter, item 8 on page 189. c For private farms in agriculture estimated data.

TABL. 3 (34). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE (dok.)**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób ^a of which entities employing more than 9 persons ^a	
Transport i gospodarka magazynowa	27192	34013	34663	34276	25918	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^a	8388	9123	10220	10283	6767	Accommodation and catering ^a
Informacja i komunikacja	8561	8252	9620	9409	7742	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	11844	14385	14031	14608	13437	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^a	9205	8879	8604	8335	6278	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	18412	21475	23548	23474	16803	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^a	29440	33058	32166	31911	29463	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	38394	37494	37505	37497	37497	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	65942	67451	68405	68965	67939	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	42098	44818	45829	46193	42608	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	6495	6843	6916	6897	6509	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	6371	7496	7940	8076	1102	Other service activities

a Bez zatrudnionych za granicą. b Dane od 2020 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 8 na str. 189. c Dla gospodarstw indywidualnych w rolnictwie dane szacunkowe.

a Excluding persons employed abroad. b Data since 2020 are not fully comparable to those for previous years; see general notes to the chapter, item 8 on page 189. c For private farms in agriculture estimated data.

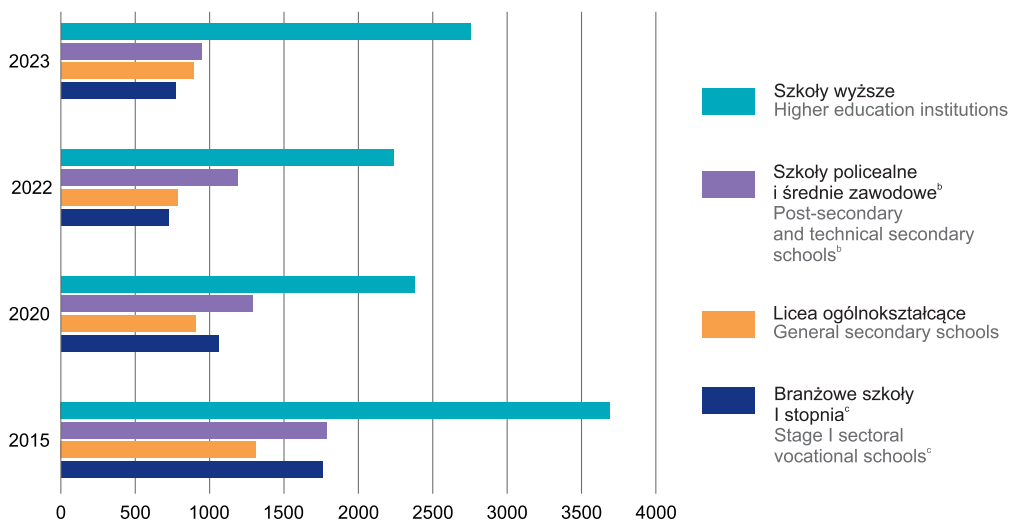
TABL. 4 (35). **PRZYJĘCIA DO PRACY I ZWOLNIENIA Z PRACY^a**
HIRES AND TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przyjęcia do pracy Hires		Współ- czynnik przyjęć w % Hire rate in %	Zwolnienia z pracy Terminations		Współ- czynnik zwolnień w % Termina- tion rate in %
		ogółem total	w tym kobiety women		ogółem total	w tym kobiety women	
OGÓŁEM	2015	116540	51012	25,1	109397	46352	23,5
TOTAL	2020	104086	47802	20,3	109227	50745	21,3
	2022	111196	52558	22,0	109534	48991	21,6
	2023	101155	47268	19,9	104950	49405	20,6
sektor publiczny public sector		18244	12545	11,3	17586	11890	10,9
sektor prywatny private sector		82911	34723	23,8	87364	37515	25,1
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		398	150	19,0	377	136	18,0
Przemysł Industry		27981	9873	16,4	29001	10810	17,1
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing		24967	9395	17,1	26469	10420	18,1
Budownictwo Construction		4444	511	24,2	4057	361	22,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		13138	6912	20,8	13299	7294	21,2
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		7192	1218	27,1	7093	929	26,7
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		1677	1050	27,6	1703	1114	27,8
Informacja i komunikacja Information and communication		1165	473	14,2	1847	625	22,6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		2580	1628	19,1	1500	944	11,1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		787	353	12,5	972	496	15,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		3753	2196	22,9	3258	1914	19,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		20295	9270	65,2	24890	11893	80,0
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security		4249	2851	10,8	4218	2703	10,7
Edukacja Education		6280	5209	10,2	6007	5010	9,7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		6059	4939	14,9	5695	4574	14,0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		769	461	12,6	793	466	12,9
Pozostałe sekcje Other sections		388	174	40,2	240	136	24,8

a Dane obejmują pełnozatrudnionych w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących 10 i więcej osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących.

a Data cover full-time employees in economic entities employing 10 persons and more as well as in budgetary sphere units regardless of the number of employed persons.

WYKRES 3 (32). **ABSOLWENCI PODEJMUJĄCY PRACĘ PO RAZ PIERWSZY WEDŁUG RODZAJU UKOŃCZONEJ SZKOŁY^a**
 CHART 3 (32). **GRADUATES TAKING UP WORK FOR THE FIRST TIME BY TYPE OF GRADUATED SCHOOL^a**

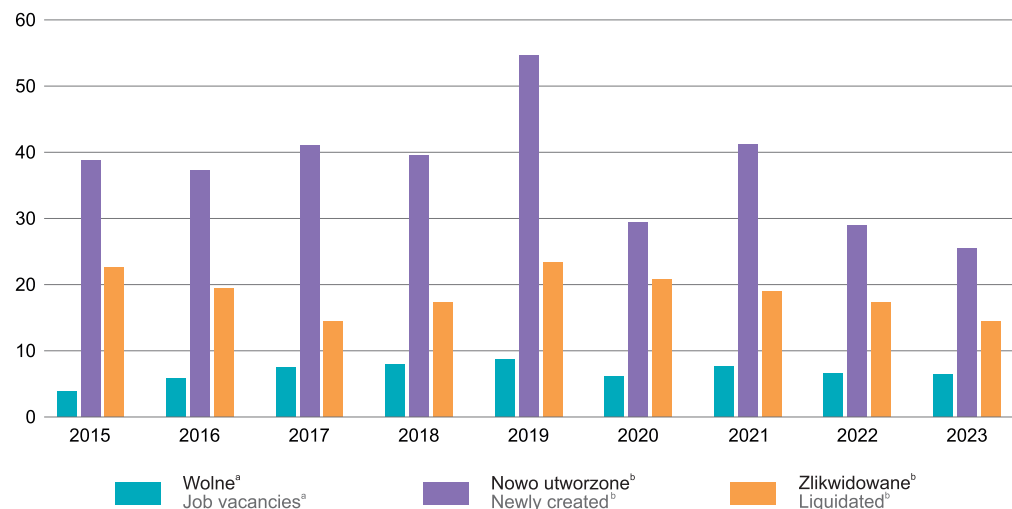

a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane obejmują pełnozatrudnionych w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących 10 i więcej osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących. b Od 2022 r. łącznie z absolwentami branżowych szkół II stopnia. c Do 2019 r. – absolwenci zasadniczych szkół zawodowych.

a Employees hired on the basis of an employment contract; data cover full-time paid employees in economic entities employing 10 persons and more as well as in budgetary sphere units regardless of the number of employed persons. b Since 2022 including graduates of stage II sectoral vocational schools. c Until 2019 – graduates of basic vocational schools.

WYKRES 4 (33). **MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKwidOWANE**
 CHART 4 (33). **JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOBS**

tys.
thousand

a Średnia ze stanów na koniec kwartałów. b W ciągu roku.

a Average of end-of-quarter values. b During the year.

TABL. 5 (36). BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI
Stan w dniu 31 grudnia
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Bezrobotni zarejestrowani ogółem	109510	67812	54397	53158	Total registered unemployed persons
w tym kobiety	54504	34632	27789	26770	of which women
Z liczby ogółem – bezrobotni:					Of total number – unemployed persons:
dotychczas niepracujący	13435	6392	5532	5106	previously not employed
absolwenci ^a	4435	1904	1957	1709	school-leavers ^a
bez kwalifikacji zawodowych	36686	23981	18775	18411	without occupational qualifications
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	6257	3715	2613	2507	terminated for company reasons
długotrwale bezrobotni ^b	63467	35093	28779	27026	long-term unemployed ^b
posiadający prawo do zasiłku	14509	9932	7214	7280	possessing benefit rights
posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	14559	11009	8278	7597	with at least one child under 6 years of age
z niepełnosprawnościami	8739	4694	4856	4984	persons with disabilities

a Za bezrobotnego zarejestrowanego absolwenta uważa się osobę w okresie do upływu 12 miesięcy od ukończenia nauki potwierdzonej świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem ukończenia szkoły (dotyczy absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym, średnim, policealnym lub wyższym), kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez osoby z niepełnosprawnościami. b Pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych w miejscu pracy.

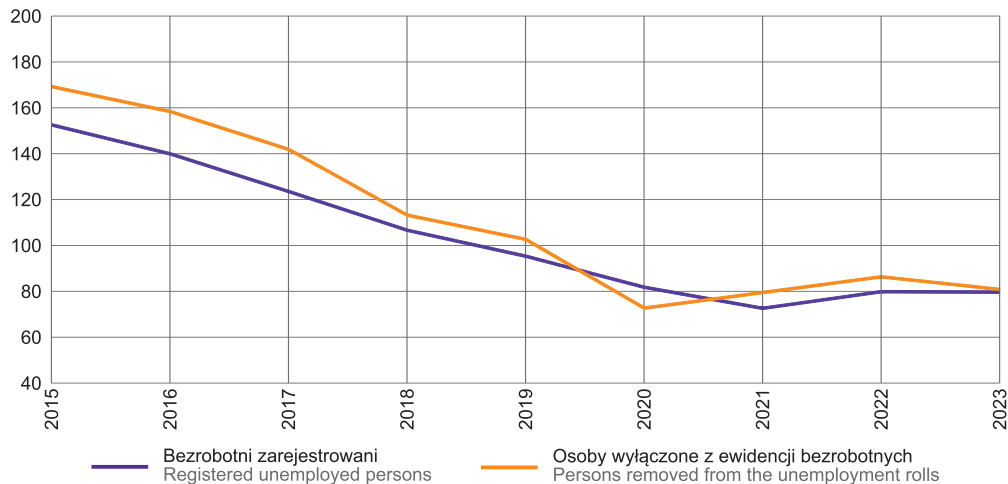
Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a Registered unemployed school-leaver is a person who has graduated within the last 12 months any school confirmed by a certificate, diploma or other document of completion of education (concerns school-leavers with basic vocational or basic sectoral vocational, secondary, post-secondary or tertiary education), has completed a minimum of 24 months of vocational training courses or persons with disabilities who acquired qualifications to work in a given occupation. b Remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall over 12 months during the last two years, excluding the periods of traineeship and vocational training of adults in the workplace.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

WYKRES 5 (34). NAPŁYW I ODPIY W BEZROBOTNYCH
CHART 5 (34). INFLOW AND OUTFLOW OF THE UNEMPLOYED PERSONS

tys. osób
thousand persons

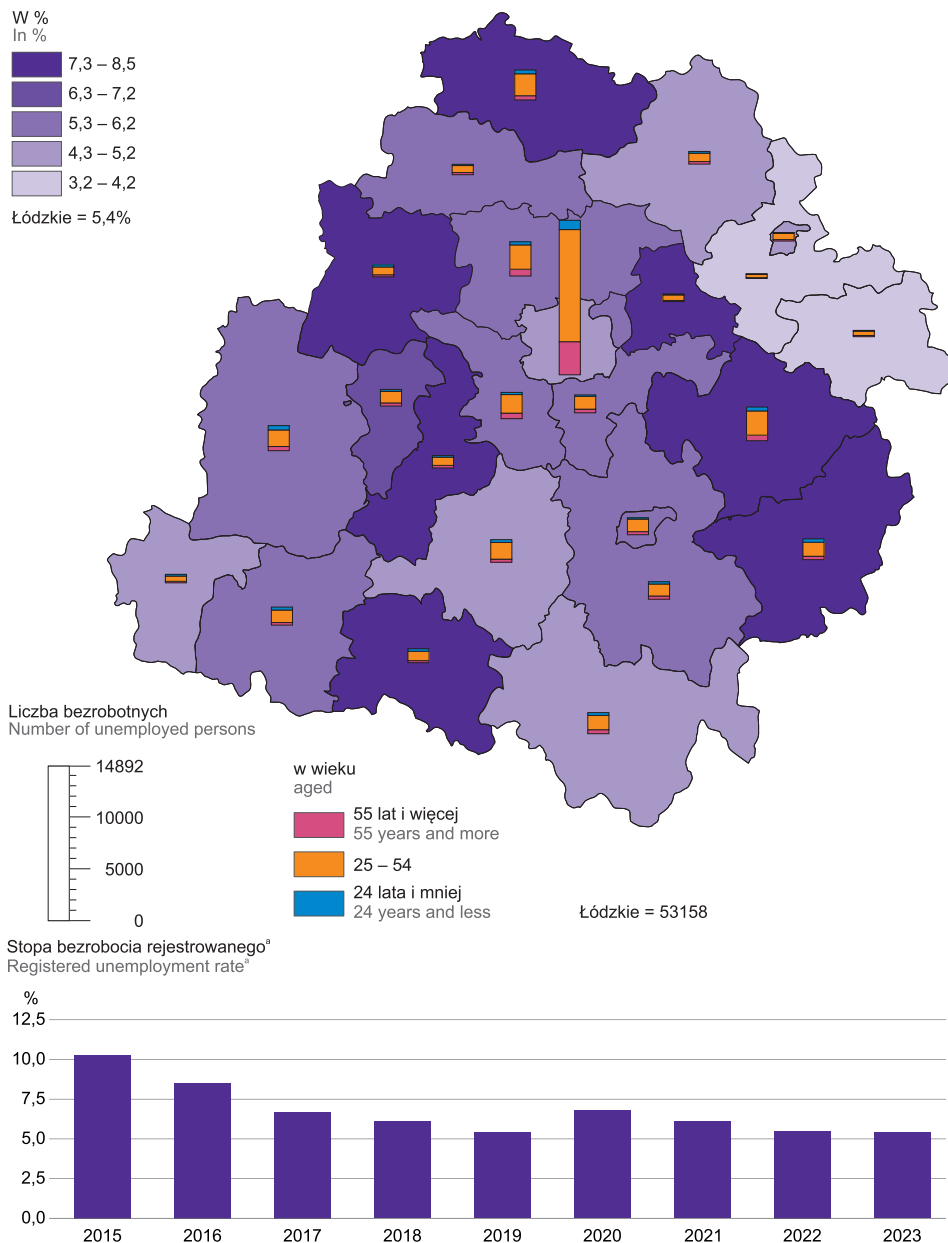

MAPA 1 (13). **STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO W 2023 R.**

Stan w dniu 31 grudnia

MAP 1 (13). **REGISTERED UNEMPLOYMENT RATE IN 2023**

As of 31 December

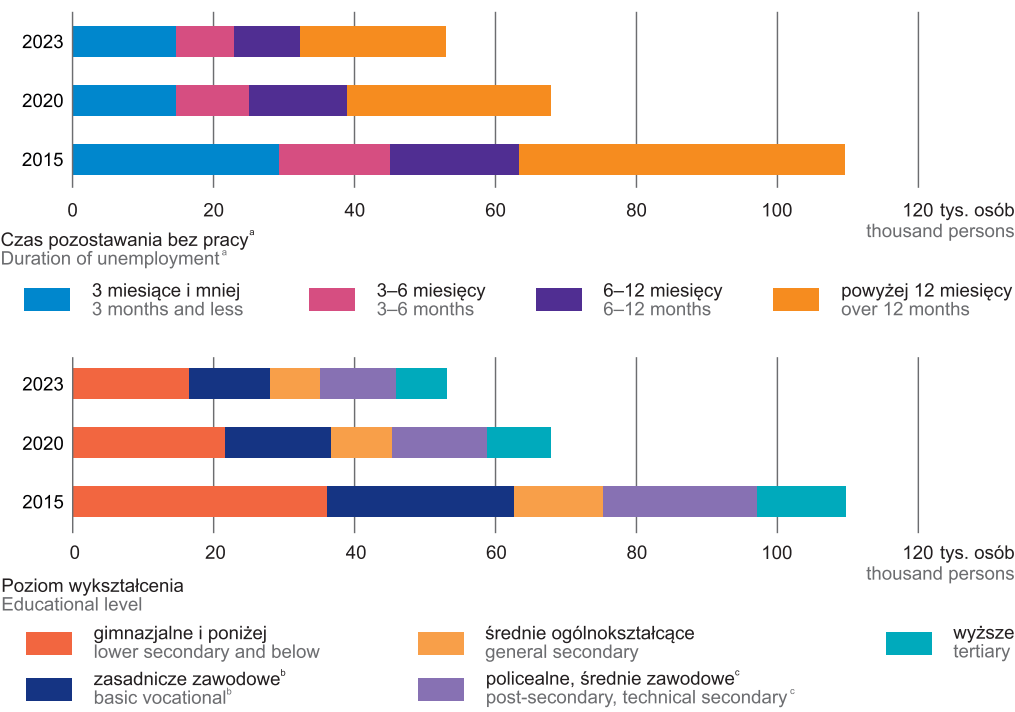

a Do wyliczenia przyjęto liczbę pracujących uwzględniającą pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: do 2019 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010, od 2020 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2020, od 2022 r. na podstawie administracyjnych źródeł danych.

a The number of employed persons, including estimated data on persons employed on private farms in agriculture was used in calculations; it has been estimated using the results: until 2019 – of the Agricultural Census 2010, since 2020 – of the Agricultural Census 2020, since 2022 based on administrative data sources.

WYKRES 6 (35). BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

Stan w dniu 31 grudnia
CHART 6 (35). REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY DURATION OF UNEMPLOYMENT AND EDUCATIONAL LEVEL
As of 31 December

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy; przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3–6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy. b Od 2020 r. łącznie z wykształceniem branżowym I stopnia. c W 2023 r. łącznie z wykształceniem branżowym II stopnia.

a From the date of registering in a labour office; intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3–6, persons remaining unemployed for 3 months and 1 day to 6 months were included. b Since 2020 including basic sectoral vocational education. c In 2023 including secondary sectoral vocational education.

TABL. 6 (37). BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU ORAZ OFERTY PRACY^a
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME AS WELL AS JOB OFFERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Bezrobotni, którzy:					Unemployed persons who:
Podjęli zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	2342	1482	1992	1536	Undertook employment in intervention works
w tym kobiety	1320	881	1216	933	of which women
Podjęli zatrudnienie przy robotach publicznych	3225	1051	1857	1308	Undertook employment in public works
w tym kobiety	1576	588	1183	837	of which women
Rozpoczęli szkolenie lub staż u pracodawcy	17319	5858	8525	6533	Started workplace training or traineeship with the employer
w tym kobiety	10296	3755	5668	4176	of which women
Rozpoczęli prace społecznie użyteczne	2358	716	608	556	Started a social useful works
w tym kobiety	1446	367	308	286	of which women
Liczba zgłoszonych ofert pracy	85415	121335	109316	96545	Number of submitted job offers
Bezrobotni na 1 ofertę pracy^b	33	15	17	20	Unemployed persons for 1 job offer^b

a W ciągu roku. b Stan w dniu 31 grudnia.
Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a During the year. b As of 31 December.

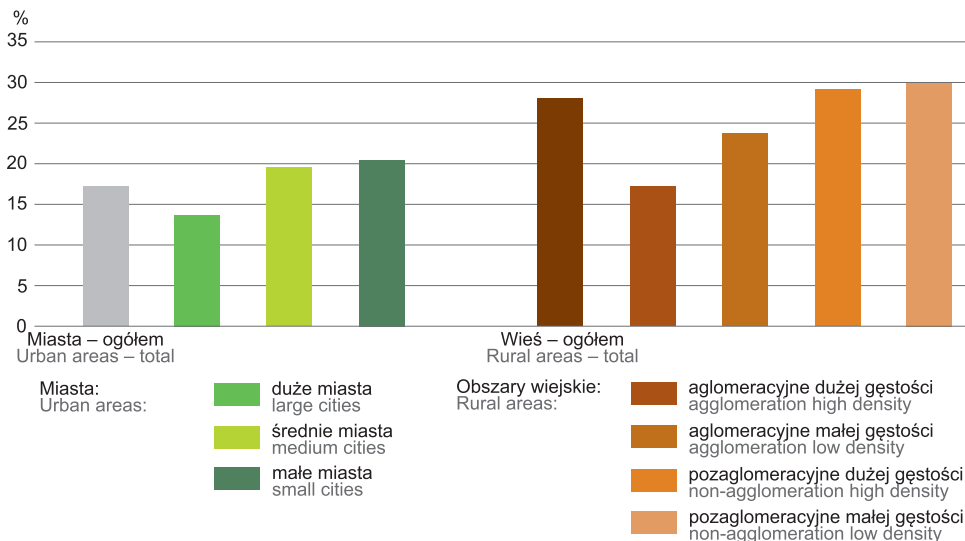
Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

WYKRES 7 (36). **UDZIAŁ BEZROBOTNYCH W WIEKU DO 30 LAT W LICZBIE BEZROBOTNYCH OGÓŁEM W 2023**

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 7 (36). **THE SHARE OF UNEMPLOYED PERSONS AGED UP TO 30 YEARS IN TOTAL NUMBER OF UNEMPLOYED PERSONS IN 2023**

As of 31 December

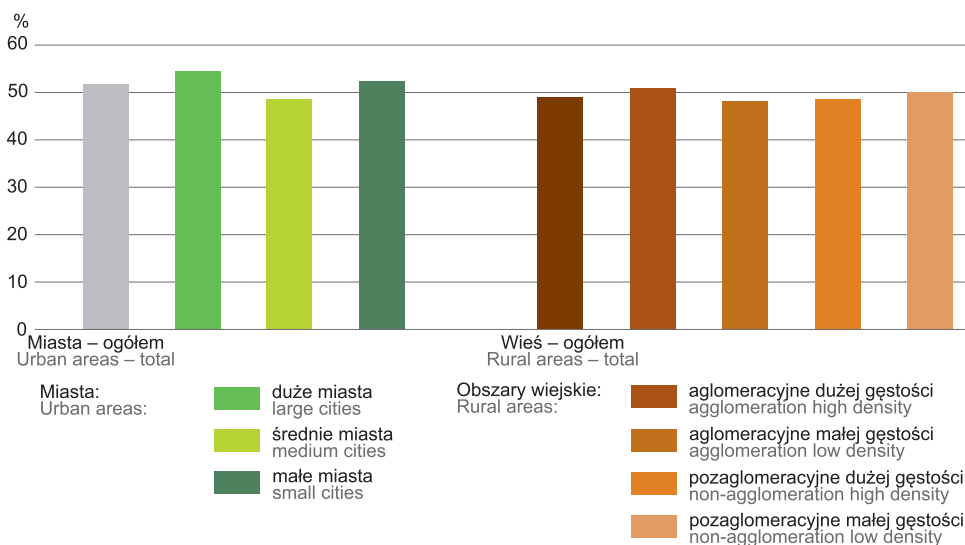

WYKRES 8 (37). **UDZIAŁ DŁUGOTRWALE BEZROBOTNYCH W LICZBIE BEZROBOTNYCH OGÓŁEM W 2023**

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 8 (37). **THE SHARE OF LONGTERM UNEMPLOYED PERSONS IN TOTAL NUMBER OF UNEMPLOYED PERSONS IN 2023**

As of 31 December

TABL. 7 (38). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a**
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a
(excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem – niezdol- ni do pracy ^b Of total number – persons incapable for work ^b			SPECIFICATION
			śmier- telnych fatal	ciężkich serious	z innym skut- kiem with other effect	1–3 dni days	4–20	21 dni i więcej days and more	
O G Ó Ł E M	2015	5403	16	25	5362	72	1952	3006	T O T A L
	2020	3938	10	20	3908	18	1659	2244	
	2022	4190	6	31	4153	5	1689	2490	
	2023	4342	7	18	4317	187	1882	2261	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		33	-	-	33	1	12	20	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		1600	2	13	1585	52	612	934	Industry
górnictwo i wydobywanie		24	-	-	24	-	5	19	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe		1440	2	13	1425	50	567	821	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a		38	-	-	38	1	11	26	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowa- nie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a		98	-	-	98	1	29	68	water supply; sewerage, waste management and remedia- tion activities
Budownictwo		126	3	3	120	1	35	87	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a		600	1	1	598	23	285	291	Trade; repair of motor vehicles ^a
Transport i gospodarka maga- zynowa		444	-	-	444	18	186	240	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^a		84	-	-	84	1	40	43	Accommodation and catering ^a
Informacja i komunikacja		14	-	-	14	1	9	4	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa		31	-	-	31	1	18	12	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^a		41	-	-	41	1	15	25	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		71	-	-	71	8	34	29	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^a		211	1	1	209	11	124	71	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		219	-	-	219	10	99	110	Public administration and defen- ce; compulsory social security
Edukacja		259	-	-	259	6	113	139	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		539	-	-	539	49	270	220	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		45	-	-	45	4	17	24	Arts, entertainment and recre- ation
Pozostała działalność usługowa		25	-	-	25	-	13	12	Other service activities

a Zgłoszone w danym roku. b Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych.
a Registered in a given year. b Excluding persons injured in fatal accidents.

TABL. 8 (39). **ZATRUDNIENI^a W WARUNKACH ZAGROŻENIA ZWIĄZANEGO ZE ŚRODOWISKIEM PRACY W 2023 R.**
EXPOSURE^a TO RISK FACTORS ARISING FROM THE WORK ENVIRONMENT IN 2023

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zatrudnieni w warunkach zagrożenia Employees exposed to risk factors					SPECIFICATION
	w stosunku do których w ciągu roku zagrożenia which were, over the year				stan w dniu 31 grudnia as of 31 December	
	zlikwidowano lub ograniczono eliminated or reduced			ujawniono (łącznie z zagrożeniami nowo powstałymi) identified (including newly arisen risks)		
	razem total	zlikwido- wano lub ograniczono do poziomu zgodnego z normą eliminated or reduced to the stan- dard level	ograniczono reduced			
Czynniki:						Factors:
OGÓŁEM	5977	2214	3763	2774	10746	TOTAL
Substancje chemiczne	329	161	168	219	544	Chemicals
w tym:						of which:
rakotwórcze	33	12	21	91	217	carcinogens
mutagenne	.	-	.	.	18	mutagens
Pyły zwłókniające	.	-	.	280	284	Dusts fibrous
Pyły rakotwórcze	161	13	148	93	209	Dusts carcinogenic
Inne pyły	459	85	375	237	593	Dusts other
Hałas	3838	1461	2377	1343	6592	Noise
Drgania mechaniczne (wibracje)	384	20	364	95	526	Vibrations
Mikroklimat gorący	60	48	12	29	78	Hot microclimate
Mikroklimat zimny	49	16	33	299	1258	Cold microclimate
Promieniowanie jonizujące	53	25	28	31	54	Ionising radiation
Promieniowanie laserowe	63	57	.	-	.	Laser radiation
Promieniowanie nadfioletowe	32	.	29	15	48	Ultraviolet radiation
Promieniowanie podczerwone	59	32	27	.	35	Infrared radiation
Promieniowanie widzialne	32	-	32	15	43	Visible radiation
Pole elektromagnetyczne	145	58	87	110	200	Electromagnetic fields
Czynniki biologiczne	305	234	71	.	275	Biological factors

^a Liczeni tyle razy, na ile czynników są narażeni.

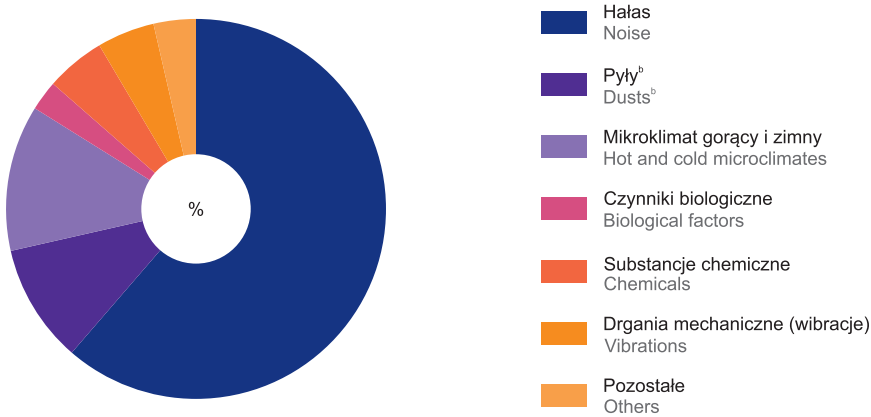
^a Employees listed as many times as many risks they are exposed to.

WYKRES 9 (38). **ZATRUDNIENI^a W WARUNKACH ZAGROŻENIA**
CHART 9 (38). **EXPOSURE^a TO RISK FACTORS AT WORK**

a Liczeni raz w grupie czynnika przeważającego. Od 2021 r. zmianie uległa metoda badania z pełnej na metodę reprezentacyjną.
a Employees listed once by predominant factor. Since 2021, the survey method has been changed from a full scale to a sampling method.

WYKRES 10 (39). **ZATRUDNIENI^a W WARUNKACH ZAGROŻENIA ZWIĄZANEGO ZE ŚRODOWISKIEM PRACY WEDŁUG CZYNNIKÓW SZKODLIWYCH I NIEBEZPIECZNYCH ORAZ UCIAŹLIWYCH DLA ZDROWIA W 2023 R.**
CHART 10 (39). **EXPOSURE^a TO RISK FACTORS ARISING FROM WORK ENVIRONMENT BY PHYSICAL HEALTH RISK FACTORS IN 2023**

a Liczeni tyle razy, na ile czynników są narażeni. b Zwłókniające, rakotwórcze i inne.
a Employees listed as many times as many risks they are exposed to. b Fibrous, carcinogenic and other.

Dział VI. Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne

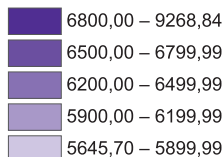
Chapter VI. Wages and salaries. Social benefits

TABL. 1 (40). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES

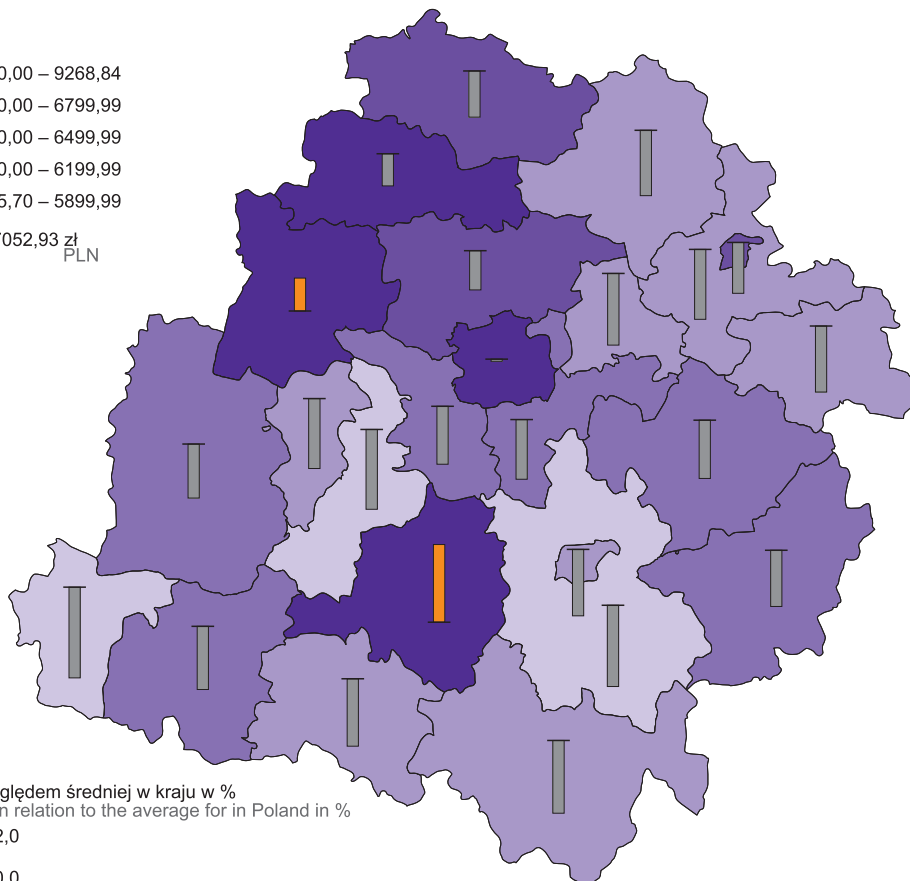
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym podmioty o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which entities employing more than 9 persons	
					w zł in PLN	
OGÓŁEM	3574,28	4865,49	5903,19	6693,87	7052,93	TOTAL
sektor publiczny	4135,45	5599,17	6598,42	7553,73	7553,73	public sector
sektor prywatny	3344,91	4592,84	5648,41	6373,16	6816,23	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	4438,91	5294,30	6601,83	7087,18	7461,66	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	3742,27	5027,87	6000,79	6764,16	6967,98	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	3161,63	4532,79	5516,42	6207,56	6384,07	of which manufacturing
Budownictwo	2790,82	3787,59	4825,22	5372,16	6172,10	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^A	3055,40	4277,53	5276,31	5894,02	6387,61	Trade; repair of motor vehicles ^A
Transport i gospodarka magazynowa	2864,01	3908,90	5311,78	6096,96	6658,27	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^A	2233,26	3091,45	3792,77	4322,40	4504,75	Accommodation and catering ^A
Informacja i komunikacja	5797,05	7793,69	9971,73	11199,80	11965,98	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	5080,36	7339,04	9210,28	10439,04	10887,59	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^A	3643,94	4535,24	5290,83	5937,03	6193,39	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3714,26	5373,20	6823,08	7855,60	8734,93	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^A	2510,01	3739,13	4353,71	5102,45	5104,24	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	4405,92	6066,45	7081,45	8120,44	8120,44	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	4047,12	5265,56	5909,29	6651,30	6679,28	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3608,17	5370,75	6767,11	7826,61	8054,01	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3236,94	4169,41	4980,26	5698,70	5760,63	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	2580,39	3428,68	4330,00	4864,87	4621,29	Other service activities

MAPA 1 (14). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a W 2023 R.**
 MAP 1 (14). **AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a IN 2023**

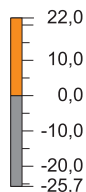
W zł
In PLN

Łódzkie = 7052,93 zł
PLN

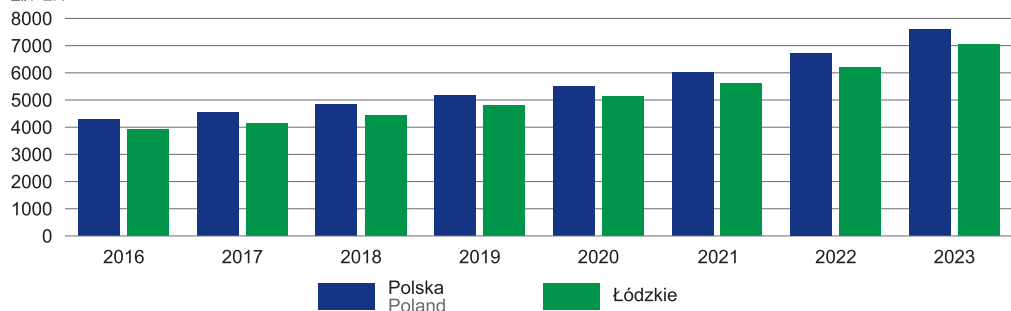
Różnica względem średniej w kraju w %
Difference in relation to the average for in Poland in %

Łódzkie = -7,1%

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto^a
Average monthly gross wages and salaries^a

zł/PLN

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 10 i więcej osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących.

^a Data concern economic entities employing 10 persons and more as well as budgetary sphere units regardless of the number of employed persons.

TABL. 2 (41). **EMERYCI I RENCIŚCI^a**
RETIREES AND PENSIONERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
OGÓŁEM	609660	636944	629033	631136	TOTAL
Pobierający emerytury i renty wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	508049	544293	544527	548661	Persons receiving retirement and other pensions paid by the Social Insurance Institution
emerytury	369094	428722	435766	443178	retirement pensions
renty z tytułu niezdolności do pracy	58117	39449	34348	31949	disability pensions
renty rodzinne	80838	76122	74413	73534	survivors pensions
Rolnicy indywidualni	101611	92651	84506	82475	Farmers

a Przeciętne w roku.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

a Annual averages.

Source: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 3 (42). **ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO**
GROSS RETIREMENT AND OTHER PENSION BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
OGÓŁEM GRAND TOTAL					
Świadczenia w mln zł	12665,91	16106,81	18619,84	22051,27	Benefits in million PLN
WYPŁACANE PRZEZ ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH PAID BY THE SOCIAL INSURANCE INSTITUTION					
Razem Total					
Świadczenia w mln zł	11241,74	14582,79	17099,56	20218,02	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	1843,94	2232,68	2616,88	3070,81	Average monthly retirement and other pension in PLN
Emerytury Retirement pensions					
Świadczenia w mln zł	8647,18	11907,12	14179,45	16928,65	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	1952,35	2314,46	2711,60	3183,19	Average monthly retirement pension in PLN
Renty z tytułu niezdolności do pracy Disability pensions					
Świadczenia w mln zł	967,29	812,72	803,69	869,66	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna renta w zł	1386,98	1716,82	1949,87	2268,38	Average monthly pension in PLN
Renty rodzinne Survivors pensions					
Świadczenia w mln zł	1627,27	1862,95	2116,41	2419,71	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna renta w zł	1677,51	2039,44	2370,14	2742,16	Average monthly pension in PLN
ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH ^a FARMERS ^a					
Świadczenia w mln zł	1424,17	1524,02	1520,28	1833,24	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	1168,00	1370,76	1499,19	1852,32	Average monthly retirement and other pension in PLN

a Łącznie z wypłatami z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego systemu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 1 na str. 191.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

a Including payments from non-agricultural social security system, in case of a simultaneous right to benefits from this system and to benefits from the Pension Fund; see general notes to the chapter, item 1 on page 191.

Source: data of the Social Insurance Institution and the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 4 (43). **ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE^a I KARTA DUŻEJ RODZINY**
CHILD-RAISING BENEFIT^a AND LARGE FAMILY CARD

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2021	2022	2023	SPECIFICATION
Świadczenie wychowawcze:					Child-raising benefit:
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które rodziny otrzymują świadczenie	395884	393730	409244	410566	average monthly number of children on which families receive benefit
wypłaty świadczenia w tys. zł	2431479,1	2402947,1	2518574,2	2492817,6	benefit payments in thousand PLN
Rodziny posiadające Kartę Dużej Rodziny	45632	50199	63302	78090	Families Large Family Card holders

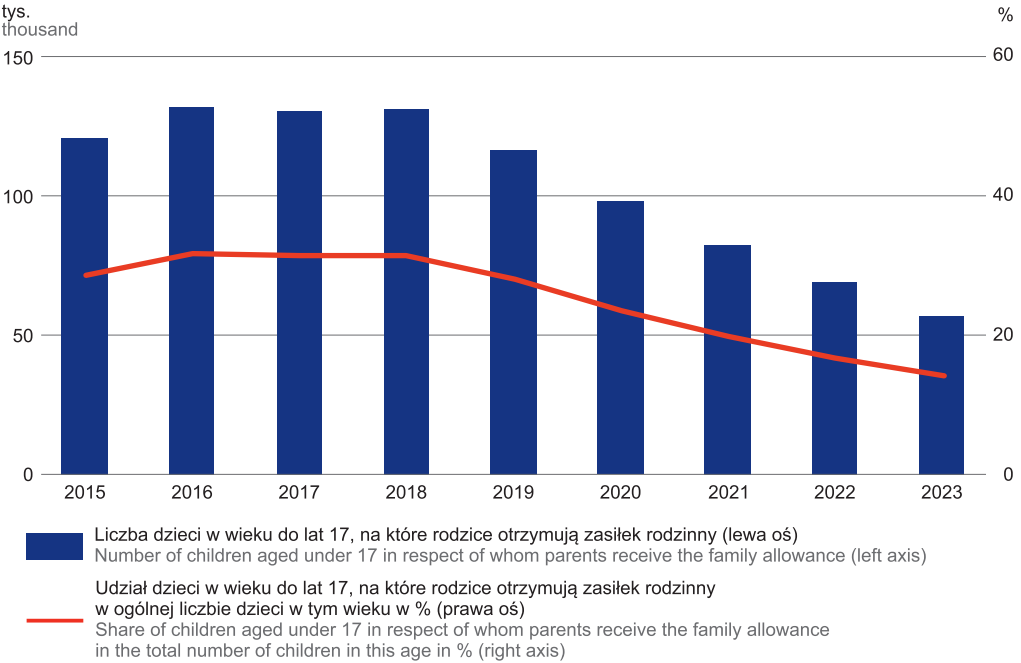
a Od 2022 r. łącznie z dziećmi z pieczy zastępczej.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

a Since 2022 including foster care children.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy and Social Insurance Institution.

WYKRES 1 (40). **KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH**
CHART 1 (40). **BENEFITING FROM FAMILY BENEFITS**

Dział VII. Gospodarstwa domowe. Mieszkania Chapter VII. Households. Dwellings

Budżety gospodarstw domowych Households budgets

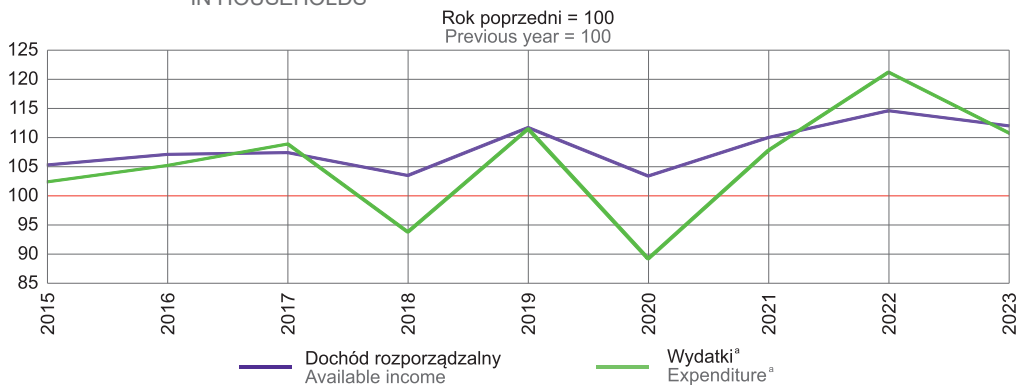
TABL. 1 (44). **GOSPODARSTWA DOMOWE**
HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Gospodarstwa domowe objęte badaniem	2532	2091	1841	1828	Households included in the survey
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	2,66	2,59	2,41	2,42	Average number of persons in a household
w tym:					of which:
pracujących	1,12	1,11	1,04	1,04	employed
pobierających świadczenia społeczne	0,79	0,81	0,79	0,80	receiving social benefits
w tym emeryturę lub rentę	0,68	0,69	0,70	0,71	of which retirement or other pension
pozostających na utrzymaniu ^a	0,69	0,61	0,53	0,52	dependents ^a

a Od 2019 r. łącznie z dziećmi w wieku 15–18 lat otrzymującymi świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+”.
a Since 2019 including children aged 15–18 receiving the "Family 500+" child-support benefit.

WYKRES 1 (41). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE DOCHODY I WYDATKI NA 1 OSOBĘ**
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH

CHART 1 (41). **AVERAGE MONTHLY INCOME AND EXPENDITURE PER CAPITA**
IN HOUSEHOLDS

a Bez funduszu remontowego oraz łącznie z wydatkami na ubezpieczenia na życie.
a Excluding renovation fund and including expenditures on life insurance.

TABL. 2 (45). **PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBĘ**
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY AVAILABLE INCOME PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

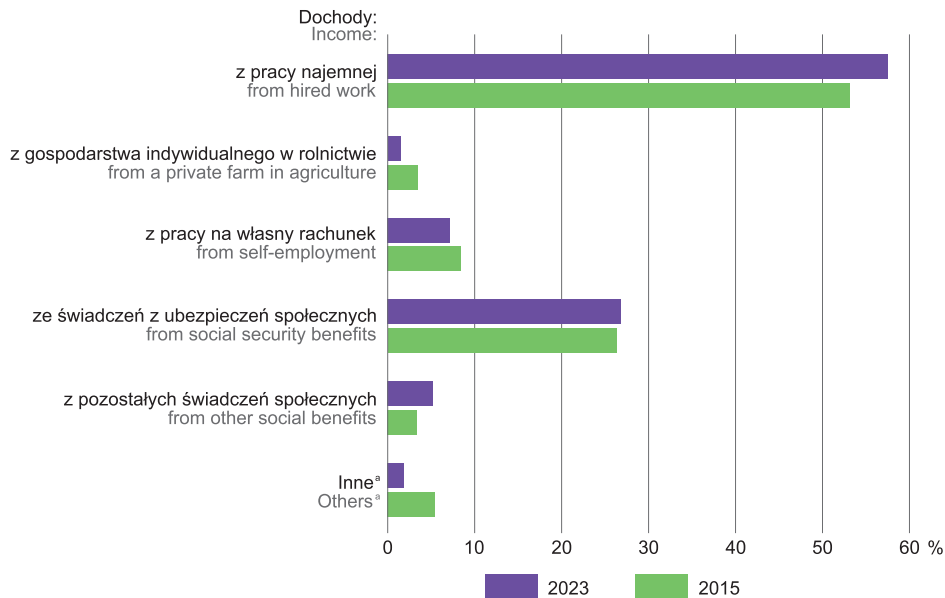
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Dochód rozporządzalny	1362,03	1871,83	2358,69	2555,46	Available income
w tym dochód do dyspozycji	1306,51	1818,11	2297,72	2489,91	of which disposable income
w tym:					of which:
z pracy najemnej	724,87	1008,64	1300,88	1468,32	from hired work
z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie ^a	46,20	75,17	130,08	38,26	from a private farm in agriculture ^a
z pracy na własny rachunek	113,78	145,21	130,52	184,63	from self-employment
ze świadczeń społecznych	403,54	603,80	743,91	816,30	from social benefits

a Błąd względny szacunków przekracza 10%.

U w a g a. Dane od 2021 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 1 na str. 192.

a Relative error of estimates exceeds 10%.

N o t e. Data from 2021 are not fully comparable with those for previous years; see general notes to the chapter, item 1 on page 192.

WYKRES 2 (42). PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
CHART 2 (42). AVERAGE MONTHLY AVAILABLE INCOME PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

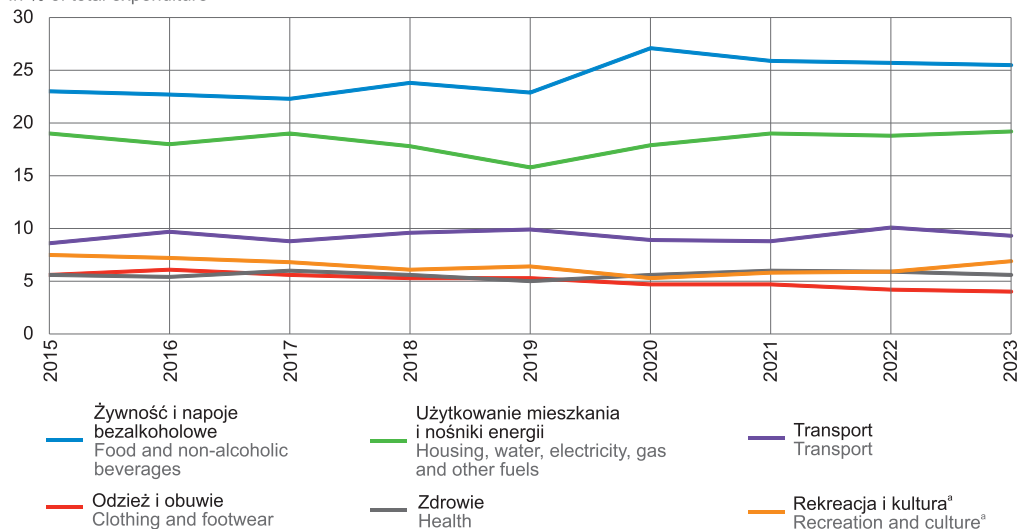
a Obejmują: dochody z własności, dochody z wynajmu nieruchomości oraz pozostałe dochody.

a Including: income from property, income from rental of real estate and other income.

WYKRES 3 (43). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
CHART 3 (43). AVERAGE MONTHLY EXPENDITURE PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

W % ogółu wydatków

In % of total expenditure

a Bez wydatków na usługi internetowe.

a Excluding expenditure on the Internet services.

TABL. 3 (46). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY EXPENDITURE PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Wydatki ogółem ^a	1146,23	1225,52	1601,35	1774,58	Total expenditure ^a
w tym towary i usługi konsumpcyjne ^{ab}	1090,71	1171,80	1540,37	1709,03	of which consumer goods and services ^{ab}
w tym:					of which:
żywność i napoje bezalkoholowe	263,91	332,43	411,51	451,67	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	26,93	34,30	46,12	45,80	alcoholic beverages and tobacco
odzież i obuwie	64,35	57,40	67,13	71,15	clothing and footwear
użytkowanie mieszkania i nośniki energii	218,06	219,59	300,34	340,98	housing, water, electricity, gas and other fuels
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	56,40	63,93	79,67	78,88	furnishings, household equipment and routine household maintenance
zdrowie	64,45	68,33	95,02	99,06	health
w tym wyroby farmaceutyczne	40,06	46,96	62,69	61,93	of which pharmaceutical products
transport	98,89	109,11	162,16	164,66	transport
łączność ^c	54,10	61,14	66,95	68,23	communication ^c
rekreacja i kultura	86,43	64,87	93,95	121,60	recreation and culture
edukacja ^{de}	10,03	9,52	13,66	10,75	education ^{de}
restauracje i hotele	46,81	38,67	61,41	84,54	restaurants and hotels
pozostałe towary i usługi ^a	77,62	83,95	107,53	125,63	miscellaneous goods and services ^a
w tym higiena osobista	34,57	40,69	52,81	62,74	of which personal care

a, b, c, d łącznie z: a – wydatkami na ubezpieczenia na życie, b – kieszonkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków, c – wydatkami na usługi internetowe, d – wychowaniem przedszkolnym. e Błąd względny szacunków przekracza 10%.

U w a g a. Dane od 2021 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 1 na str. 192.

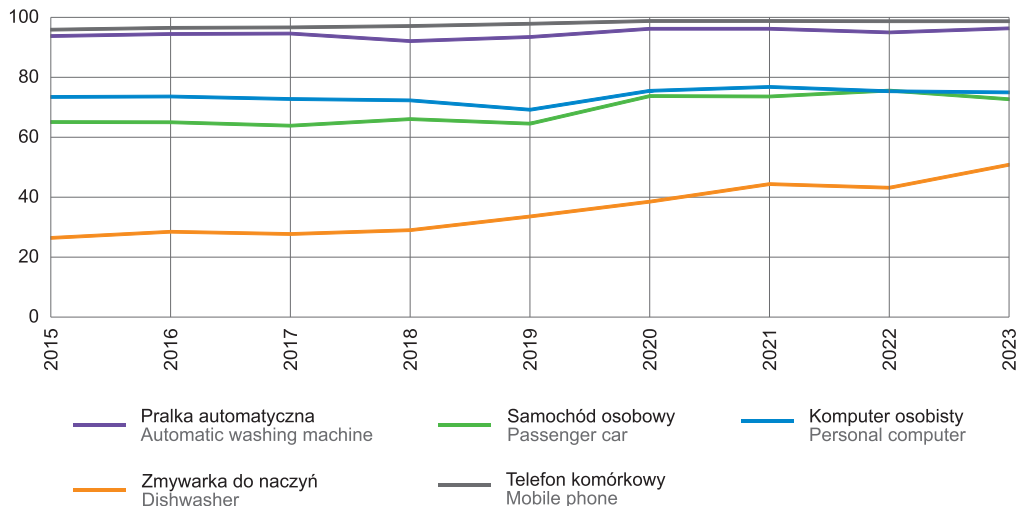
a, b, c, d, Including: a – expenditures on life insurance, b – pocket money not considered in items by types of expenditures, c – expenditures for Internet services, d – pre-school education. e Relative error of estimates exceeds 10%.

N o t e. Data from 2021 are not fully comparable with those for previous years; see general notes to the chapter, item 1 on page 192.

WYKRES 4 (44). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA**

CHART 4 (44). **HOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE GOODS**

W % ogółu gospodarstw
In % of total households

TABL. 4 (47). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^a**
HOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w % ogółu gospodarstw domowych in % of total households				
Pralka automatyczna	93,7	96,1	94,9	96,3	Automatic washing machine
Zmywarka do naczyń	26,4	38,5	43,1	50,8	Dishwasher
Kuchenka elektryczna z płytą ceramiczną, indukcyjną	8,4	9,9	13,7	.	Electric cooker with ceramic or induction cooktop
Kuchenka mikrofalowa	59,5	71,0	69,7	72,0	Microwave oven
Samochód osobowy	65,0	73,7	75,5	72,6	Passenger car
Motocykl, skuter, motorower	7,9	4,4	6,3	6,8	Motorcycle, scooter, motorbike
Rower (bez dziecięcego)	68,7	70,4	65,4	57,3	Bicycle (excluding children's bike)
Telefon komórkowy	95,8	98,7	98,6	98,6	Mobile phone
Smartfon	44,1	78,3	81,4	87,3	Smartphone
Sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku ^b	75,8	64,4	64,2	66,2	Equipment for reception, recording and reproduction of sound ^b
Odbiornik telewizyjny	97,7	97,1	97,2	97,4	Television set
Zestaw kina domowego	12,5	13,8	12,5	.	Home theatre system
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej	68,5	66,5	66,6	69,4	Satellite or cable television equipment
Komputer osobisty, laptop, tablet	73,4	75,4	75,3	74,9	Personal computer, laptop, tablet
Urządzenie z dostępem do Internetu ^c	.	85,1	87,0	84,1	Device with access to the Internet ^c
Drukarka, urządzenie wielofunkcyjne	35,0	41,2	38,2	39,0	Printer, multifunction device

a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów. b Obejmuje: radio, radiomagnetofon, radio z odtwarzaczem płyt kompaktowych lub radiomagnetofon z odtwarzaczem płyt kompaktowych, wieżę stereo. c Komputery, laptopy, tablety, telewizory, smartfony, inne posiadające dostęp do Internetu.

U w a g a. Dane od 2021 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 1 na str. 192.

a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters. b Includes: radio, radio tape recorder, radio with compact disc player or radio tape recorder with compact disc player, stereo music system. c Personal computers, tablets, television set, smartphones, others with access to the Internet.

N o t e. Data from 2021 are not fully comparable with those for previous years; see general notes to the chapter, item 1 on page 192.

TABL. 5 (48). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Pieczywo i produkty zbożowe ^a w kg	6,28	5,51	5,51	5,16	Bread and cereals products ^a in kg
w tym pieczywo ^b	3,88	2,84	2,91	2,67	of which bread ^b
Mięso ^c w kg	5,65	5,55	5,68	5,35	Meat ^c in kg
w tym:					of which:
mięso surowe	3,25	3,10	3,17	3,04	raw meat
w tym drób	1,61	1,62	1,62	1,63	of which poultry
wędliny i inne przetwory mięsne ^d	2,09	2,14	2,17	1,96	cured meat and other meat preparations ^d
Ryby i owoce morza ^e w kg	0,33	0,26	0,26	0,24	Fish and seafood ^e in kg
Mleko ^f w l	3,02	2,83	2,55	2,43	Milk ^f in l
Jogurty w kg	0,47	0,55	0,55	0,59	Yoghurt in kg
Sery i twarogi ^g w kg	0,82	0,97	1,00	1,05	Cheese and curd cheese ^g in kg
Jaja w szt.	13,41	11,94	11,39	11,24	Eggs in pcs
Oleje i tłuszcze w kg	1,15	1,09	1,12	1,01	Oils and fats in kg
w tym masło	0,26	0,30	0,31	0,31	of which butter
Owoce ^h w kg	3,70	3,72	3,51	3,61	Fruit ^h in kg
Warzywa w kg	9,37	7,91	7,47	6,74	Vegetables in kg
w tym ziemniaki	4,08	2,94	2,60	2,27	of which potatoes
Cukier w kg	1,33	1,11	0,99	0,96	Sugar in kg
Kawa, herbata, kakao w kg	0,24	0,26	0,27	0,25	Coffee, tea, cocoa in kg
Wody mineralne i źródłane w l	3,74	5,18	5,25	5,83	Mineral or spring water in l
Soki owocowe i warzywne w l	0,90	1,04	1,09	0,86	Fruit and vegetable juices in l

a, b, g Bez: a – mąki ziemniaczanej, b – pieczywa chrupkiego, tostowego i cukierniczego, g – serków słodkich. c Łącznie z boczkiem surowym. d, h Łącznie z: d – wyrobami garnażeryjnymi; bez przetworów podrobowych, h – nasionami i pestkami jadalnymi. e Bez konserw rybnych. f Bez zagęszczonego i w proszku.

U w a g a. Dane od 2021 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 1 na str. 192.

a, b, g Excluding: a – potato flour, b – crisp bread, toasted bread and confectionery, g – sweet cottage cheese. c Including raw bacon. d, h Including: d – ready-to-serve meat products; excluding offal preparations, h – seeds and edible kernel. e Excluding canned fish. f Excluding condensed and powdered milk.

N o t e. Data from 2021 are not fully comparable with those for previous years; see general notes to the chapter, item 1 on page 192.

Mieszkania. Infrastruktura komunalna
Dwellings. Municipal infrastructure

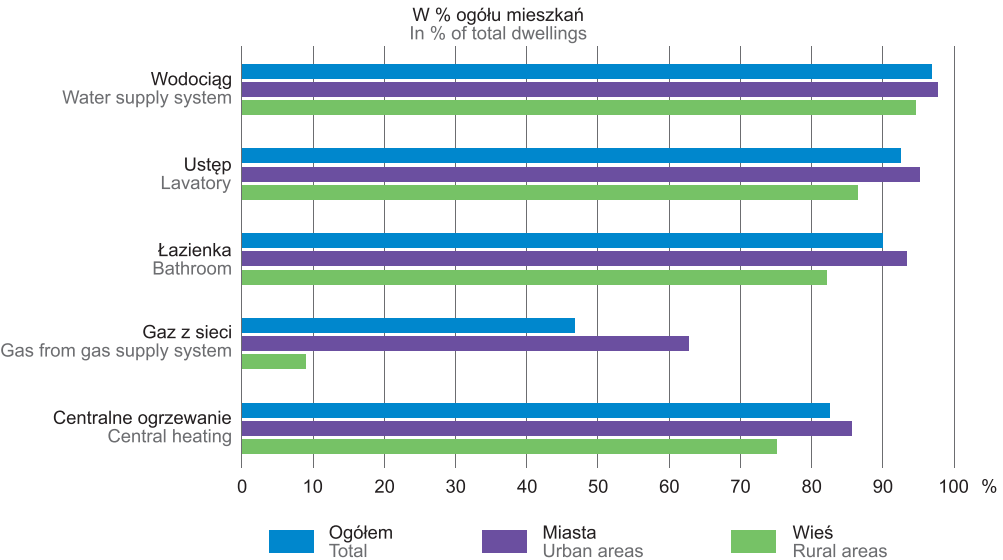
TABL. 6 (49). **ZASOBY MIESZKANIOWE^a**
Stan w dniu 31 grudnia
DWELLING STOCKS^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Mieszkania w tys.	1003,9	1040,1	1060,5	1071,2	Dwellings in thousands
Izby w mieszkaniach w tys.	3606,9	3828,5	3906,2	3945,3	Rooms in dwellings in thousands
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	68923,5	74219,8	76107,8	77068,7	Useful floor area of dwellings in thousand m ²
Przeciętna w zasobach:					Dwelling stocks, average:
liczba izb w mieszkaniu	3,59	3,68	3,68	3,68	number of rooms in a dwelling
powierzchnia użytkowa w m ² :					useful floor area in m ² :
1 mieszkania	68,7	71,4	71,8	71,9	per dwelling
na 1 osobę	27,6	30,7	32,0	32,6	per person
liczba osób na:					number of persons:
1 mieszkanie	2,48	2,32	2,24	2,21	per dwelling
1 izbę	0,69	0,63	0,61	0,60	per room

a Na podstawie bilansów.
a Based on balances.

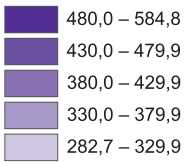
WYKRES 5 (45). MIESZKANIA W ZASOBACH MIESZKANIOWYCH WYPOSAŻONE W INSTALACJE W 2023 R.

CHART 5 (45). DWELLINGS IN DWELLING STOCKS FITTED WITH INSTALLATIONS IN 2023

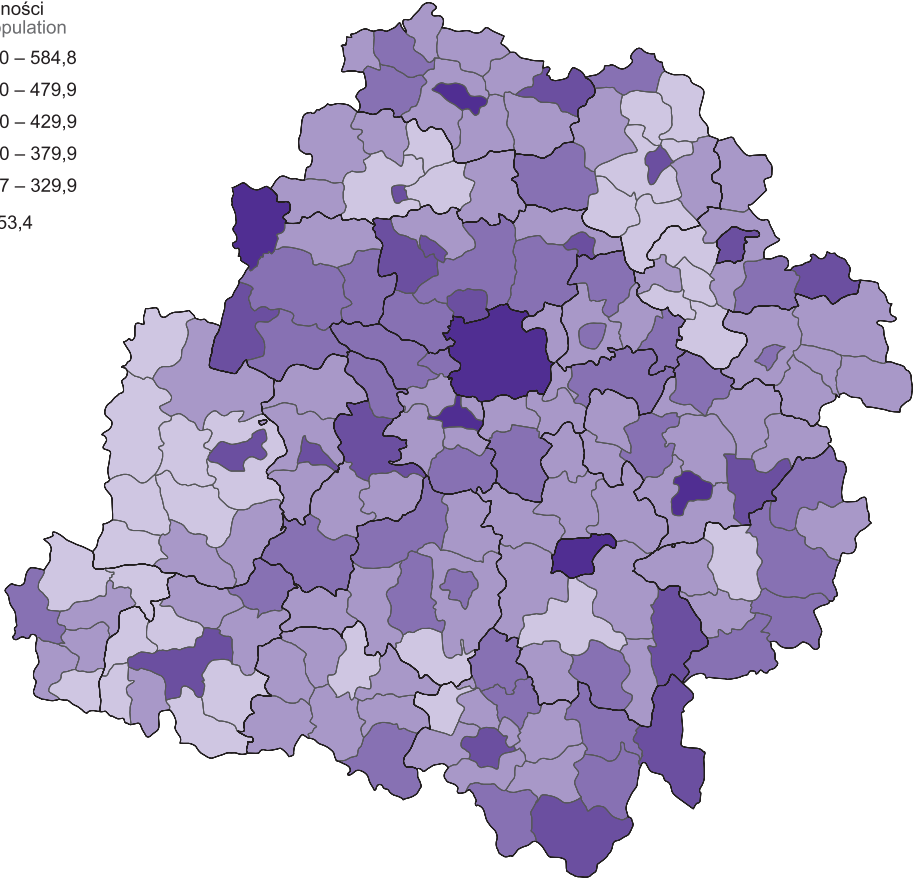

MAPA 1 (15). **MIESZKANIA NA 1000 LUDNOŚCI W 2023 R.**
 MAP 1 (15). **DWELLING PER 1000 POPULATION IN 2023**

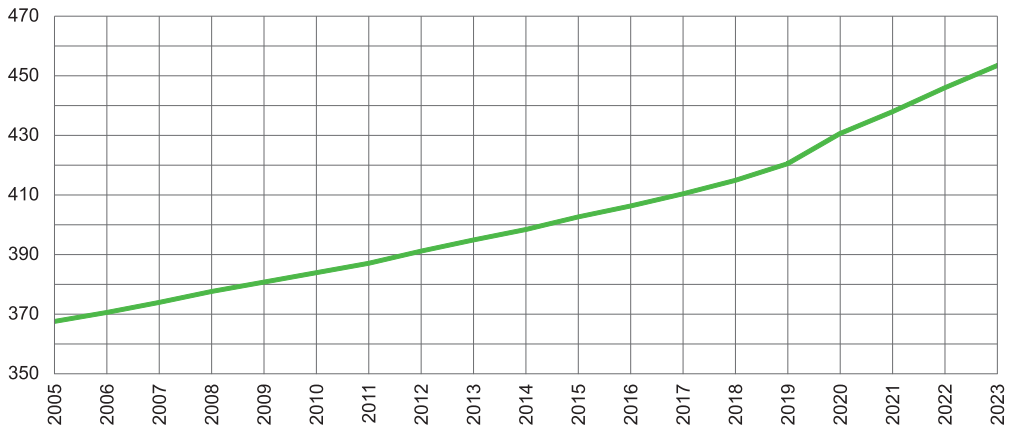
Na 1000 ludności
 Per 1000 population

Łódzkie = 453,4

Mieszkania na 1000 ludności
 Dwellings per 1000 population

TABL. 7 (50). **MIESZKANIA, NA BUDOWĘ KTÓRYCH WYDANO POZWOLENIA^a**
DWELLINGS FOR WHICH PERMITS WERE GRANTED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	8184	13672	17841	20588	TOTAL
W nowych budynkach mieszkalnych ^b	7741	13340	17518	20258	In new residential buildings ^b
jednorodzinnych ^c	4761	7362	7429	6279	single-family ^c
wielorodzinnych ^d	2980	5978	10089	13979	multi-family ^d
W nowych budynkach zbiorowego zamieszkania i nowych budynkach niemieszkalnych	20	10	1	44	In new residences for communities and new non-residential buildings
Powstałe w wyniku rozbudowy ^e i przebudowy ^f	423	322	322	286	Created as a result of eniarging ^e and adapting ^f

a Łącznie z mieszkaniami, na budowę których dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym. b Bez budynków zbiorowego zamieszkania. c O jednym lub dwóch mieszkaniach. d O trzech lub więcej mieszkaniach. e Budynków mieszkalnych i niemieszkalnych. f Mieszkań i pomieszczeń niemieszkalnych.

a Including dwellings which have been registered with a construction project. b Excluding residences for communities. c With one or two dwellings. d With three or more dwellings. e Of residential and non-residential buildings. f Of dwellings and non-residential spaces.

TABL. 8 (51). **MIESZKANIA, KTÓRYCH BUDOWĘ ROZPOCZĘTO**
DWELLINGS OF WHICH CONSTRUCTION HAS BEGUN

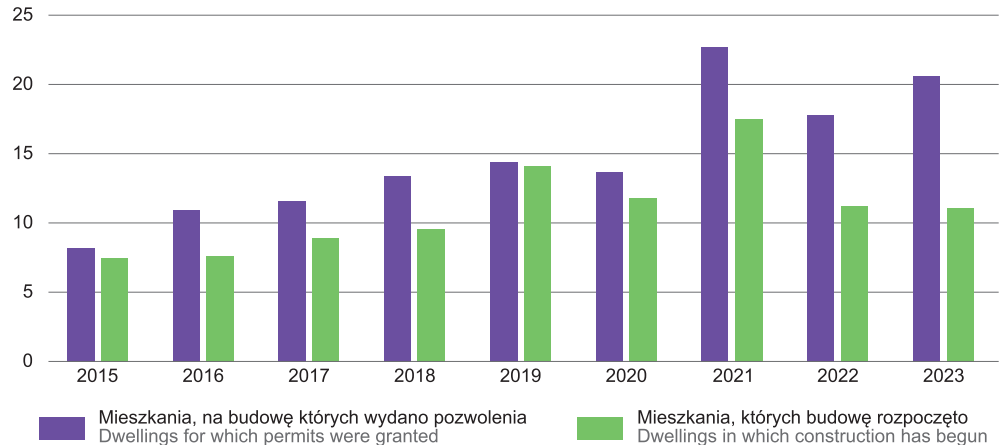
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	7498	11779	11212	11072	TOTAL
Indywidualne	4933	5770 ^a	5054 ^a	4574 ^a	Private
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	2349	5888 ^b	6076 ^b	6460 ^b	For sale or rent
Spółdzielcze	113	-	3	-	Cooperatives
Komunalne (gminne)	79	30	54	2	Municipal (gmina)
Spółeczne czynszowe	-	91	24	36	Public building society
Zakładowe	24	-	1	-	Company

a Przeznaczone na użytek własny inwestora. b Łącznie z budownictwem indywidualnym przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem; patrz uwagi ogólne do rozdziału, ust. 6 na str. 194.

a Intended for the own use of the investor. b Including private construction intended for sale or rent; see general notes to the chapter, item 6 on 194.

WYKRES 6 (46). **MIESZKANIA (POZWOLENIA, ROZPOCZĘTE BUDOWY)**
CHART 6 (46). **DWELLINGS (PERMITS, CONSTRUCTION IN PROGRESS)**

tys.
thousand

TABL. 9 (52). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
DWELLINGS COMPLETED

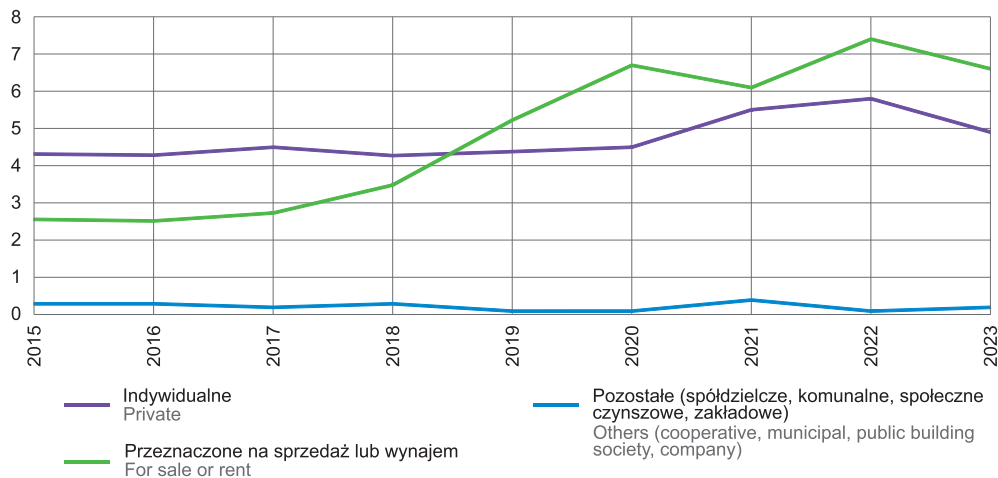
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Mieszkania	7150	11283	13283	11749	Dwellings
miasta	4033	7824	8987	7901	urban areas
wieś	3117	3459	4296	3848	rural areas
Indywidualne ^a	4317	4499	5771	4889	Private ^a
miasta	1264	1365	1730	1371	urban areas
wieś	3053	3134	4041	3518	rural areas
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b	2563	6699	7365	6644	For sale or rent ^b
Spółdzielcze	91	-	60	163	Cooperative
Komunalne (gminne)	36	46	18	8	Municipal (gmina)
Spółeczne czynszowe	142	39	69	38	Public building society
Zakładowe	1	-	-	7	Company
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	112,6	90,6	93,2	92,1	Average useful floor area per dwelling in m²
miasta	89,9	71,7	72,4	70,7	urban areas
wieś	141,8	133,5	136,7	136,0	rural areas
Indywidualne ^a	145,6	140,6	140,6	142,8	Private ^a
miasta	152,0	145,8	146,2	150,3	urban areas
wieś	143,0	138,3	138,2	139,9	rural areas
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b	62,8	57,6	57,1	55,9	For sale or rent ^b
Spółdzielcze	65,9	-	50,6	59,3	Cooperative
Komunalne (gminne)	60,1	47,7	33,2	47,9	Municipal (gmina)
Spółeczne czynszowe	47,6	52,8	43,5	58,6	Public building society
Zakładowe	184,0	-	-	51,9	Company

a Przeznaczone na użytek własny inwestora. b Łącznie z budownictwem indywidualnym przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 6 na str. 194.

a Intended for the own use of the investor. b Including private construction intended for sale or rent; see general notes to the chapter, item 6 on page 194.

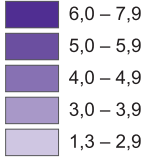
WYKRES 7 (47). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG FORM BUDOWNICTWA**
CHART 7 (47). **DWELLINGS COMPLETED BY FORMS OF CONSTRUCTION**

tys.
thousand

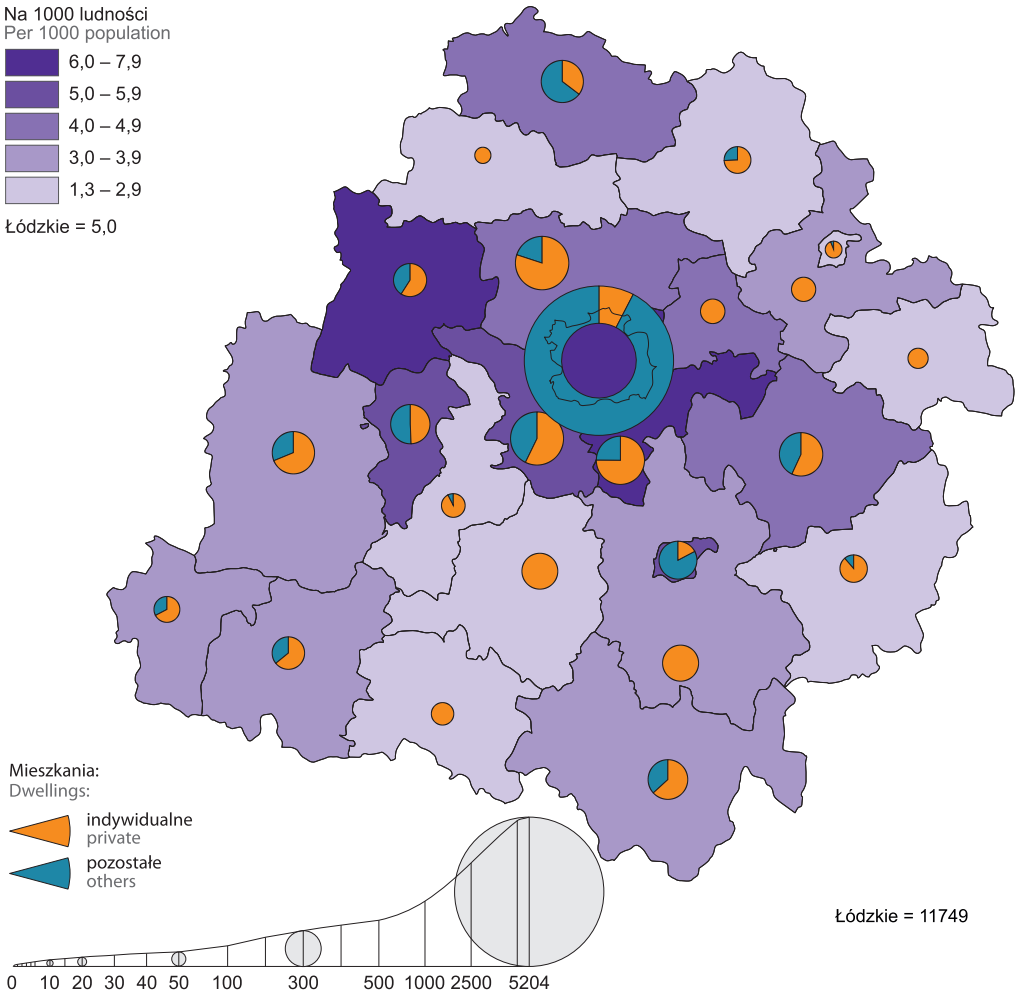

MAPA 2 (16). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA W 2023 R.**
MAP 2 (16). **DWELLINGS COMPLETED IN 2023**

Na 1000 ludności
Per 1000 population

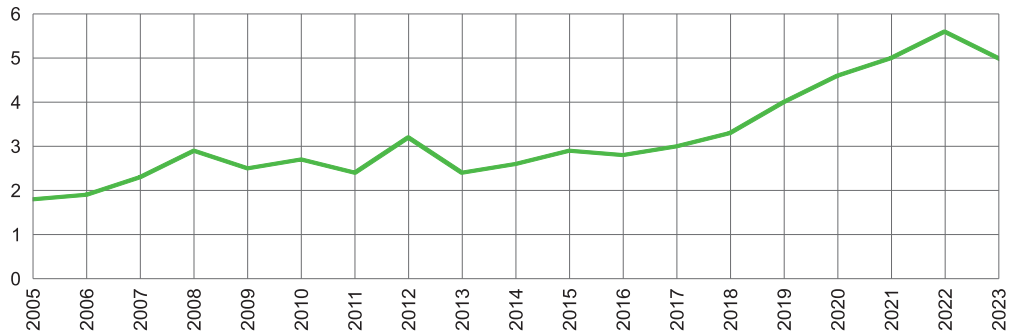

Łódzkie = 5,0

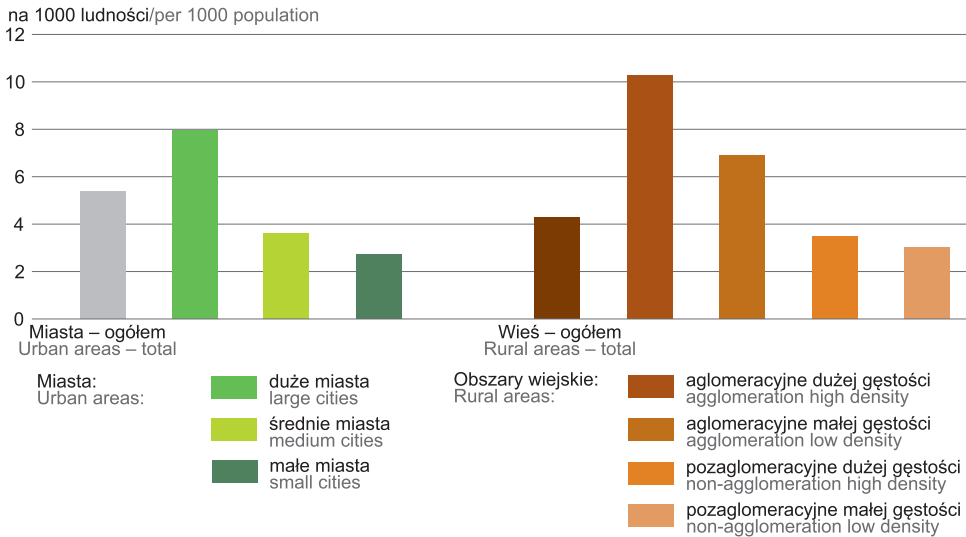

Łódzkie = 11749

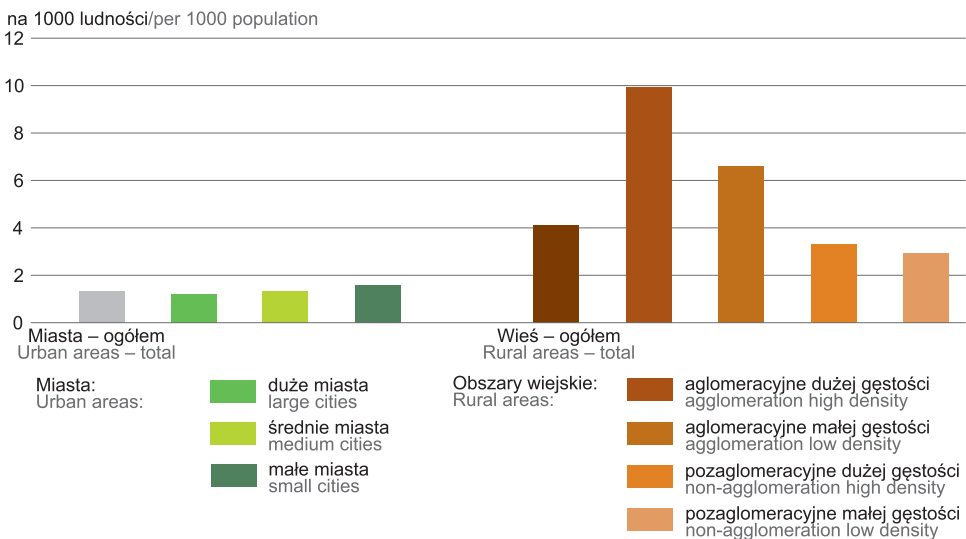
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności
Dwellings completed per 1000 population

WYKRES 8 (48). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA W 2023 R.**
 CHART 8 (48). **DWELLINGS COMPLETED IN 2023**

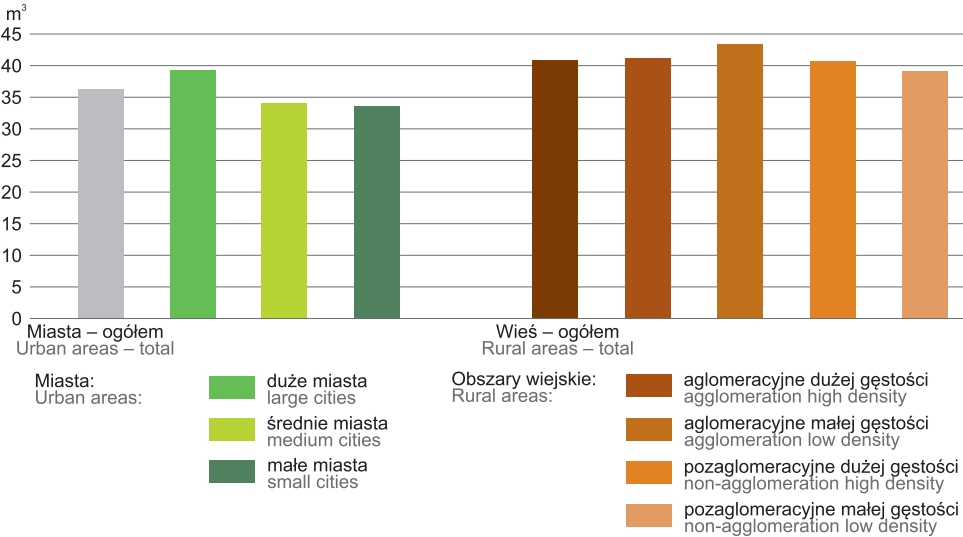

WYKRES 9 (49). **NOWE BUDYNKI MIESZKALNE W 2023 R.**
 CHART 9 (49). **NEW RESIDENTIAL BUILDINGS IN 2023**

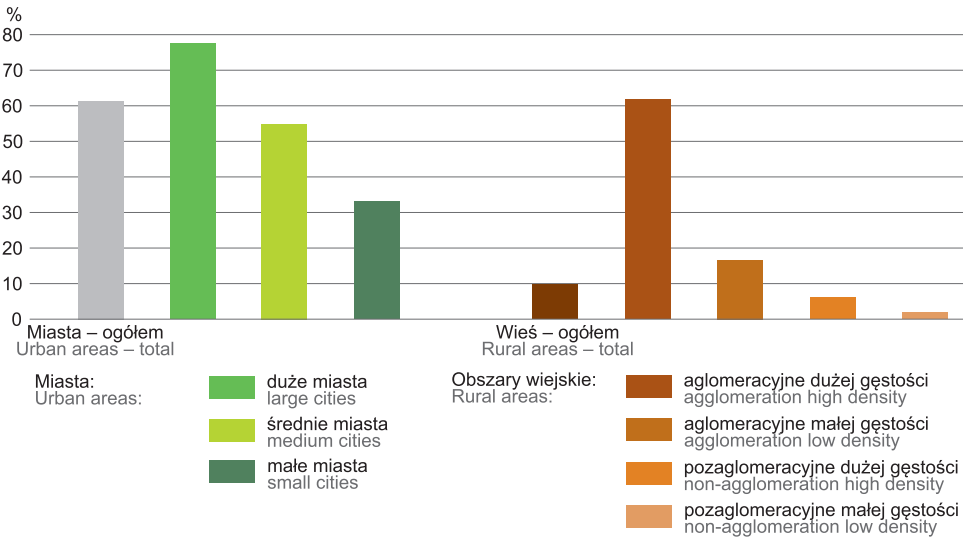
WYKRES 10 (50). **ZUŻYCIE WODY Z SIECI WODOCIĄGOWEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH NA 1 MIESZKAŃCA W 2023 R.**

CHART 10 (50). **CONSUMPTION OF WATER FROM WATER SUPPLY SYSTEM IN HOUSEHOLDS PER CAPITA IN 2023**

WYKRES 11 (51). **ŁUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI GAZOWEJ W 2023 R.**

CHART 11 (51). **PEOPLE USING GAS SUPPLY SYSTEM IN 2023**

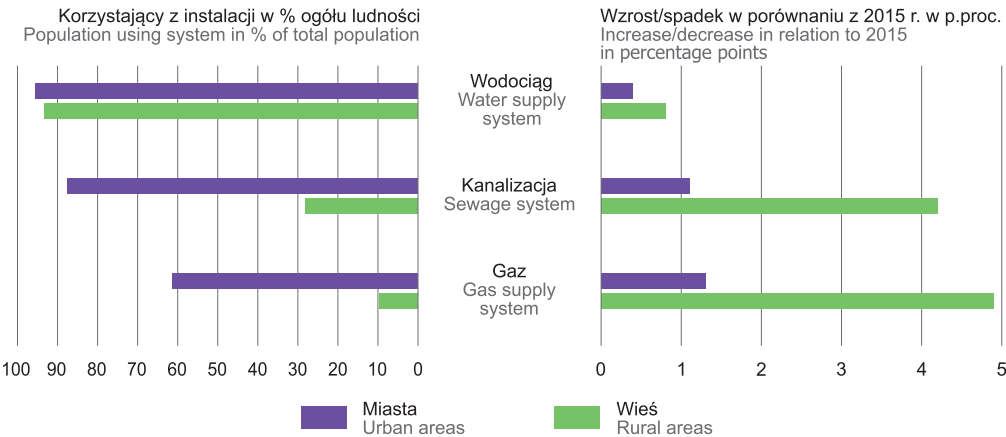
TABL. 10 (53). WODOCIĄGI I KANALIZACJA
Stan w dniu 31 grudnia
WATER SUPPLY AND SEWAGE SYSTEMS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza w km:					Distribution network in km:
Wodociągowa ^a	22754,5	23452,4	24560,3	24702,8	Water supply ^a
miasta	4236,1	4474,9	4999,7	5100,7	urban areas
wieś	18518,4	18977,5	19560,6	19602,1	rural areas
Kanalizacyjna ^b	6507,1	7468,8	7913,7	8150,4	Sewage ^b
miasta	3603,7	3906,8	4059,4	4140,2	urban areas
wieś	2903,4	3562,0	3854,3	4010,2	rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³	92,7	92,4	89,3	90,3	Consumption of water from water supply systems in households (during the year) in hm³
na 1 mieszkańca w m ³	37,1	38,1	37,4	38,1	per capita in m ³
Miasta:					Urban areas:
w hm ³	56,1	55,3	53,0	53,3	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	35,6	36,6	35,9	36,3	per capita in m ³
Wieś:					Rural areas:
w hm ³	36,6	37,2	36,3	36,9	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	39,8	40,6	39,9	40,9	per capita in m ³
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną (w ciągu roku) w hm³	81,9	84,6	85,2	88,8	Wastewater discharged by sewage system (during the year) in hm³
W tym oczyszczone	81,9	84,6	85,2	88,8	Of which treated

a Od 2022 r. łącznie z siecią przesyłową (magistralną). b łącznie z kolektorami.
 a Since 2022 including transmission (main) network. b Including collectors.

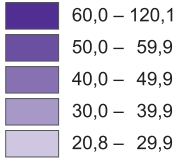
WYKRES 12 (52). LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ W 2023 R.

CHART 12 (52). POPULATION CONNECTED TO WATER SUPPLY, SEWAGE AND GAS SUPPLY SYSTEM IN 2023

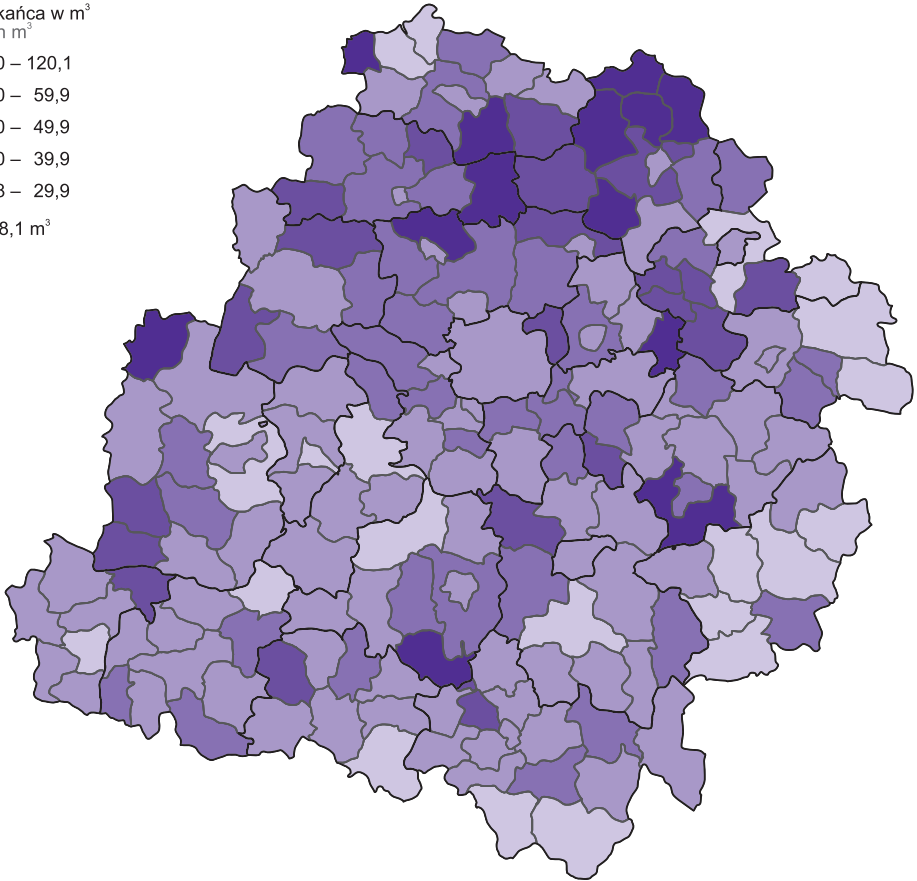

MAPA 3 (17). **ZUŻYCIЕ WODY Z WODOCIAGÓW W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH W 2023 R.**
MAP 3 (17). **CONSUMPTION OF WATER FROM WATER SUPPLY SYSTEMS IN HOUSEHOLDS**
IN 2023

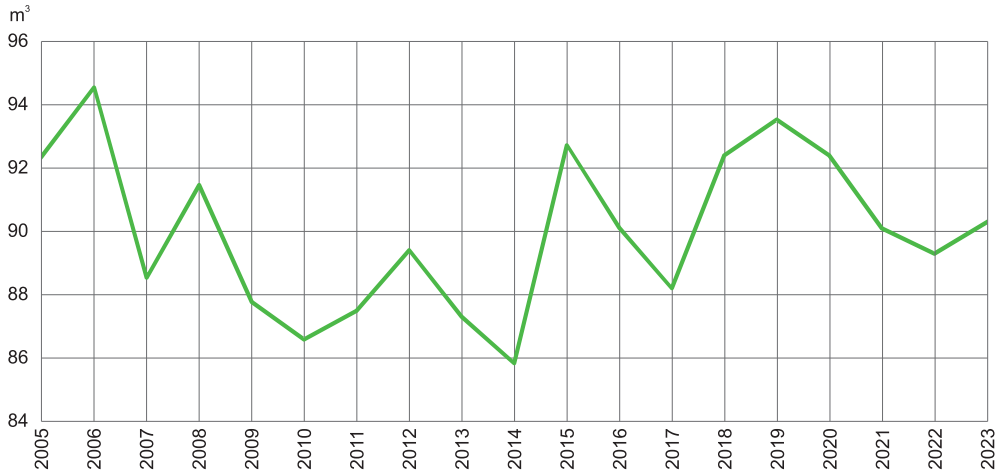
Na 1 mieszkańca w m³
Per capita in m³

Łódzkie = 38,1 m³

Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych
Consumption of water from water supply system in households

TABL. 11 (54). **ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31 grudnia) w tys.	1008,3	1066,7	1104,2	1107,6	Consumers (as of 31 December) in thousands
Miasta	684,3	732,9	757,6	756,8	Urban areas
Wieś	324,0	333,8	346,5	350,7	Rural areas
Zużycie (w ciągu roku):					Consumption (during the year):
W GWh	1907,2	2060,2	1994,1	1955,9	In GWh
miasta	1173,4	1245,9	1215,9	1179,1	urban areas
wieś	733,8	814,3	778,1	776,7	rural areas
W kWh:					In kWh:
miasta: na 1 mieszkańca	743,7	824,4	823,7	803,7	urban areas: per capita
na 1 odbiorcę ^a	1714,8	1700,0	1604,9	1558,0	per consumer ^a
wieś – na 1 odbiorcę ^a	2264,4	2439,4	2245,7	2214,6	rural areas – per consumer ^a

a Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców według stanu w dniu 31 grudnia.

Źródło: dane Ministerstwa Klimatu i Środowiska.

a Calculations were made using the number of consumers as of 31 December.

Source: data of the Ministry of Climate and Environment.

TABL. 12 (55). **SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIE GAZU Z SIECI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
Stan w dniu 31 grudnia
GAS SUPPLY SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS FROM GAS SUPPLY SYSTEM IN HOUSEHOLDS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza i przesyłowa w km	4351,9	5052,5	5659,2	5891,2	Distribution and transmission network in km
w tym przesyłowa ^a	655,1	632,0	163,1	163,1	of which transmission ^a
miasta	123,9	124,1	18,9	18,9	urban areas
wieś	531,2	507,9	144,2	144,2	rural areas
Miasta	2790,0	3160,8	3474,6	3605,3	Urban areas
Wieś	1561,8	1891,7	2184,6	2285,9	Rural areas
Odbiorcy gazu z sieci^b w tys.	423,2	442,6	457,6	461,7	Consumers of gas from gas supply system^b in thousands
Miasta	408,6	420,0	430,9	433,2	Urban areas
Wieś	14,6	22,6	26,7	28,4	Rural areas
Zużycie gazu z sieci (w ciągu roku):					Consumption of gas from gas supply system (during the year):
W GWh	1539,0	1938,1	2196,8	2133,7	In GWh
miasta	1333,9	1638,2	1844,5	1768,6	urban areas
wieś	205,2	300,0	352,4	365,1	rural areas
Na 1 mieszkańca w kWh	616,1	802,3	920,9	900,1	Per capita in kWh
miasta	845,4	1084,0	1249,5	1205,5	urban areas
wieś	222,9	327,7	387,4	404,2	rural areas

a Do 2020 r. łącznie z siecią rozdzielczą o ciśnieniu wyższym niż 0,5 MPa. b Łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych.

a Until 2020 including distribution network with a pressure of more than 0,5 MPa. b Including consumers using collective gasmeters.

TABL. 13 (56). **OGRZEWNICTWO**
Stan w dniu 31 grudnia
HEATING
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć ciepła przesyłowa i rozdzielcza w km	1768,2	1890,4	1934,2	1951,5	1860,1	91,4	Heating transmission and distribution network in km
Kotłownie	1175	1680	1703	1725	1304	421	Boiler rooms
Sprzedaż energii cieplnej (w ciągu roku) w TJ	15031,3	14037,3	14944,8	13640,6	13509,7	131,0	Sale of heating energy (during the year) in TJ

Dział VIII. Edukacja i wychowanie Chapter VIII. Education

TABL. 1 (57). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA**
EDUCATION BY LEVELS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020/21	2022/23	2023/24	SPECIFICATION
WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE ^a		PRE-PRIMARY EDUCATION ^a		
Placówki	1313	1329	1322	Establishments
w tym na wsi	651	654	637	of which in rural areas
w tym:				of which:
Przedszkola	742	764	772	Nursery schools
w tym specjalne	21	23	23	of which special
w tym na wsi	199	207	206	of which in rural areas
Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	483	473	468	Pre-primary sections in primary schools
SZKOŁY		SCHOOLS		
Szkoły:				Schools:
podstawowe	881	874	868	primary
w tym na wsi	514	505	494	of which in rural areas
specjalne przysposabiające do pracy	33	32	32	special job-training
branżowe I stopnia	93	95	95	stage I sectoral vocational
branżowe II stopnia	8	17	20	stage II sectoral vocational
licea ogólnokształcące	158	156	163	general secondary
technika	121	120	119	technical secondary
artystyczne ogólnokształcące ^b	9	9	11	general art ^b
policealne	112	97	96	post-secondary
dla dorosłych	63	50	49	for adults
Uczelnie	20	20	20	Higher education institutions
NAUCZYCIELE ^c		TEACHERS ^c		
Szkoły:				Schools:
podstawowe	16371	15819	15368	primary
w tym na wsi	6481	6235	6006	of which in rural areas
branżowe I stopnia ^d	975	901	926	stage I sectoral vocational ^d
branżowe II stopnia	5	16	21	stage II sectoral vocational
licea ogólnokształcące	3264	3313	3479	general secondary
technika ^a	3387	3614	3638	technical secondary ^a
policealne	250	191	199	post-secondary
Uczelnie	5941	6011	6097	Higher education institutions
DZIECI, UCZNIOWIE I STUDENCI		CHILDREN, PUPILS AND STUDENTS		
Wychowanie przedszkolne	83492	89295	87931	Pre-primary education
dzieci w wieku 6 lat	21984	23343	24033	6-year-old children
w tym w przedszkolach	15425	16528	16930	of which in nursery schools
Szkoły:				Schools:
podstawowe	187531	187620	178830	primary
w tym na wsi	66980	64685	60891	of which in rural areas
specjalne przysposabiające do pracy	706	743	712	special job-training
branżowe I stopnia	9347	8992	10012	stage I sectoral vocational
branżowe II stopnia	92	484	568	stage II sectoral vocational
licea ogólnokształcące	42243	47568	52336	general secondary
technika	38988	42871	45354	technical secondary
artystyczne ogólnokształcące	921	919	949	general art
policealne	13895	16566	16872	post-secondary
dla dorosłych	6890	6147	6445	for adults
Uczelnie	70349	69261	69821	Higher education institutions

a Obejmuje przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne. b Dające uprawnienia zawodowe. c—e Łącznie ze szkołami: c — dla dorosłych, d — specjalnymi przysposabiającymi do pracy, e — ogólnokształcącymi artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

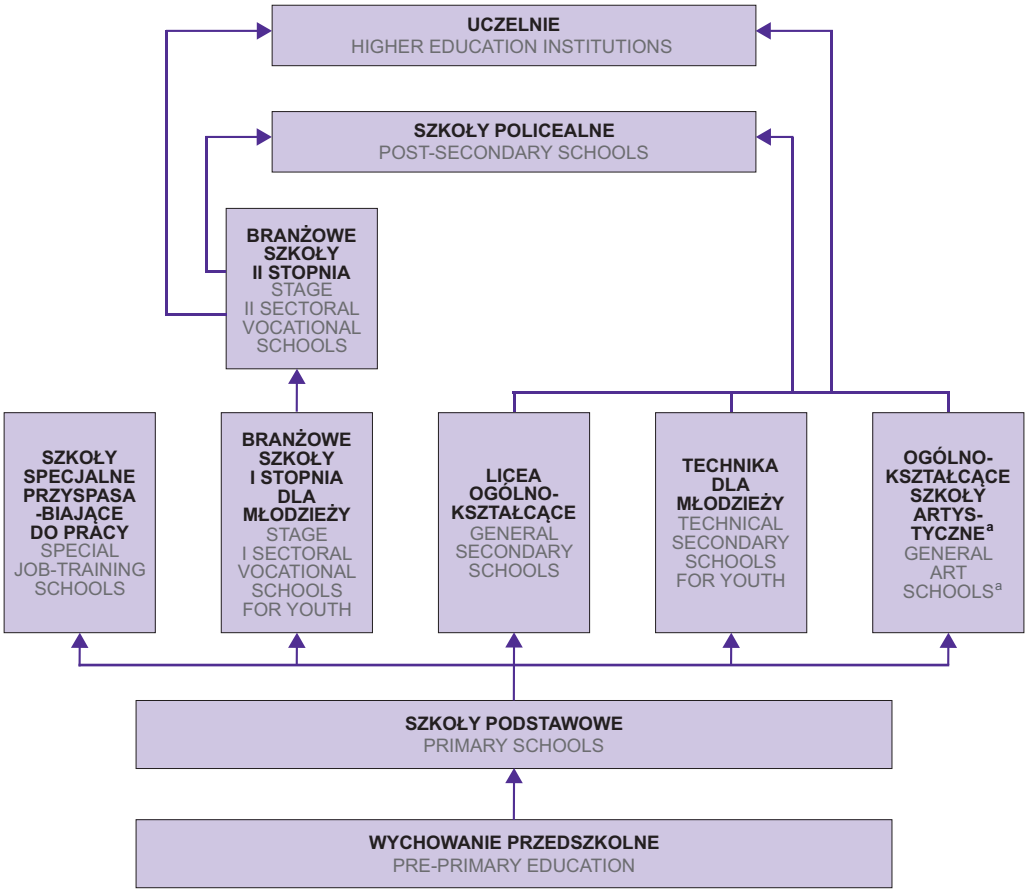
a Includes nursery schools, pre-primary sections in primary schools, pre-primary education units and pre-primary centres. b Leading to professional certification. c—e Including: c — schools for adults, d — special job-training schools, e — general art schools leading to professional certification.

TABL. 1 (57). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)**
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020/21	2022/23	2023/24	SPECIFICATION
	ABSOLWENCI	GRADUATES		
Szkoły:				Schools:
podstawowe	21903	31372	.	primary
specjalne przysposabiające do pracy	125	153	.	special job-training
branżowe I stopnia	1844	2105	.	stage I sectoral vocational
branżowe II stopnia	.	33	.	stage II sectoral vocational
licea ogólnokształcące	9888	10211	.	general secondary
technika	6342	7012	.	technical secondary
artystyczne ogólnokształcące ^b	165	136	.	general art ^b
policealne	3725	4213	.	post-secondary
dla dorosłych	2127	649	.	for adults
Uczelnie	16041	16047	.	Higher education institutions

b Dające uprawnienia zawodowe.
b Leading to professional certification.

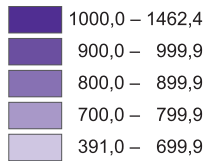
EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA W ROKU SZKOLNYM 2023/24
EDUCATION BY LEVELS IN THE 2023/24 SCHOOL YEAR

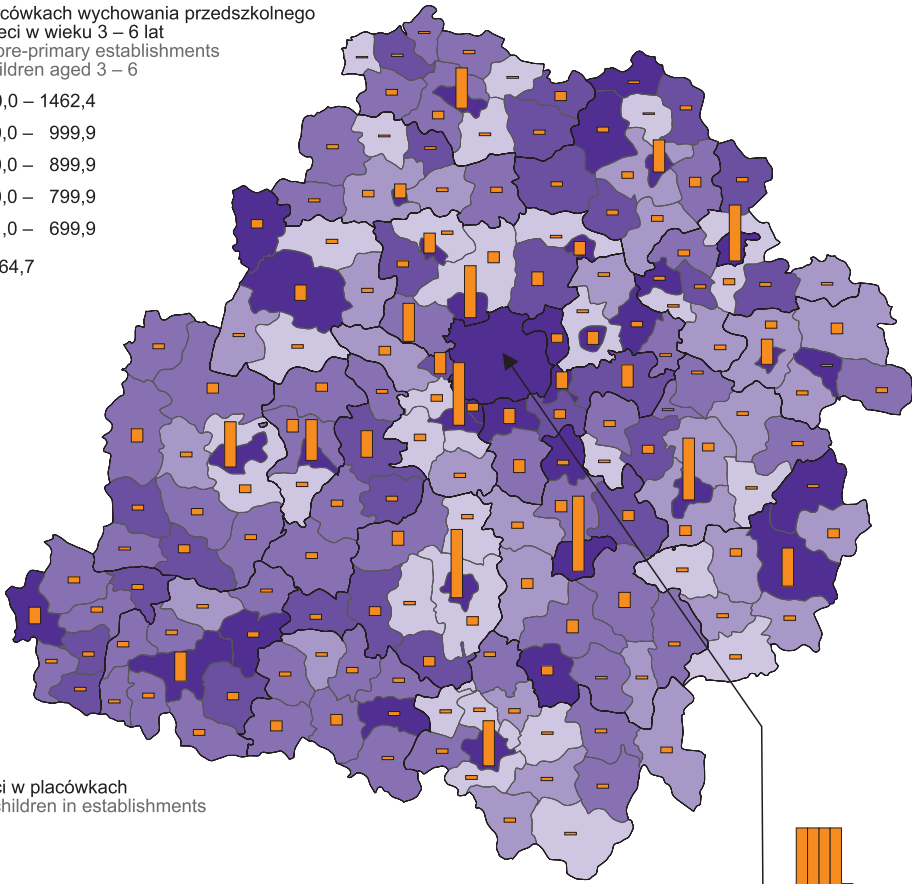
a Dające uprawnienia zawodowe.
a Leading to professional certification.

MAPA 1 (18). WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE^a W ROKU SZKOLNYM 2023/24
MAP 1 (18). PRE-PRIMARY EDUCATION^a IN THE 2023/24 SCHOOL YEAR

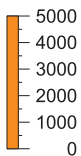
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego
 na 1000 dzieci w wieku 3 – 6 lat
 Children in pre-primary establishments
 per 1000 children aged 3 – 6

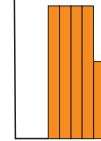
Łódzkie = 964,7

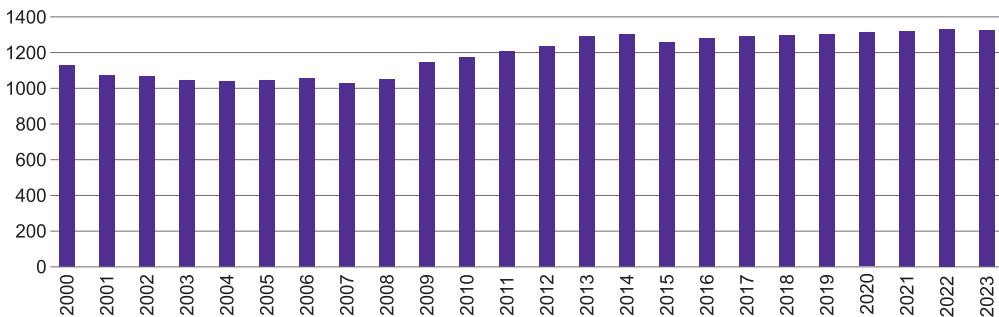
Liczba dzieci w placówkach
 Number of children in establishments

Łódzkie = 87931

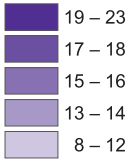
Liczba placówek
 Number of establishments

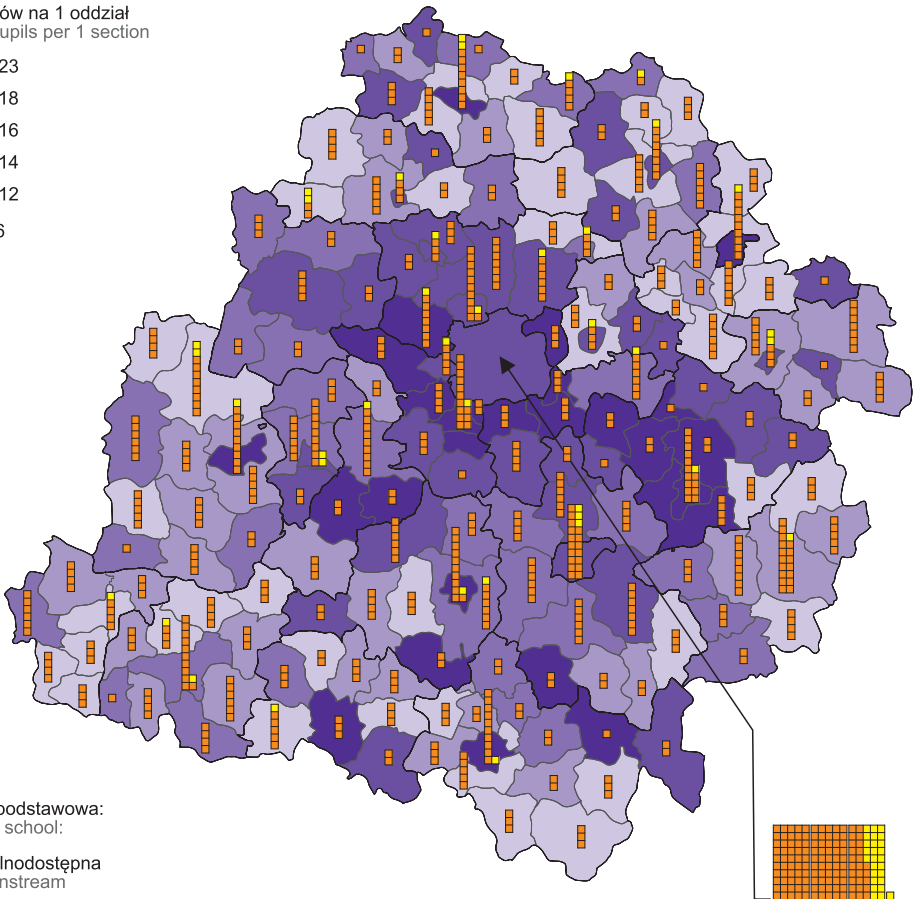
^a Obejmuje przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne.
^a Includes nursery schools, pre-primary sections in primary schools, pre-primary education units and pre-primary centres.

MAPA 2 (19). SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W ROKU SZKOLNYM 2023/24
MAP 2 (19). PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH IN THE 2023/24 SCHOOL YEAR

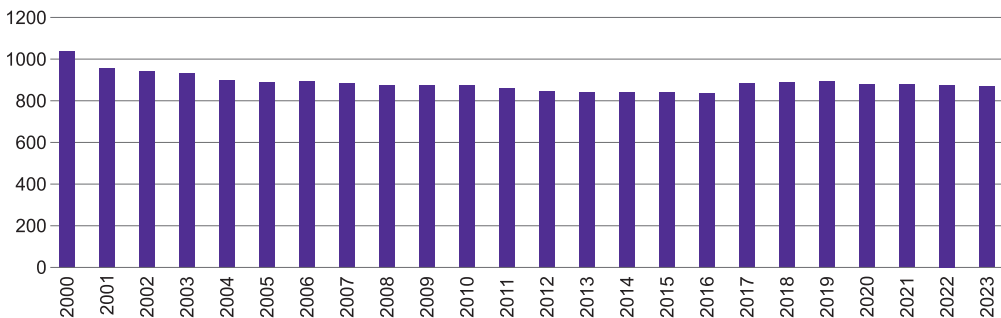
Liczba uczniów na 1 oddział
 Number of pupils per 1 section

Łódzkie = 16

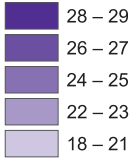

Liczba szkół podstawowych
 Number of total primary schools

**MAPA 3 (20). SZKOŁY PONADPODSTAWOWE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
W ROKU SZKOLNYM 2023/24**
MAP 3 (20). POST-PRIMARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)
IN THE 2023/24 SCHOOL YEAR

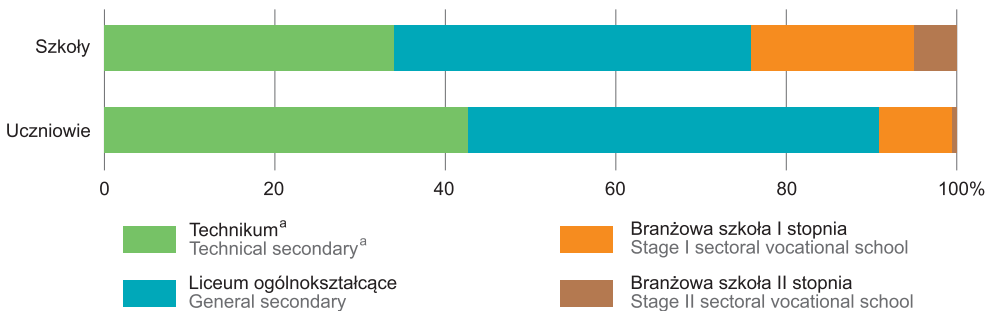
Liczba uczniów na 1 oddział
w szkołach ponadpodstawowych
ogółem
Number of pupils per 1 section
in total post-primary schools

Łódzkie = 25

Liczba szkół ponadpodstawowych
Number of post-primary schools

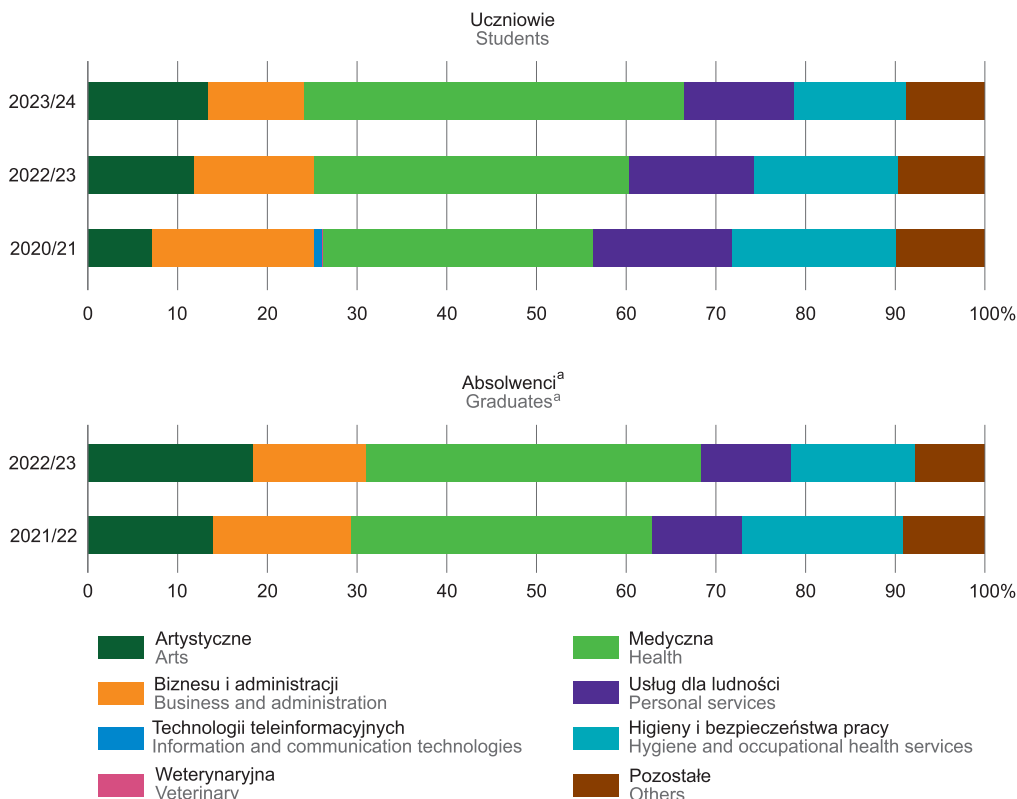
^a Łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.
^a Including general art schools leading to professional certification

TABL. 2 (58). **SZKOŁY POLICEALNE (bez szkół specjalnych)**
POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020/21	2022/23	2023/24	SPECIFICATION
Szkoły	112	97	96	Schools
Oddziały	600	722	754	Sections
Uczniowie	13895	16566	16872	Students
w tym kobiety	9435	11202	11452	of which females
Absolwenci	3725	4213	.	Graduates
w tym kobiety	2585	3197	.	of which females

WYKRES 1 (53). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych)**
WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA

CHART 1 (53). **STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS**
(excluding special schools) **BY NARROW FIELDS OF EDUCATION**

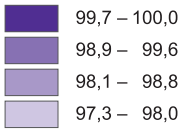

^a Dane dotyczą absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.
^a Data concern the graduates who passed examination confirming vocational qualifications.

MAPA 4 (21). UCZĄCY SIĘ JEZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W ROKU SZKOLNYM 2023/24

MAP 4 (21). PUPILS AND STUDENTS LEARNING FOREIGN LANGUAGES IN PRIMARY SCHOOLS IN THE 2023/24 SCHOOL YEAR

Uczący się języka angielskiego w %
Pupils learning English in %

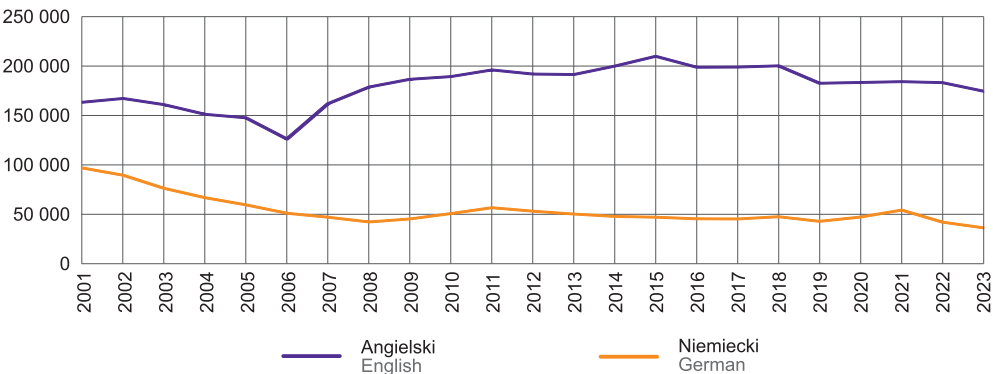
Łódzkie = 98,5%

Uczący się języka niemieckiego w %
Pupils learning German in %

Łódzkie = 20,3%

W szkołach podstawowych i gimnazjach dla dzieci i młodzieży
In primary schools and lower secondary schools for children and youth

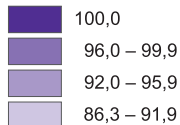
osób
persons

MAPA 5 (22). **UCZĄCY SIĘ JEZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH PONADPODSTAWOWYCH DLA MŁODZIEŻY I SZKOŁACH POLICEALNYCH W ROKU SZKOLNYM 2023/24 (bez szkół specjalnych)**

MAP 5 (22). PUPILS AND STUDENTS LEARNING FOREIGN LANGUAGES IN POST-PRIMARY SCHOOLS FOR YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS IN THE 2023/24 SCHOOL YEAR (excluding special schools)

Uczący się języka angielskiego w %
Pupils and students learning English in %

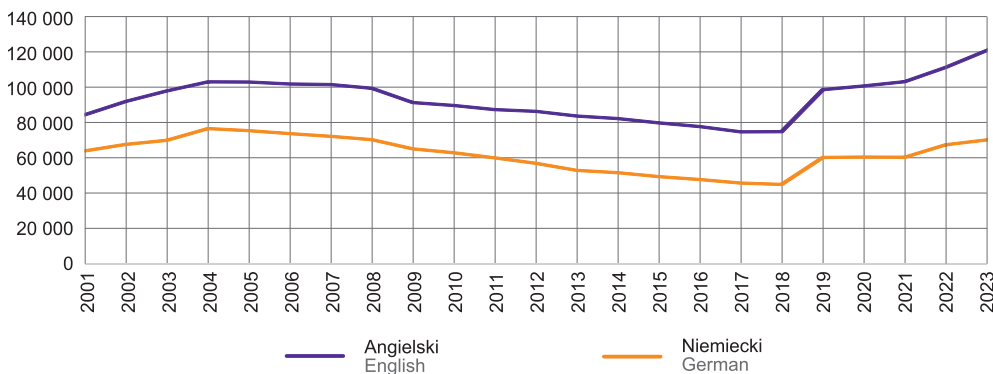

Łódzkie = 96,5%

Uczący się języka niemieckiego w %
Pupils and students learning German in %

Łódzkie = 56,0%

osób
persons

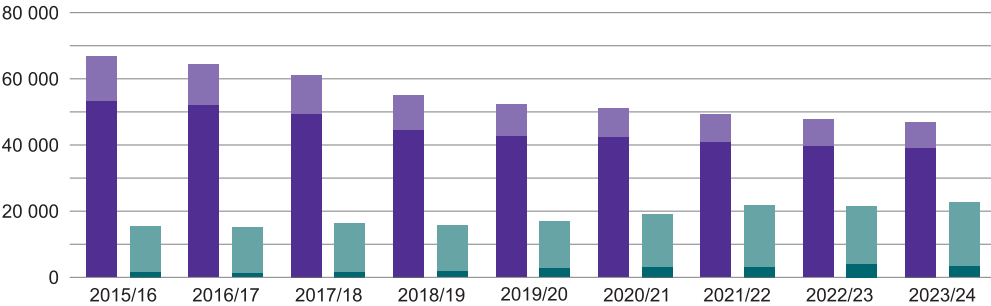
TABL. 3 (59). **UCZELNIE W ROKU AKADEMICKIM 2023/24**
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS IN THE 2023/24 ACADEMIC YEAR

WYSZCZEGÓLNIENIE	Uczelnie Higher education institutions	Nauczyciele akademicy ^a Academic teachers ^a	Studenci Students			Absolwenci ^b Graduates ^b	SPECIFICATION
			ogółem total	w tym na studiach stacjonarnych of which full-time programmes	w tym cudzoziemcy of which foreigners		
O G Ó Ł E M	20	6097	69821	42962	6785	16047	TOTAL
nadzorowane przez ministra właściwego ds.:							supervised by the minister responsible for:
Szkolnictwa wyższego	16	3997	58013	31873	5809	13296	Higher education
Zdrowia	1	1495	9345	8995	811	2111	Health
Kultury i ochrony dziedzictwa narodowego	3	605	2463	2094	165	640	Culture and protection of national heritage

a Pełno- i niepełnozatrudnieni w przeliczeniu na pełne etaty, zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej uczelni wykazani zostali w każdym miejscu pracy. b W podziale według uczelni – osoby, które uzyskały dyplom ukończenia studiów w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.

a Full-time and part-time employed, expressed in full-time equivalents, teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces. b In the breakdown by higher education institutions – persons who obtained higher education diplomas between 1 January and 31 December 2023.

WYKRES 2 (54). **STUDENCI UCZELNI**
CHART 2 (54). **STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS**

Studenci uczelni publicznych:
Students of public higher education institutions:

Studenci uczelni niepublicznych:
Students of non-public higher education institutions:

na studiach stacjonarnych
in full-time programmes
na studiach niestacjonarnych
in part-time programmes

na studiach stacjonarnych
in full-time programmes
na studiach niestacjonarnych
in part-time programmes

TABL. 4 (60). **SŁUCHACZE STUDIÓW PODYPLOMOWYCH I DOKTORANCI**
NON-DEGREE POSTGRADUATE PROGRAMMES STUDENTS AND DOCTORAL STUDENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE		Uczestnicy studiów podyplomowych Non-degree postgraduate programme students		Doktoranci Doctoral students				SPECIFICATION
				na studiach doktoranckich in doctoral programmes		w szkołach doktorskich in doctoral schools		
				ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	
O G Ó Ł E M	2020/21	4318	3374	1567	932	437	231	TOTAL
	2022/23	6087	4672	801	506	767	411	
	2023/24	5311	4005	388	253	822	455	

Dział IX. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna
Chapter IX. Health care and social welfare

TABL. 1 (61). OCHRONA ZDROWIA – PODSTAWOWE DANE
Stan w dniu 31 grudnia
BASIC DATA ON HEALTH CARE
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
PRACOWNICY MEDYCZNI			MEDICAL PERSONNEL		
Lekarze ^a	.	9366	9765	10194	Doctors ^a
Lekarze dentyści ^a	.	2539	2651	2734	Dentists ^a
Pielęgniarki i położne ^a	.	14533	14975	15181	Nurses and midwives ^a
Fizjoterapeuci ^a	.	.	3519	3597	Physiotherapists ^a
Diagności laboratoryjni	441	663	713	874	Laboratory diagnosticians
Farmaceuci	2158	2047	2093	2086	Pharmacists
AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA			OUTPATIENT HEALTH CARE		
Przychodnie	1562	1603	1659	1707	Outpatient departments
miasta	1261	1303	1372	1433	urban areas
wieś	301	300	287	274	rural areas
Praktyki lekarzy i lekarzy dentyistów ^b	196	147	128	117	Practices of doctors and dentists ^b
miasta	132	96	82	76	urban areas
wieś	64	51	46	41	rural areas
Porady udzielone ^c w ciągu roku w tys.	21871,0	19623,6	22662,5	23675,9	Consultations provided ^c during the year in thousands
lekarskie ^d	19601,9	17853,3	20416,5	21293,1	medical ^d
w tym w opiece zdrowotnej:					of which in health care:
podstawowej	12071,5	10989,9	12086,5	12219,3	primary
specjalistycznej	7112,2	6325,0	7695,0	8437,1	specialised
stomatologiczne	2269,1	1770,3	2246,0	2382,8	dental
SZPITALA			HOSPITALS		
Szpitala ogólne	68	60	61	62	General hospitals
Łóżka	12985	11491	11160	11346	Beds
Leczeni ^e w ciągu roku na:					Inpatients ^e during the year per:
10 tys. ludności	2239	1693	2049	2165	10 thousand population
1 łóżko ^f	43,0	36,0	43,9	45,8	bed ^f

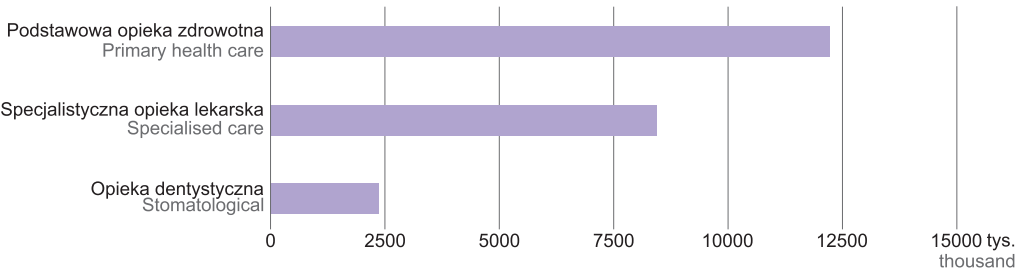
a Dane szacunkowe Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie źródeł administracyjnych nieporównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 2 na str. 195. b Dane obejmują praktyki, które podpisały kontrakt z NFZ lub z przychodniami. c Łącznie z poradami opłaconymi w przychodniach przez pacjentów oraz łącznie z poradami udzielonymi w ramach nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej. d Łącznie z poradami z izb przyjęć udzielanymi pacjentom niehospitalizowanym. e Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. f Do obliczenia wskaźnika przyjęto przeciętną miesięczną liczbę łóżek w roku.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

a Estimated data of Statistics Poland based on administrative sources incomparable with data for previous years; see general notes to the chapter, item 2 on page 195. b Data concern practices that have signed contract with the National Health Fund or out-patient departments. c Including consultations paid by patients in out-patient departments as well as including consultations provided as part of night and holiday health care. d Including consultations provided in admission rooms for non-hospitalised patients. e Excluding inter-ward patient transfer. f The average monthly number of beds in a year was used to calculate the index.

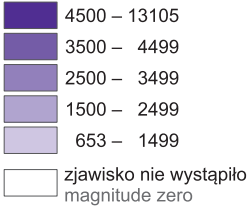
Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration as well as Statistics Poland.

WYKRES 1 (55). PORADY AMBULATORYJNE W 2023 R.
CHART 1 (55). CONSULTATIONS PROVIDED IN OUT-PATIENT HEALTH CARE IN 2023

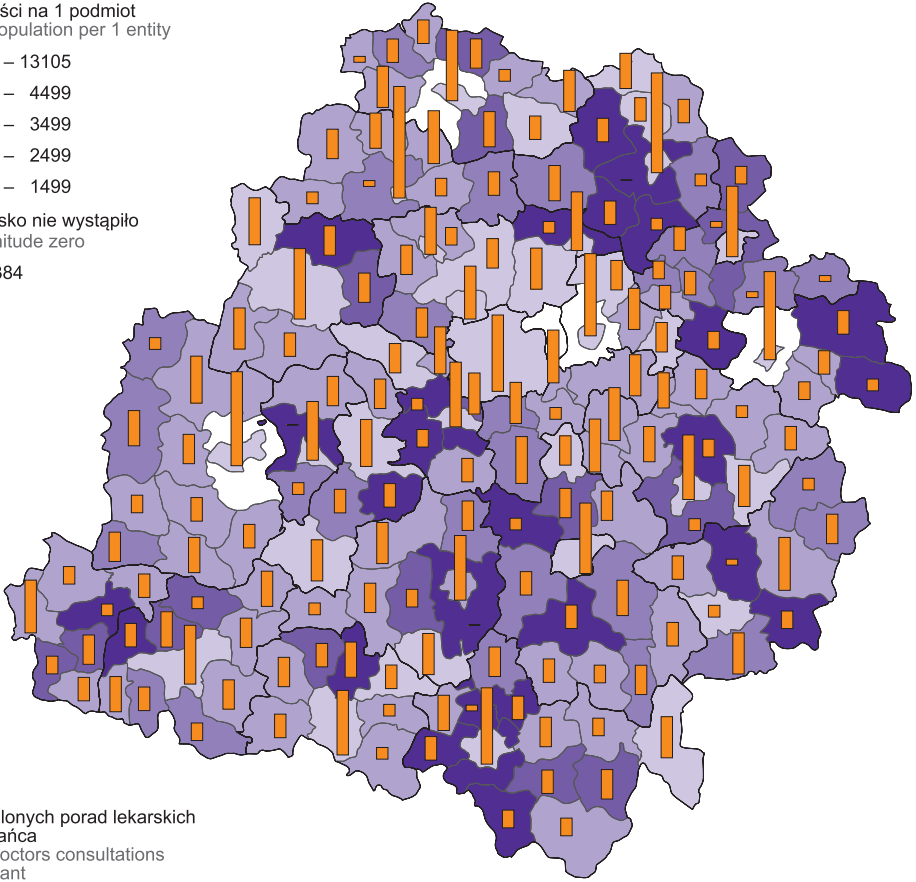

MAPA 1 (23). AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA W 2023 R.
MAP 1 (23). OUTPATIENT HEALTH CARE IN 2023

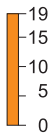
Liczba ludności na 1 podmiot
Number of population per 1 entity

Łódzkie = 1384

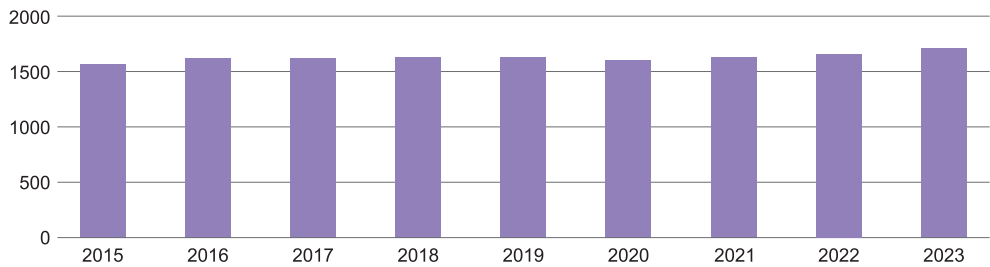

Liczba udzielonych porad lekarskich
na 1 mieszkańca
Number of doctors consultations
per 1 inhabitant

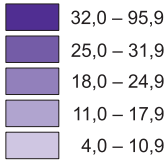
Łódzkie = 9

Przychodnie
Outpatient departments

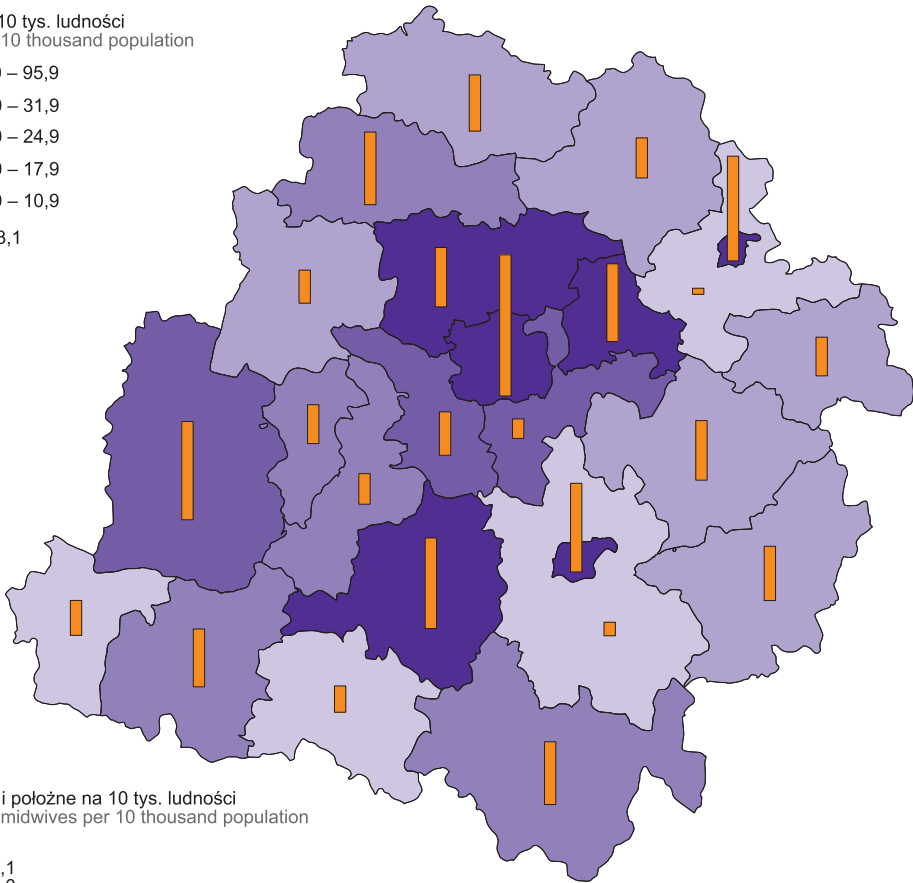

MAPA 2 (24). PRACOWNICY MEDYCZNI W 2023 R.
MAP 2 (24). MEDICAL PERSONNEL IN 2023

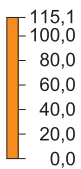
Lekarze na 10 tys. ludności
 Doctors per 10 thousand population

Łódzkie = 43,1

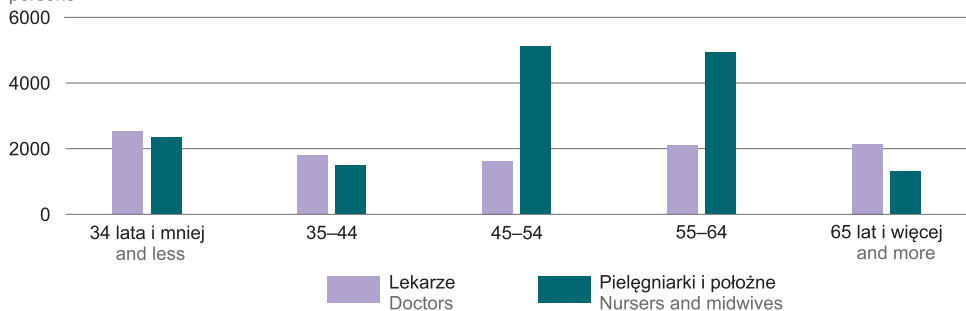
Pielęgniarki i położne na 10 tys. ludności
 Nurses and midwives per 10 thousand population

Łódzkie = 64,3

Lekarze i pielęgniarki pracujące bezpośrednio z pacjentem według grup wieku w 2023 r.
 Doctors and nurses working directly with a patient by age group in 2023

osób
 persons

TABL. 2 (62). **LEKARZE SPECJALIŚCI^a**
Stan w dniu 31 grudnia
MEDICAL SPECIALISTS^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Lekarze specjaliści	6206	6519	6537	Medical specialists
w tym w zakresie:				of which in the field of:
Anestezjologii i intensywnej terapii	353	368	376	Anesthesiology and intensive therapy
Chirurgii	870	906	914	Surgery
Chorób płuc	182	183	179	Respiratory diseases
Chorób wewnętrznych	1275	1337	1311	Internal diseases
Dermatologii i wenerologii	145	153	156	Dermatology and venereology
Kardiologii	337	365	362	Cardiology
Medycyny rodzinnej	650	681	688	General practitioners
Neurologii	245	256	271	Neurology
Okulistyki	282	289	293	Ophthalmology
Onkologii	67	79	71	Oncology
Otolaryngologii	168	164	166	Otolaryngology
Pediatrici	538	565	561	Paediatrics
Położnictwa i ginekologii	455	474	459	Obstetrics and gynaecology
Psychiatrii	274	311	306	Psychiatry
Radiodiagnostyki	216	240	255	Radiodiagnostics

a Dane szacunkowe Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie źródeł administracyjnych nieporównywalne z opublikowanymi w poprzednich edycjach Rocznika; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 2 na str. 195.

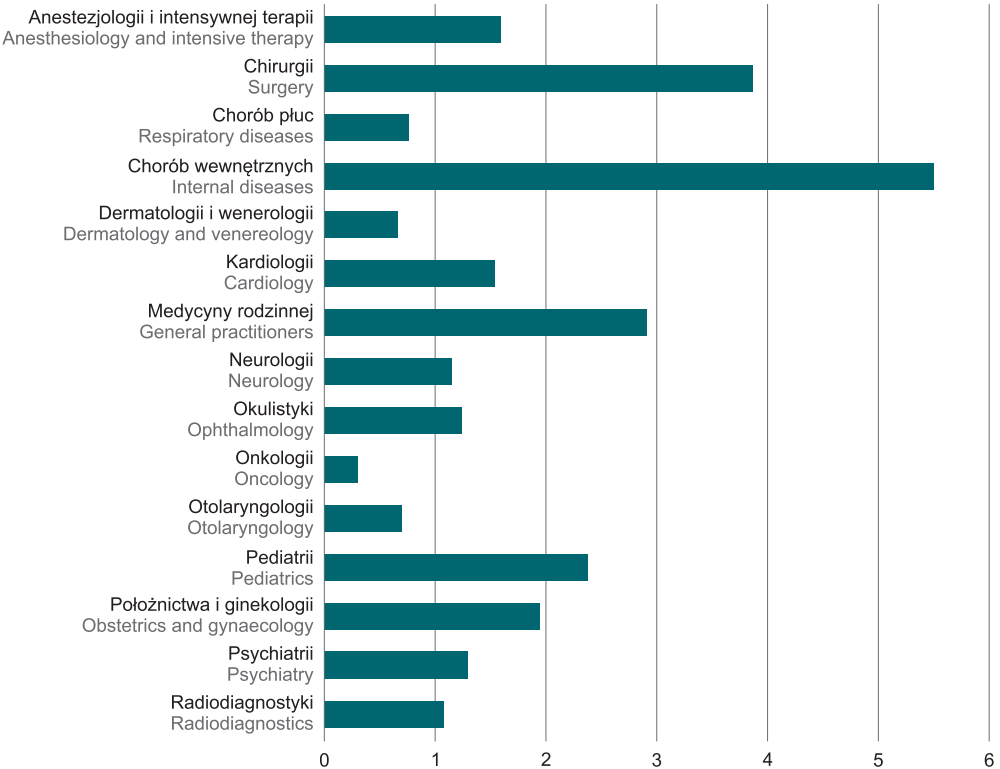
Uwaga: suma liczby posiadanych specjalizacji jest większa niż łączna liczba lekarzy specjalistów z uwagi na możliwość posiadania większej liczby specjalizacji przez jedną osobę.

a Estimated data of Statistics Poland based on administrative sources incomparable with data published in previous editions of the Yearbook; see general notes to the chapter, item 2 on page 195.

Note: the sum of the number of specializations exceeds the total number of medical specialist due to the possibility of having more specializations by one person.

WYKRES 2 (56). **LEKARZE SPECJALIŚCI WEDŁUG WYBRANYCH SPECJALNOŚCI NA 10 TYS. LUDNOŚCI W 2023**

CHART 2 (56). **MEDICAL SPECIALISTS BY SELECTED SPECIALISATION PER 10 THOUSAND POPULATION IN 2023**

TABL. 3 (63). SZPITALE OGÓLNE
GENERAL HOSPITALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Leczeni ^a w tys.	592,2	441,1	526,6	557,2	Inpatients ^a in thousands
Przeciętny pobyt chorego w dniach	5,3	5,1	5,0	4,8	Average patient stay in days
Łóżka ^b	12985	11491	11160	11346	Beds ^b
w tym na oddziałach:					of which in specified wards:
Chorób wewnętrznych	1846	1481	1456	1480	Internal diseases
Kardiologicznych ^c	796	689	647	679	Cardiological ^c
Chirurgicznych	2753	2371	2420	2447	Surgical
Pediatrycznych	548	430	410	410	Paediatric
Ginekologiczno-położniczych	1260	1030	1002	989	Gynaecological-obstetric
Onkologicznych	301	288	328	333	Oncological
Intensywnej terapii	260	273	275	276	Intensive therapy
Zakaźnych	217	269	187	197	Communicable
Gruźlicy i chorób płuc	442	364	349	377	Tubercular and pulmonary
Dermatologicznych	109	89	85	88	Dermatological
Neurologicznych	556	521	481	491	Neurological
Psychiatrycznych	496	354	361	381	Psychiatric

a Leczeni w trybie stacjonarnym łącznie z ruchem międzyoddziałowym. b Stan w dniu 31 grudnia. c Łącznie z oddziałami intensywnego nadzoru kardiologicznego.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

a Inpatients including inter-ward transfer. b As of 31 December. c Including intensive cardiological care wards.

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration.

TABL. 4 (64). POMOC DORAŻNA I RATOWNICTWO MEDYCZNE
Stan w dniu 31 grudnia
FIRST AID AND EMERGENCY MEDICAL SERVICES
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Jednostki systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne:					Units of the State Emergency Medical Services:
Zespoły ratownictwa medycznego	94	103	104	104	Emergency rescue teams
podstawowe	62	80	81	83	basic
specjalistyczne	32	23	23	21	specialists
Lotniczy zespół ratownictwa medycznego	1	1	1	1	Medical air rescue team
Szpitalne oddziały ratunkowe	17	20	20	21	Hospital emergency wards
Wyjazdy na miejsca zdarzenia (w ciągu roku):					Calls to the place of occurrence (during the year):
w tysiącach	212,1	190,5	201,8	174,9	in thousands
na 1000 ludności	84,9	78,5	84,6	74,0	per 1000 population
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w miejscu zdarzenia (w ciągu roku):					Persons who received health service at the place of occurrence (during the year):
w tysiącach	213,1	190,9	203,6	175,5	in thousands
na 1000 ludności	85,3	78,7	85,3	74,3	per 1000 population

TABL. 5 (65). **KRWIODAWSTWO^a**
BLOOD DONATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Regionalne centra ^b	1	1	1	1	Regional centres ^b
Oddziały terenowe ^b	10	10	10	10	Local branches ^b
Krwiodawcy w tys.	37,2	33,5	38,4	39,8	Blood donors in thousands
w tym honorowi	37,2	33,4	38,4	39,8	of which voluntary
Liczba donacji ^c krwi pełnej w tys.	64,6	59,8	77,7	82,6	Number of collected donations ^c of whole blood in thousands
Wyprodukowana liczba jednostek świeżo mrożonego osocza (FFP) ^d w tys.	58,9	61,6	79,9	87,0	Number of prepared units of fresh frozen plasma (FFP) ^d in thousands

a Bez danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. b Stan w dniu 31 grudnia. c Donacja jest to pobranie krwi lub jej składnika do celów klinicznych, diagnostycznych lub produkcyjnych. d Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom.

Źródło: dane Narodowego Centrum Krwi.

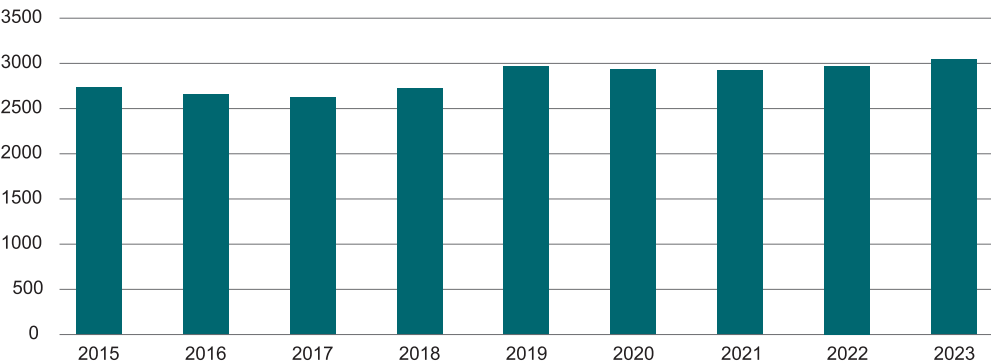
a Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration. b As of 31 December. c Donation is collection of blood or blood components for clinical, diagnostic or manufacturing purposes. d One unit of freshly frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units.

Source: data of the National Blood Centre.

TABL. 6 (66). **APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUNKTY APTECZNE**
Stan w dniu 31 grudnia
GENERALLY AVAILABLE PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Apteki	912	823	802	777	Pharmacies
w tym prywatne	910	823	801	776	of which private
w tym na wsi	142	122	121	109	of which in rural areas
Punkty apteczne	88	79	76	76	Pharmaceutical outlets
w tym na wsi	88	79	76	76	of which in rural areas
Liczba ludności na:					Population per:
1 aptekę i punkt apteczny	2494	2678	2709	2770	pharmacy and pharmaceutical outlet
w tym na wsi	4003	4552	4618	4880	of which in rural areas
1 aptekę	2734	2935	2966	3041	pharmacy
w tym na wsi	6484	7500	7518	8283	of which in rural areas
Farmaceuci pracujący w aptekach i w punktach aptecznych	1989	1873	1885	1866	Pharmacists employed in pharmacies and pharmaceutical outlets

WYKRES 3 (57). **LUDNOŚĆ NA 1 APTEKĘ**
Stan w dniu 31 grudnia
CHART 3 (57). **POPULATION PER PHARMACY**
As of 31 December

TABL. 7 (67). **ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA NA 100 TYS. LUDNOŚCI**
INCIDENCE OF SELECTED INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS
PER 100 THOUSAND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Gruźlica	22,2	9,9	13,3	14,4	Tuberculosis
Tężec	0,0	-	-	-	Tetanus
Ksztusiec	27,0	5,6	4,5	13,1	Whooping cough
Odra	-	0,0	0,0	-	Measles
Wirusowe zapalenie wątroby:					Viral hepatitis:
typ A	0,3	1,0	0,4	0,3	type A
typ B	12,5	5,4	11,8	12,5	type B
typ C	14,7	3,0	6,5	9,3	type C
Różyczka	2,3	0,2	0,6	0,5	Rubella
AIDS ^a	0,5	0,2	0,3	0,5	AIDS ^a
Salmonellozy	27,5	13,1	16,4	30,6	Salmonellosis
Czerwonka bakteryjna	0,0	0,0	0,5	0,1	Shigellosis
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	1,8	0,0	4,8	0,3	Other bacterial food poisonings
Biegunki u dzieci w wieku do lat 2 ^b	320,6	89,7	203,0	136,6	Acute diarrhoea in children up to the age of 2 ^b
Szkarlatyna (płonica)	52,9	9,2	11,4	69,6	Scarlet fever
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	1,8	0,6	1,2	1,6	Bacterial meningitis and/or encephalitis
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	1,5	0,2	0,7	0,8	Viral meningitis
Wirusowe zapalenie mózgu	0,5	0,1	1,1	0,8	Viral encephalitis
Świnka (zapalenie przyusznic nagminne)	3,8	1,0	1,7	1,7	Mumps
Grypa ^c	7399,1	6814,7	7362,5	6528,6	Influenza ^c
Podejrzenia narażenia ludzi na wściekliwość ^d	22,3	12,1	22,7	25,1	Suspected human rabies exposures ^d

a Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby. b Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2. c Łącznie z podejrzeniami zachorowań; dane dot. wyłącznie 1 półrocza 2023 r. d Dane o podejrzeniach narażenia ludzi na wściekliwość dotyczą osób, którym zalecono szczepienie przeciw wścieklicznie ze względu na pokąsanie lub kontakt ze śliną zwierząt podejrzanych o wściekliczność. Do 2022 r. szczepieni przeciw wścieklicznie.

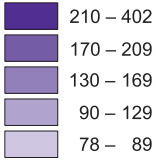
Źródło: dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – Państwowego Zakładu Higieny (na podstawie rejestru chorób zakaźnych prowadzonego przez stacje sanitarno-epidemiologiczne), Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc.

a Preliminary data because of specific features of the disease. b Ratio calculated per 10 thousand children up to the age of 2. c Including influenza-like illness; data concern only 1st half of 2023. d Data on suspected human exposure to rabies concern people who were bitten or had contact with the saliva of animals suspected of having rabies and who were recommended to be vaccinated against rabies. Until 2022, vaccinated against rabies.

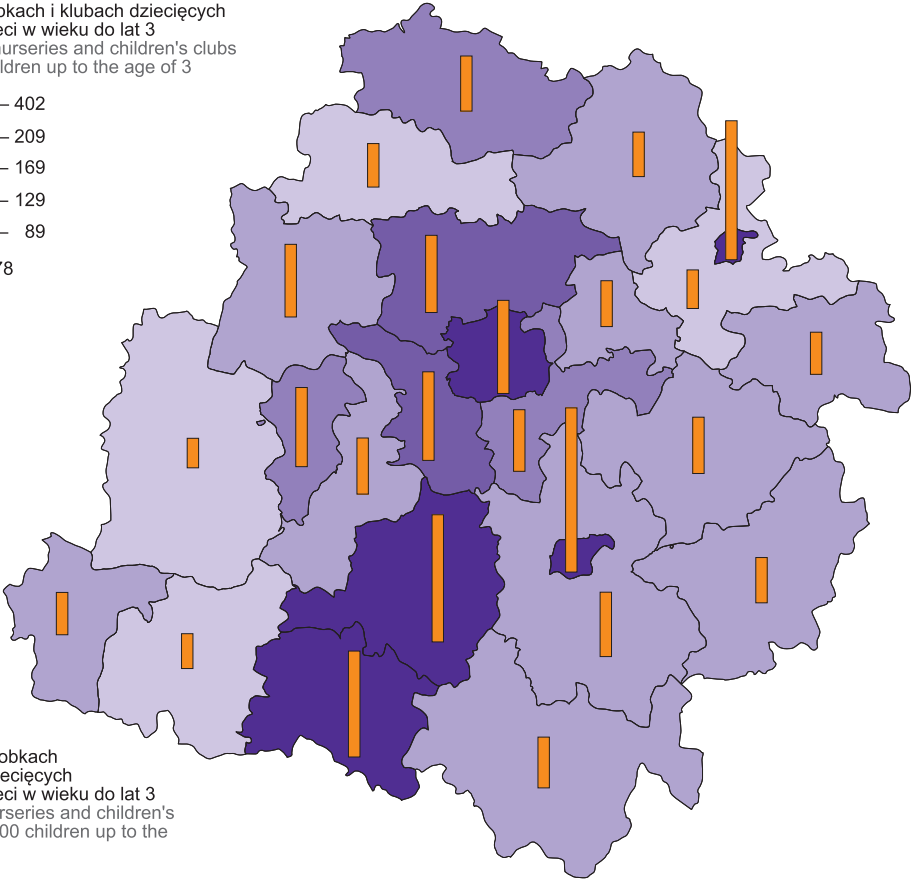
Source: data of the National Institute of Public Health – National Institute of Hygiene (on the ground of register of infectious diseases kept by sanitary and epidemiological stations), the Tuberculosis and Lung Diseases Institute.

MAPA 3 (25). ŻŁOBKI I KLUBY DZIECIĘCE W 2023 R.
MAP 3 (25). NURSERIES AND CHILDREN'S CLUBS IN 2023

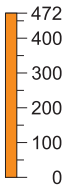
Dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych
 na 1000 dzieci w wieku do lat 3
 Children in nurseries and children's clubs
 per 1000 children up to the age of 3

Łódzkie = 178

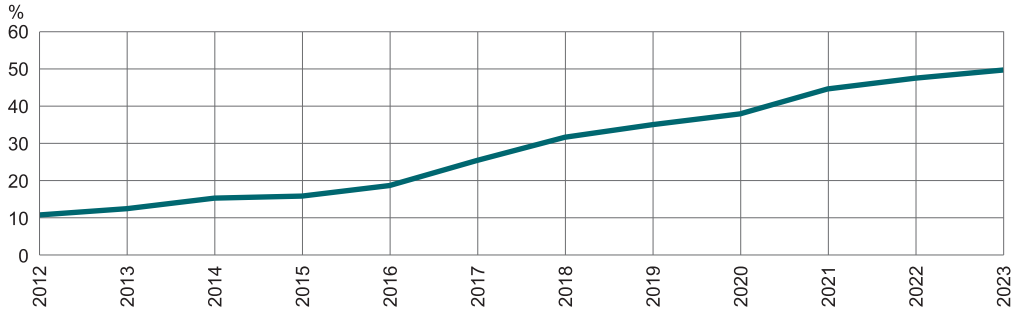

Miejsca w żłobkach
 i klubach dziecięcych
 na 1000 dzieci w wieku do lat 3
 Places in nurseries and children's
 clubs per 1000 children up to the
 age of 3

Łódzkie = 216

Odsetek gmin, w których znajduje się przynajmniej jedna placówka opieki nad dziećmi do lat 3
 Percentage of gminas with at least one childcare centre for children up to the age of 3

TABL. 8 (68). ŻŁOBKI I KLUBY DZIECIĘCE^{ab}
Stan w dniu 31 grudnia
NURSERIES AND CHILDREN'S CLUBS^{ab}
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Żłobki	74	186	227	245	Nurseries
w tym publiczne	47	68	82	.	of which public
Oddziały żłobkowe	5	1	-	-	Nursery wards
Kluby dziecięce	20	36	47	53	Children's clubs
w tym publiczne	1	6	13	.	of which public
Miejsca:					Places:
w żłobkach	3944	8223	9818	10503	in nurseries
w klubach dziecięcych	263	692	928	1075	in children's clubs
Dzieci:					Children:
w żłobkach	4031	6857	8819	8740	in nurseries
w klubach dziecięcych	229	533	775	814	in children's clubs
Dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych:					Children in nurseries and children's clubs:
na 1000 dzieci w wieku do lat 3	64	114	166	178	per 1000 children up to the age of 3
na 100 miejsc	96	77	82	75	per 100 places

a Do 2021 r. miejsca i dzieci w żłobkach łącznie z oddziałami żłobkowymi. b Ponadto w 2023 r. opiekę nad dziećmi sprawowało 82 dziennych opiekunów opiekujących się 332 dziećmi i 154 nianie zarejestrowane w ZUS.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a Until 2021 places and children staying in nurseries including nursery sections. b Moreover, in 2023 childcare for 332 children was provided by 82 day carers and 154 nannies registered in the Social Insurance Institution.

S o u r c e: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 9 (69). RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA
Stan w dniu 31 grudnia
FAMILY FOSTER CARE
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	3023	2846	2702	2687	Foster families
Spokrewnione	1974	1881	1762	1735	Related
dzieci ^a	2590	2490	2263	2228	children ^a
Niezawodowe	905	812	783	799	Non-professional
dzieci ^a	1153	1009	964	985	children ^a
Zawodowe	144	153	157	153	Professional
dzieci ^a	370	405	416	433	children ^a
Rodzinne domy dziecka	26	40	52	50	Foster homes
dzieci ^a	156	243	314	324	children ^a

a W wieku 0–24 lata.

a At the age of 0–24.

TABL. 10 (70). **INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA**

Stan w dniu 31 grudnia
INSTITUTIONAL FOSTER CARE
As of 31 December

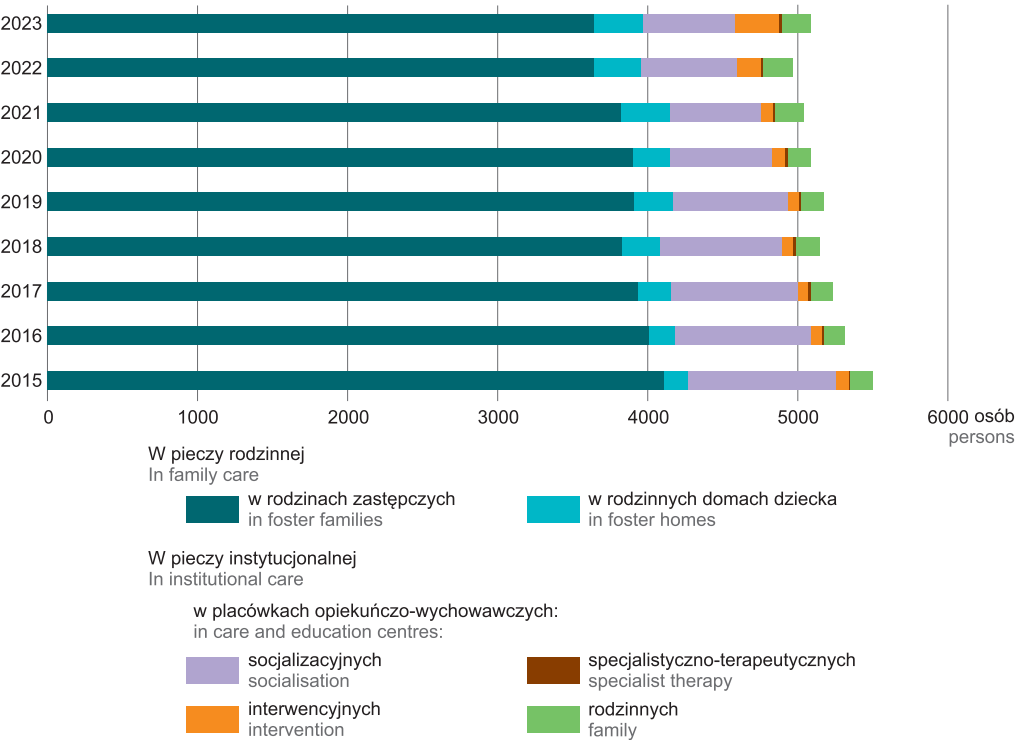
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	placówki centres				wychowankowie residents				
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	69	69	80	84	1317	1059	1085	1202	Care and education centres
interwencyjne	3	3	6	9	84	89	158	294	intervention
rodzinne	20	20	25	26	150	149	197	191	family
socjalizacyjne	41	39	43	42	988	684	641	616	socialisation
specjalistyczno-terapeutyczne	1	2	2	2	6	15	15	14	specialist therapy
inne ^a	4	5	4	5	89	122	74	87	others ^a
Interwencyjne ośrodki preadopcyjne	-	1	1	1	-	15	16	11	Intervention preadoption centers

a Łączące zadania placówek interwencyjnych, socjalizacyjnych i specjalistyczno-terapeutycznych.
a Combining tasks of the intervention, socialisation and specialist therapy centres.

WYKRES 4 (58). **DZIECI (wychowankowie) W WYBRANYCH FORMACH PIECZY ZASTĘPCZEJ**

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 4 (58). **CHILDREN (residents) IN SELECTED FORMS OF FOSTER CARE**
As of 31 December

TABL. 11 (71). **POMOC SPOŁECZNA STACJONARNA^a**

Stan w dniu 31 grudnia

STATIONARY SOCIAL WELFARE^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)	101	111	121	122	Homes and facilities (excluding branches)
Miejsca (łącznie z filiami):					Places (including branches):
ogółem	7983	8170	8707	8796	total
na 10 tys. ludności	32,0	33,8	36,6	37,2	per 10 thousand population
Mieszkańcy (łącznie z filiami):					Residents (including branches):
ogółem	7609	7269	7843	8069	total
na 10 tys. ludności	30,5	30,1	33,0	34,2	per 10 thousand population
Osoby oczekujące na umieszczenie	190	221	162	210	Persons awaiting a place

a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy.

a Including community self-help homes.

TABL. 12 (72). **ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ**

SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE		Korzystający ^a Beneficiaries ^a	Udzielone świadcze- nia w tys. zł Benefits granted in thousand PLN	SPECIFICATION
OGÓŁEM	2015	115249	248477,8	TOTAL
	2020	103314	218664,5	
	2022	84827	223864,5	
	2023	84853	221595,6	
Pomoc pieniężna		61746	160294,3	Monetary benefits
w tym:				of which:
Zasiłek stały		12231	72533,8	Permanent benefit
Zasiłek okresowy		17450	39020,1	Temporary benefit
Zasiłek celowy		31223	43655,3	Appropriated benefit
Pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki		-	-	Assistance to reach self-dependence and to continue education
Pomoc niepieniężna		23107	61301,2	Non-monetary assistance
w tym:				of which:
Schronienie		761	5841,1	Shelter
Posiłek		14879	12903,9	Meal
Ubranie		2	0,4	Clothing
Sprawienie pogrzebu		422 ^b	1399,6	Burial
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze		7026	41136,3	Care services and specialized care services
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, zatrudnienia i na zagospodarowanie		15	20,0	Assistance in obtaining adequate housing conditions and employment, as well as installation allowance

a Osoby, którym przyznano świadczenie decyzją; w podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie. b Podano liczbę świadczeń, która w tym przypadku oznacza liczbę zmarłych.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

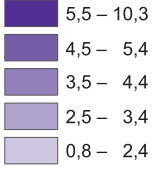
a Persons awarded the benefit on the basis of an administrative decision may be shown several times in the breakdown by forms of benefits.

b The number of benefits is given, which in this case means the number of deceased.

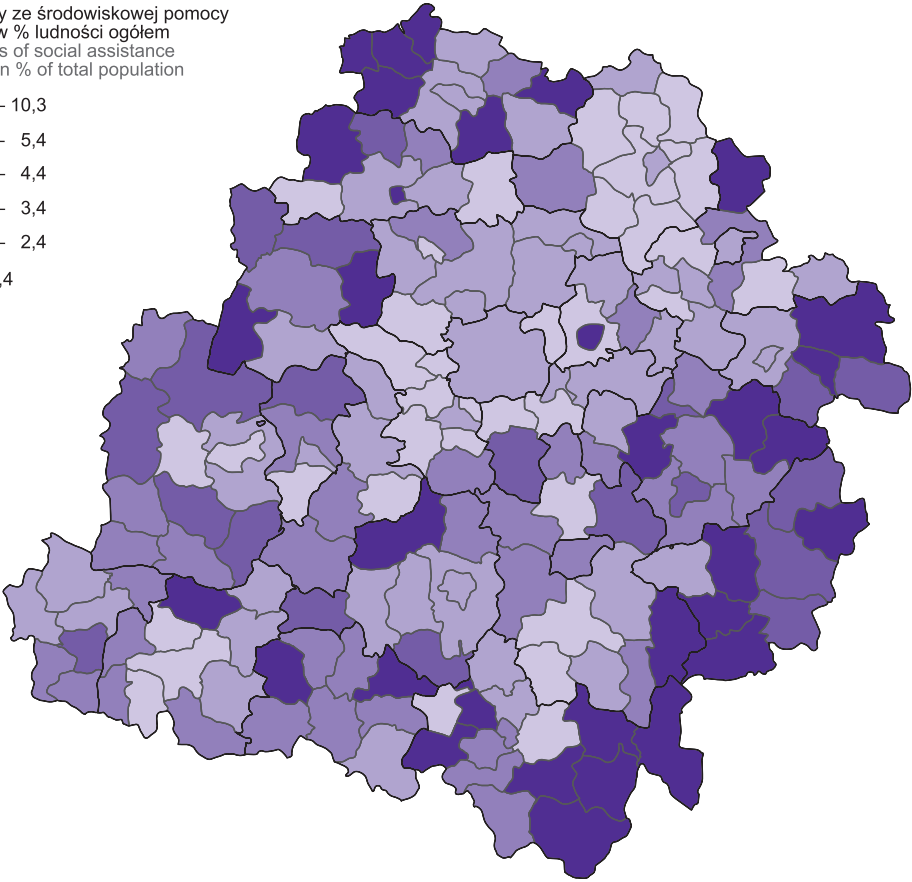
Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

MAPA 4 (26). BENEFICJENCI ŚRODOWISKOWEJ POMOCY SPOŁECZNEJ W 2023 R.
MAP 4 (26). BENEFICIARIES OF SOCIAL ASSISTANCE AT DOMICILE IN 2023

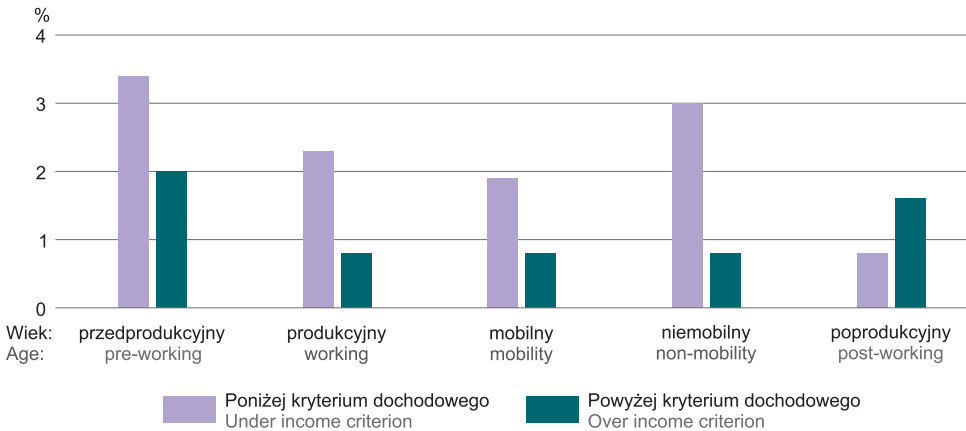
Korzystający ze środowiskowej pomocy społecznej w % ludności ogółem
Beneficiaries of social assistance at domicile in % of total population

Łódzkie = 3,4

Odsetek osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej według kryterium dochodowego w 2023 r.
Share of beneficiaries of community social assistance at domicile by income criterion in 2023

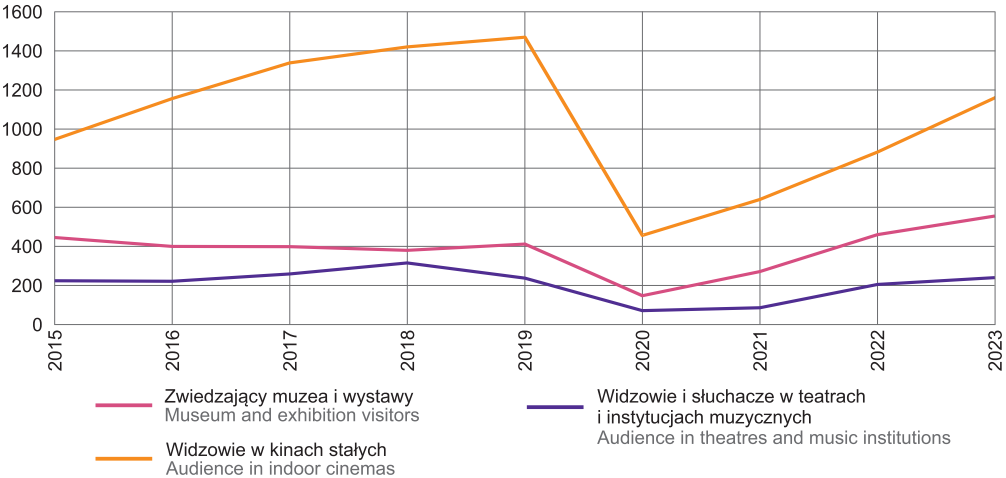
Dział X. Kultura. Turystyka. Sport
Chapter X. Culture. Tourism. Sport

TABL. 1 (73). DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA – TYTUŁY
PUBLISHING ACTIVITIES – TITLES

KSIĄŻKI I BROSZURY	2015	2020	2022	2023	BOOKS AND BROCHURES
	liczba tytułów number of titles				
Książki i broszury	1043	1055	916	1174	Books and brochures
Wydawnictwa naukowe	428	302	221	290	Scientific publications
Podręczniki dla szkół wyższych	32	31	19	27	University textbooks
Wydawnictwa zawodowe	45	41	18	15	Professional publications
Podręczniki szkolne	12	5	4	10	School textbooks
Wydawnictwa popularne	267	302	315	387	Popular publications
Literatura piękna	259	374	339	445	Belles-lettres
w tym dla dzieci	131	163	144	222	of which for children
Gazety i czasopisma	258	232	224	180	Newspapers and magazines

Źródło: dane Biblioteki Narodowej.
Source: data of the National Library.

WYKRES 1 (59). KORZYSTAJĄCY Z INSTYTUCJI KULTURY NA 1000 LUDNOŚCI
CHART 1 (59). CULTURAL PARTICIPATION PER 1000 POPULATION

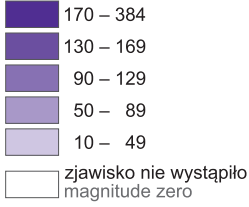
TABL. 2 (74). BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)
PUBLIC LIBRARIES (with branches)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Biblioteki ^a	530	486	453	449	Libraries ^a
w tym na wsi	340	307	292	285	of which in rural areas
Punkty biblioteczne ^a	60	44	39	35	Library service points ^a
w tym na wsi	20	15	18	16	of which in rural areas
Księgozbiór ^a w tys. wol.	8518,1	7798,0	7746,2	7771,0	Collection ^a in thousand volumes
w tym na wsi	3369,9	3135,1	3076,4	3006,6	of which in rural areas
Czytelnicy ^b w tys.	385,6	314,0	335,6	361,1	Library users ^b in thousand
w tym na wsi	92,4	75,1	74,1	72,8	of which in rural areas
Wypożyczenia ^b :					Loans ^b :
w tys. wol.	7766,4	5489,9	6432,5	6544,8	in thousand volumes
w tym na wsi	1681,4	1144,9	1262,2	1274,2	of which in rural areas
na 1 czytelnika w wol.	20,1	17,5	19,2	18,1	per library users in volumes
w tym na wsi	18,2	15,2	17,0	17,5	of which in rural areas

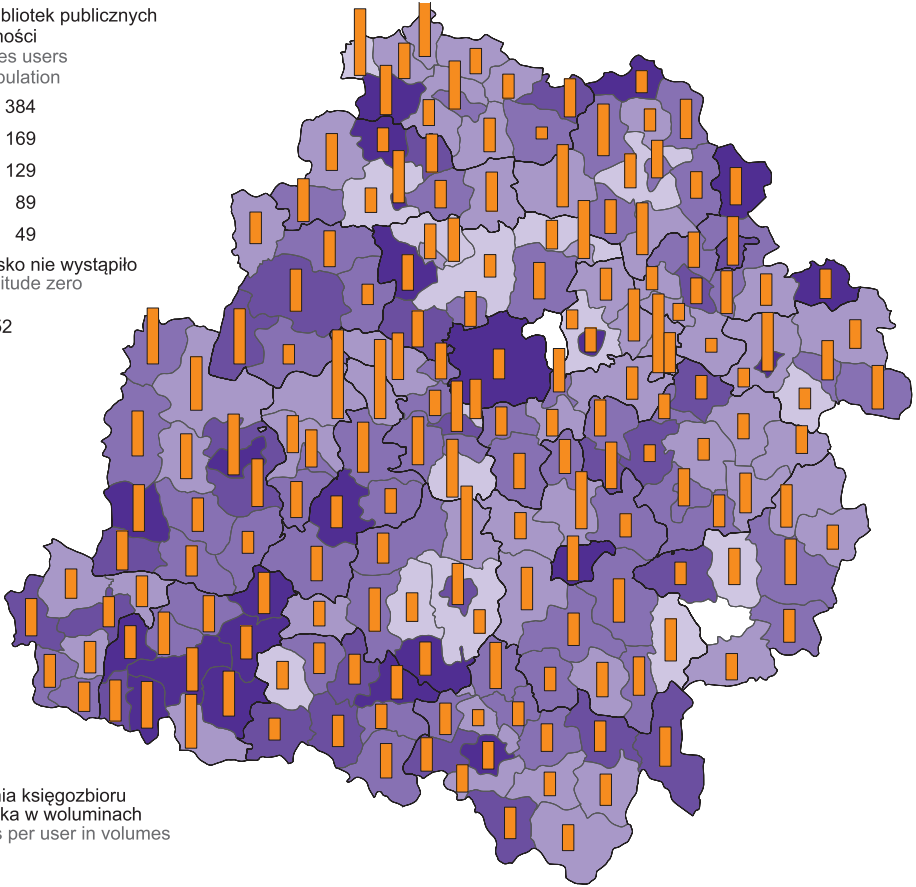
a Stan w dniu 31 grudnia. b Łącznie z punktami bibliotecznymi, przyporządkowano w podziale na miasta i wieś według siedziby jednostki macierzystej.
a As of 31 December. b Including library service points, data were divided into urban and rural areas according to the seat of the parent unit.

MAPA 1 (27). BIBLIOTEKI PUBLICZNE W 2023 R.
MAP 1 (27). PUBLIC LIBRARIES IN 2023

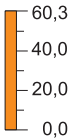
Czytelnicy bibliotek publicznych
na 1000 ludności
Public libraries users
per 1000 population

Łódzkie = 152

Wypożyczenia księgozbioru
na 1 czytelnika w woluminach
Library loans per user in volumes

Łódzkie = 18,1

Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach
Library loans per user in volumes

TABL. 3 (75). **MUZEUA**
MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020 ^a	2022 ^a	2023 ^a	SPECIFICATION
Muzea i oddziały muzealne ^b	51	41	47	46	Museums with branches ^b
Muzealia ^b w tys. szt	814,9	876,7	901,2	961,7	Museum exhibits ^b in thousand pcs
Wystawy czasowe:					Temporary exhibitions:
własne ^c	272	152	185	197	own ^c
wypożyczone ^{de}	140	43	53	44	borrowed ^{de}
współorganizowane	-	21	55	48	co-organized
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	1115,0	361,1	1099,6	1318,8	Museum and exhibition visitors in thousands
w tym młodzież szkolna ^f	227,6	19,0	105,6	117,9	of which primary and secondary school students ^f

a Od 2020 r. do muzeów zaliczane są wyłącznie muzea działające w oparciu o uzgodniony z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego statut bądź regulamin, zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach. b Stan w dniu 31 grudnia. c W kraju. d Krajowe i z zagranicy. e Do 2019 r. wystawy obce. f Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.

a Starting from 2020, museums include only museums operating on the basis of a statute or regulation agreed with the minister responsible for culture and protection of national heritage, pursuant to Art. 6 of the Act of 21 November 1996 on museums. b As of 31 December. c In Poland. d Domestic and from abroad. e Until 2019 external exhibitions. f Visiting museums in organised groups.

TABL. 4 (76). **TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE, PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE**
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Instytucje ^a Institutions ^a	Miejsca na widowni w stałej sali ^a Seats in fixed halls ^a	Przedstawienia i koncerty ^b Performances and concerts ^b	Widzowie i słuchacze ^b w tys. Audience ^b in thousand	SPECIFICATION
Teatry i instytucje muzyczne^c	2015 10	4894	2652	560,8	Theatres and music institutions^c
	2020 11	5133	904	174,3	
	2022 9	4863	2079	403,4	
	2023 8	5235	2114	451,4	
Teatry					Theatres
dramatyczne	3	1765	1024	175,3	dramatic
lalkowe	2	588	708	59,7	puppet
Teatry muzyczne	1	2124	287	173,3	Music theatres
Filharmonie	1	758	95	43,1	Philharmonic halls
Orkiestry, chóry	-	-	-	-	Symphonic and choirs
Zespoły pieśni i tańca	-	-	-	-	Song and dance ensembles
Przedsiębiorstwa estradowe	2015 2	.	114	25,3	Entertainment enterprises
	2020 2	.	22	3,4	
	2022 3	.	191	137,8	
	2023 3	.	180	135,7	

a Stan w dniu 31 grudnia. b Według siedziby. c Posiadające własny zespół artystyczny.

a As of 31 December. b By locality. c With own artistic ensemble.

TABL. 5 (77). **KINA STAŁE**
INDOOR CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Kina (stan w dniu 31 grudnia) ^a	21	27	27	27 ^b	Cinemas (as of 31 December) ^a
w tym multiplexy	3	3	3	3	of which multiplexes
Miejsca na widowni ^a	12733	14015	14546	14995	Seats ^a
w tym multiplexy	6726	5530	5530	5530	of which multiplexes
Seanse	93756	56343	111734	119734	Screenings
w tym multiplexy	55085	28384	49747	56610	of which multiplexes
na 1 kino	4465	2087	4138	4435	per cinema
Widzowie	2367814	1108012	2107211	2751899	Audience
w tym multiplexy	1440620	573939	1089874	1543908	of which multiplexes
na 1 kino	112753	41037	78045	101922	per cinema
na 1 seans	25	20	19	23	per screening

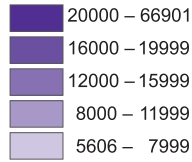
a W tym miniplexy: w 2015 - 3, w latach 2020-2023 - 7.

a Of which miniplexes: in 2015 - 3, in 2020-2023 - 7

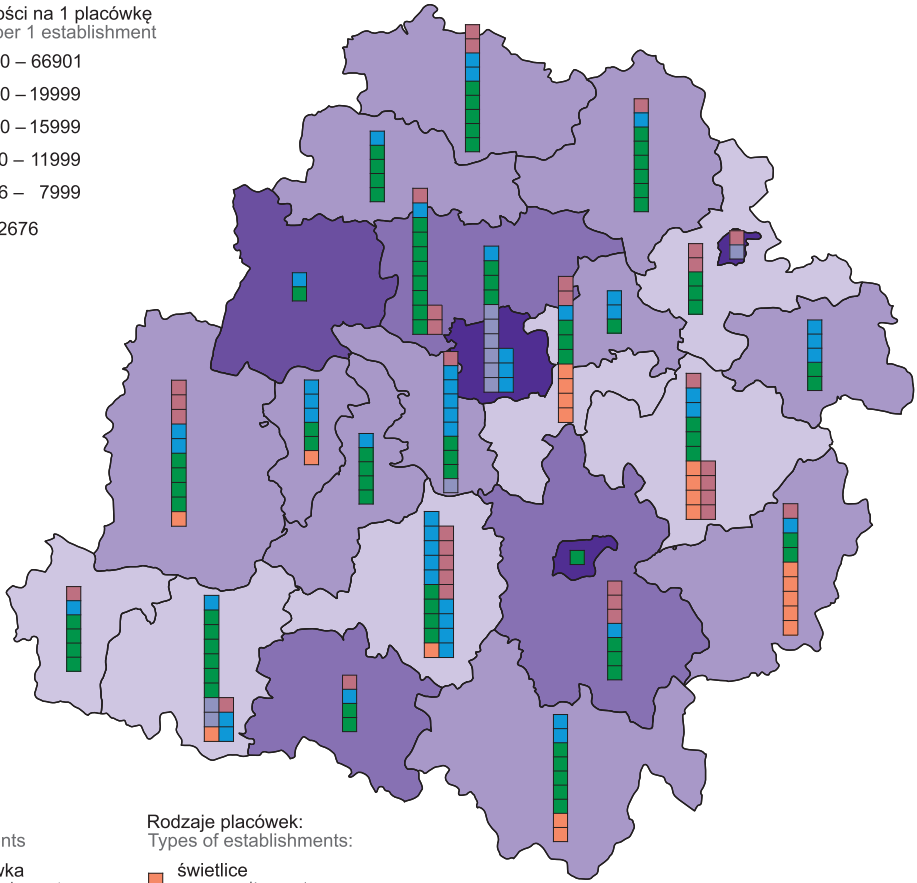
MAPA 2 (28). **PLACÓWKI KULTURY W 2023 R.**

MAP 2 (28). **CULTURAL CENTRES IN 2023**

Liczba ludności na 1 placówkę
Population per 1 establishment

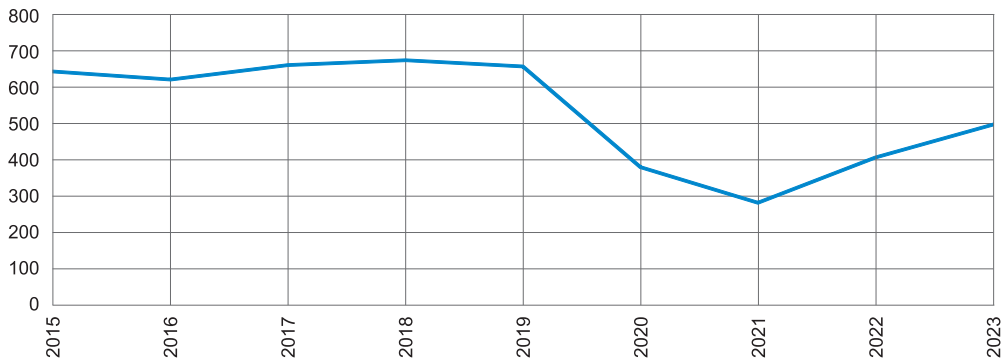

Łódzkie = 12676

Łódzkie = 187

Liczba uczestników imprez na 1000 ludności
Number of event participants per 1000 population

TABL. 6 (78). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI^a**
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31 lipca)	352	277	273	277	Establishments (as of 31 July)
w tym całoroczne	319	249	248	252	of which open all year round
Obiekty hotelowe	206	169	174	180	Hotels and similar establishments
hotele	113	103	108	112	hotels
motele	11	5	6	7	motels
pensjonaty	3	4	5	5	boarding houses
inne obiekty hotelowe	79	57	55	56	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	146	108	99	97	Other establishments
schroniska ^b	10	6	6	7	shelters ^b
kempingi	-	-	-	-	camping sites
pola biwakowe	6	3	3	3	tent camp sites
ośrodki wczasowe	11	10	8	7	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	22	11	11	11	training and recreation centres
zespoły domków turystycznych	11	10	7	8	complexes of tourist cottages
hostele	10	6	4	6	hostels
pokoje gościnne	28	31	26	22	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	24	14	17	17	agrotourism lodgings
inne obiekty	24	17	17	16	miscellaneous establishments
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 lipca)	23128	21821	20507	22126	Bed places (as of 31 July)
w tym całoroczne	20143	19283	18351	19609	of which open all year
Obiekty hotelowe	14668	15548	15268	16044	Hotels and similar establishments
hotele	11179	12229	12251	12726	hotels
motele	319	164	174	218	motels
pensjonaty	82	113	171	171	boarding houses
inne obiekty hotelowe	3088	3042	2672	2929	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	8460	6273	5239	6082	Other facilities
schroniska ^b	478	276	230	287	shelters ^b
kempingi	-	-	-	-	camping sites
pola biwakowe	660	280	370	373	tent camp sites
ośrodki wczasowe	1163	1035	862	812	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	1674	1107	1064	1313	training and recreation centres
zespoły domków turystycznych ^c	1257	1031	435	692	complexes of tourist cottages ^c
hostele	557	206	105	243	hostels
pokoje gościnne	517	597	546	426	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	381	288	310	309	agrotourism lodgings
inne obiekty	1773	1453	1317	1627	miscellaneous establishments
Korzystający z noclegów	1281092	610328	1212965	1305653	Tourists accommodated
w tym turyści zagraniczni	199712	64235	125426	139980	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe	1068532	537498	1101662	1186405	Hotels and similar establishments
hotele	892250	441459	940407	1016173	hotels
motele	22459	7278	10329	13987	motels
pensjonaty	3062	972	5437	8010	boarding houses
inne obiekty hotelowe	150761	87789	145489	148235	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	212560	72830	111303	119248	Other establishments
schroniska ^b	12786	4534	8311	9295	shelters ^b
kempingi	-	-	-	-	camping sites
pola biwakowe	1104	888	940	1402	tent camp sites
ośrodki wczasowe	22164	4779	14879	12170	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	52325	11699	33870	34184	training and recreation centres
zespoły domków turystycznych ^c	20217	12298	4096	5360	complexes of tourist cottages ^c
hostele	34125	10514	5405	10297	hostels
pokoje gościnne	13465	6999	10778	8598	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	3109	1065	1991	1939	agrotourism lodgings
inne obiekty	53265	20054	22904	36003	miscellaneous establishments

a Obiekty posiadające 10 lub więcej miejsc noclegowych. Dane dla lat 2020–2023 opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Łącznie ze schroniskami młodzieżowymi i szkolnymi schroniskami młodzieżowymi. c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

a Establishments with 10 or more bed places. Data for 2020–2023 were compiled taking into account imputations for units which refused to participate in the survey. b Including youth shelters and school youth shelters. c Including camping sites if located within complex.

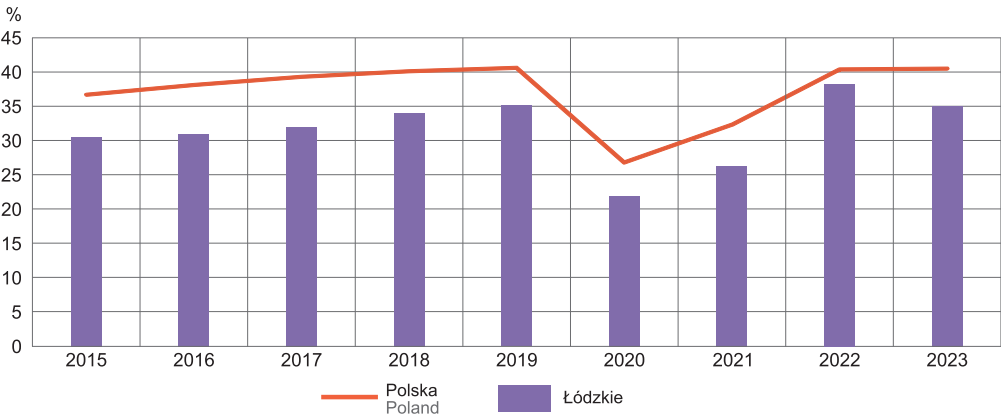
TABL. 6 (78). BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI^a (dok.)
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Udzielone noclegi	2302010	1351900	2568871	2527953	Nights spent (overnight stays)
w tym turystom zagranicznym	367598	251707	434610	378909	of which by foreign tourists
Obiekty hotelowe	1662002	1058440	2083079	2051549	Hotels and similar establishments
hotele	1361874	747564	1652642	1664465	hotels
motele	35319	13319	20250	26517	motels
pensjonaty	5036	1379	8414	13328	boarding houses
inne obiekty hotelowe	259773	296178	401773	347239	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	640008	293460	485792	476404	Other establishments
schroniska ^b	24534	10221	27020	23392	shelters ^b
kempingi	-	-	-	-	camping sites
poła biwakowe	5976	4616	7585	9868	tent camp sites
ośrodki wczasowe	65570	17507	50981	41991	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	137619	43656	127002	125950	training and recreation centres
zespoły domków turystycznych ^c	66974	37582	12712	19761	complexes of tourist cottages ^c
hostele	78200	20030	11523	20705	hostels
pokoje gościnne	37431	22456	47020	34839	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	10503	6526	12499	8719	agrotourism lodgings
inne obiekty	213201	130866	104590	191179	miscellaneous establishments

a Obiekty posiadające 10 lub więcej miejsc noclegowych. Dane dla lat 2020–2023 opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Łącznie ze schroniskami młodzieżowymi i szkolnymi schroniskami młodzieżowymi. c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

a Establishments with 10 or more bed places. Data for 2020–2023 were compiled taking into account imputations for units which refused to participate in the survey. b Including youth shelters and school youth shelters. c Including camping sites if located within complex.

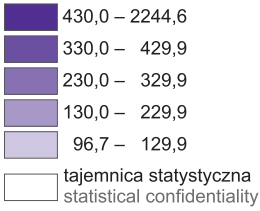
WYKRES 2 (60). STOPIEŃ WYKORZYSTANIA MIEJSC NOCLEGOWYCH^a
CHART 2 (60). OCCUPANCY RATE OF BED PLACES^a

a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych.
a Concerns establishments with 10 and more bed places.

MAPA 3 (29). **WYKORZYSTANIE BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI W 2023 R.**
 MAP 3 (29). **OCCUPANCY OF TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS IN 2023**

Na 1000 ludności
 Per 1000 population

Łódzkie = 550,8

Turyści:
 Tourists:

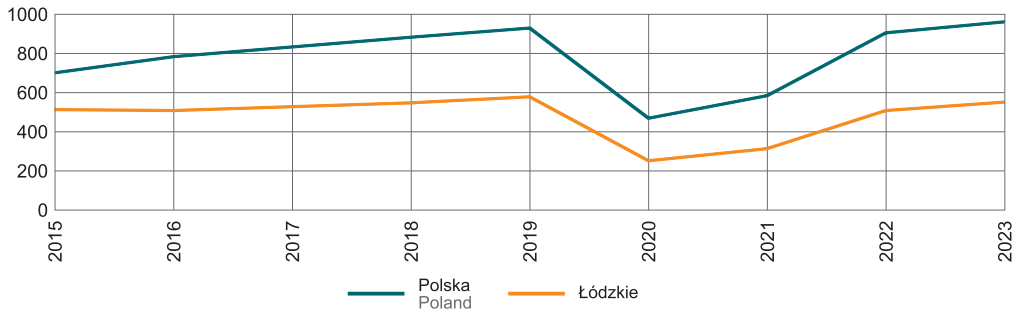

◇ tajemnica statystyczna
 statistical confidentiality

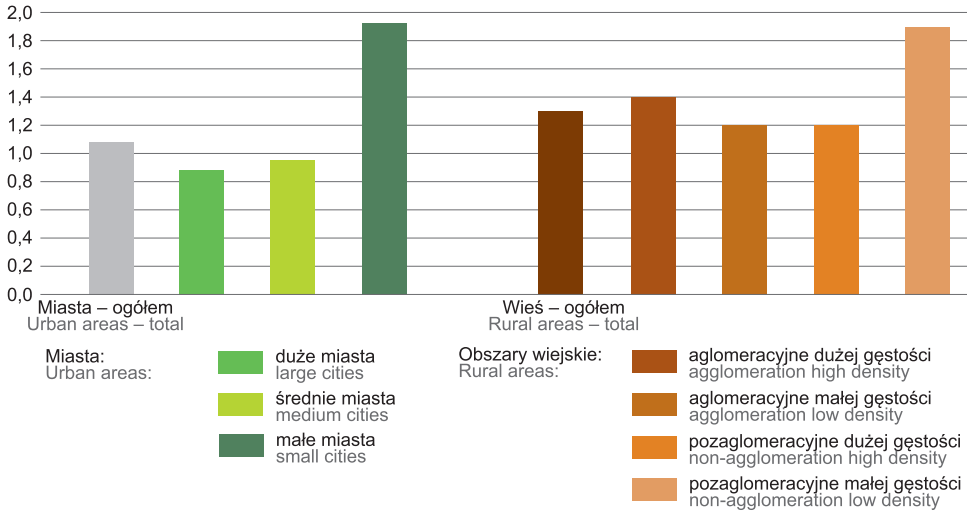
Łódzkie = 1305,7 tys. osób
 thousand persons

0 5 10 20 30 40 50 100 200 300 400 575,7 tys. osób
 thousand persons

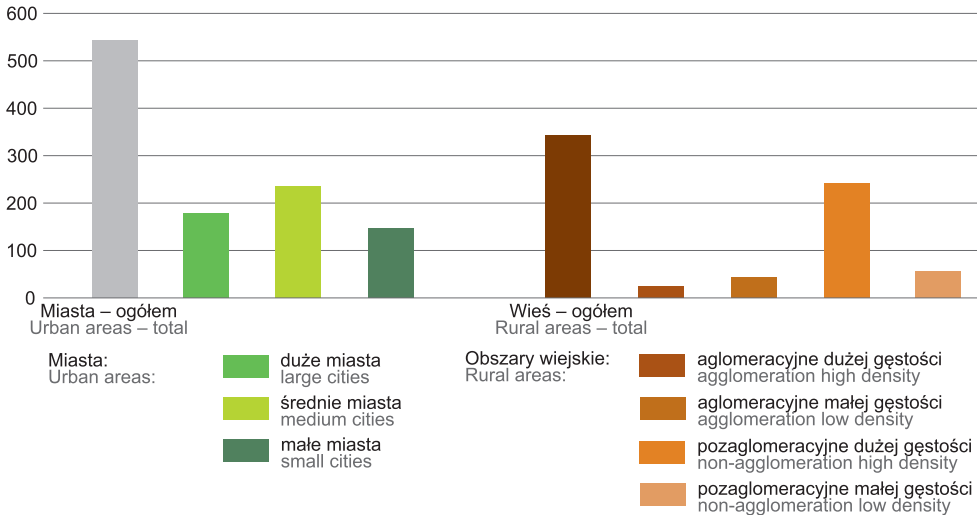
Turyści korzystający z noclegów na 1000 ludności
 Tourists accommodated per 1000 population

WYKRES 3 (61). **TURYSTYCZNE OBIEKTY NOCLEGOWE NA 10 TYS. LUDNOŚCI W 2023 R.**
CHART 3 (61). **TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS PER 10 THOUSAND POPULATION**
IN 2023

WYKRES 4 (62). **KLUBY SPORTOWE W 2022 R.**
CHART 4 (62). **SPORTS CLUBS IN 2022**

TABL. 7 (79). ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ I KLUBY SPORTOWE
Stan w dniu 31 grudnia
PHYSICAL EDUCATION ORGANIZATIONS AND SPORTS CLUBS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014	2018	2020	2022	SPECIFICATION
ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ PHYSICAL EDUCATION ORGANIZATIONS					
Jednostki organizacyjne	566	216	140	111	Organizational units
Członkowie	32179	9822	6855	5599	Members
Ćwiczący ^a	35181	12530	6744	6450	Persons practising sports ^a
KLUBY SPORTOWE^b SPORTS CLUBS^b					
Jednostki organizacyjne	861	904	881	874	Organizational units
Członkowie	56362	62872	58324	58906	Members
Ćwiczący	55764	62861	57852	60715	Persons practising sports
mężczyźni	41874	46983	42807	43696	males
kobiety	13890	15878	15045	17019	females
w tym w wieku do 18 lat	38870	44575	41849	43352	of which aged up to 18 years
Sekcje sportowe	1537	1503	1391	1357	Sports sections
Trenerzy	881	1487	1710	1755	Coaches
Instruktorzy sportowi	1329	1116	982	939	Sports instructors
Inne osoby prowadzące zajęcia sportowe	582	466	396	400	Other persons giving sports classes

a Dane szacunkowe. b Dane dla lat 2018–2022 r. opracowano wykorzystując estymację bezpośrednią z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu.

U w a g a. Dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

a Estimated data. b Data for years 2018–2022 were compiled using direct estimation including imputation for units which refused to participate in the survey.

N o t e. Data on the basis of a periodic survey conducted every two years.

TABL. 8 (80). WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW W KLUBACH SPORTOWYCH^a
W 2022 R.
Stan w dniu 31 grudnia
SELECTED SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS^a IN 2022
As of 31 December

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW	Sekcje Sections	Ćwiczący Persons practising sports			Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors	FIELDS AND KINDS OF SPORTS
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Akrobatyka ^b	8	550	460	542	4	11	Acrobatics ^b
Badminton	9	252	121	235	3	9	Badminton
Boks	15	561	83	264	12	12	Boxing
Brydż sportowy	6	125	34	34	3	4	Bridge
Gimnastyka artystyczna	4	133	133	133	3	6	Rhythmic gymnastics
Gimnastyka sportowa	4	194	118	193	4	4	Artistic gymnastics
Hokej na lodzie	2	32	2	15	2	2	Ice hockey
Jeździectwo ^b	23	348	267	137	17	15	Equestrian sports ^b
Judo	16	1188	300	1134	15	31	Judo
Kajakarstwo klasyczne	2	50	16	27	2	2	Classic canoeing
Karate ^b	52	4097	1533	3440	55	82	Karate ^b
Kick-boxing	15	671	164	388	6	18	Kick-boxing
Kolarstwo górskie	6	108	20	47	5	3	Mountain biking
Kolarstwo szosowe	16	363	63	233	14	7	Road cycling
Koszykówka	64	2756	1248	2484	101	34	Basketball
Lekkoatletyka	63	2749	1175	1779	45	50	Athletics
Łucznictwo	5	251	101	116	11	1	Archery
Łyżwiarstwo figurowe	8	330	248	275	12	14	Figure skating
Łyżwiarstwo szybkie ^b	6	357	224	342	12	7	Speed skating ^b
Narciarstwo klasyczne	1	20	10	10	-	1	Nordic skiing

a Dane dotyczące klubów sportowych na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata. Dane opracowano wykorzystując estymację bezpośrednią z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).

a Data on sports clubs on the basis of periodic surveys conducted every two years. Data were compiled using direct estimation including imputation for units which refused to participate in the survey. b A sports field (consists of a number of related kinds of sports).

TABL. 8 (80). WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW W KLUBACH SPORTOWYCH^a W 2022 R. (dok.)
Stan w dniu 31 grudnia
SELECTED SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS^a IN 2022
(cont.)
As of 31 December

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW	Sekcje Sections	Ćwiczący Persons practising sports			Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors	FIELDS AND KINDS OF SPORTS
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Piłka nożna	372	24537	1493	17572	967	111	Football
Piłka nożna halowa (futsal)	19	526	68	308	13	4	Indoor football
Piłka ręczna	39	1482	619	1285	42	22	Handball
Piłka siatkowa	144	5322	3246	3977	127	93	Volleyball
Pływanie	47	3293	1601	3113	61	75	Swimming
Podnoszenie ciężarów	8	199	84	132	9	7	Weightlifting
Sport lotniczy ^b	10	345	28	38	-	25	Air sport ^b
Sport motorowy ^b	8	167	24	30	4	2	Motorsport ^b
Strzelectwo sportowe ^b	33	4507	731	138	35	39	Sport shooting ^b
Szachy	24	617	130	502	9	16	Chess
Szermierka	4	176	76	154	7	4	Fencing
Tenis	27	942	406	710	12	37	Tennis
Tenis stołowy	61	1488	430	975	29	41	Table tennis
Zapasy styl klasyczny	9	405	66	247	15	4	Greco-Roman wrestling
Zapasy styl wolny	5	180	37	169	7	6	Freestyle wrestling
Żeglarstwo ^b	4	57	25	17	-	3	Sailing ^b

a Dane dotyczące klubów sportowych na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata. Dane opracowano wykorzystując estymację bezpośrednią z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).
a Data on sports clubs on the basis of periodic surveys conducted every two years. Data were compiled using direct estimation including imputation for units which refused to participate in the survey. b A sports field (consists of a number of related kinds of sports).

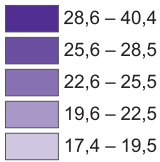
TABL. 9 (81). WYBRANE OBIEKTY SPORTOWE^a W 2022 R.
Stan w dniu 31 grudnia
SELECTED SPORTS FACILITIES^a IN 2022
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym dostosowane do potrzeb niepełnosprawnych osób ćwiczących Of which adapted to the needs of persons with disabilities practising sports	SPECIFICATION
Stadiony ogółem ^b	108	34	Stadiums total ^b
w tym piłkarskie	50	12	of which football
Boiska do gier wielkich ^c	383	96	Fields for big games ^c
w tym piłkarskie	374	88	of which football
Boiska do gier małych ^c	206	48	Fields for small games ^c
w tym:			of which:
koszykówki	57	13	basketball
piłki ręcznej	10	2	handball
piłki siatkowej	34	10	volleyball
Boiska uniwersalne (wielozadaniowe)	213	86	Universal and multipurpose sports fields
Korty tenisowe	139	59	Tennis courts
Hale sportowe	71	52	Sports halls
Sale gimnastyczne ^d	76	27	Gyms ^d
Pływalnie	41	23	Swimming pools
Tory sportowe	11	6	Sports tracks
Lodowiska sztucznie mrożone	20	8	Ice skating rinks

a Bez obiektów przyszłych. b Łącznie z deklarowanymi obiektami niespełniającymi wymagań przewidzianych dla stadionów, np. widowni. c Łącznie z obiektami niepełnowymiarowymi. d Łącznie z salami pomocniczymi.
a Excluding schools facilities. b Including declared facilities not satisfying the requirements for stadiums, e.g. the seating. c Including non-full-size facilities. d Including auxiliary gyms.

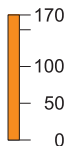
MAPA 4 (30). **KLUBY SPORTOWE W 2022 R.**
 MAP 4 (30). **SPORTS CLUBS IN 2022**

Ćwiczący na 1000 ludności
 Persons practising sports per 1000 population

Łódzkie = 25,5

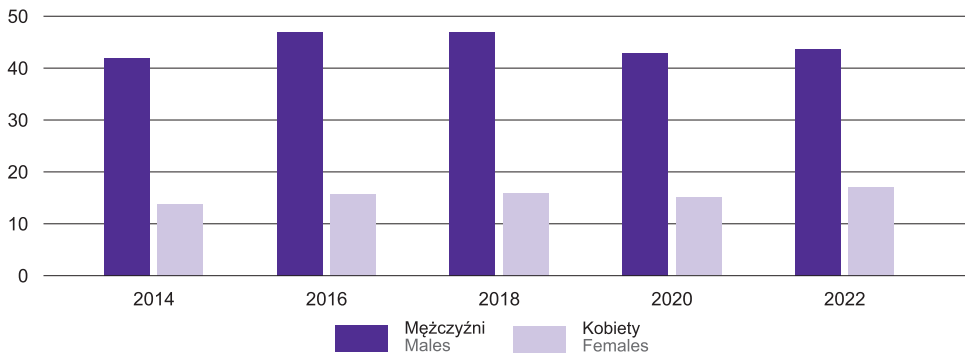
Kluby
 Clubs

Łódzkie = 874

Ćwiczący w klubach sportowych według płci
 Persons practising sports in sports clubs by sex

tys.
 thousand

Dział XI. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne.
Chapter XI. Science and technology. Information society.

TABL. 1 (82). **PODMIOTY, STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ ORAZ NAKŁADY W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
ENTITIES, DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT AND EXPENDITURE IN RESEARCH AND DEVELOPMENT

A. PODMIOTY^a
ENTITIES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
OGÓŁEM	237	346	394	396	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	41	50	54	53	of which R&D dedicated entities
instytuty ^b	11	9	8	8	institutes ^b
uczelnie ^b	9	8	8	9	higher education institutions ^b
pozostałe	21	33	38	36	others
Przemysł	140	175	211	211	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	134	169	205	205	of which manufacturing
Usługi ^c	93	162	178	178	Services ^c

B. STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI B+R^a
DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN R&D^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w % in %				
OGÓŁEM	76,2	82,0	71,9	79,1	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	79,2	84,5	84,1	84,2	of which R&D dedicated entities
instytuty ^b	84,2	83,9	84,1	82,2	institutes ^b
uczelnie ^b	89,6	92,8	86,1	87,4	higher education institutions ^b
pozostałe	27,3	50,8	72,6	71,3	others
Przemysł	48,8	52,3	23,1	41,5	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	49,3	53,1	23,0	41,6	of which manufacturing
Usługi ^c	78,9	85,5	84,6	85,4	Services ^c

C. NAKŁADY^d NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ
EXPENDITURE^d ON RESEARCH AND DEVELOPMENT

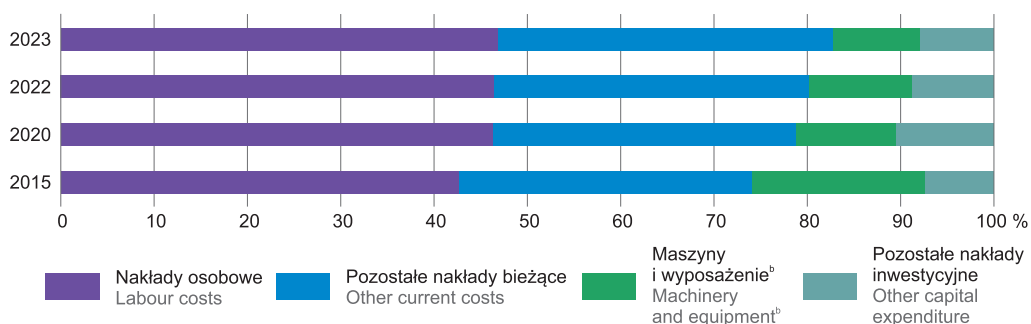
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln zł		in million PLN		
OGÓŁEM	734,6	1633,2	1887,1	2027,8	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	516,5	1018,3	1154,6	1239,2	of which R&D dedicated entities
instytuty ^b	.	114,8	157,9	206,3	institutes ^b
uczelnie ^b	301,6	745,6	926,6	966,2	higher education institutions ^b
pozostałe	.	157,9	70,1	66,8	others
Przemysł	161,1	387,0	403,6	444,7	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	152,5	374,8	398,1	438,8	of which manufacturing
Usługi ^c	566,7	1229,3	1471,7	1565,7	Services ^c

a Stan w dniu 31 grudnia. b Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 1 na str. 198. c Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U). d Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych.

a As of 31 December. b See general notes to the chapter, item 1 on page 198. c Other kinds of activity (sections G–U). d Intramural; excluding depreciation of fixed assets.

WYKRES 1 (63). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW KOSZTÓW**

CHART 1 (63). **EXPENDITURE^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY TYPE OF COSTS**

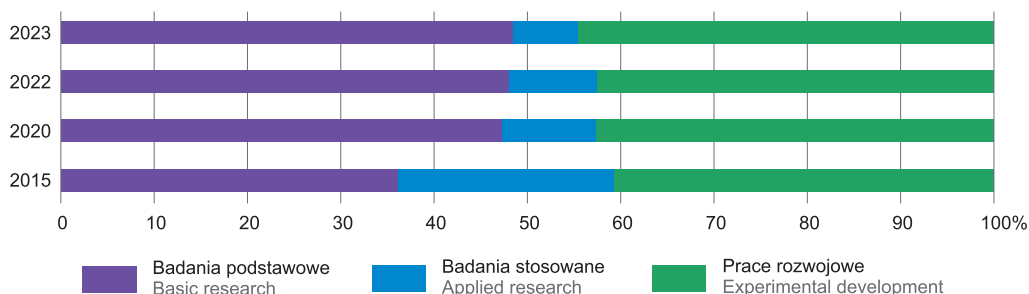

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych. b Dotyczy maszyn i urządzeń technicznych, narzędzi, przyrządów, ruchomości, wyposażenia oraz środków transportu (grupy 3–8 KŚT).

a Intramural; excluding depreciation of fixed assets. b Concerns machinery and technical equipment, tools, instruments, movable properties, equipment not elsewhere classified and means of transport (groups 3–8 according to Classification of Fixed Assets).

WYKRES 2 (64). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI B+R**

CHART 2 (64). **EXPENDITURE^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY TYPE OF R&D**

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych.

a Intramural; excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 2 (83). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG DZIEDZIN B+R (ceny bieżące)**

EXPENDITURE^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY FIELD OF R&D (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln zł				
	in million PLN				
OGÓŁEM	734,6	1633,2	1887,1	2027,8	TOTAL
w dziedzinie:					in the field of:
Nauk przyrodniczych	94,4	186,0	229,6	276,0	Natural sciences
Nauk inżynieryjnych i technicznych	331,3	663,5	776,3	789,3	Engineering and technology
Nauk medycznych i nauk o zdrowiu	122,1	392,2	.	.	Medical and health sciences
Nauk rolniczych i weterynaryjnych	54,4	.	103,9	150,1	Agricultural and veterinary sciences
Nauk społecznych	83,2	.	.	251,6	Social sciences
Nauk humanistycznych i sztuki	49,1	101,3	.	.	Humanities and the arts

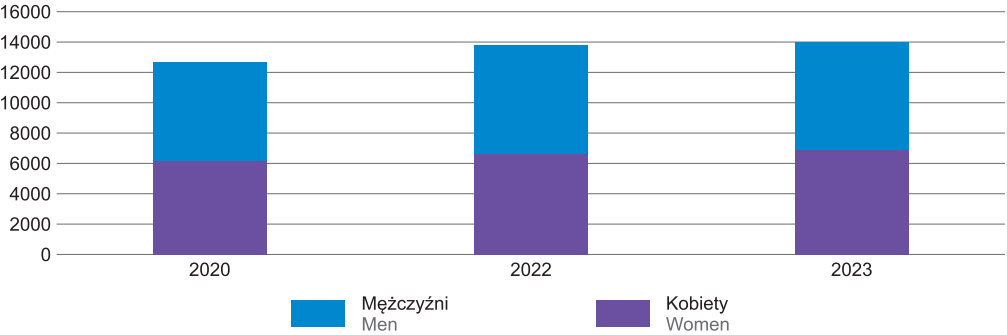
a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych.

a Intramural; excluding depreciation of fixed assets.

WYKRES 3 (65). PERSONEL WEWNĘTRZNY^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG PŁCI

CHART 3 (65). INTERNAL PERSONNEL^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY SEX

w osobach
in persons

a Uwzględniono wszystkie osoby, które w danym roku przeznaczyły na działalność B+R minimum 10% całkowitego czasu pracy lub ich wkład w działalność B+R był bardzo istotny.

a Including all persons who allocated a minimum 10% of their total working time to R&D in a given year or their contribution to R&D was very significant.

TABL. 3 (84). PERSONEL WEWNĘTRZNY^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

INTERNAL PERSONNEL^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY EDUCATIONAL LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total	Z wykształceniem With level of education					SPECIFICATION
			wyższym tertiary				pozostałym other	
			z tytułem profesora with title of professor	ze stopniem naukowym with scientific degree of		pozostali others		
				doktora habilitowa- nego habilitated doctor ^b (HD)	doktora doctor (PhD)			
OGÓŁEM	2020	12673	738	1477	3321	5637	1500	TOTAL
	2022	13808	731	1425	3471	6549	1632	
	2023	14031	799	1549	3706	6224	1753	
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo		9644	783	1535	3539	3241	546	of which R&D dedi- cated entities
instytuty ^c		1099	77	98	312	432	180	institutes ^c
uczelnie ^c		8033	698	1424	3158	2451	302	higher education institutions ^c
pozostałe		512	8	13	69	358	64	others
Przemysł		2456	6	.	.	1591	763	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe		2412	.	.	.	1566	.	of which manufac- turing
Usługi ^d		11494	793	1545	3609	4589	958	Services ^d

a W osobach; uwzględniono wszystkie osoby, które w danym roku przeznaczyły na działalność B+R minimum 10% całkowitego czasu pracy lub ich wkład w działalność B+R był bardzo istotny. c Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 1 na str. 198. d Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U).

a In persons; taking into account all persons who in a given year allocated a minimum 10% of their total working time to R&D or their contribution to the R&D was very significant. b The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions. c See general notes to the chapter, item 1 on page 198. d Other kinds of activity (sections G–U).

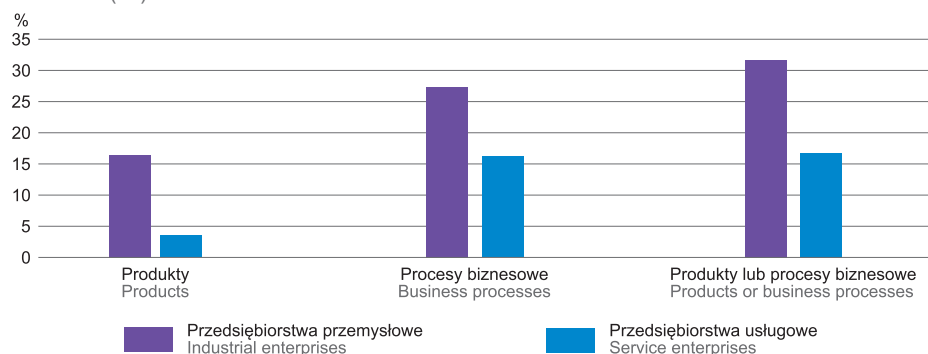
TABL. 4 (85). **PERSONEL WEWNĘTRZNY^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG FUNKCJI**
INTERNAL PERSONNEL^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY FUNCTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2022	2023				SPECIFICATION
	ogółem total		badacze resea- chers	technicy i pracownicy równor- zędni techni- cians and equivalent staff	pozostały personel pomocniczy other supporting staff		
OGÓŁEM	7838	8018	7719	5058	1603	1059	TOTAL
w tym podmioty wyspecja- lizowane badawczo	5341	5276	5058	3556	682	819	of which R&D dedicated entities
instytuty ^b	617	860	887	515	300	72	institutes ^b
uczelnie ^b	3889	3945	3895	2875	301	718	higher education insti- tutions ^b
pozostałe	835	472	276	166	81	29	others
Przemysł	1350	1303	.	930	532	.	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	1342	1296	1575	926	.	.	of which manufacturing
Usługi ^c	6421	6661	6076	4098	1066	913	Services ^c

a W ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC). b Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 1 na str. 198. c Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U).
a In full-time equivalents (FTE). b See general notes to the chapter, item.1 on page 198. c Other kinds of activity (sections G–U).

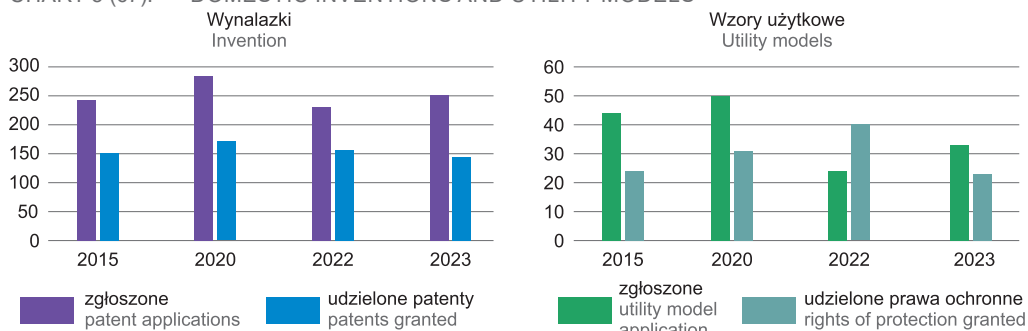
WYKRES 4 (66). **PRZEDSIĘBIORSTWA^a INNOWACYJNE W LATACH 2020–2022 WEDŁUG RODZAJÓW INNOWACJI^b**

CHART 4 (66). **INNOVATIVE ENTERPRISES^a IN 2020–2022 BY INNOVATION TYPES^b**

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób. b W % liczby przedsiębiorstw ogółem.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b As a % of total number of enterprises.

WYKRES 5 (67). **WYNALAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE^a**
CHART 5 (67). **DOMESTIC INVENTIONS AND UTILITY MODELS^a**

a Zgłoszone w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej.
Źródło: dane Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.
a Filed at the Patent Office of the Republic of Poland.
Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

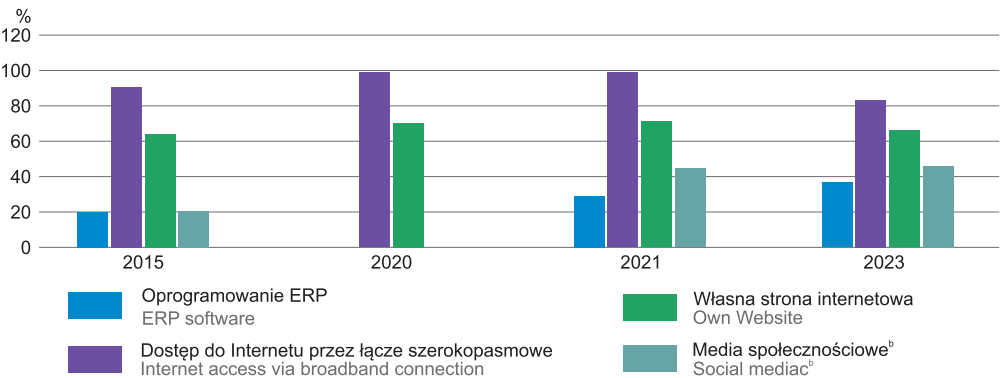
Społeczeństwo informacyjne
Information society

TABL. 5 (86). **CELE WYKORZYSTANIA INTERNETU W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a**
PURPOSES OF USING THE INTERNET BY ENTERPRISES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w % ogółu przedsiębiorstw in percent of total enterprises				
Przedsiębiorstwa kupujące usługi w chmurze obliczeniowej	7.0	22,3	.	62.6	Enterprises buying cloud computing services
Przedsiębiorstwa posiadające stałe łącze szerokopasmowe o prędkości przynajmniej 30, ale mniej niż 100 Mbit/s	10.1	27.9	23.1	25.3	Enterprises having fixed broadband Internet connection which speed is more than 30 but less than 100Mbit/s
Przedsiębiorstwa korzystające z otwartych danych publicznych	.	17,1	14,3	16.3	Enterprises using open data

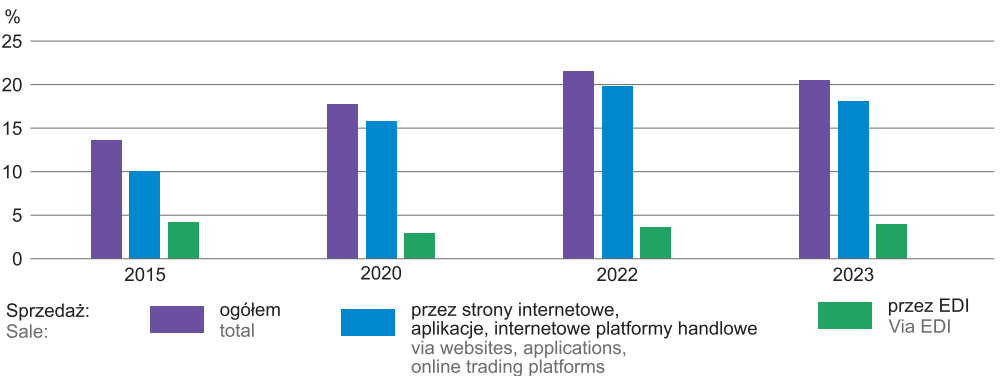
a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern economic entities with more than 9 employed persons.

WYKRES 6 (68). **PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE INFORMACYJNO-TELEKOMUNIKACYJNE**
CHART 6 (68). **ENTERPRISES^a USING SELECTED INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES**

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Serwisy społecznościowe, blogi, strony umożliwiające udostępnianie multimediów i narzędzi wymiany informacji Wiki.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b Social networks, blogs, multimedia content sharing websites, Wiki based knowledge sharing tools.

WYKRES 7 (69). **PRZEDSIĘBIORSTWA PROWADZĄCE SPRZEDAŻ ELEKTRONICZNĄ**
CHART 7 (69). **ENTERPRISES CONDUCTING E-SALES**

Dział XII. Rolnictwo
Chapter XII. Agriculture

TABL. 1 (87). POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG RODZAJÓW UŻYTKÓW^a
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL LAND AREA BY LAND TYPE^a
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total	W tym gospodarstwa indywidualne Of which private farms	SPECIFICATION
		w tysiącach ha in thousand ha		
O G Ó Ł E M	2015	972,3	957,5	TOTAL
	2020 ^b	981,3	965,8	
	2023 ^c	973,7	957,1	
W dobrej kulturze rolnej		967,0	950,7	In good agricultural condition
Pod zasiewami		783,9	769,9	Sown area
Grunty ugorowane		9,4	9,2	Fallow land
Uprawy trwałe		44,7	44,3	Permanent crops
Ogrody przydomowe		1,1	1,1	Kitchen gardens
Łąki trwałe		120,6	119,1	Permanent meadows
Pastwiska trwałe		7,3	7,1	Permanent pastures
Pozostałe		6,7	6,5	Others

a Według siedziby użytkownika. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego. c Dane wstępne.
U w a g a. W latach międzyspisowych dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.
a By residence of the holder. b Data of the Agricultural Census. c Preliminary data.
N o t e. In the intercensal years data on the basis of periodic survey conducted every three years.

TABL. 2 (88). GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH
Stan w czerwcu
FARMS BY AREA GROUPS
As of June

LATA YEARS	Gospodarstwa Farms									Przeciętna powierzchnia ogólna gospodarstwa w ha Average total farm area in hectares	
	w tys. in thousands	o powierzchni użytków rolnych – w odsetkach with agricultural land area of – in percent								ogółem total	w tym użytki rolne of which agricultural land
		do 1,00 ha up to 1 hectare	1,01– –1,99	2,00– –4,99	5,00– –9,99	10,00– –14,99	15,00– –19,99	20,00– –49,99	50,00 ha i więcej hectares and more		
O G Ó Ł E M T O T A L											
2016	124,0	2,1	19,8	41,4	34,5	13,0	5,6	6,5	1,0	8,8	7,8
2020 ^a	117,0	1,4	13,6	33,4	28,4	11,4	4,7	6,0	1,2	9,4	8,3
2023 ^b	111,9	1,2	14,0	32,8	27,8	11,8	4,7	6,4	1,4	9,7	8,7
W tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE Of which PRIVATE FARMS											
2016	123,9	2,1	19,8	41,4	34,5	13,0	5,6	6,5	1,0	8,8	7,7
2020 ^a	116,7	1,4	13,6	33,4	28,4	11,4	4,7	6,0	1,1	9,3	8,2
2023 ^b	111,6	1,2	14,0	32,8	27,8	11,8	4,7	6,4	1,4	9,6	8,6

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Dane wstępne.
U w a g a. W latach międzyspisowych dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.
a Data of the Agricultural Census. b Preliminary data.
N o t e. In the intercensal years data on the basis of a periodic survey conducted every three years.

TABL. 3 (89). EKOLOGICZNE GOSPODARSTWA ROLNE
ORGANIC FARMS

LATA YEARS	Z certyfikatem Certified		W okresie przestawiania Under conversion	
	gospodarstwa farms	powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha organic agricultural land area in ha	gospodarstwa farms	powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha organic agricultural land area in ha
2015	410	8437	68	1721
2020	426	7781	93	2173
2022	434	8702	104	2309
2023	466	9087	88	2162

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.
S o u r c e: data the Main Inspectorate of Agricultural and Food Quality.

TABL. 4 (90). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW**

Stan w czerwcu

SOWN AREA

As of June

ZIEMIOPŁODY	2015	2020 ^a	2022	2023 ^b	CROPS
	w tysiącach ha		in thousand ha		
OGÓŁEM	765,3	770,1	769,9	783,9	TOTAL
w tym:					of which:
Zboża	588,5	587,1	562,0	572,6	Cereals
w tym:					of which:
zboża podstawowe	471,0	462,6	439,0	440,5	basic cereals
pszenica	119,9	109,3	122,0	115,9	wheat
żyto	100,2	108,0	87,1	94,1	rye
jęczmień	52,8	42,9	44,2	44,7	barley
owies	45,5	51,5	49,0	53,3	oats
pszenżyto	152,6	151,0	137,3	132,5	triticale
mieszanki zbożowe	84,0	69,7	38,0	33,0	cereal mixtures
kukurydza na ziarno	30,6	50,3	79,0	93,0	maize for grain
Ziemniaki	35,9	25,9	23,4	23,2	Potatoes
Buraki cukrowe	5,1	5,5	5,3	5,6	Sugar beets
Rzepak i rzepik	23,3	26,8	34,0	36,7	Rape and turnip rape

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Dane wstępne.

a Data of the Agricultural Census. b Preliminary data.

TABL. 5 (91). **ZBIORY I PLONY WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW**

SELECTED CROP PRODUCTION AND YIELDS

ZIEMIOPŁODY	2015	2020	2022	2023	CROPS
ZBIORY w t PRODUCTION in tonnes					
Zboża	1797286	2636978	2595862	2533852	Cereals
w tym:					of which:
zboża podstawowe	1455328	2012956	1871404	1738921	basic cereals
pszenica	435191	566520	606147	535030	wheat
żyto	245733	389060	292532	304053	rye
jęczmień	160456	169681	173400	164043	barley
owies	109704	176946	163104	159573	oats
pszenżyto	504246	710748	636221	576222	triticale
mieszanki zbożowe	228802	260504	136885	109076	cereal mixtures
kukurydza na ziarno	109665	357895	575861	675771	maize for grain
Ziemniaki	674035	1027008	706316	717977	Potatoes
Buraki cukrowe	260703	327739	351466	299357	Sugar beets
Rzepak i rzepik	63480	81658	112511	121346	Rape and turnip rape
Siano łąkowe	674343	870545	778017	761268	Meadow hay
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per hectare in decitonnes					
Zboża	30,5	45,1	46,2	44,3	Cereals
w tym:					of which:
zboża podstawowe	30,9	43,6	42,6	39,5	basic cereals
pszenica	36,3	52,3	49,9	46,1	wheat
żyto	24,5	36,1	33,6	32,3	rye
jęczmień	30,4	39,7	39,2	36,7	barley
owies	24,1	34,3	33,5	29,9	oats
pszenżyto	33,1	47,1	46,3	43,5	triticale
mieszanki zbożowe	27,2	37,4	36,5	33,0	cereal mixtures
kukurydza na ziarno	35,8	71,2	73,0	72,6	maize for grain
Ziemniaki	188	397	302	310	Potatoes
Buraki cukrowe	511	600	658	534	Sugar beets
Rzepak i rzepik	27,2	30,5	33,2	33,1	Rape and turnip rape
Siano łąkowe	49,2	67,0	73,8	75,3	Meadow hay

TABL. 6 (92). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF FIELD VEGETABLES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015 ^a	2020	2022	2023	SPECIFICATION
POWIERZCHNIA w tysiącach ha – stan w czerwcu AREA in thousand ha – as of June					
OGÓŁEM	17,4	15,9^b	17,2	17,0	TOTAL
Kapusta	2,9	2,5 ^b	2,7	3,0	Cabbages
Kalafiory	1,0	0,8 ^b	0,8	0,7	Cauliflowers
Cebula	2,1	1,4 ^b	1,5	1,5	Onions
Marchew jadalna	2,1	1,5 ^b	1,6	1,4	Carrots
Buraki ćwikłowe	1,2	1,4 ^b	1,4	1,5	Beetroots
Ogórki	2,4	0,6 ^b	0,7	0,7	Cucumbers
Pomidory	0,9	0,6 ^b	0,6	0,6	Tomatoes
Pozostałe ^c	4,7	7,0 ^b	7,8	7,7	Others ^c
ZBIORY w t PRODUCTION in tonnes					
OGÓŁEM	452447	515234	487571	459182	TOTAL
Kapusta	129658	135624	132999	141290	Cabbages
Kalafiory	31254	29878	22179	17460	Cauliflowers
Cebula	46744	47122	44343	37977	Onions
Marchew jadalna	72447	68072	58869	51469	Carrots
Buraki ćwikłowe	37827	61854	54138	51805	Beetroots
Ogórki	38755	24993	18271	15398	Cucumbers
Pomidory	21194	15576	17825	15073	Tomatoes
Pozostałe ^c	74568	132116	138947	128710	Others ^c
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per hectare in decitonnes					
Kapusta	440	544	490	479	Cabbages
Kalafiory	302	388	280	253	Cauliflowers
Cebula	222	329	290	258	Onions
Marchew jadalna	339	449	365	367	Carrots
Buraki ćwikłowe	315	454	385	341	Beetroots
Ogórki	161	400	250	225	Cucumbers
Pomidory	231	291	310	242	Tomatoes
Pozostałe ^c	160	203	177	168	Others ^c

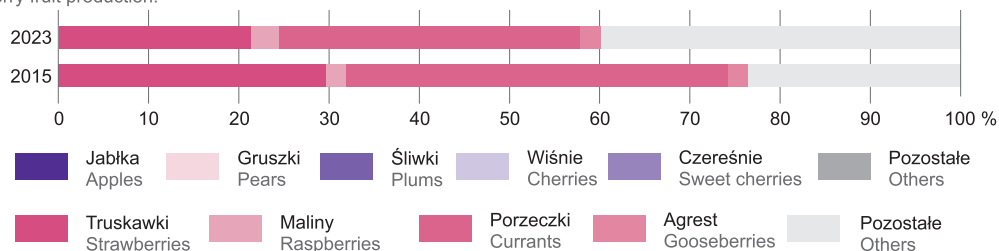
a Łącznie z ogrodami przydomowymi. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego. c Pietruszka, pory, seler, rzodkiewka, sałata, rabarbar itp.
a Including kitchen gardens. b Data of the Agricultural Census. c Parsley, leeks, celeries, radish, lettuce, rhubarb etc.

WYKRES 1 (70). **ZBIORY OWOCÓW**
CHART 1 (70). **FRUIT PRODUCTION**

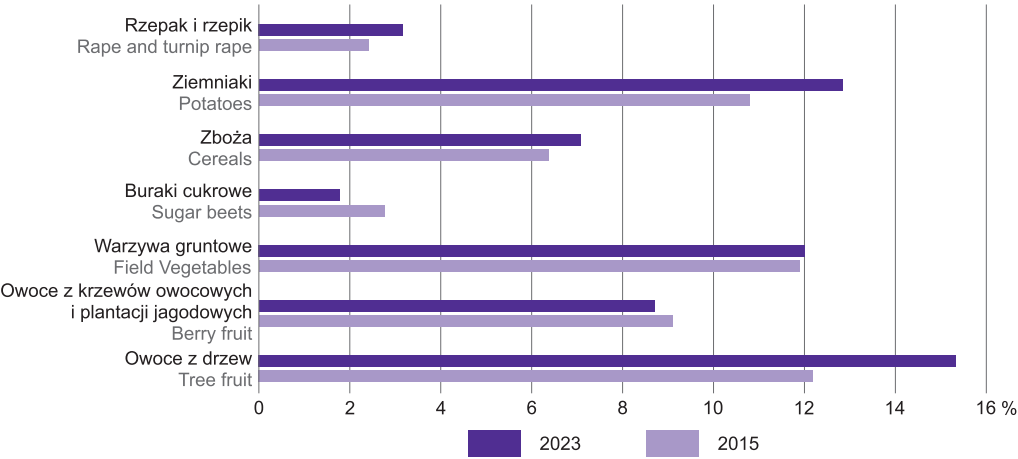
Zbiory owoców z drzew owocowych:
Tree fruit production:

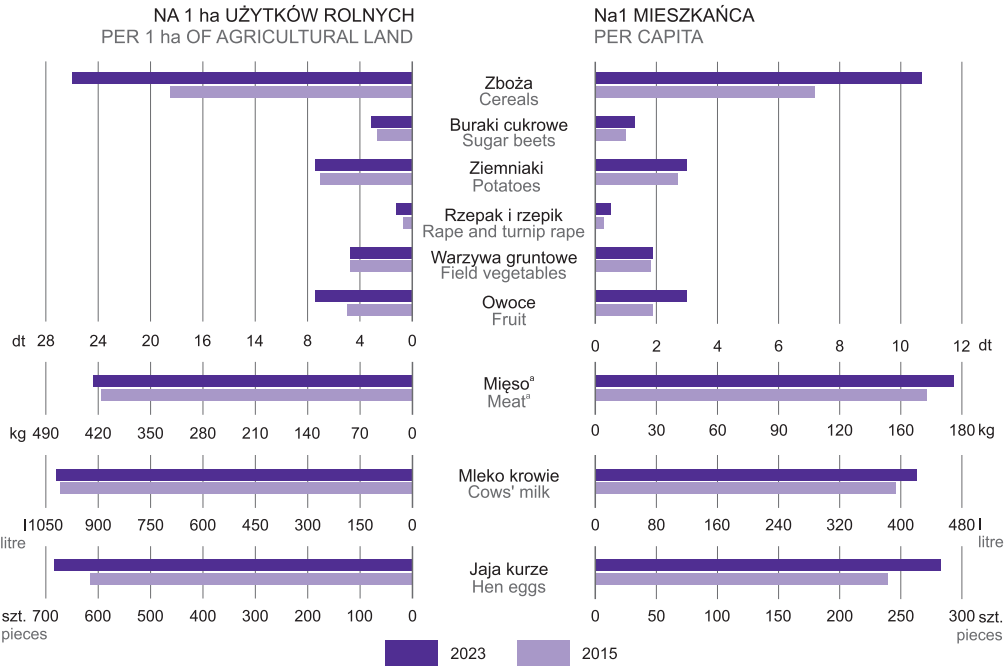
Zbiory owoców z krzewów owocowych i z plantacji jagodowych:
Berry fruit production:

WYKRES 2 (71). **UDZIAŁ WOJEWÓDZTWA W KRAJOWEJ PRODUKCJI WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH I OGRODNICZYCH**
 CHART 2 (71). **THE VOIVODSHIP'S SHARE IN DOMESTIC PRODUCTION OF SELECTED AGRICULTURAL AND HORTICULTURAL CROPS**

WYKRES 3 (72). **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
 CHART 3 (72). **PRODUCTION OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS**

a Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; łącznie z tłuszczami i podrobami; w wadze poubojowej ciepłej. Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywca rzeźnego na wagę poubojową ciepłą.

a Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; including fats and pluck; in post-slaughter warm weight. Since 2018, data have been incomparable with those for previous years due to the change of conversion rates in post-slaughter warm weight.

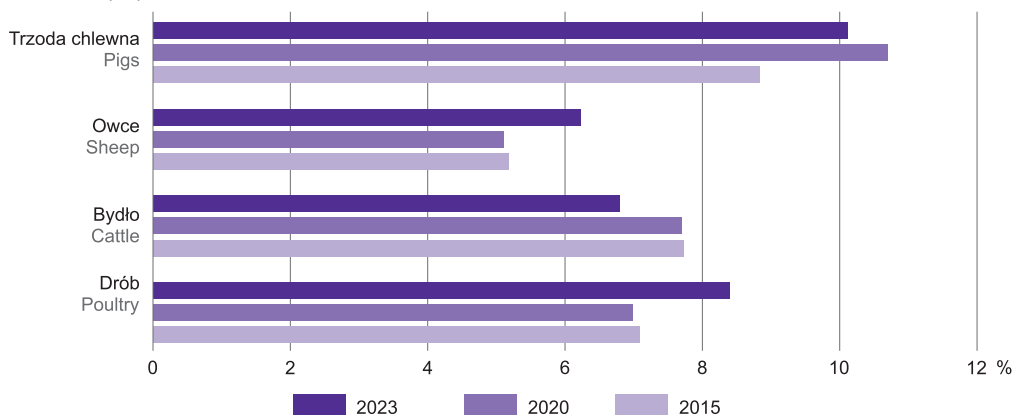
TABL. 7 (93). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA I OWCE**

Stan w czerwcu
CATTLE, PIGS AND SHEEP
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022 ^a	2023	SPECIFICATION
	ogółem total				
W SZTUKACH IN HEADS					
Bydło	460360	486215	448502	434872	Cattle
w tym krowy	192044	188415	151827	156224	of which cows
Trzoda chlewna	1027813	1226575	902709	953066	Pigs
w tym lochy	73320	67712	46593	44769	of which sows
Owce	11818	14776	17897	17210	Sheep
w tym maciorki	8017	8464	7807	8055	of which ewes
W przeliczeniowych sztukach dużych ^c (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	532481,4	582229,3	504588,7	501183,3	In terms of large heads ^c (cattle, pigs, sheep and horses)
Drób	11656736	14986743	16066723 ^d	17879886 ^d	Poultry
w tym kury nioski	2281386	2789382	2114514	2459388	of which laying hens
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w szt. ^b PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in heads ^b					
Bydło	47,3	49,8	45,7	44,3	Cattle
w tym krowy	19,8	19,3	15,5	15,9	of which cows
Trzoda chlewna	105,7	125,7	92,0	97,1	Pigs
w tym lochy	7,5	6,9	4,7	4,6	of which sows
Owce	1,2	1,5	1,8	1,8	Sheep
w tym maciorki	0,8	0,9	0,8	0,8	of which ewes
W przeliczeniowych sztukach ^c dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	54,8	59,7	51,4	51,1	In terms of large heads ^c (cattle, pigs, sheep and horses)
Drób	1198,8	1536,3	1637,4 ^d	1822,1 ^d	Poultry
w tym kury nioski	234,6	285,9	215,5	250,6	of which laying hens

a Od 2022 r. dane dotyczące pogłowia bydła i owiec pochodzą z systemu Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt (IRZ) Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. b Dla danych za 2022 r. przyjęto do przeliczeń użytki rolne Powszechnego Spisu Rolnego 2020. c W 2015 r. do przeliczeń przyjęto stan koni z 2013 r., 2020 r. – stan z 2016 r. d Stan w grudniu.

a Since 2022 data on the cattle and sheep population come from the Animal Identification and Registration System (IRZ) of the Agency for Restructuring and Modernization of Agriculture. b Data for 2022 were calculated by agricultural land coming from the Agricultural Census 2020. c In 2015, the horse stock as of 2013 was used in calculations, in 2020 – as of 2016. d As of December.

WYKRES 4 (73). **UDZIAŁ WOJEWÓDZTWA W KRAJOWYM POGLÓWIU BYDŁA, TRZODY CHLEWNEJ I OWIEC**CHART 4 (73). **THE VOIVODSHIP'S SHARE IN DOMESTIC STOCK OF CATTLE, PIGS AND SHEEP**

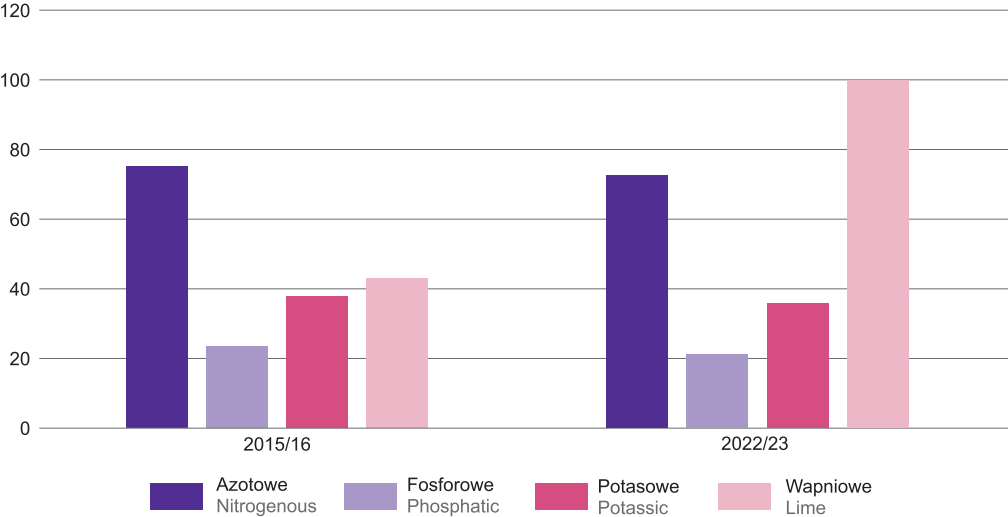
TABL. 8 (94). **PRODUKCYJA MIĘSA^a**
PRODUCTION OF MEAT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES					
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)					Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze	382,7	409,3	399,5	393,6	meat and fats
wołowe	55,9	71,5	53,6	52,2	beef
cielęce	0,9	0,0	-0,8	-1,0	veal
wieprzowe	197,4	228,5	216,6	211,7	pork
baranie	0,0	0,0	0,0	0,0	mutton
końskie	0,2	0,2	0,1	0,2	horseflesh
drobiowe	127,4	108,0	129,4	129,4	poultry
kozy i królicze ^b	0,1	1,0	0,5	1,1	goat and rabbit ^b
podroby	22,5	24,5	22,6	22,2	pluck
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in kg					
OGÓŁEM	416,7	444,7	430,2	424,4	TOTAL

a W wadze poubojowej cieplej. Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie. b Łącznie z dziczyzną.
a In post-slaughter warm weight. Since 2018, data have not been comparable with data for previous years. b Including game.

WYKRES 5 (74). **ZUŻYCIENIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH^a ORAZ WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK**
CHART 5 (74). **CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL^a AND LIME FERTILISERS IN TERMS OF PURE INGREDIENT**

na 1 ha użytków rolnych w kg
per hectare of agricultural land in kg

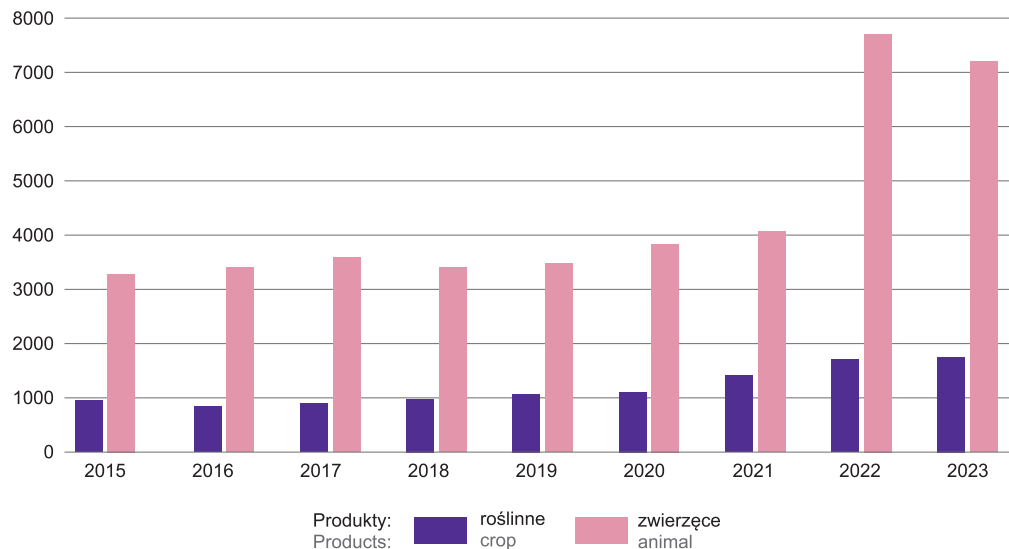
a Łącznie z nawozami wieloskładnikowymi.
a Including multicomponent fertilisers.

TABL. 9 (95). **PRODUKCJA MLEKA KROWIEGO I JAJ KURZYCH**
PRODUCTION OF COWS' MILK AND HEN EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Produkcja mleka:					Milk production:
w milionach litrów	981,5	1109,5	988,5	993,4	in million litres
na 100 ha użytków rolnych w tys. l	100,9	113,7	100,7	101,4	per 100 ha agricultural land in thousand litres
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l	5201	6036	6466	6568	Average annual quantity of milk per cow in litres
Produkcja jaj w mln szt.	598	607	563	667	Egg production in million pieces
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury nosici w szt.	239	219	245	265	Average annual number of eggs per laying hen in pieces

WYKRES 6 (75). **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące)**
CHART 6 (75). **VALUE OF AGRICULTURE PRODUCTS PROCUREMENT (current prices)**

na 1 ha użytków rolnych w zł
per hectare of agricultural land in PLN

TABL. 10 (96). CIĄGNIKI ROLNICZE WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH
AGRICULTURAL TRACTORS BY AREA GROUPS

LATA YEARS	Ogółem Total	W tym w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych Of which in farms with agricultural land area of							
		do 1,00 ha włącznie up to 1 hectare	1,01– –1,99	2,00– –4,99	5,00– –9,99	10,00– –14,99	15,00– –19,99	20,00– –49,99	50,00 ha i więcej hectares and more
		w tysiącach sztuk in thousands units							
2013	128,1	0,8	7,6	25,5	39,8	22,8	11,7	16,7	3,1
2016	131,2	0,7	5,2	25,3	40,7	24	12,2	18,7	4,5
2023^a	133,2	0,6	4,8	27,4	40,1	23,0	12,2	19,8	5,2

a Dane wstępne.
a Preliminary data.

TABL. 11 (97). SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2015	2020	2022	2023	AGRICULTURAL PRODUCTS
Zboża w t	389364	438857	511390	585176	Cereals in tonnes
w tym zboża podstawowe	327439	321279	320462	402941	of which basic cereals
pszenica	199310	195547	188519	273649	wheat
żyto	65965	55454	61675	65071	rye
jęczmień	18224	16337	15952	13989	barley
owies i mieszanki zbożowe	3139	2202	4567	2753	oats and cereal mixed
pszenżyto	40801	117578	49749	47479	triticale
Ziemniaki w t	97465	88692	100459	131699	Potatoes in tonnes
Buraki cukrowe w t	277261	327739	345102	303336	Sugar beets in tonnes
Rzepak i rzepik w t	37485	27977	36057	55157	Rape and turnip rape in tonnes
Warzywa w t	162184	274595	298077	293016	Vegetables in tonnes
Owoce w t	312875	237641	311885	365405	Fruit in tonnes
Żywiec rzeźny ^a w t	533984	539252	842414	717174	Animals for slaughter ^a in tonnes
bydło (bez cieląt)	98600	91330	84782	83357	cattle (excluding calves)
cielęta	1928	579	552	567	calves
trzoda chlewna	254946	304771	303715	295931	pigs
owce	60	77	61	81	sheep
konie	327	152	130	161	horses
drób	178123	142343	453174	337077	poultry
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b w t	375937	391401	620308	525121	Animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^b in tonnes
Mleko krowie w tys. l	791225	846180	836423	844903	Cows' milk in thousand litres
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt.	13414	6674	13992	18568	Consumer hen eggs in thousand pieces

a W wadze żywej. b Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej. Od 2018 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie.

a In live weight. b Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight. Since 2018 data have been not comparable with data for previous years.

TABL. 12 (98). **DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe)**
INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices)

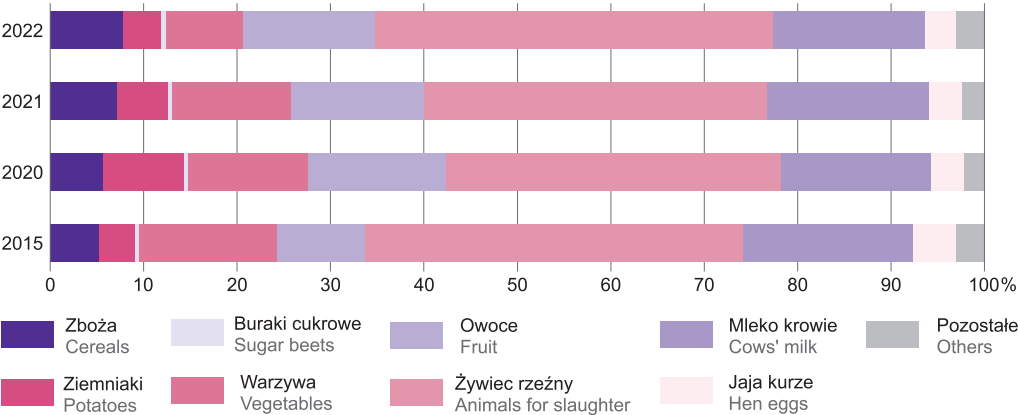
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2021	2022	SPECIFICATION
	rok poprzedni = 100	previous year = 100			
Produkcja globalna	88,6	120,6	94,6	111,4	Gross output
roślinna	86,2	135,8	93,5	102,2	crop
zwierzęca	90,8	106,0	95,8	122,1	animal
Produkcja końcowa	90,8	119,4	93,0	117,2	Final output
roślinna	84,7	138,3	89,5	107,9	crop
zwierzęca	94,5	106,0	95,9	124,7	animal
Produkcja towarowa	95,2	118,5	100,6	112,1	Market output
roślinna	89,9	132,2	100,6	98,6	crop
zwierzęca	98,6	109,4	100,5	122,3	animal

TABL. 13 (99). **GLOBALNA PRODUKCJA ROLNICZA (ceny stałe)**
GROSS AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2021	2022	SPECIFICATION
	w odsetkach in percent				
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	45,7	55,3	53,2	49,3	Crop output
Zboża	12,7	14,7	14,7	17,1	Cereals
w tym zboża podstawowe	10,6	12,9	12,2	13,3	of which basic cereals
w tym: pszenica	3,6	3,5	3,6	4,7	of which: wheat
żyto	1,6	2,2	1,8	1,8	rye
jęczmień	1,2	0,9	1,2	1,2	barley
Ziemniaki	5,1	9,0	6,4	4,7	Potatoes
Przemysłowe	1,6	1,9	2,1	2,8	Industrial
w tym buraki cukrowe	0,4	0,3	0,4	0,4	of which sugar beets
Warzywa	12,7	12,0	11,8	8,0	Vegetables
Owoce	8,1	12,8	12,7	12,7	Fruit
Siano łąkowe	1,1	1,0	1,1	0,7	Meadow hay
Pozostałe	4,4	3,9	4,4	3,3	Others
Produkcja zwierzęca	54,3	44,7	46,8	50,7	Animal output
Żywiec rzeźny ^a	32,3	27,2	29,3	33,6	Animals for slaughter ^a
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt)	7,9	7,8	7,8	6,2	cattle (excluding calves)
cielęta	0,2	0,3	0,3	0,1	calves
trzoda chlewna	15,0	14,2	16,6	11,8	pigs
owce	0,0	0,0	0,0	0,0	sheep
drób	9,1	4,9	4,6	15,4	poultry
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	-0,2	-0,3	-1,1	0,0	Increase in herd (basic and working)
Mleko krowie	16,9	13,9	14,5	13,4	Cows' milk
Jaja kurze	4,0	3,0	3,1	2,9	Hen eggs
Obornik	0,9	0,7	0,7	0,5	Manure
Pozostałe	0,4	0,2	0,3	0,3	Others

a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.
a Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

WYKRES 7 (76). **TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA (ceny stałe)**
CHART 7 (76). **MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices)**

TABL. 14 (100). **NAKŁADY PRACY W GOSPODARSTWACH ROLNYCH**
LABOUR INPUT ON AGRICULTURAL HOLDINGS

LATA YEARS	Ogółem Grand total		W gospodarstwach indywidualnych On private farms in agriculture				W gospodarstwach osób prawnych On farms of legal persons		
	ogółem grand total	w tym kobiety	razem total	w tym of which			razem total	w tym pracownicy najemni ^b of which paid em- ployees ^b	
				rodzinna siła robo- cza ^c family labour force ^c	pracownicy najemni ^b paid employees ^b				
					stali perma- nent	doryw- czy tempo- rary		stali perma- nent	doryw- czy tempo- rary
	w rocznych jednostkach pracy (AWU) w tysiącach in annual work units (AWU) in thousands								
	2015/16	144,1	56,6	143,2	132,6	5,8	3,4	0,9	0,7
2019/20	124,9	48,3	123,7	114,9	4,3	2,8	1,2	0,9	0,0
2022/23 ^a	128,1	48,5	127,2	117,0	4,0	4,5	0,9	0,6	0,1

a. Dane wstępne opracowano na podstawie badania Zintegrowane statystyki dotyczące gospodarstw rolnych (R-SGR); obejmują okres od 2 czerwca 2022 r. do 1 czerwca 2023 r., patrz uwagi do działu, ust. 13, na str. 201. b. Na podstawie umowy o pracę (pisemnej lub ustnej). c. Dotyczy właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców, łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin.

a. Preliminary data were compiled on the basis of the Integrated Farm Statistics (IFS) survey, including the period from 2 June 2022 to 1 June 2023, see notes to the chapter, item 13 on page 201. b. On the basis of employment agreement (written or verbal). c. Concerns owners, co-owners and leaseholders, including contributing family workers.

Dział XIII. Leśnictwo i łowiectwo
Chapter XIII. Forestry and hunting

TABL. 1 (101). POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH
Stan w dniu 31 grudnia
FOREST LAND
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ł Ę M w ha	395437	397504	397589	397979	T O T A L in ha
Lasy	388156	390187	390214	390670	Forests
Publiczne	255187	256452	256787	257297	Public
własność Skarbu Państwa	248396	249576	249936	250456	owned by the State Treasury
w tym:					of which:
w zarządzie Lasów Państwowych	246500	247028	247500	247723	managed by the State Forests
parki narodowe	52	52	52	52	national parks
własność gmin ^a	3292	3316	3382	3376	owned by gminas ^a
pozostałe	3499	3560	3469	3466	other
Prywatne	132969	133734	133428	133372	Private
Grunty związane z gospodarką leśną	7282	7317	7374	7310	Land connected with silviculture
Lesistość w %	21,3	21,4	21,4	21,4	Forest cover in %
Udział powierzchni gruntów leśnych w powierzchni lądowej województwa w %	21,8	21,8	21,8	21,8	Share of forest land in land area of the voivodship in %

a Dotyczy także gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Including gminas which are also cities with powiat status.

Uwaga do wykresów 1 i 2

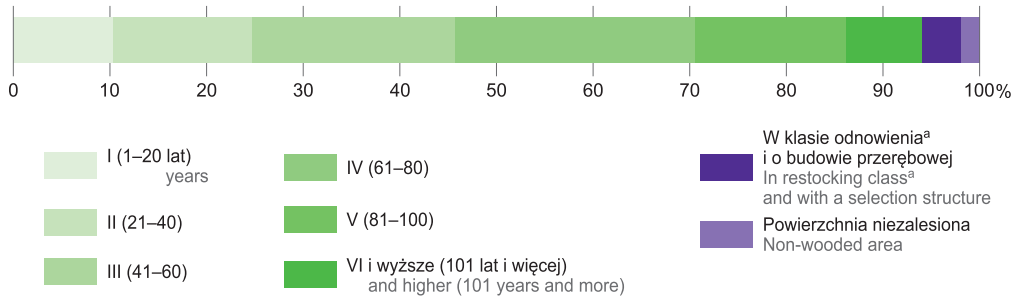
Dane opracowano na podstawie Wielkoobszarowej Inwentaryzacji Stanu Lasów przeprowadzonej w latach 2018–2022 przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej.

Note to charts 1 and 2

Data prepared on the National Forest Inventory conducted in 2018–2022 by the Bureau for Forest Management and Geodesy.

WYKRES 1 (77). STRUKTURA POWIERZCHNIA LASÓW WEDŁUG KLAS WIEKU DRZEWOSTANÓW

CHART 1 (77). STRUCTURE OF FOREST AREA BY AGE CLASSES OF TREE STANDS

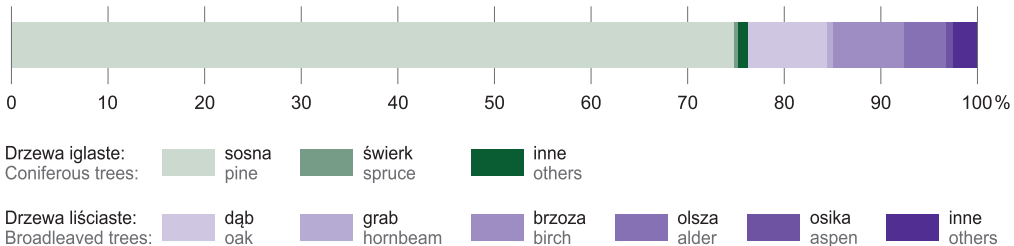

a Łącznie z klasą do odnowienia.

a Including class for restocking.

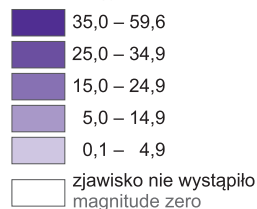
WYKRES 2 (78). STRUKTURA POWIERZCHNIA LASÓW WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (przeważających) W DRZEWOSTANIE

CHART 2 (78). STRUCTURE OF FOREST AREA BY DOMINANT (prevailing) SPECIES IN TREE STANDS

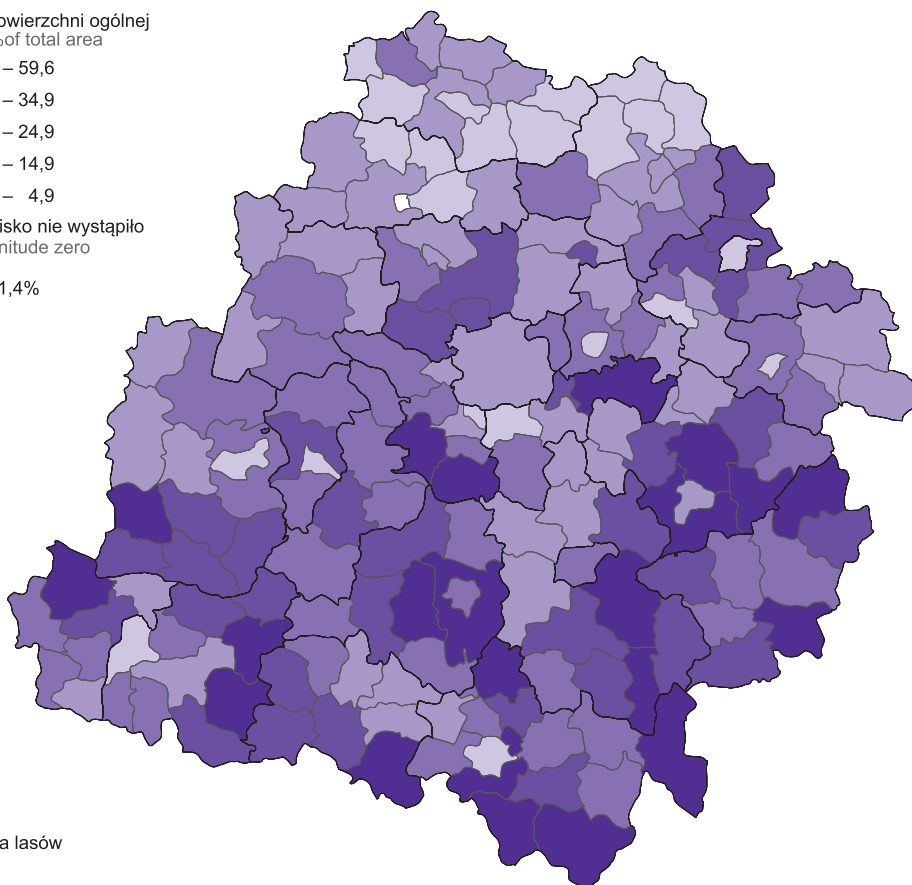

MAPA 1 (31). **LESISTOŚĆ W 2023 R.**
 MAP 1 (31). **FORESTS IN 2023**

Lasy w % powierzchni ogólnej
 Forests in % of total area

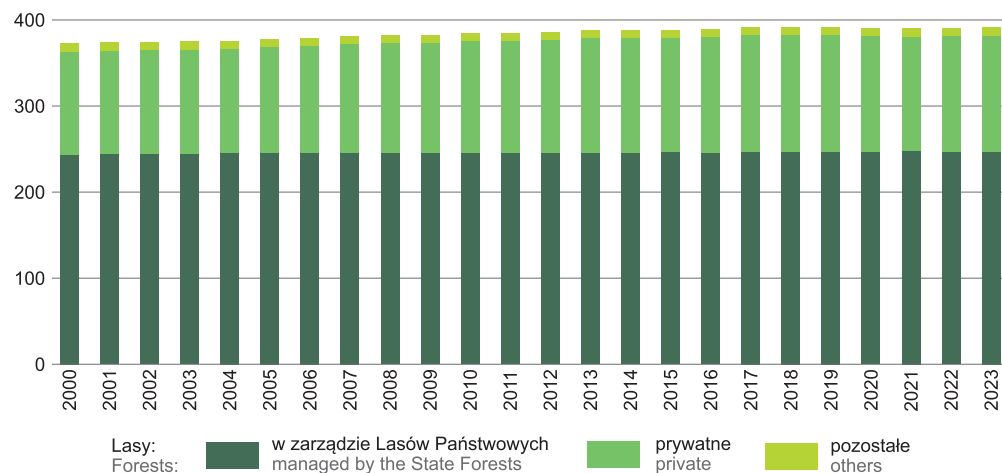

Łódzkie = 21,4%

Powierzchnia lasów
 Forest area

tys. ha
 thousand hectares

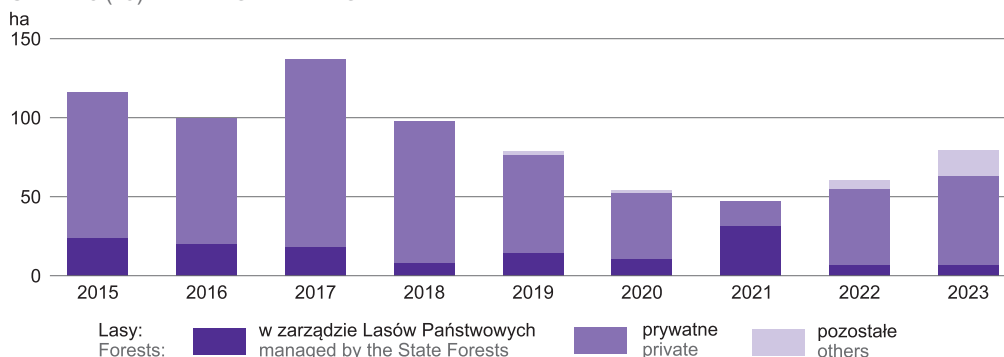
TABL. 2 (102). **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**
RENEWALS, AFFORESTATION AND OTHER SILVICULTURE
TREATMENT ACTIVITIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023				SPECIFICATION
				ogółem grand total	lasy publiczne public forests		lasy prywatne private forests	
					razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by the State Treasury		
w ha in ha								
Odnowienia	2078	2440	2412	2402	2349	2317	53	Renewals
sztuczne	1869	2174	2042	1924	1878	1847	46	artificial
naturalne	209	266	430	477	471	470	7	natural
Zalesienia ^a	116	54	60	80	23	7	56	Afforestation ^a
Poprawki i uzupełnienia	260	259	201	240	231	227	9	Replantings and refillings
Pielęgnowanie lasu	13272	11620	11663	12526	12062	11782	464	Forest tending
Powierzchnia objęta trzebieżami	18000	16722	20413	16950	13453	13081	3497	Area covered by thinnings

a Nieużytków, gruntów rolnych nieprzydatnych do produkcji rolnej i gruntów rolnych nieużytkowanych rolniczo oraz innych gruntów nadających się do zalesienia

a Wasteland, agricultural land not suitable for agricultural production and agricultural land not in agricultural cultivation as well as other land suitable for afforestation.

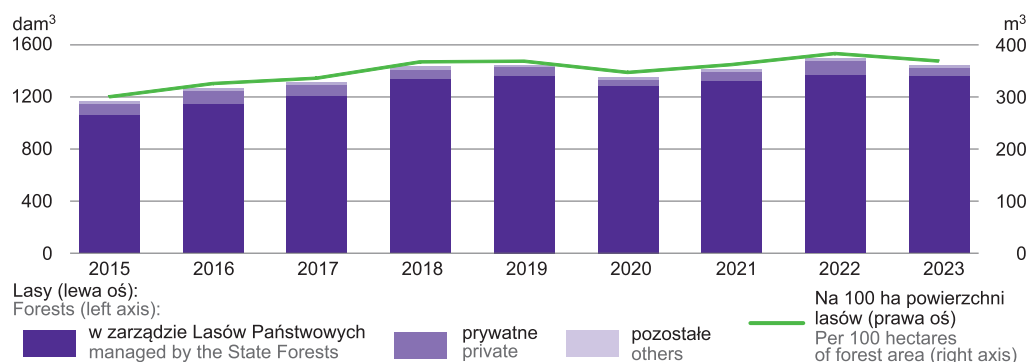
WYKRES 3 (79). **ZALESIENIA^a**
CHART 3 (79). **AFFORESTATION^a**

a Nieużytków, gruntów rolnych nieprzydatnych do produkcji rolnej i gruntów rolnych nieużytkowanych rolniczo oraz innych gruntów nadających się do zalesienia

a Wasteland, agricultural land not suitable for agricultural production and agricultural land not in agricultural cultivation as well as other land suitable for afforestation.

WYKRES 4 (80). **POZYSKANIE DREWNA^a (grubizny)**
CHART 4 (80). **TIMBER REMOVALS^a**

a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień; z wyłączeniem karpiny.
a Excluding timber removals from afforested areas; excluding stump wood.

TABL. 3 (103). **POZYSKANIE DREWNA^a**
REMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023				SPECIFICATION
				ogółem grand total	lasy publiczne public forests		lasy prywatne private forests	
					razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by the State Treasury		
OGÓŁEM w dam³	1225,7	1418,0	1573,6	1504,8	1443,9	1426,2	60,9	TOTAL in dam³
Grubizna	1165,0	1353,5	1496,2	1441,2	1380,3	1363,2	60,9	Timber
Grubizna iglasta	898,7	1104,1	1226,1	1182,2	1131,7	1120,1	50,5	Coniferous
w tym drewno wielkowymiarowe	447,5	542,7	548,8	542,7	517,9	512,1	24,9	of which large-size wood
Grubizna liściasta	266,4	249,3	270,1	259	248,6	243,2	10,4	Non-coniferous
w tym drewno wielkowymiarowe	73,1	60,0	52,7	51,8	48,9	47,5	2,9	of which large-size wood
Drewno małowymiarowe ^b	60,7	64,6	77,4	63,6	.	62,9	.	Slash ^b
Do przerobu przemysłowego	1,5	0,2	0,4	0,2	.	0,2	.	Slash for industrial purposes
Opałowe	59,2	64,4	77,0	63,4	.	62,7	.	Firewood
Grubizna na 100 ha powierzchni lasów w m³	300,1	346,9	383,4	368,9	536,5	544,3	45,7	Timber per 100 ha of forest area in m³

a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień; z wyłączeniem karpiny. b Wyłącznie w lasach publicznych.

a Excluding removals (of timber) from afforested areas; excluding stump wood. b Solely in public forests.

TABL. 4 (104). **SKUP OWOCÓW I GRZYBÓW LEŚNYCH^a ORAZ ZWIERZĄT ŁOWNYCH**
PROCUREMENT OF FOREST FRUITS AND MUSHROOMS^a
AS WELL AS GAME ANIMALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	Polska=100	Poland=100			
Owoce leśne	1,0	0,3	3,4	4,1	Forest fruits
Grzyby leśne	3,6	1,4	1,8	1,9	Forest mushrooms
Zwierzyna łowna	1,9	1,9	3,8	3,5	Game animals

a Dane dotyczą owoców i grzybów leśnych świeżych.

a Data concern fresh forest fruit and mushrooms.

TABL. 5 (105). **POŻARY W LASACH**
FOREST FIRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022 ^a	2023	SPECIFICATION
Liczba pożarów	918	452	503	379	Number of fires
w tym: podpalenia	234	123	103	8	of which: arsons
nieostrożność dorosłych	491	248	296	13	negligence of adults
Powierzchnia lasów dotkniętych pożarami w ha	347,2	130,8	179,3	100,2	Area of forest burned in ha
w tym: podpalenia	129,8	39,8	54,1	2,7	of which: arsons
nieostrożność dorosłych	157,7	77,2	85,4	1,9	negligence of adults
Przeciętna powierzchnia lasu objęta jednym pożarem w ha	0,38	0,29	0,36	0,26	Average forest area burned by fire in hectares

a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

a Data have been changed in relation to the data published in the previous edition of the Yearbook.

Źródło: dane z Krajowego Systemu Informacji o Pożarach prowadzonego przez Instytut Badawczy Leśnictwa.

Source: data of the National Forest Fire Information System held by the Forest Research Institute.

Uwaga do tablic 6–8.

Dane dotyczą łowieckiego roku gospodarczego liczonego od 1 kwietnia danego roku do 31 marca roku następnego.

Note to tables 6–8.

Data concern the hunting economic year from 1 April of a given year to 31 March of the following year.

**TABL. 6 (106). KOŁA, CZŁONKOWIE ORAZ OBWODY ŁOWIECKIE
POLSKIEGO ZWIĄZKU ŁOWIECKIEGO**

Stan w dniu 31 marca

CLUBS, MEMBERS AND HUNTING DISTRICTS OF THE POLISH HUNTING
ASSOCIATION

As of 31 March

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Koła łowieckie:					Hunting clubs:
liczba ^a	174	183	185	186	number ^a
członkowie ^b	5813	6244	6201	6352	members ^b
Obwody łowieckie:					Hunting districts:
liczba	305	302	305	300	number
powierzchnia w tys. ha	1572,2	1558,4	1563,8	1798,3	area in thousand ha
w tym na gruntach leśnych	344,3	356,0	347,4	471,8	of which on forest land

a, b Dane grupowane według: a – siedziby koła łowieckiego, b – miejsca zamieszkania członka koła.

Źródło: dane Polskiego Związku Łowieckiego.

a, b Data grouped according to: a – the seat of a hunting club, b – a place of residence of a hunting club member.

Source: data of the Polish Hunting Association.

TABL. 7 (107). WYBRANE ZWIERZĘTA ŁOWNE^a

Stan w dniu 31 marca

SELECTED GAME SPECIES^a

As of 31 March

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2015	2020	2022	2023	GAME SPECIES
W SZTUKACH IN HEADS					
Łosie	207	572	849	1027	Moose
Daniele	1209	1402	1367	1300	Fallow deer
W TYSIĄCACH SZTUK IN THOUSAND HEADS					
Jelenie	5,2	7,4	8,1	8,4	Deer
Sarny	49,9	54,0	54,3	52,6	Roe deer
Dziki	8,3	2,5	2,2	2,3	Wild boars
Lisy	10,6	11,7	11,7	12,7	Foxes
Zające	93,0	98,2	104,6	108,9	Hares
Bażanty	65,7	66,4	68,0	68,1	Pheasants
Kuropatwy	48,9	34,4	32,5	32,8	Partridges

a Dane szacunkowe.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Polskiego Związku Łowieckiego oraz innych jednostek prowadzących ośrodki hodowli zwierząt.

a Estimated data.

Source: data of the General Directorate of the State Forests, the Polish Hunting Association and other units running game breeding centres.

TABL. 8 (108). ODSTRZAŁ WYBRANYCH ZWIERZĄT ŁOWNYCH^a

SELECTED GAME ANIMAL SHOOT^a

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2015/16	2020/21	2022/23	2023/24	GAME SPECIES
	w szt.	in heads			
Daniele	355	498	505	443	Fallow deer
Jelenie	1745	2930	3374	3198	Deer
Sarny	11715	12312	12963	12237	Roe deer
Dziki	11526	8968	6938	7215	Wild boars
Lisy	13064	13001	14120	15408	Foxes
Zające	2334	2	1822	1792	Hares
Bażanty	10177	8182	6322	6866	Pheasants
Kuropatwy	81	125	37	62	Partridges

a W łowieckim roku gospodarczym liczonym od 1 kwietnia danego roku do 31 marca roku następnego.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Polskiego Związku Łowieckiego oraz innych jednostek prowadzących ośrodki hodowli zwierząt.

a In a hunting economic year defined from 1 April of a given year to 31 March of the following year.

Source: data of the General Directorate of the State Forests, the Polish Hunting Association and other units running game breeding centres.

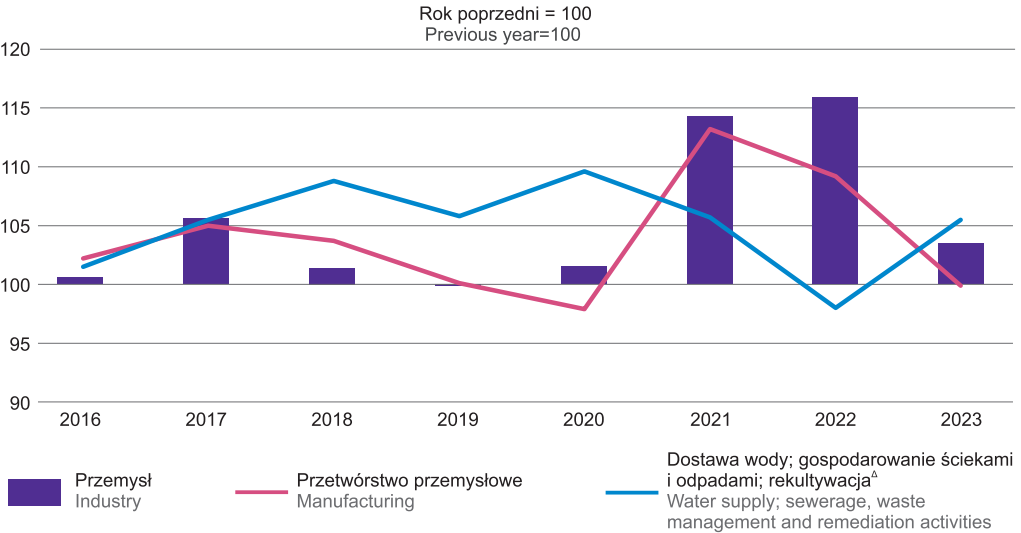
Dział XIV. Przemysł i budownictwo
Chapter XIV. Industry and construction

TABL. 1 (109). PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2022	2023		
	w mln zł in million PLN				w odsetkach in percent	2022 = 100 (ceny stałe) (constant prices)
	ceny bieżące current prices					
OGÓŁEM TOTAL	69091,5	82579,1	131789,2	144380,2	100,0	103,5
w tym: of which:						
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	54792,1	65427,2	97023,4	97181,8	67,3	99,9
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	1355,7	2197,3	2652,2	2857,7	2,0	105,5

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

WYKRES 1 (81). DYNAMIKA PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU^a WEDŁUG SEKCJI PKD
(ceny stałe^b)
CHART 1 (81). INDICES OF SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a BY NACE SECTIONS
(constant prices^b)

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 3 na str. 202.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b See general notes to the chapter, item 3 on page 202.

TABL. 2 (110). **PRODUKCJA WYBRANYCH WYROBÓW^a**
PRODUCTION OF SELECTED PRODUCTS^a

WYROBY	2015	2020	2022	2023		PRODUCTS
				ogółem total	udział w pro- dukcji krajowej w % share in domes- tic pro- duction in %	
Produkty uboju trzody chlewnej wliczane do wydajności poubojowej w tys. t	366,5	191,5	.	.	.	Slaughter pigs products included in post-slaughter capacity in thou- sand tonnes
Mięso drobiowe tys. t	286,8	350,9	477,5	490,5	14,2	Poultry meat in thousand tonnes
Mleko płynne przetworzone w tys. hl	5241,0	4853,8	4782,0	4917,0	13,7	Processed liquid milk in thousand hectolitres
Mąka pszenna w tys. t	234,6	165,6	164,8	218,6	8,6	Wheat flour in thousand tonnes
Tkaniny bawełniane o masie po- wierzchniowej nieprzekraczającej 200g/m ² z wyjątkiem gazy i drel- ichów bez kolorowo tkanych w km ²	6,9	8,0	7,8	6,7	77,9	Woven fabrics of cotton weighting not more than 200g/m ² except for gauze, drill and ticking, excluding colour woven fabrics in km ²
Okrycia i ubiory z tkanin w tys. szt:						Clothes and garments in thousand units:
garnitury męskie lub chłopięce i zestawy odzieżowe	477	96	73	59	15,3	men's or boys' suits and ensem- bles
sukienki, spódnice i spódnico- -spodnie damskie lub dziewczęce	1384	632	374	329	28,5	women's and girls' dresses, skirts and divided skirts
Koszule męskie lub chłopięce w tys. szt.	1315	911	1136	903	35,1	Men's or boys' textile shirts in thou- sand units
Bluzki i bluzki koszulowe damskie lub dziewczęce w tys. szt.	2261	1107	792	814	29,6	Women's or girls' textile blouses and shirt-blouses in thousand units
Wyroby pończosznice w tys. szt.	222856	93287	70461	72390	73,2	Hosiery in thousand units
Płytki ceramiczne (ścienne, podłogo- we, kafle itp.), płyty chodnikowe w tys. m ²	55229	25014	27438	21284	21,9	Ceramic tiles (wall, floor, etc.) and paving (slabs tiles) in thousand m ²
Maszyny dla rolnictwa i leśnictwa w szt.	13730	13970	14110	13718	30,7	Agricultural and forestry machinery in units

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 3 (111). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA
BRUTTO W PRZEMYŚLE^a**
**AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES
AND SALARIES IN INDUSTRY^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Przeciętne zatrudnienie	167102	165284	168295	165939	Average paid employment
w tym:					of which:
Przetwórstwo przemysłowe	138838	140083	145077	142310	Manufacturing
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a	8001	7725	7485	7517	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	3876,23	5211,34	6184,54	6967,98	Average monthly gross wages and sala- ries in PLN
w tym:					of which:
Przetwórstwo przemysłowe	3259,12	4687,59	5674,87	6384,07	Manufacturing
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a	3791,05	4958,84	5639,16	6390,09	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

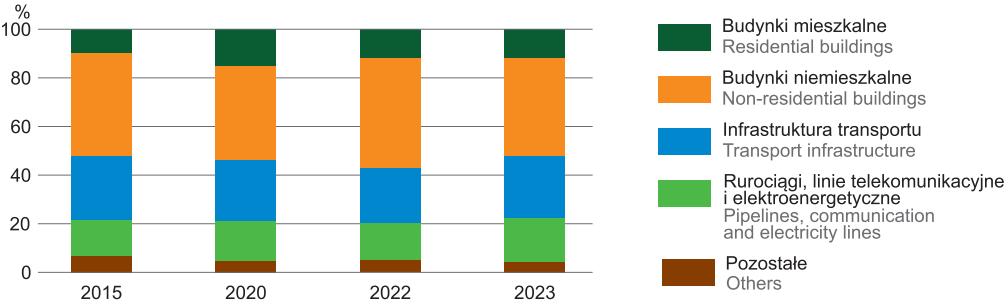
a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 4 (112). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
O G Ó Ł E M	8638,0	10097,1	13706,4	18015,6	TOTAL
W tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób	4617,2	5493,8	7636,3	8385,7	Of which entities employing more than 9 persons
budowa budynków ^a	1772,4	2397,4	3601,3	3180,3	construction of buildings
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^a	1661,7	1510,1	2254,3	3163,3	civil engineering
roboty budowlane specjalistyczne	1183,2	1586,2	1780,6	2042,1	specialised construction activities

a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa łódzkiego, siłami własnymi (bez podwykonawców).
a Realised by enterprises seated in the łódzkie voivodship, using own resources (without subcontractors).

WYKRES 2 (82). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**
CHART 2 (82). **CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPES OF CONSTRUCTION** (current prices)

a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa łódzkiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Realised by enterprises seated in the łódzkie voivodship, using own resources (without subcontractors). Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 5 (113). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total	Roboty o charakterze inwestycyjnym Investment works	Roboty o charakterze remontowym i pozostałe Restoration (reno- vation) and other works	SPECIFICATION
		w mln zł in million PLN			
O G Ó Ł E M	2015	4617,2	3787,5	829,7	T O T A L
	2020	5493,8	4639,2	854,6	
	2022	7636,3	6117,5	1518,8	
	2023	8385,7	7410,8	974,9	
Budynki					Buildings
budynki mieszkalne		1 003,1	853,8	149,3	residential buildings
budynki niemieszkalne		3349,1	3003,0	346,1	non-residential buildings
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej		4033,5	3554,1	479,4	Civil engineering works
infrastruktura transportu		2162,6	1950,9	211,7	transport infrastructure
rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne		1499,1	1291,7	207,4	pipelines, communication and electricity lines
kompleksowe budowle na terenach przemysłowych		254,4	.	.	complex constructions on industrial sites
obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozostałe		117,4	.	.	other civil engineering works

a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa łódzkiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Realised by enterprises seated in the łódzkie voivodship, using own resources (without subcontractors). Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 6 (114). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
BUILDINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Budynki^a	6424	6914	8038	7042	Buildings^a
miasta	2205	2522	2760	2312	urban areas
wieś	4219	4392	5278	4730	rural areas
Budynki mieszkalne	4598	5226	6427	5689	Residential buildings
w tym: jednorodzinne ^b	4421	5003	6188	5492	of which: single-family ^b
wielorodzinne ^c	81	145	174	124	multi-family ^c
Budynki niemieszkalne	1826	1688	1611	1353	Non-residential buildings
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	13	7	50	23	hotels and similar buildings
budynki biurowe	32	34	30	19	office buildings
budynki handlowo-usługowe	242	190	166	145	wholesale and retail buildings
budynki transportu i łączności	366	219	274	180	traffic and communication buildings
budynki przemysłowe i magazynowe	308	206	231	184	industrial buildings and warehouses
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	44	33	32	40	buildings for public entertainment, education, hospital or institutional care buildings and sports halls
pozostałe budynki niemieszkalne	821	999	828	762	other non-residential buildings
Kubatura w dam³	11903,4	12403,9	18044,4	14437,2	Cubic volume in dam³
miasta	7059,7	6970,0	9132,7	9195,3	urban areas
wieś	4843,7	5433,9	8911,7	5241,9	rural areas
Budynki mieszkalne	3894,8	5544,8	6848,8	5960,2	Residential buildings
w tym: jednorodzinne ^b	3104,3	3745,7	4800,1	4224,0	of which: single-family ^b
wielorodzinne ^c	703,5	1700,8	2003,3	1670,2	multi-family ^c
Budynki niemieszkalne	8008,6	6859,0	11195,6	8477,0	Non-residential buildings
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	15,2	78,1	59,8	81,1	hotels and similar buildings
budynki biurowe	192,0	328,3	249,4	128,4	office buildings
budynki handlowo-usługowe	1437,4	844,2	674,2	552,1	wholesale and retail buildings
budynki transportu i łączności	85,9	62,3	93,9	54,5	traffic and communication buildings
budynki przemysłowe i magazynowe	4147,4	3737,1	8615,1	6358,0	industrial buildings and warehouses
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	488,9	230,1	495,9	341,0	buildings for public entertainment, education, hospital or institutional care buildings and sports halls
pozostałe budynki niemieszkalne	1641,8	1579,0	1007,2	961,8	other non-residential buildings

a Nowe. b Budynki mieszkalne o jednym lub dwóch mieszkaniach; bez budynków nieprzystosowanych do stałego zamieszkania. c Budynki mieszkalne o trzech lub więcej mieszkaniach.

a New. b Residential buildings with one or two dwellings; excluding buildings not adapted for permanent residence. c Residential buildings with three or more dwellings.

TABL. 7 (115). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W BUDOWNICTWIE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Przeciętne zatrudnienie	18118	19130	19217	18673	Average paid employment
Budowa budynków ^a	5724	6292	6008	5440	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^a	6031	6146	6511	6145	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	5762	6692	6698	7088	Specialised construction activities
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	3178,00	4334,80	5488,78	6172,10	Average monthly gross wages and salaries in PLN
Budowa budynków ^a	2907,19	4170,60	5462,81	6335,28	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^a	3616,03	4951,65	6159,75	6837,87	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	2943,09	3922,66	4859,01	5469,67	Specialised construction activities

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

Dział XV. Transport

Chapter XV. Transport

TABL. 1 (116). **SIEĆ KOMUNIKACYJNA**
Stan w dniu 31 grudnia
TRANSPORT INFRASTRUCTURE
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w km in km				
Linie kolejowe eksploatowane ^a	1069	1079	1080	1069	Railways lines operated ^a
w tym: zelektryfikowane	987	1002	982	987	of which: electrified
jednotorowe	393	393	395	394	single track
dwu- i więcej torowe	676	686	685	675	double and more track
Na 100 km ² powierzchni ogólnej	5,9	5,9	5,9	5,9	Per 100 km ² of total area
Drogi publiczne o twardej nawierzchni	20150,5	21297,2	21543,6	21659,4	Hard surface public roads
w tym: miejskie	3462,5	3708,4	3812,5	3849,8	of which: urban
zamiejskie	16688,0	17588,8	17731,1	17809,6	non urban
ekspresowe	217,8	223,0	234,4	249,3	expressways
autostrady	187,6	226,2	274,0	274,0	motorways
Na 100 km ² powierzchni ogólnej	110,6	116,9	118,3	118,9	Per 100 km ² of total area
Drogi rowerowe	591,8	945,9	1138,5	1188,0	Roads for bicycle
Na 100 km ² powierzchni ogólnej	3,25	5,19	6,25	6,52	Per 100 km ² of total area

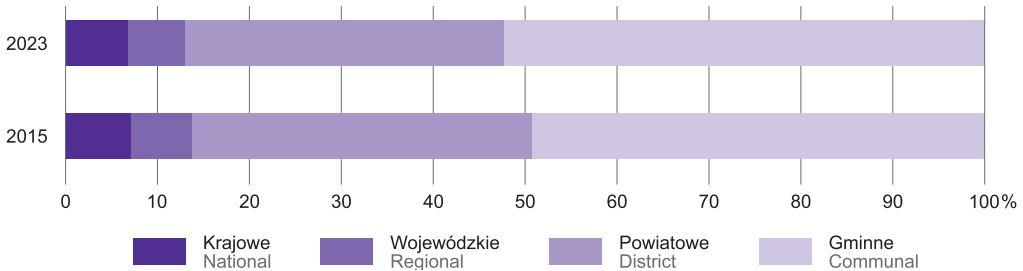
a Dane dotyczą sieci PKP oraz innych podmiotów, będących zarządcami infrastruktury kolejowej.

Źródło: w zakresie dróg publicznych – dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

a Data concern rail network of Polskie Koleje Państwowe (PKP) as well as other entities which are managers of railway infrastructure.

S o u r c e: in regard to public roads – data of the General Directorate for National Roads and Motorways.

WYKRES 1 (83). **DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI**
CHART 1 (83). **HARD SURFACE PUBLIC ROADS**

TABL. 2 (117). **POJAZDY SAMOCHODOWE^a I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE**
Stan w dniu 31 grudnia
REGISTERED ROAD MOTOR VEHICLES^a AND TRACTORS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
OGÓŁEM	1846011	2186547	2293139	2352056	TOTAL
w tym:					of which:
Samochody osobowe	1358314	1625194	1702730	1745605	Passenger cars
Autobusy	6417	7104	7320	7526	Buses
Samochody ciężarowe ^b	219590	243750	252492	256953	Lorries ^b
Ciągniki samochodowe i rolnicze	164528	185560	195289	200743	Road and agricultural tractors
Motocykle	86247	110547	119578	124658	Motorcycles

a Według Centralnej Ewidencji Pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Cyfryzacji; łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu danego roku. b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi.

a According to Central Vehicle Register maintained by the Ministry of Digital Affairs; including vehicles with temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the given year. b Including vans.

MAPA 1 (32).
MAP 1 (32).

DROGI GMINNE I POWIATOWE O TWARDEJ NAWIERZCHNI W 2023 R.
HARD SURFACE COMMUNAL AND DISTRICT ROADS IN 2023

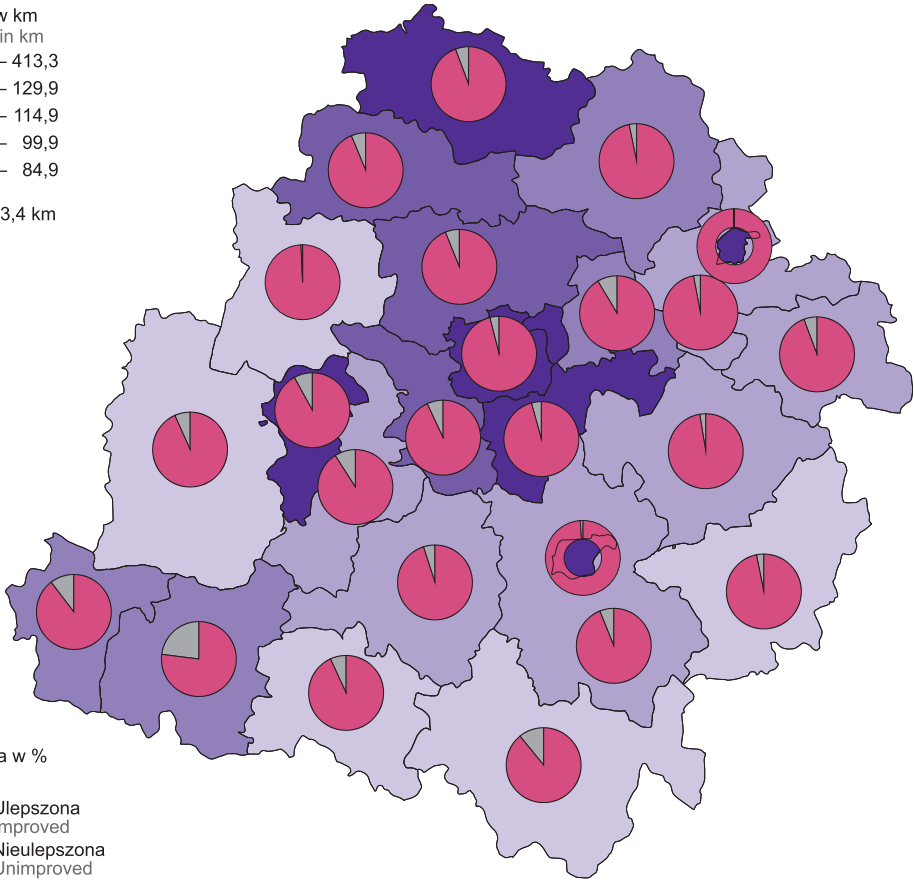
Na 100 km² w km
Per 100 km² in km

130,0 – 413,3
115,0 – 129,9
100,0 – 114,9
85,0 – 99,9
76,8 – 84,9

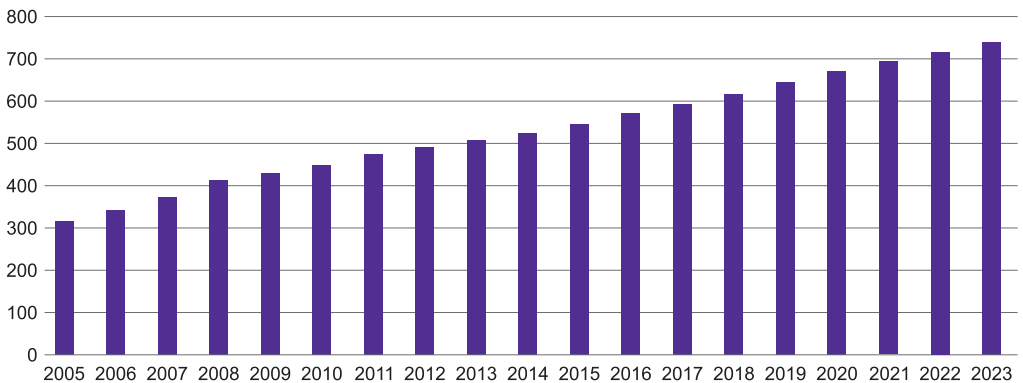
Łódzkie = 103,4 km

Nawierzchnia w %
Surface in %

	Ulepszona Improved
	Nieulepszona Unimproved

WYKRES 2 (84). **SAMOCCHODY OSOBOWE NA 1000 LUDNOŚCI**
CHART 2 (84). **PASSENGER CARS PER 1000 POPULATION**

TABL. 3 (118). **LINIE REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ^a**

Stan w dniu 31 grudnia
REGULAR BUS TRANSPORT LINES^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Krajowe: liczba	842	588	533	640	National: number
długość w km	44833	25342	22108	25716	length in km
regionalne: liczba	138	69	60	75	regional: number
długość w km	12600	5975	5240	6123	length in km
podmiejskie: liczba	657	497	454	561	suburban: number
długość w km	20231	16347	14888	17751	length in km
miejskie: liczba	12	15	15	-	urban: number
długość w km	100	138	138	-	length in km
Międzynarodowe: liczba	-	-	-	-	International: number
długość w km	-	-	-	-	length in km

a Przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 9 prowadzące regularną komunikację w ruchu krajowym i międzynarodowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

a Enterprises employing more than 9 persons, providing regular national and international traffic; excluding urban transport services.

TABL. 4 (119). **TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY^a**

ROAD TRANSPORT^a FOR HIRE OR REWARD

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Komunikacja krajowa					National transport
Przewozy pasażerów ^b w tys. osób	24693,1	13409,1	16631,2	20150,0	Transport of passengers ^b in thousands
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	40,1	44,4	36,6	31,0	Average transport distance per passenger in km
Komunikacja międzynarodowa					International transport
Przewozy pasażerów ^b w tys. osób	9,3	1,2	5,4	9,8	Transport of passengers ^b in thousands
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	1571,0	2325,6	2475,5	2187,7	Average transport distance per passenger in km

a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9. b Bez przewozów taborem komunikacji miejskiej (w tym taksówkami).

a Data concern enterprises employing more than 9 persons. b Excluding transports by urban road transport fleet (including taxis).

TABL. 5 (120). **KOMUNIKACJA MIEJSKA^a**

Stan w dniu 31 grudnia
URBAN TRANSPORT^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Sieć komunikacyjna – linie w km	3901	3596	3479	3329	Transport network – lines in km
autobusowe	3558	3327	3281	3130	bus
tramwajowe	343	269	198	199	tram
Tabor:					Fleet of:
autobusy: w sztukach	821	781	806	794	buses: in units
liczba miejsc w tys.	84,2	80,5	82,2	81,0	number of seats in thousands
tramwaje: w sztukach	488	484	451	405	trams: in units
liczba miejsc w tys.	54,2	57,9	55,5	53,5	number of seats in thousands
Przewozy pasażerów ^b (w ciągu roku) w mln	258,4	155,5	189,6	197,9	Transport of passengers ^b (during the year) in millions

a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9. b Dane szacunkowe.

a Data concern urban transport enterprises and companies, employing more than 9 persons. b Estimated data.

TABL. 6 (121). RUCH PASAŻERÓW W PORTACH LOTNICZYCH
PASSENGER TRAFFIC AT AIRPORTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Pasażerowie przybyli ^a z portów:					Passengers arrivals ^a from airports:
krajowych	173	43	83	67	domestic
zagranicznych	142431	37788	89980	178073	foreign
Pasażerowie odprawieni ^b do portów:					Passengers departures ^b to airports:
krajowych	130	20	120	62	domestic
zagranicznych	145833	37678	90744	179359	foreign

a, b Pasażerowie, dla których port Łódź jest: a – portem zakończenia podróży rozpoczętej w porcie krajowym lub zagranicznym, b – portem rozpoczęcia podróży kończącej się w porcie krajowym lub zagranicznym.

a, b Passengers for whom the airport Łódź is: a – the final destination of a journey begun at a domestic or foreign airport, b – the point of departure for a journey terminating at a domestic or foreign airport.

TABL. 7 (122). PRZEŁADUNEK^a ŁADUNKÓW W PORTACH LOTNICZYCH
CARGO LOADED AND UNLOADED^a AT AIRPORTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w tonach in tonnes				
Ładunki wyladowane z samolotów przybywających z portów:					Cargo unloaded from aircraft arriving from airports:
krajowych	-	-	-	-	domestic
zagranicznych	6,9	-	7,0	-	foreign
Ładunki załadowane do samolotów odlatujących do portów:					Cargo loaded into aircraft deaparting to airports:
krajowych	-	-	-	-	domestic
zagranicznych	6423,8	2,0	3,0	24,0	foreign

a W lotach komunikacyjnych.

a In transport flights.

TABL. 8 (123). WYPADKI DROGOWE^a I ICH OFIARY
ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a AND THEIR CASUALTIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Wypadki	3991	2436	2209	2127	Accidents
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^b	21,6	11,1	9,6	9,0	Per 10 thousand registered road motor vehicles and tractors ^b
Ofiary wypadków	5062	2984	2797	2619	Road traffic casualties
Śmiertelne	236	221	164	166	Fatalities
na 100 tys. ludności	9,5	9,1	6,9	7,0	per 100 thousand population
Ranni	4826	2763	2633	2453	Injured
na 100 tys. ludności	193,5	113,9	110,4	103,5	per 100 thousand population

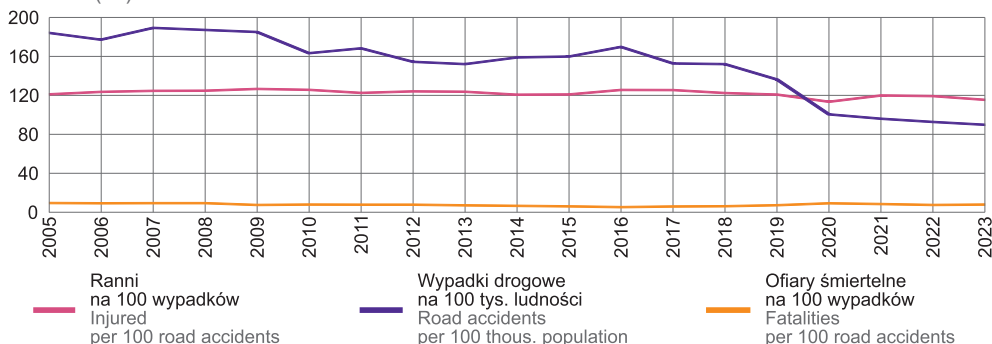
a Zarejestrowane przez Policję; dane z Systemu Ewidencji Wypadków i Kolizji (SEWIK). b Według Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców (stan w dniu 31 grudnia).

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

a Registered by the Police; data from Accident and Collision Register System. b According to the Central Register of Vehicles and Drivers (as of 31 December).

Source: data of the National Police Headquarters.

WYKRES 3 (85). WYPADKI DROGOWE I ICH OFIARY
CHART 3 (85). ROAD TRAFFIC ACCIDENTS AND THEIR CASUALTIES

Dział XVI. Handel. Ceny
Chapter XVI. Trade. Prices

Handel
Trade

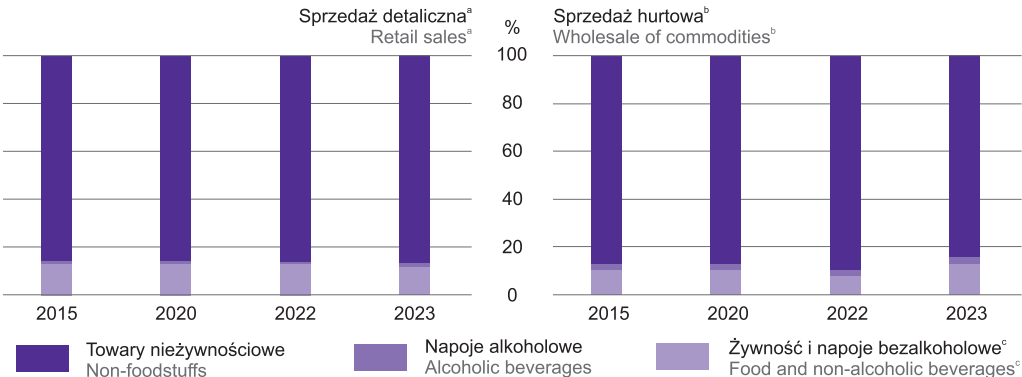
TABL. 1 (124). SPRZEDAŻ DETALICZNA I HURTOWA TOWARÓW (ceny bieżące)
RETAIL AND WHOLESALE (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
SPRZEDAŻ DETALICZNA RETAIL SALES					
O G Ó Ł E M w mln zł	32658,2	45171,0	55573,6	57997,2	T O T A L in million PLN
W tym w przedsiębiorstwach handlowych ^a :					Of which in trade enterprises ^a :
w milionach złotych	12722,2	16839,5	21763,7	24806,9	in million PLN
w %	39,0	37,3	39,2	42,8	in %
NA 1 MIESZKAŃCA w zł	13072	18615	23295	24468	PER CAPITA in PLN
SPRZEDAŻ HURTOWA ^b WHOLESALE OF COMMODITIES ^b					
O G Ó Ł E M w mln zł	34080,6	42858,6	72208,6	51579,5	T O T A L in million PLN

a Przedsiębiorstwa handlowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. b Dane dotyczą przedsiębiorstw handlowych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Trade enterprises employing more than 49 persons. b Data concern trade enterprises employing more than 9 persons.

WYKRES 1 (86). SPRZEDAŻ DETALICZNA I HURTOWA TOWARÓW WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)
CHART 1 (86). RETAIL SALES AND WHOLESALE OF COMMODITIES BY GROUPS (current prices)

a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Dane dotyczą przedsiębiorstw handlowych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.

a Data concern enterprises conducting trade activity (excluding catering establishments) employing more than 9 persons. b Data concern trade enterprises employing more than 9 persons. c Consumer and non-consumer goods.

TABL. 2 (125). SKLEPY WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH I STACJE PALIW^a
Stan w dniu 31 grudnia
SHOPS BY ORGANISATIONAL FORM AND PETROL STATIONS^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Sklepy	24456	22266	22042	21960	Shops
Domy towarowe	4	5	4	5	Department stores
Domy handlowe	14	9	5	9	Trade stores
Supermarkety	423	515	608	628	Supermarkets
Hipermarkety	44	39	38	38	Hypermarkets
Sklepy powszechne	317	275	275	272	Universal stores
Sklepy wyspecjalizowane	2323	2296	2353	2411	Specialised shops
Pozostałe sklepy ^b	21331	19127	18759	18597	Other shops ^b
Stacje paliw	690	665	693	733	Petrol stations

a Dane opracowano według lokalizacji sklepu/stacji paliw. b Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

a Data are compiled by location of shop/petrol stations. b Data concern shops of economic entities employing up to 9 persons; including public pharmacies.

TABL. 3 (126). GASTRONOMIA^a
CATERING^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Liczba placówek gastronomicznych (stan w dniu 31 grudnia)	739	730	774	779	Number of catering establishments (as of 31 December)
restauracje	258	249	225	259	restaurants
bary	213	171	210	204	bars
stołówki	71	68	103	108	canteens
punkty gastronomiczne	197	242	236	208	food stands
Sprzedaż z działalności gastronomicznej (ceny bieżące) w tys. zł	785740,8	897076,3	2100055,6	2271487,3	Sales from catering activity (current prices) in thousand PLN
w tym					of which
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	74323,4	30823,7	97099,5	99684,5	alcoholic beverages and tobacco
inne towary handlowe	47467,2	75185,2	113661,8	140397,4	other products
produkcja gastronomiczna	663950,2	791067,4	1889294,3	2031405,4	catering production

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern enterprises employing more than 9 persons.

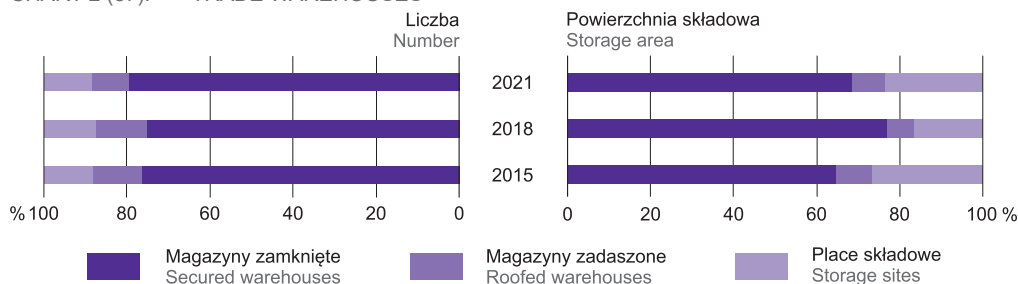
TABL. 4 (127). TARGOWISKA
MARKETPLACES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Targowiska stałe (stan w dniu 31 grudnia):					Permanent marketplaces (as of 31 December):
liczba	178	169	176	191	number
powierzchnia w m ²	1446677	1388972	1374481	1389136	area in m ²
stałe punkty sprzedaży drobnodetalicznej	7075	6956	6241	6292	permanent small-retail sales outlets
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	122	111	153	152	Seasonal marketplaces ^a (during the year)
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	19431,4	12508,5	13116,8	12531,4	Annual receipts from marketplace fees in thousand PLN

a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.

a Number of marketplaces or places located on streets and squares opened seasonally.

WYKRES 2 (87). MAGAZYNY HANDLOWE^a
CHART 2 (87). TRADE WAREHOUSES^a

a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność hurtową o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

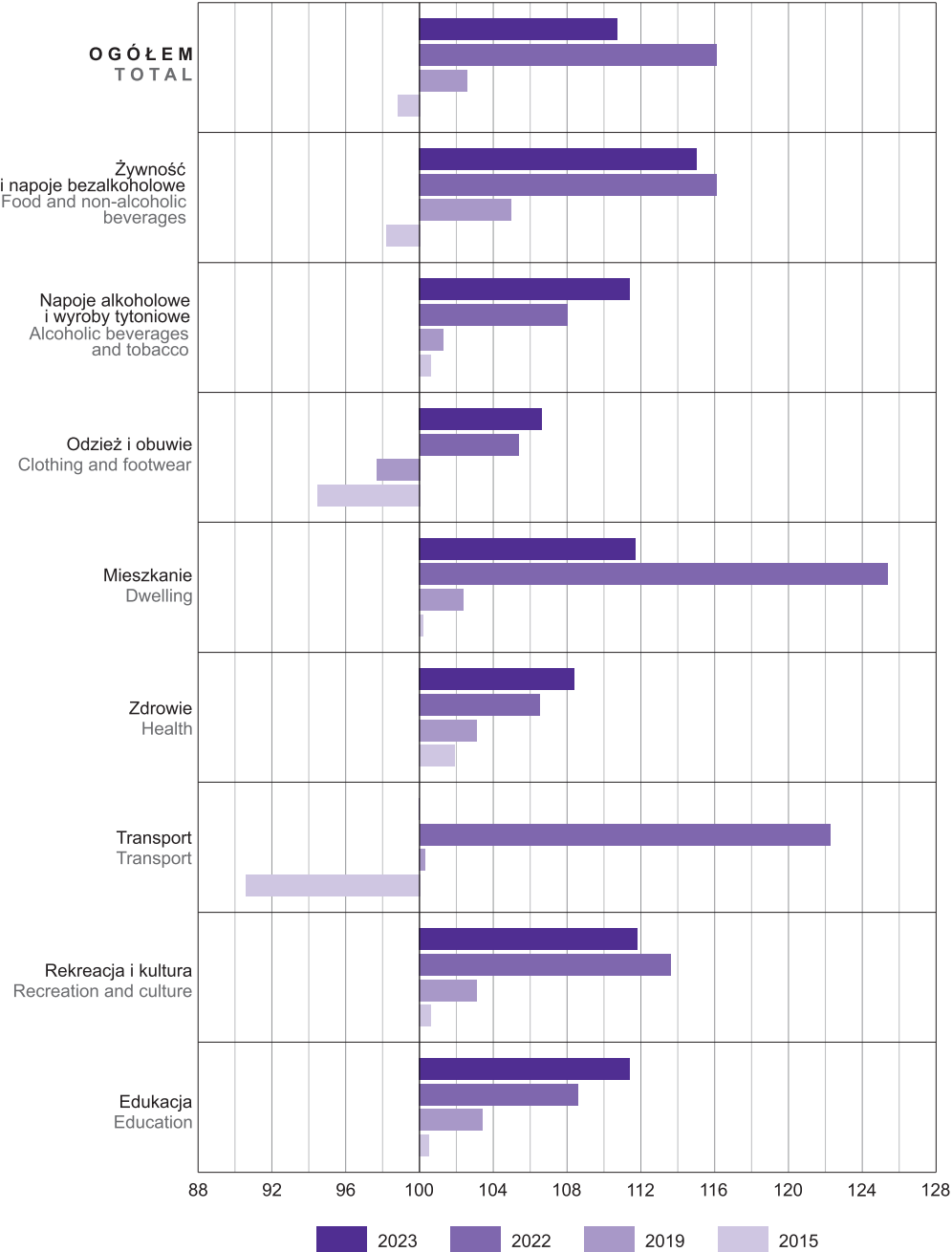
a Data concern enterprises conducting wholesale activity employing more than 9 persons.

U w a g a. Dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

N o t e. Data on the basis of periodic surveys conducted every three years.

Ceny
Prices

WYKRES 3 (88). **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH**
Rok poprzedni=100
CHART 3 (88). **PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES**
Previous year=100

Dział XVII. Finanse przedsiębiorstw
Chapter XVII. Finances of enterprises

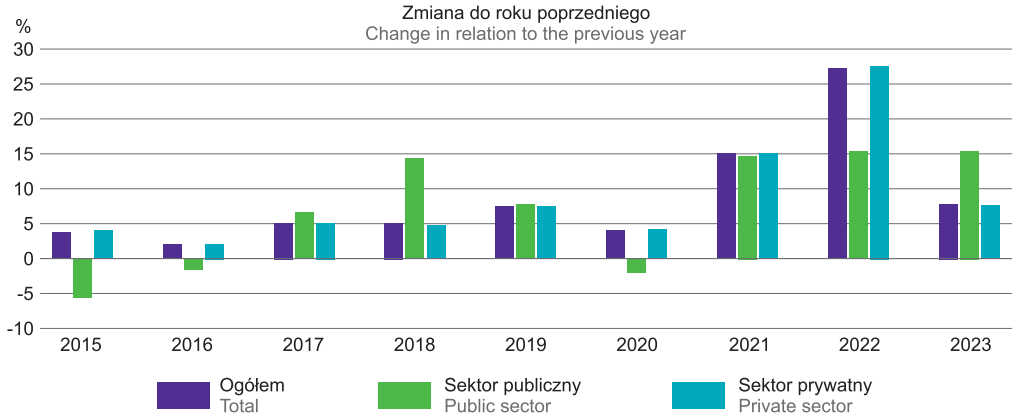
TABL. 1 (128). PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW
REVENUE, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
Przychody ogółem	145384,9	183263,4	268020,5	288996,7	Total revenues
w tym:					of which:
Przychody netto ze sprzedaży produk- tów (wyrobów i usług)	86364,4	104490,0	164411,8	182155,1	Net revenues from sale of products (goods and services)
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	55396,3	73376,1	95109,3	100091,4	Net revenues from sale of goods and materials
Przychody finansowe	1037,6	971,9	2801,4	3113,5	Financial revenues
Koszty ogółem	143561,2	174363,4	255013,4	284979,4	Total costs
w tym:					of which:
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług)	98306,0	114355,2	178578,2	205745,8	Cost of products sold (goods and services)
Wartość sprzedanych towarów i ma- teriałów	42080,9	54566,3	68823,6	72261,0	Value of goods and materials sold
Koszty finansowe	1422,9	2890,5	4790,0	4137,2	Financial costs
Wynik finansowy brutto ^a	1824,6	8900,0	13007,2	4017,3	Gross financial result ^a
Zysk brutto	8608,3	10938,2	14629,8	15909,5	Gross profit
Strata brutto	6783,7	2038,2	1622,6	11892,2	Gross loss
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	-106,2	1326,7	1812,3	1414,3	Obligatory encumbrances on gross financial result
W tym podatek dochodowy	-106,2	1326,7	1812,3	1414,3	Of which income tax
Wynik finansowy netto	1930,8	7573,3	11194,9	2603,0	Net financial result
Zysk netto	7599,0	9535,1	12659,5	13572,3	Net profit
Strata netto	5668,2	1961,9	1464,6	10969,3	Net loss

a W 2015 skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych (odpowiednio +0,9 mln zł); od 2016 r. zdarzenia nadzwyczajne zaliczane są do pozostałych przychodów/kosztów operacyjnych.

a In 2015, corrected by extraordinary gains/loses (respectively plus PLN 0,9 millions); since 2016, extraordinary gains/loses have been classified as other operating revenue/costs.

WYKRES 1 (89). PRZYCHODY OGÓŁEM PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI
CHART 1 (89). TOTAL REVENUE OF ENTERPRISES BY OWNERSHIP SECTORS

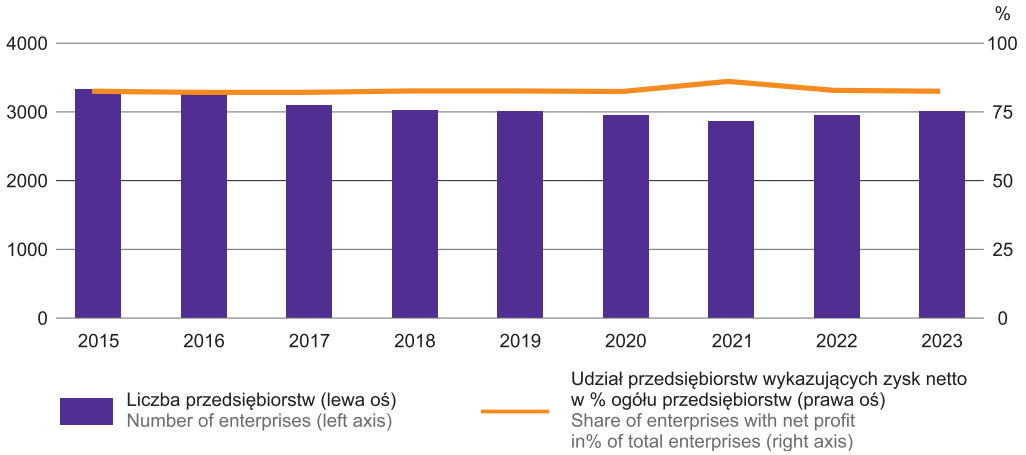
TABL. 2 (129). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKCJI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przychody ogółem Total revenues	Koszty ogółem Total costs	Wynik finansowy brutto ^a Gross finan- cial result ^a	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto Obligatory encumbran- ces on gross financial result	Wynik finansowy netto Net financial result
		w mln zł in million PLN				
OGÓŁEM	2015	145384,9	143561,2	1824,6	-106,2	1930,8
TOTAL	2020	183263,4	174363,4	8900,0	1326,7	7573,3
	2022	268020,5	255013,4	13007,2	1812,3	11194,9
	2023	288996,7	284979,4	4017,3	1414,3	2603,0
w tym: of which:						
Przemysł Industry		160763,7	164311,7	-3548,0	121,2	-3669,2
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		.	.	.	.	.
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		105839,9	99801,7	6038,2	949,5	5088,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektrycz- ną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a electricity, gas, steam and air conditioning supply		.	.	.	.	.
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpa- dami; rekultywacja ^a water supply; sewerage, waste management and remediation activities		2750,8	2521,9	229,0	66,9	162,1
Budownictwo Construction		10684,3	9437,3	1247,1	203,7	1043,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a Trade; repair of motor vehicles ^a		76237,6	72370,4	3867,2	675,1	3192,1
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		12191,5	11650,3	541,3	96,5	444,8
Zakwaterowanie i gastronomia ^a Accommodation and catering ^a		1430,3	1315,6	114,7	11,5	103,2
Informacja i komunikacja Information and communication		3976,1	3711,5	264,6	52,0	212,6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		1884,3	1716,6	167,7	28,5	139,3
Obsługa rynku nieruchomości ^a Real estate activities		3223,2	3010,5	212,7	37,2	175,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		4111,4	3709,5	401,9	52,2	349,7
Administrowanie i działalność wspierająca ^a Administrative and support service activities		8388,0	7944,1	443,9	87,2	356,7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		2232,5	2100,5	132,0	23,1	108,9
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		309,2	297,7	11,4	8,0	3,5

a W 2015 r. skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych (o +0,9 mln zł); od 2016 r. zdarzenia nadzwyczajne zaliczane są do pozostałych przychodów/kosztów operacyjnych. b Obejmują tylko podatek dochodowy.

a In 2015 corrected by result on extraordinary events (plus PLN 0,9 millions); since 2016 extraordinary events are classified as other operating revenues/costs. b Include only income tax.

WYKRES 2 (90). **UDZIAŁ LICZBY PRZEDSIĘBIORSTW WYKAZUJĄCYCH ZYSK NETTO W OGÓLNEJ LICZBIE PRZEDSIĘBIORSTW**
 CHART 2 (90). **PERCENTAGE OF ENTERPRISES SHOWING NET PROFIT IN THE TOTAL NUMBER OF ENTERPRISES**

TABL. 3 (130). **RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH**
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE		Wskaźnik - w % - rentowności obrotu Turnover - in % - profitability rate		SPECIFICATION
		brutto gross	netto net	
OGÓŁEM	2015	1,3	1,3	TOTAL
	2020	4,9	4,1	
	2022	4,9	4,2	
	2023	1,4	0,9	
w tym:				of which:
Przemysł		-2,2	-2,3	Industry
górnictwo i wydobywanie		.	.	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe		5,7	4,8	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		.	.	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		8,3	5,9	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo		11,7	9,8	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		5,1	4,2	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa		4,4	3,6	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		8,0	7,2	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja		6,7	5,3	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		8,9	7,4	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		6,6	5,4	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		9,8	8,5	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		5,3	4,3	Administrative and support service activities
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		5,9	4,9	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		3,7	1,1	Arts, entertainment and recreation

TABL. 4 (131). **AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW**

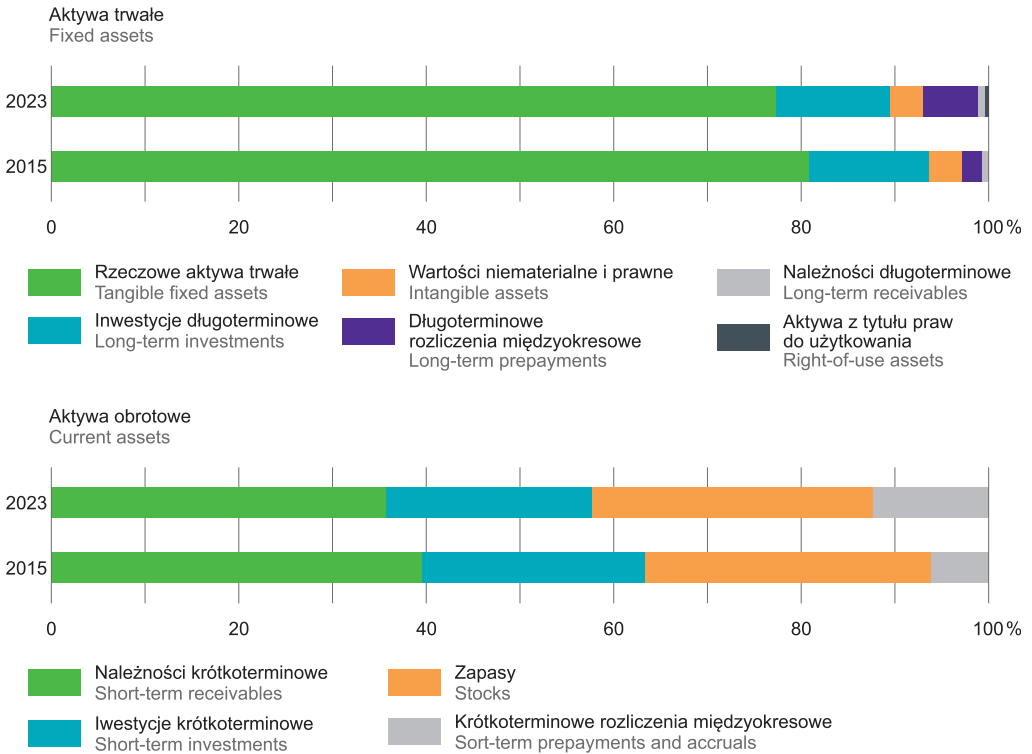
Stan w dniu 31 grudnia

CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES

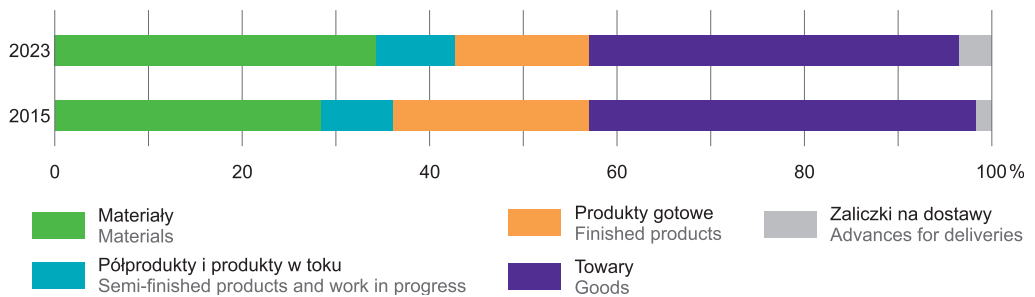
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Zapasy Stocks	Należności krótkoterminowe Short-term receivables		Inwestycje krótkoterminowe Short-term investments	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe Short-term prepayments and accruals
				razem total	w tym z tytułu dostaw i usług of which from deliveries and services		
w mln zł in million PLN							
OGÓŁEM	2015	52064,3	15895,4	20618,9	15378,7	12388,8	3161,1
TOTAL	2020	67335,6	19668,3	24002,9	18242,5	20910,2	2754,3
	2022	95746,6	29190,9	33708,1	24983,6	27303,0	5544,6
	2023	97581,2	29197,0	34875,3	25799,2	21490,7	12018,2
w tym: of which:							
Przemysł Industry		56048,6	16235,9	19560,9	13567,8	9186,2	11065,6
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		.	.	.	.	.	.
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		36123,1	13170,0	15202,6	11573,6	7164,3	586,2
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		.	.	.	.	.	.
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		1046,9	48,4	447,0	354,1	530,8	20,6
Budownictwo Construction		5353,6	1347,5	2145,2	1828,8	1649,8	211,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		21363,8	10430,9	6871,4	5678,5	3902,2	159,4
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		3151,5	355,0	2209,4	1764,4	492,6	94,5
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		233,8	13,0	103,7	87,1	111,3	5,9
Informacja i komunikacja Information and communication		1549,4	71,6	779,6	568,1	629,2	69,1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		1908,2	27,7	184,3	139,2	1674,3	22,0
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		1800,7	169,7	422,1	233,7	975,4	233,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		2669,7	149,0	855,0	647,6	1605,4	60,3
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		2067,2	249,7	1071,8	703,2	667,2	78,5
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		526,4	23,9	294,5	255,7	199,7	8,3
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		107,7	4,2	25,1	16,3	74,6	3,9

WYKRES 3 (91). **AKTYWA TRWAŁE I OBROTOWE**
 CHART 3 (91). **TOTAL FIXED AND CURRENT ASSETS**

WYKRES 4 (92). **STRUKTURA ZAPASÓW**
 CHART 4 (92). **STRUCTURE OF INVENTORIES**

TABL. 5 (132). **KAPITAŁY (fundusze) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW^a**

Stan w dniu 31 grudnia

SHARE EQUITY (funds) OF ENTERPRISES^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which			
			kapitał (fundusz) podstawowy share capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplemen- tary capital (fund)	niepodzielony (nierozliczo- ny) wynik finansowy z lat ubiegłych undistributed (unsettled) financial result from previous years	wynik finanso- wy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year
			w mln zł in million PLN			
OGÓŁEM	2015	71208,7	29418,0	30722,2	303,9	1806,1
TOTAL	2020	73565,5	29552,4	25714,8	419,6	7508,8
	2022	85300,8	29763,9	30453,0	1131,7	11030,4
	2023	80725,5	29917,3	34185,8	754,3	2437,5
w tym: of which:						
Przemysł Industry		45756,3	17488,0	19840,4	2342,8	-3739,5
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		.	.	.	.	.
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		40643,0	9236,1	18824,9	870,1	5012,4
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektrycz- ną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		.	.	.	.	.
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpa- dami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		1906,4	1176,5	501,6	-4,3	167,8
Budownictwo Construction		3212,0	604,3	1617,3	-231,1	1043,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		13665,3	3030,3	5377,7	52,1	3189,6
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		2451,8	1692,0	884,5	-630,0	351,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		553,8	257,5	183,6	-45,4	103,2
Informacja i komunikacja Information and communication		1418,5	177,2	960,4	-23,4	212,3
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		1595,9	157,2	1323,4	-38,6	139,3
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		6991,9	4566,6	1721,3	-168,5	171,7
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		1877,6	289,3	1144,8	-216,3	345,6
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		1129,4	158,3	439,7	204,6	356,7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		505,0	447,9	229,8	-312,2	109,0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		535,5	480,9	157,0	-128,5	3,5

^a Patrz uwagi ogólne do działu, ust.10 na str. 205.

a See general notes to the chapter, item 10 on page 205.

TABL. 6 (133). ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW
Stan w dniu 31 grudnia
LIABILITIES OF ENTERPRISES
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Długoterminowe Long-term		Krótkoterminowe Short-term		
			razem total	w tym kredyty i pożyczki of which credits and loans	razem total	w tym of which	
						kredyty i pożyczki credits and loans	z tytułu dostaw i usług from deli- veries and services
w mln zł in million PLN							
OGÓŁEM	2015	53204,2	17953,4	10615,7	35250,8	7316,1	15900,4
TOTAL	2020	82896,5	35897,1	22368,8	46999,4	14753,7	16759,1
	2022	94169,6	31070,5	24869,2	63099,1	16493,3	27279,3
	2023	76555,4	13805,8	9604,5	62749,6	17890,7	27313,4
w tym: of which:							
Przemysł Industry		41024,1	7637,2	6456,5	33386,9	9702,7	14095,5
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		.	.	.	.	.	.
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		25900,4	5793,9	4953,4	20106,5	3208,7	12063,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektrycz- ną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		.	.	.	.	.	.
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpa- dami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		844,2	341,3	279,8	503,0	57,7	227,7
Budownictwo Construction		3618,2	486,8	240,1	3131,4	801,2	1505,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		15449,8	1637,4	972,0	13812,4	2295,0	8537,7
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		3279,3	1070,3	463,5	2209,0	218,4	1096,4
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		301,6	102,0	85,5	199,6	32,0	49,8
Informacja i komunikacja Information and communication		1566,4	527,9	79,9	1038,5	77,0	407,8
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		4763,5	379,3	176,3	4384,2	3763,5	25,0
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		2059,3	843,2	525,7	1216,1	95,0	403,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		1782,1	323,1	224,0	1459,0	690,3	296,4
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		1296,0	239,5	136,7	1056,6	82,3	492,7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		589,1	254,7	118,3	334,3	36,1	141,4
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		287,8	214,4	54,9	73,4	7,4	26,6

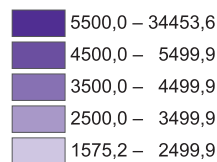
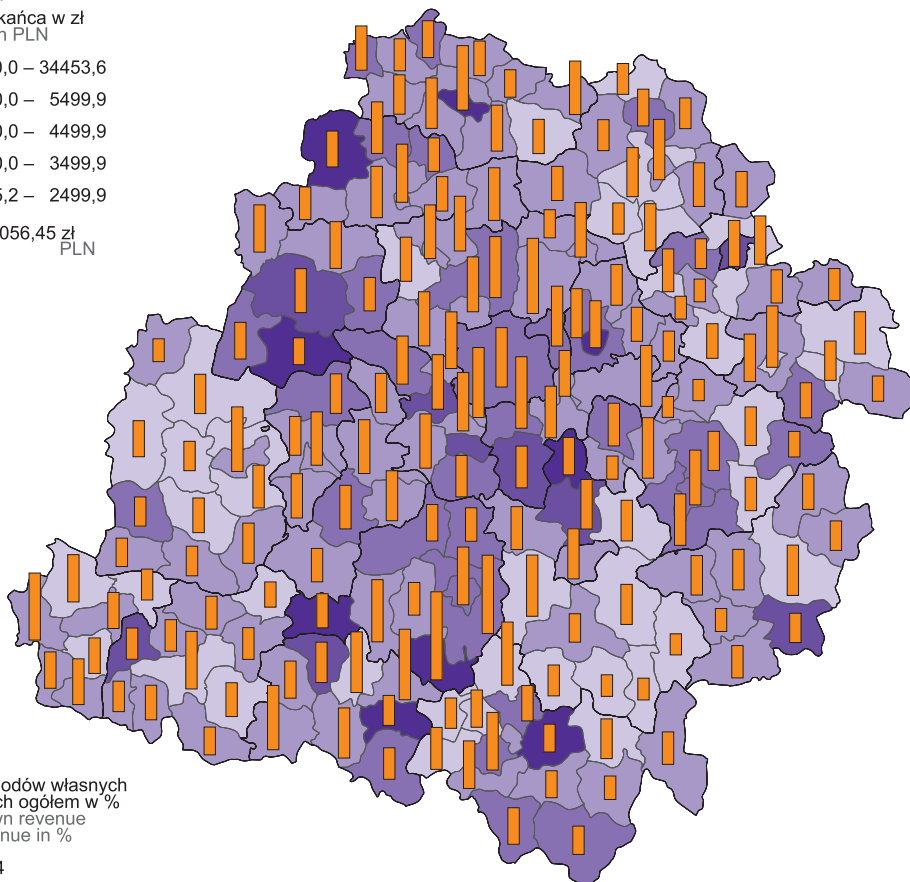
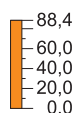
Dział XVIII. Finanse publiczne
Chapter XVIII. Public finance

TABL. 1 (134). DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS

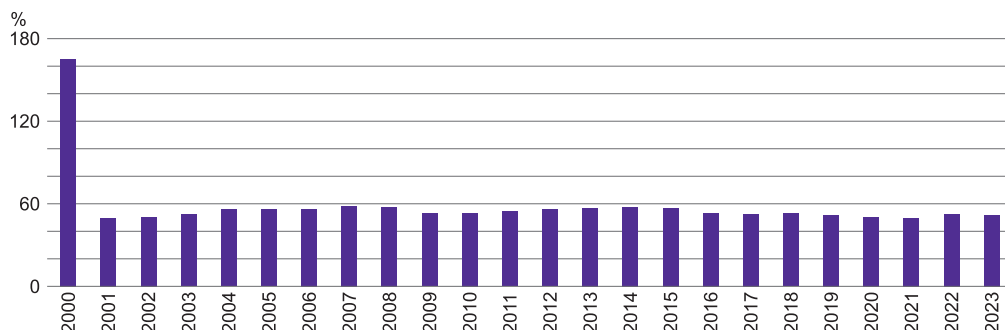
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
		w tys. zł in thousand PLN				
OGÓŁEM	2015	12292078,7	5671696,9	4418877,3	1454477,6	747026,9
TOTAL	2020	18205185,6	9326977,9	5817292,8	1970652,0	1090262,9
	2022	21600392,5	11524647,9	6362232,9	2371680,8	1341830,9
	2023	23127518,8	11638717,5	6859569,0	2785516,7	1843715,6
Dochody własne						
Own revenue		11557001,4	5642749,9	3972543,8	935484,0	1006223,7
w tym: of which:						
Udziały w podatku dochodowym Share in income tax		4319163,3	1586745,4	1476248,6	414057,9	842111,4
od osób prawnych corporate income tax		1148673,1	162781,0	210768,4	33963,2	741160,5
od osób fizycznych personal income tax		3170490,2	1423964,4	1265480,2	380094,7	100950,9
Podatek od nieruchomości Tax on real estate		2162317,6	1448394,2	713923,4	.	.
Podatek rolny Agricultural tax		104899,5	103295,1	1604,4	.	.
Podatek od środków transportowych Tax on means of transport		89972,9	76999,2	12973,7	.	.
Podatek od czynności cywilnoprawnych Tax on civil law transactions		178284,1	96835,6	81448,5	.	.
Opiata skarbowa Stamp duty		34513,7	12011,0	22502,7	.	.
Dochody z majątku Revenue from property		516285,9	250496,5	233399,0	28137,9	4252,5
w tym dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze of which income from renting and tenancy as well as agre- ements with a similar character		196192,4	107488,3	68623,6	17508,8	2571,7
Wpływy z usług Services revenue		827676,7	267290,3	346688,4	212568,7	1129,3
Dotacje		5921255,3	3229697,0	1398263,5	777771,7	515523,1
Grants						
Dotacje celowe Targeted grants		4481601,8	2753678,1	810706,1	716337,8	200879,8
z budżetu państwa from the state budget		2072262,3	1112943,1	547195,4	297533,6	114590,2
na zadania: for tasks:						
z zakresu administracji rządowej for government administration tasks		1592754,3	861368,3	401798,9	223953,5	105633,6
własne for own tasks		464768,4	247054,6	142500,8	68060,6	7152,4
realizowane na podstawie porozumień z organami admini- stracji rządowej realised on the basis of agreements with government admini- stration bodies		14739,6	4520,3	2895,6	5519,5	1804,2
na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego for tasks realised on the basis of agreements between local government units		102283,8	61296,2	15918,8	25068,8	.
otrzymane z państwowych funduszy celowych received from state appropriated funds		56451,6	40166,4	2302,6	7107,6	6875,0
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań for financial assistance between local government units for additional financing of own tasks		94670,5	51732,4	645,1	38511,1	3781,9
Dotacje z paragrafów 200 i 620 oraz 205 i 625 ^b Grants from paragraphs 200 and 620; 205 and 625 ^b		1439653,7	476019,0	587557,4	61434,0	314643,3
Subwencja ogólna z budżetu państwa		5649262,1	2766270,6	1488761,7	1072261,0	321968,8
General subvention from the state budget						
W tym część oświatowa Of which educational part		3658160,3	1631074,6	1199745,7	792978,1	34361,9

a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych.
a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status. b Of the classification of budget revenue and expenditure.

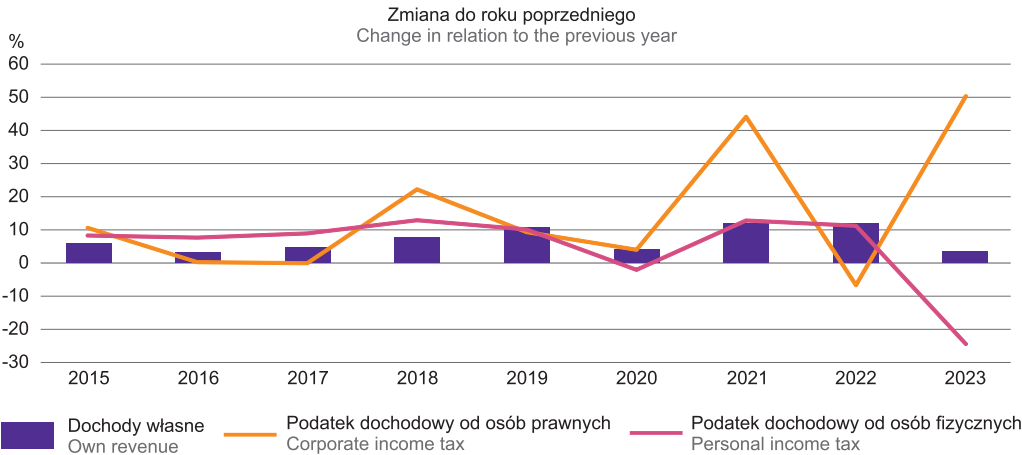
MAPA 1 (33). DOCHODY WŁASNE BUDŻETÓW GMIN^a W 2023 R.
MAP 1 (33). OWN REVENUE OF GMINAS^a BUDGETS IN 2023

 Na 1 mieszkańca w zł
 Per capita in PLN

 Łódzkie = 4056,45 zł
 PLN

 Udział dochodów własnych
 w dochodach ogółem w %
 Share of own revenue
 in total revenue in %

Łódzkie = 52,0%

 Udział dochodów własnych w dochodach ogółem
 Share of own revenue in total revenue

 a Łącznie z dochodami gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
 a Including revenue of gminas which are also cities with powiat status.

WYKRES 1 (93). **WYBRANE RODZAJE DOCHODÓW WŁASNYCH JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO**
CHART 1 (93). **SELECTED TYPES OF OWN REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS**

TABL. 2 (135). **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW**
EXPENDITURE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS BY TYPE

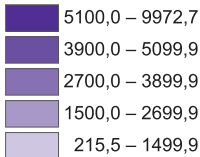
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwo Voivodship
		w tys. zł in thousand PLN				
OGÓŁEM	2015	12363347,8	5568578,9	4599874,3	1445144,8	749749,7
TOTAL	2020	18216939,1	9221950,2	6018199,4	1942362,7	1034426,8
	2022	22234678,7	11563528,8	6967942,7	2385322,9	1317884,3
	2023	25294374,4	12472040,3	8086603,8	2930493,3	1805237,0
Wydatki bieżące						
Current expenditure		18011206,8	8690358,8	5965995,3	2256762,4	1098090,3
w tym: of which:						
Dotacje Grants		1843789,3	597644,5	686611,7	134263,5	425269,6
w tym dla samorządowych zakładów budżetowych of which for local government budgetary establishments		28220,6	28220,6	.	.	.
Świadczenia na rzecz osób fizycznych Benefits for natural persons		1461618,0	945195,4	437778,7	74185,8	4458,1
Wydatki bieżące jednostek budżetowych Current expenditure of budgetary units		14220575,4	7001173,5	4551644,5	2018508,1	649249,3
w tym: of which:						
wynagrodzenia wages and salaries		6649200,1	3157602,4	1970161,9	1288919,0	232516,8
pochodne od wynagrodzeń ^b wages and salaries related expenditure ^b		1243204,0	625840,0	363192,8	210625,2	43546,0
zakup materiałów i usług purchase of materials and services		5214397,9	2621136,0	1934785,3	434713,0	223763,6
Obsługa długu publicznego Public debt servicing		485224,2	146345,3	289960,5	29805,1	19113,3
Wydatki majątkowe						
Property expenditure		7283167,7	3781681,5	2120608,6	673730,9	707146,7
W tym inwestycyjne ^c Of which investment expenditure ^c		6971505,9	3665612,8	2035900,3	672030,9	597961,9

a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Obejmują składki na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy oraz składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych. c Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych samorządowych zakładów budżetowych.

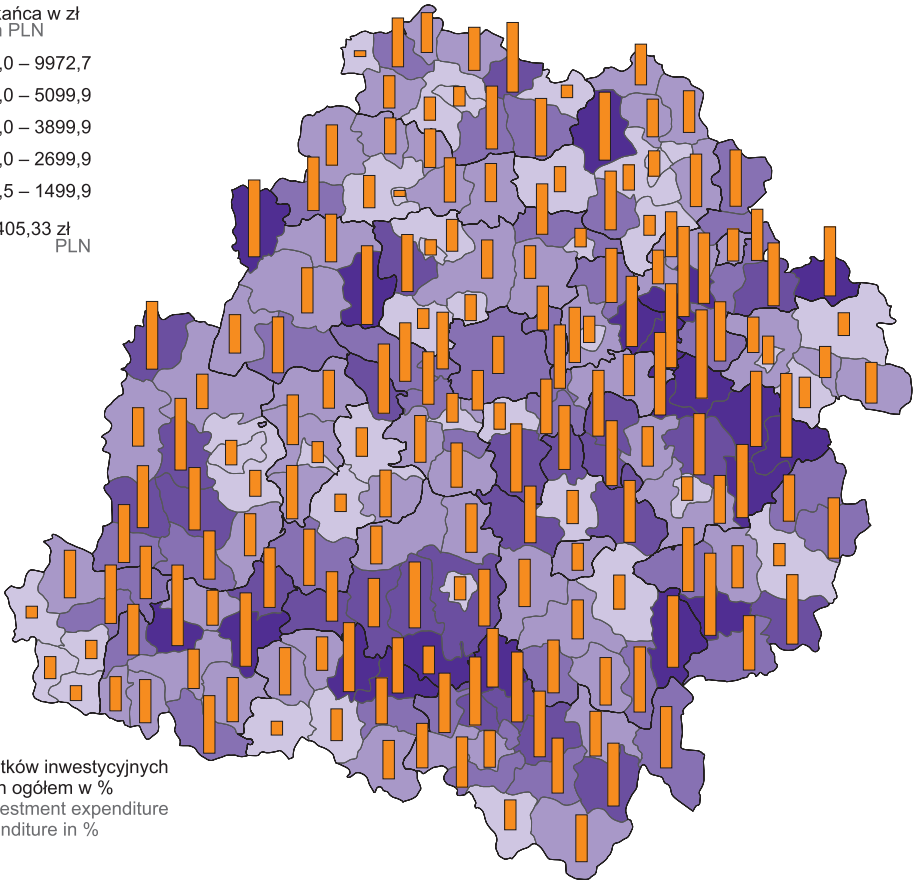
a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. b Including social security contributions, the Labour Fund and the Solidarity Fund and the contribution to the Bridge Pension Fund. c Including grants for financing investment tasks of local government budgetary establishments.

MAPA 2 (34). WYDATKI INWESTYCYJNE BUDŻETÓW GMIN^a W 2023 R.
MAP 2 (34). INVESTMENT EXPENDITURE OF GMINAS^a BUDGETS IN 2023

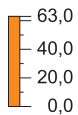
Na 1 mieszkańca w zł
Per capita in PLN

Łódzkie = 2405,33 zł
PLN

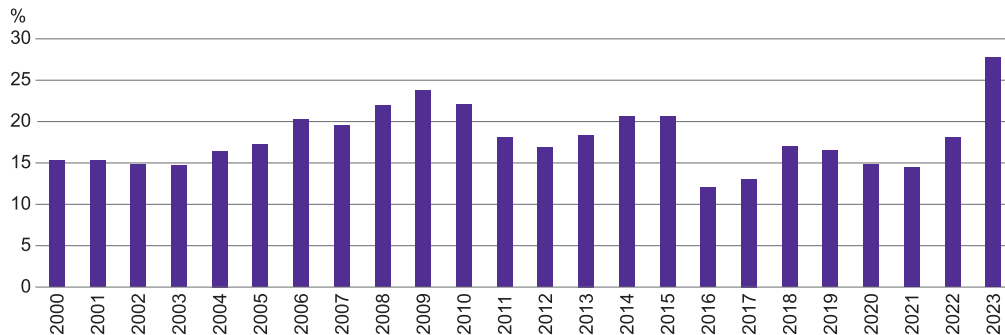

Udział wydatków inwestycyjnych
w wydatkach ogółem w %
Share of investment expenditure
in total expenditure in %

Łódzkie = 27,7%

Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem
Share of investment expenditure in total expenditure

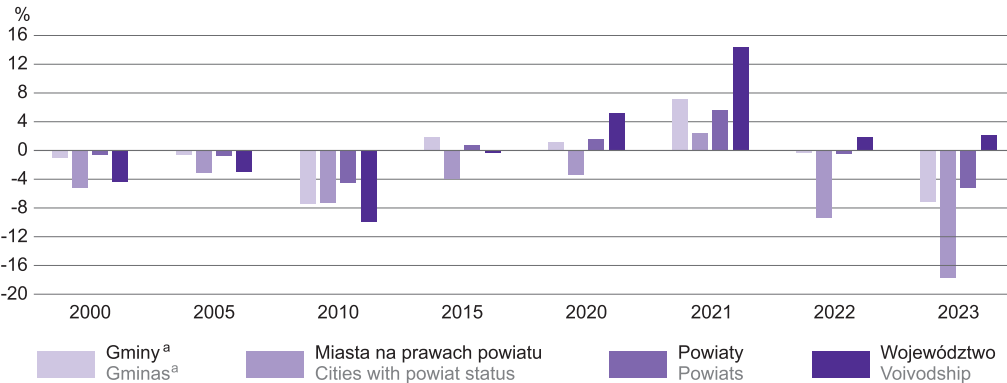
^a Łącznie z wydatkami gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
^a Including expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 3 (136). **STRUKTURA WYDATKÓW BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW W 2023 R.**
STRUCTURE OF EXPENDITURE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS BY DIVISION IN 2023

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwo Voivodship
	w odsetkach in percent				
OGÓŁEM TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo Agriculture and hunting	2,4	4,3	0,0	0,1	3,5
Transport i łączność Transport and communication	21,9	15,2	27,7	20,8	43,5
Gospodarka mieszkaniowa Dwelling economy	3,9	2,4	7,9	0,7	2,2
Administracja publiczna Public administration	9,2	9,8	5,0	11,3	20,3
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa Public safety and fire care	1,9	1,2	2,1	5,8	0,4
Różne rozliczenia Various settlements	0,5	0,8	0,3	0,1	0,0
Oświata i wychowanie Education	26,3	29,1	25,4	30,4	3,9
Ochrona zdrowia Health care	1,5	0,6	0,5	1,7	11,9
Pomoc społeczna Social assistance	5,5	4,9	5,3	11,3	0,9
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej Other tasks in sphere of social policy	1,7	1,7	1,1	3,5	1,8
Edukacyjna opieka wychowawcza Educational care	1,1	0,2	1,5	4,8	0,1
Rodzina Family	5,3	6,1	5,4	4,2	0,3
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska Municipal economy and environmental protection	9,3	13,5	8,0	0,5	0,2
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego Culture and national heritage	3,1	3,0	3,1	1,0	7,3
Kultura fizyczna Physical education	2,1	2,5	2,1	1,1	1,1

a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

WYKRES 2 (94). **RELACJA WYNIKÓW BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO DO DOCHODÓW OGÓŁEM**
CHART 2 (94). **RELATION OF THE RESULTS OF BUDGETS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS TO TOTAL REVENUE**

a Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
a Excluding gminas which are also cities with powiat status.

Dział XIX. Inwestycje. Środki trwałe

Chapter XIX. Investments. Fixed assets

Inwestycje

Investments

TABL. 1 (137). **NAKŁADY INWESTYCYJNE^a (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS^a (current prices)

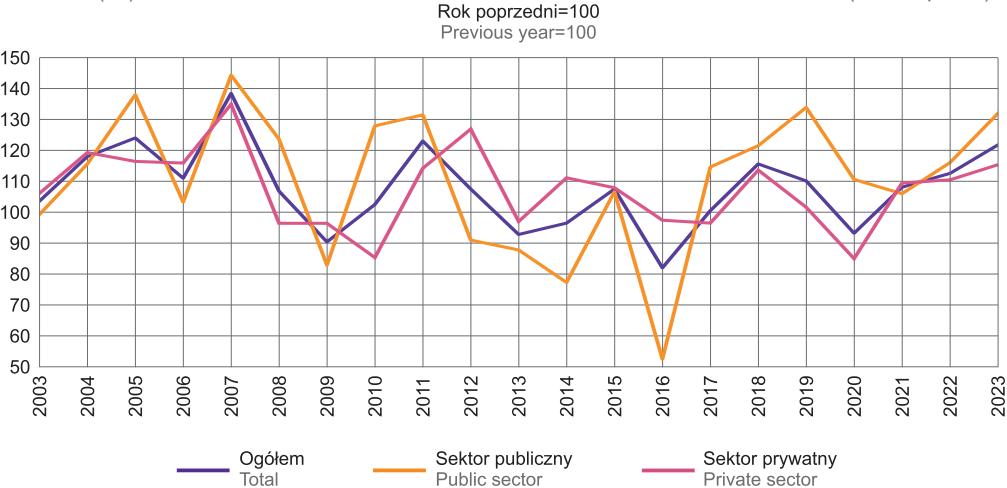
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln zł	in million PLN			
OGÓŁEM	17437,7	17048,0	20757,3	25281,7	TOTAL
sektor publiczny	5997,4	6496,7	8000,4	10559,6	public sector
sektor prywatny	11440,3	10551,3	12756,9	14722,1	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	376,4	380,4	329,9	409,8	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	7501,7	6067,6	7135,0	9338,1	Industry
w tym:					of which:
przetwórstwo przemysłowe	3751,8	3911,8	4895,8	5622,8	manufacturing
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	655,4	483,6	692,9	989,1	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	433,6	384,1	262,7	427,2	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	909,1	1366,7	1697,8	1760,4	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa ^b	3878,6	3813,3	5283,9	6018,5	Transportation and storage ^b
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	78,7	76,5	172,4	392,1	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	317,8	164,2	176,9	134,0	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	252,8	102,4	99,8	139,6	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	1869,1	2137,2	3246,1	3245,6	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	280,3	407,3	274,5	227,8	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	90,3	163,5	170,3	232,7	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	330,5	375,3	409,8	687,5	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	346,1	550,0	533,0	728,3	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	357,1	516,8	533,7	775,8	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	387,2	526,2	407,5	732,3	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	28,5	16,3	24,1	31,9	Other service activities

a Według lokalizacji inwestycji. b Łącznie z nakładami inwestycyjnymi na drogi publiczne, ulice i place.

a According to investment location. b Including investment outlays on public roads, streets and squares.

WYKRES 1 (95). **DYNAMIKA NAKŁADÓW INWESTYCYJNYCH^a WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (ceny bieżące)**

CHART 1 (95). **INDICES OF INVESTMENT OUTLAYS^a BY OWNERSHIP SECTORS (current prices)**

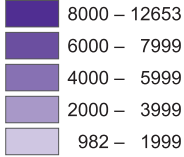

a Według lokalizacji inwestycji.

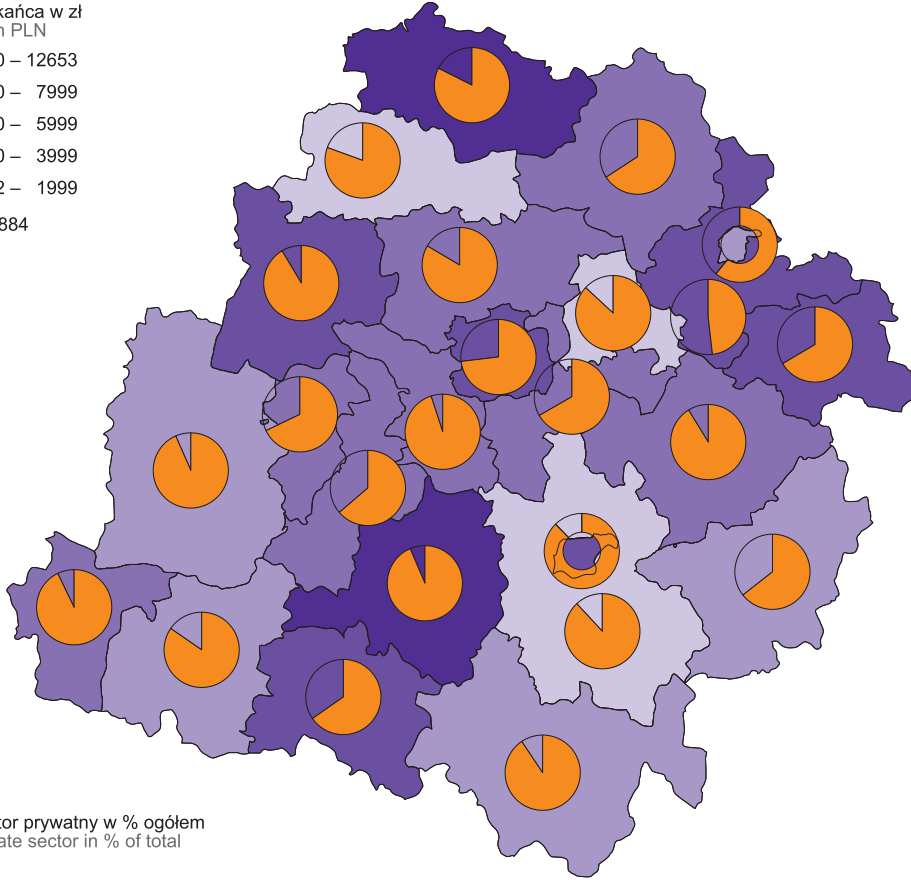
a By location of investment.

MAPA 1 (35). NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a W 2023 R. (ceny bieżące)
MAP 1 (35). INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a IN 2023 (current prices)

Na 1 mieszkańca w zł
 Per capita in PLN

Łódzkie = 5884

Łódzkie = 78,9%

Udział sektora prywatnego w nakładach inwestycyjnych ogółem
 Share of the private sector in total investment outlays

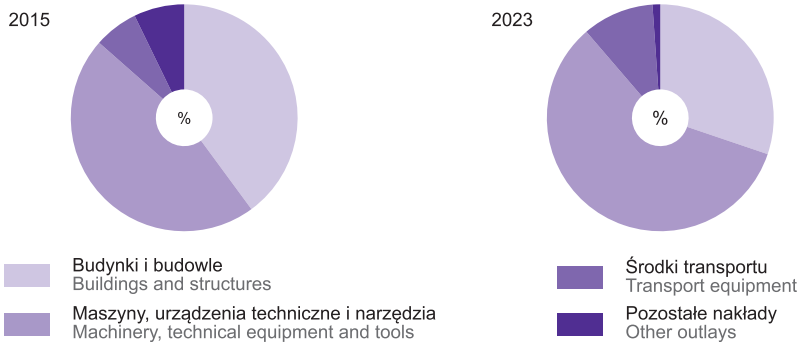
^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; by location of investment.

TABL. 2 (138). **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which		
			budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
			w mln zł in million PLN		
OGÓŁEM TOTAL	2015	12622,6	5032,0	5887,7	796,7
	2020	8266,5	2333,7	5115,8	503,5
	2022	8439,0	2877,2	4592,2	935,6
	2023	10237,0	3093,3	5995,0	1039,7
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		101,1	50,5	28,9	14,2
Przemysł Industry		6475,4	1608,4	4506,7	269,7
w tym: of which:					
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		4483,0	1204,0	3039,3	225,5
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remedia- tion activities		191,6	112,7	51,5	26,5
Budownictwo Construction		176,3	58,1	53,1	65,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		1133,6	416,6	451,8	264,5
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		618,8	136,8	173,8	308,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		50,9	23,4	23,7	3,8
Informacja i komunikacja Information and communication		89,4	14,9	67,9	6,5
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		57,2	13,4	39,9	3,8
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		360,1	335,5	19,4	4,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		231,4	102,4	118,8	10,1
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		208,3	13,6	113,3	72,4
Edukacja Education		14,0	8,1	5,0	0,8
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		594,8	259,0	321,1	14,7
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		119,4	52,3	66,5	0,6

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według siedziby inwestora.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; by investor's seat.

WYKRES 2 (96). **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG RODZAJÓW (ceny bieżące)**
 CHART 2 (96). **INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY TYPE (current prices)**

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według siedziby inwestora.
 a Data concern economic entities employing more than 9 persons; by investor's seat.

Środki trwałe Fixed assets

TABL. 3 (139). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a (bieżące ceny ewidencyjne)**
 Stan w dniu 31 grudnia
 GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a (current book-keeping prices)
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
O G Ó Ł E M	216320,5	272662,7	295680,8	322220,5	T O T A L
sektor publiczny	70804,5	88852,7	97774,0	108593,2	public sector
sektor prywatny	145516,0	183810,0	197906,7	213627,3	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	11043,1	11819,3	12616,4	13206,1	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	80579,0	102047,0	109962,4	120349,3	Industry
w tym:					of which:
przetwórstwo przemysłowe	39380,5	51289,8	57505,9	64438,3	manufacturing
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	7389,7	9361,5	10294,7	11322,8	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	2835,7	3046,5	4953,6	5292,5	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	11920,0	17786,0	18004,4	19378,6	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa ^b	37888,2	47865,6	52502,6	57605,5	Transportation and storage ^b
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1731,6	1675,4	1862,2	1892,4	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	3697,0	4417,0	2759,2	4335,1	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1238,7	2042,6	1644,6	1483,4	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	39719,0	48169,6	52908,2	55653,8	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2260,7	2674,0	3251,7	3397,3	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1397,2	3353,7	3668,6	4269,6	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	6878,4	7660,3	8551,9	9794,0	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	7118,8	9231,6	10283,3	11311,3	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3941,6	5517,2	6330,0	7147,8	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3599,7	4780,1	5763,1	6459,0	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	471,8	576,8	618,6	644,8	Other service activities

a Podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności. b Łącznie z wartością dróg publicznych, ulic i placów.

a The division of fixed assets by NACE Rev. 2 sections was made according to the seat of local kind-of-activity unit. b Including value of public roads, streets and squares.

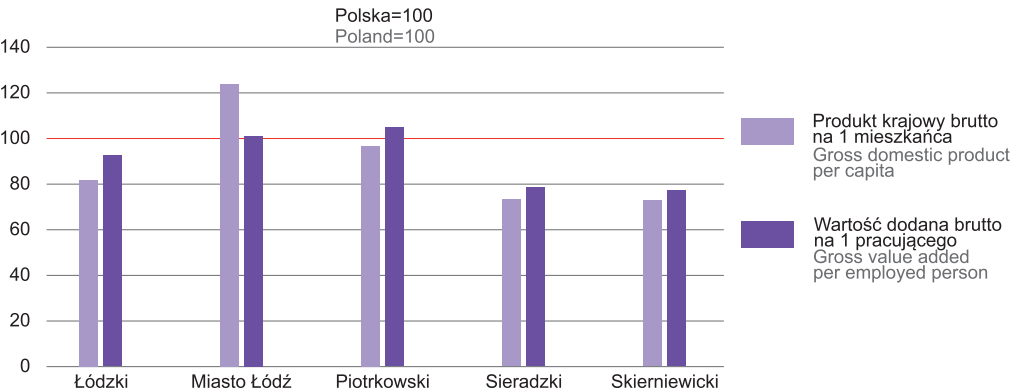
Dział XX. Rachunki regionalne
Chapter XX. Regional accounts

TABL. 1 (140). PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)
GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2020	2021	2022	2020	2021	2022
	w mln zł	in million PLN		w odsetkach	in percent	
OGÓŁEM TOTAL	147012	162502	186819	.	.	.
W tym wartość dodana brutto Of which gross value added	129711	141676	166660	100,0	100,0	100,0
w tym sektor: of which sector:						
przedsiębiorstw niefinansowych non-financial corporations	63823	72820	83934	49,2	51,4	50,4
instytucji rządowych i samorządowych general government	19494	21090	23135	15,0	14,9	13,9
gospodarstw domowych households	39787	41252	48181	30,7	29,1	28,9
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	4784	4699	7319	3,7	3,3	4,4
Przemysł Industry	38418	41840	47874	29,6	29,5	28,7
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	28790	31866	35395	22,2	22,5	21,2
Budownictwo Construction	8537	8364	9440	6,6	5,9	5,7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^A ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^A ; informacja i komunikacja Trade; repair of motor vehicles ^A ; transportation and storage; accommodation and catering ^A ; information and communication	33214	37779	44334	25,6	26,7	26,6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^A Financial and insurance activities; real estate activities	14212	14603	19756	11,0	10,3	11,9
Pozostałe usługi Other services	30546	34390	37935	23,5	24,3	22,8
NA 1 MIESZKAŃCA w zł PER CAPITA in PLN	61458	68569	77383	.	.	.

**WYKRES 1 (97). PRODUKT KRAJOWY BRUTTO NA 1 MIESZKAŃCA I WARTOŚĆ DODANA BRUTTO
NA 1 PRACUJĄCEGO W PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (ceny bieżące)
W 2022 R.**

**CHART 1 (97). GROSS DOMESTIC PRODUCT PER CAPITA AND GROSS VALUE ADDED PER
EMPLOYED PERSON IN SUBREGIONS OF THE VOIVODSHIP (current prices)
IN 2022**

TABL. 2 (141). WARTOŚĆ DODANA BRUTTO NA 1 PRACUJĄCEGO (ceny bieżące)
GROSS VALUE ADDED PER EMPLOYED PERSONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2021	2022	SPECIFICATION
	w zł in PLN			
O G Ó Ł E M ^a	137061	148125	172995	T O T A L ^a
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ^a	38084	37365	58132	Agriculture, forestry and fishing ^a
Przemysł	175193	190278	217557	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	146818	161680	178983	of which manufacturing
Budownictwo	166454	158954	175734	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^a ; informacja i komunikacja	136376	154244	178151	Trade; repair of motor vehicles ^a ; transportation and storage; accommodation and catering ^a ; information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa;obsługa rynku nieruchomości ^a	409950	430565	590168	Financial and insurance activities; real estate activities
Pozostałe usługi	112319	123110	134824	Other services

a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 7 i 8 na str. 189.

a See general notes to the chapter, item 7 i 8 on page 189.

TABL. 3 (142). PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU TWORZENIA DOCHODÓW (ceny bieżące)
BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION OF INCOME ACCOUNT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2021	2022	SPECIFICATION
	w mln zł	in million PLN		
Produkcja globalna	281348	322048	395845	Gross output
Zużycie pośrednie	151637	180372	229185	Intermediate consumption
Wartość dodana brutto	129711	141676	166660	Gross value added
w tym koszty związane z zatrudnieniem	56171	60593	67872	of which compensation of employees
Nadwyżka operacyjna brutto	76465	80349	95969	Gross operating surplus

TABL. 4 (143). NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH
NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLDS SECTOR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2021	2022	SPECIFICATION
Dochody pierwotne brutto:				Gross primary income:
w milionach złotych	101415	106500	122542	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	42396	44939	50759	per capita in PLN
Dochody do dyspozycji brutto:				Gross disposable income:
w milionach złotych	98024	100847	116147	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	40979	42553	48110	per capita in PLN

Dział XXI. Podmioty gospodarki narodowej

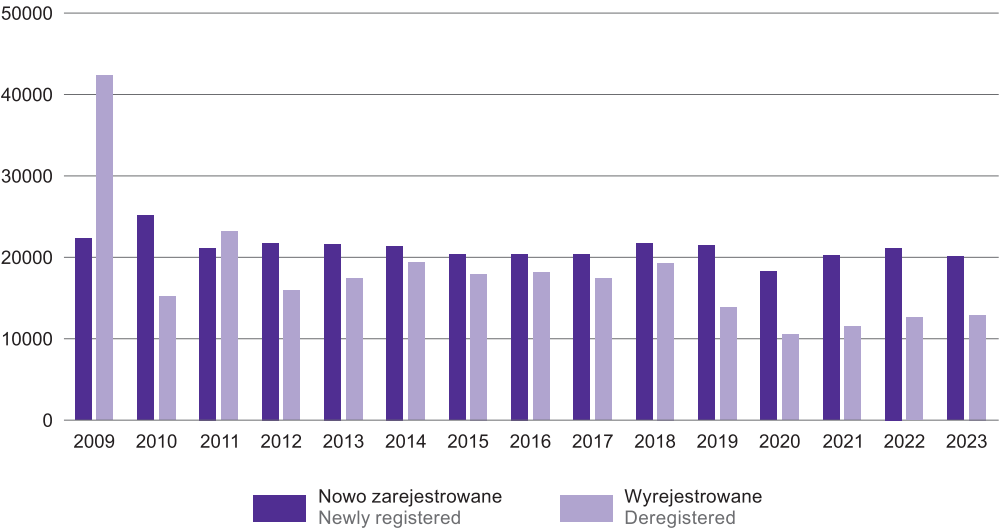
Chapter XXI. Entities of the national economy

TABL. 1 (144). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON**
Stan w dniu 31 grudnia
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	241462	261498^b	277299^b	283570^b	T O T A L
sektor publiczny	6595	6054	6051	6071	public sector
sektor prywatny	234614	253990	268907	274915	private sector
w tym:					of which:
Przedsiębiorstwa państwowe	2	2	1	-	State owned enterprises
Spółki	37102	40461	43979	45534	Companies
w tym:					of which:
handlowe	20084	23005	26486	28067	commercial
cywilne	16816	17237	17270	17240	civil law partnerships
Spółdzielnie	981	653	637	610	Cooperatives
Fundacje	1175	1578	1791	1861	Foundations
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	7020	7217	7516	7949	Associations and social organisations
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	180255	196087	207235	211102	Natural persons conducting economic activity

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. b W podziale na sektory własności – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.
a Excluding persons tending private farms in agriculture. b In division by ownership sectors – excluding entities, for which ownership information does not exist in the REGON register.

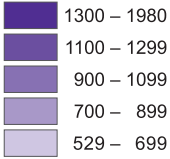
WYKRES 1 (98). **PODMIOTY NOWO ZAREJESTROWANE I WYREJESTROWANE Z REJESTU REGON^a**
CHART 1 (98). **NEWLY REGISTERED AND DEREGISTERED ENTITIES FROM THE REGON REGISTER^a**

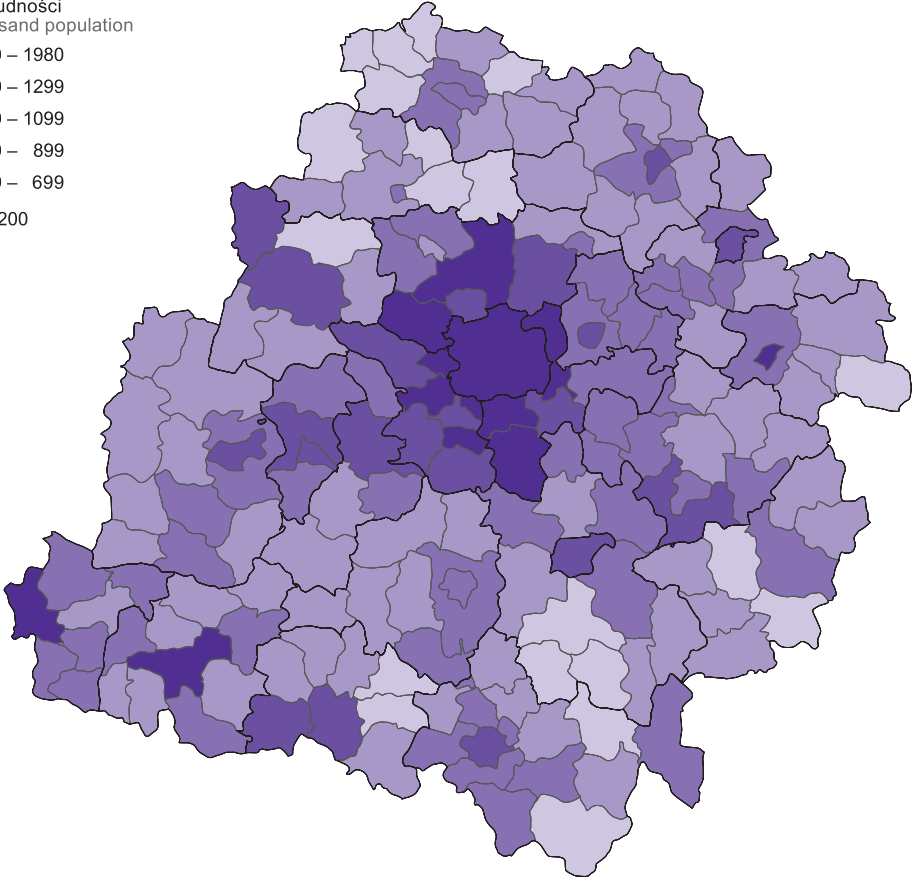
a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
a Excluding persons tending private farms in agriculture.

MAPA 1 (36). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON W 2023 R.**
Stan w dniu 31 grudnia
MAP 1 (36). **ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER IN 2023**
As of 31 December

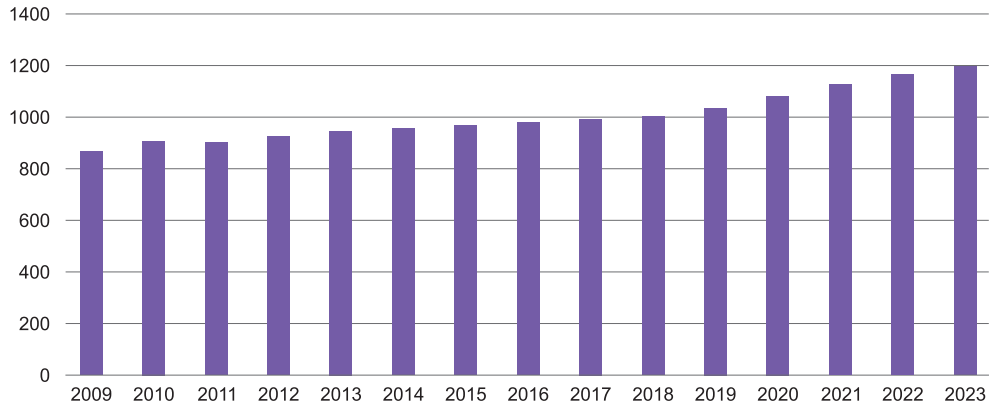
Na 10 tys. ludności
Per 10 thousand population

Łódzkie = 1200

Podmioty gospodarki narodowej^a w rejestrze REGON na 10 tys. ludności
Entities of the national economy^a in the REGON register per 10 thousand population

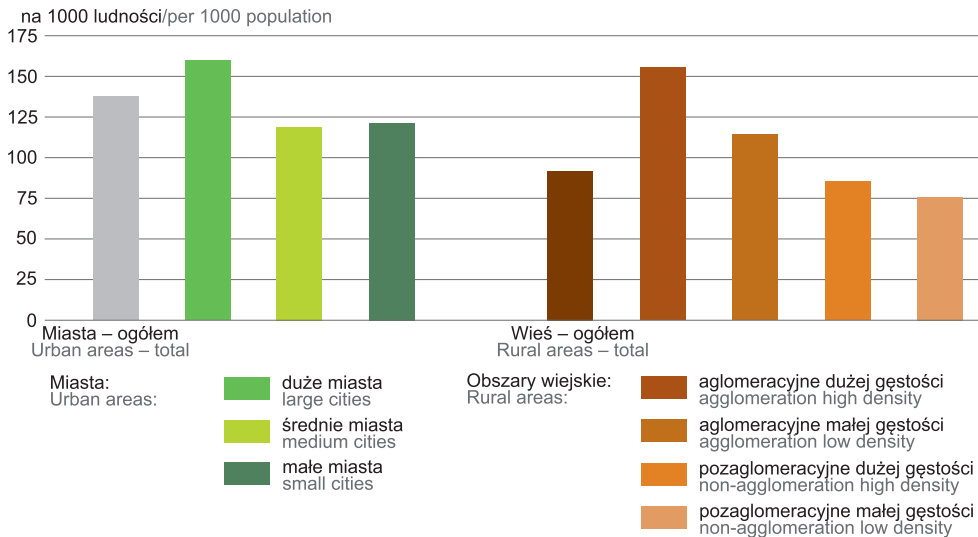
^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

WYKRES 2 (99). PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON W 2023 R.

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 2 (99). ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER IN 2023

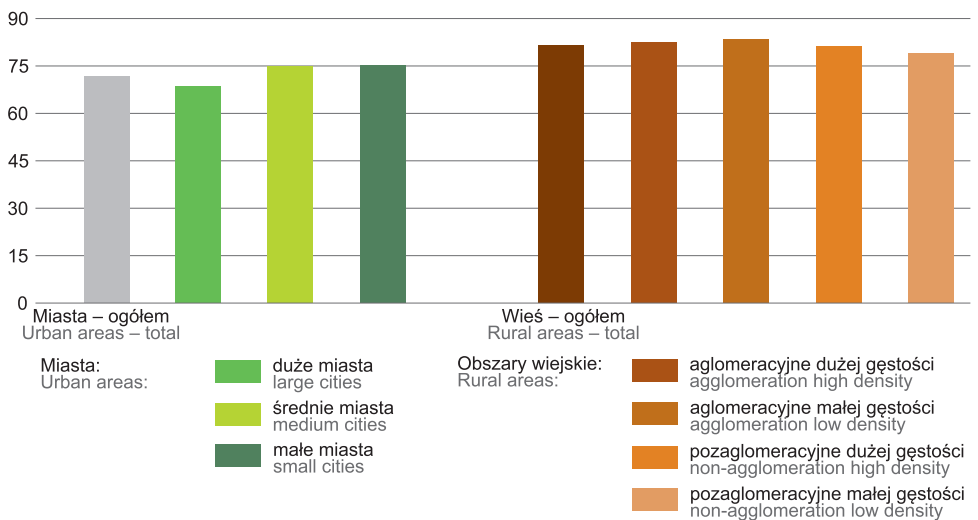
As of 31 December

WYKRES 3 (100). OSOBY FIZYCZNE PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ W % OGÓŁU PODMIOTÓW W REJESTRZE REGON W 2023 R.

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 3 (100). NATURAL PERSONS CONDUCTING ECONOMIC ACTIVITY IN % OF TOTAL ENTITIES IN THE REGON REGISTER IN 2023

As of 31 December

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2023 R.

I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2023

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	

POWIERZCHNIA. SAMORZĄD TERYTORIALNY – stan w dniu 31 grudnia AREA. LOCAL GOVERNMENT– as of 31 December

Powierzchnia w km ²	313931	18219	5,8	Area in km ²
Powiaty	314	21	6,7	Powiats
Miasta na prawach powiatu	66	3	4,5	Cities with powiat status
Gminy	2477	177	7,1	Gminas
Miasta	979	52	5,3	Towns
Miejscowości wiejskie	52451	5003	9,5	Rural localities
Sołectwa	40812	3498	8,6	Village administrator's offices

OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION

Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:				Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thousand tonnes:
pyłowych	16,0	1,1	7,0	particulate
gazowych	172771,3	31609,1	18,3	gaseous
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^a (stan w dniu 31 grudnia)	3249	211	6,5	Municipal wastewater treatment plants ^a (as of 31 December)
w tym: biologiczne	2433	172	7,1	of which: biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	810	39	4,8	with increased biogene removal (disposal)
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) w tys. t	109309,2	6118,8	5,6	Waste generated (during the year; excluding municipal waste) in thousand tonnes
Odpady komunalne zebrane ^b (w ciągu roku) w tys. t	13447,9	844,8	6,3	Municipal waste collected ^b (during the year) in thousand tonnes
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące):				Outlays on fixed assets (current prices):
służące ochronie środowiska:				in environmental protection:
w milionach złotych	18213,7	1499,9	8,2	in million PLN
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	3,5	4,5	.	in % of total investment outlays
służące gospodarce wodnej:				in water management:
w milionach złotych	4311,5	202,7	4,7	in million PLN
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	1,0	0,7	.	in % of total investment outlays

WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI JUSTICE

Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych ^c :				Crimes ascertained by the Police in completed preparatory proceedings ^c :
w liczbach bezwzględnych	792014	49762	6,3	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	210,1	209,9	.	per 10 thousand population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję ^c w %	71,5	69,4	.	Rate of detectability of delinquents in crimes ascertained by the Police ^c in %

LUDNOŚĆ POPULATION

Ludność (stan w dniu 31 grudnia) w tys.	37636,5	2362,5	6,3	Population (as of 31 December) in thousands
miasta	22376,5	1459,7	6,5	urban areas
wieś	15260,0	902,9	5,9	rural areas
w tym kobiety	19454,1	1236,8	6,4	of which females
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 grudnia)	120	130	.	Population per 1 km ² of total area (as of 31 December)
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 grudnia)	71,2	75,5	.	Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31 December)

a Pracujące na sieci kanalizacyjnej. b Pozycja obejmuje odpady odebrane od wszystkich właścicieli nieruchomości i uznawana jest za odpady wytworzone. c Bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

a Working on sewage network. b Data include waste collected from all inhabitants and considered to be waste generated. c Excluding punishable acts committed by juveniles.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2023 R. (cd.)**I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2023 (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	
LUDNOŚĆ (dok.) POPULATION (cont.)				
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-3,6	-5,9	.	Natural increase per 1000 population
Saldo migracji wewnętrznych i zagra- nicznych na pobyt stały na 1000 ludności	0,2	-0,8	.	Internal and international net migra- tion for permanent residence per 1000 population
RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES				
Pracujący ^a (stan w dniu 31 grudnia) w tys.	15178,1	995,9	6,6	Employed persons ^a (as of 31 Decem- ber) in thousands
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł	7199,22	6693,87	93,0	Average monthly gross wages and salaries in PLN
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 grudnia) w tys.	788,2	53,2	6,7	Registered unemployed persons (as of 31 December) in thousands
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^b (stan w dniu 31 grudnia) w %	5,1	5,4	.	Registered unemployment rate ^b (as of 31 December) in %
MIESZKANIA. INFRASTRUKTURA DWELLINGS. INFRASTRUCTURE				
Zasoby mieszkaniowe (stan w dniu 31 marca):				Dwelling stocks (as of 31 March):
mieszkania: w tysiącach	15779,2	1071,2	6,8	dwellings: in thousands
na 1000 ludności	419,3	453,4	.	per 1000 population
Mieszkania oddane do użytkowania:				Dwellings completed:
w tysiącach	221,3	11,7	5,3	in thousands
na 1000 ludności	5,9	5,0	.	per 1000 population
Długość sieci (stan w dniu 31 grudnia) w km:				Network (as of 31 December) in km:
wodociągowej rozdzielczej i przesyłowej	341149,1	24702,8	7,2	water supply distribution and transmittion
kanalizacyjnej rozdzielczej ^c	181521,6	8150,4	4,5	sewage distribution ^c
gazowej	174257,4	5891,2	3,4	gas supply
EDUKACJA I WYCHOWANIE ^{de} – stan na początku roku szkolnego EDUCATION ^{de} – as of beginning of the school year				
Uczniowie w szkołach w tys.:				Pupils and students in schools in thousands:
podstawowych	3007,4	178,8	5,9	primary
branżowych I stopnia ^f	242,9	11,3	4,6	stage I sectoral vocational ^f
liceach ogólnokształcących	806,1	52,3	6,5	general secondary
technikach	755,2	45,4	6,0	technical secondary
ogólnokształcących artystycznych ^g	14,7	0,9	6,5	general art ^g
policealnych	243,1	16,9	6,9	post-secondary
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ^h :				Children attending pre-primary educa- tion establishments ^h :
w tysiącach	1512,0	87,9	5,8	in thousands
na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat	961,0	964,7	.	per 1000 children aged 3–6

a Według miejsca zamieszkania, bez zagranicy. b Do wyczerpania przyjęto liczbę pracujących uwzględniającą pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych na podstawie administracyjnych źródeł danych. c Łącznie z kolektorami. d Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja”, ust. 1 i 2 na str. 194. e Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. f Łącznie z uczniami branżowych szkół II stopnia (w 2023 r. – 12973 uczniów w Polsce i 568 – w województwie) oraz uczniami szkół specjalnych przysposabiających do pracy. g Dających uprawnień zawodowe. h Łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą.

a By place of residence, without abroad. b The number of employed persons, including estimated data on persons employed on private farms in agriculture was used in calculations, estimated on the basis of administrative data sources. c Including collectors. d See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 194. e Excluding schools for adult, except post-secondary schools. f Including students of stage II sectoral vocational schools (in 2023 – 12973 students in Poland and 568 – in the Voivodship) and students of special job-training schools. g Leading to professional certification. h Including the children attending for all school year in the units performing health care activities.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2023 R. (cd.)

I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2023 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	

OCHRONA ZDROWIA^a – stan w dniu 31 grudnia
HEALTH CARE^a – as of 31 December

Pracownicy medyczni ^b :				Medical personnel ^b :
lekarze	141452	10194	7,2	doctors
lekarze dentyści	36877	2734	7,4	dentists
pielęgniarki ^c	216086	13114	6,1	nurses ^c
Przychodnie	23460	1707	7,3	Out-patients departments
Szpitala ogólne	894	62	6,9	General hospitals
Łóżka w szpitalach ogólnych w tys.	161,2	11,3	7,0	Beds in general hospitals in thousands
Apteki ogólnodostępne ^d	11473	777	6,8	Generally available pharmacies ^d

KULTURA. TURYSTYKA
CULTURE. TOURISM

Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 grudnia)	7570	449	5,9	Public libraries (including branches; as of 31 December)
Wypożyczenia na 1 czytelnika w wol. Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 grudnia)	18,4	18,1	.	Loans per borrower in vol. Museums with branches (as of 31 December)
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	974	46	4,7	Museum and exhibition visitors in thousands
Kina stałe (stan w dniu 31 grudnia)	42321,9	1318,8	3,1	Museum and exhibition visitors in thousands
Widzowie w kinach stałych w tys.	535	27	5,0	Fixed cinemas (as of 31 December)
Baza noclegowa turystyki ^e : miejsca noclegowe (stan w dniu 31 lipca) w tys.	49741,3	2751,9	5,5	Audience in fixed cinemas in thousands
korzystający z noclegów w tys.				Tourist accommodation establishments ^e : number of beds (as of 31 July) in thousands
	793,1	22,1	2,8	tourists accommodated in thousands
	36239,2	1305,7	3,6	

ROLNICTWO
AGRICULTURE

Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej ^f (stan w czerwcu) w tys. ha				Agricultural land in good agricultural condition ^f (as of June) in thousand ha
w tym pod zasiewami	14580,4	967,0	6,6	of which sown area
Zbiory w tys. t:	11080,8	783,9	7,1	Production in thousand tonnes:
zboża	35850,8	2533,9	7,1	cereals
ziemniaki	5590,0	718,0	12,8	potatoes
warzywa gruntowe ^g	38331,8	459,2	12,0	field vegetables ^g
Plony z 1 ha w dt:				Yields per 1 ha in dt:
zboża	49,9	44,3	88,8	cereals
ziemniaki	296,4	310,0	104,6	potatoes

a Łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej oraz spraw wewnętrznych i administracji. b Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. Dane szacunkowe Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie źródeł administracyjnych; patrz uwagi ogólne do działu „Ochrona zdrowia i pomoc społeczną”, ust. 2 na str. 195. c Łącznie z magistratami pielęgniarstwa. d Patrz uwagi ogólne do działu „Ochrona zdrowia i pomoc społeczną”, ust. 9 na str. 196. e Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Dane opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. f Dane wstępne. g Łącznie z ogrodami przydomowymi; dane według szacunków.

a Data include health care units subordinated to the Ministry of National Defence as well as the Ministry of the Interior and Administration. b Data concern working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state or local government administration and National Health Fund. Estimated data of Statistics Poland based on administrative sources; see general to the chapter "Health care and social welfare", item 2 on page 195. c Including masters of nursery. d See general notes to the chapter "Health care and social welfare", item 9 on page 196. e Concern establishments possessing 10 and more bed places. Data were compiled with consideration imputation for units, which refused to participate in the survey. f Preliminary data. g Including kitchen gardens; data based on estimation.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2023 R. (cd.)**I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2023 (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	
LEŚNICTWO FORESTRY				
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 grudnia) w tys. ha	9274,8	390,2	4,2	Forest area (as of 31 December) in thousand ha
Lesistość w %	29,7	21,4	.	Forest cover in %
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO INDUSTRY AND CONSTRUCTION				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):				Sold production of industry (current prices):
w milionach złotych	2557278,3	153249,0	6,0	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	67835	64652	.	per capita in PLN
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^a (ceny bieżące):				Sales of construction and assembly production ^a (current prices):
w milionach złotych	348844,9	19095,5	5,5	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	9254	8056	.	per capita in PLN
TRANSPORT – stan w dniu 31 grudnia TRANSPORT – as of 31 December				
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km	319936,9	21659,4	6,8	Hard surface public roads (urban and non-urban) in km
Samochody osobowe zarejestrowane ^b w tys. szt.	27227,7	1745,6	6,4	Registered passenger cars ^b in thousand units
Placówki pocztowe ^c	7620	495	6,5	Postal offices ^c
HANDEL – stan w dniu 31 grudnia TRADE – as of 31 December				
Sklepy	326662	21960	6,7	Shops
Targowiska stałe	2560	191	7,5	Permanent marketplaces
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE				
Budżety gmin ^d				Budgets of gminas ^d
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	170256,7	11638,7	6,8	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	6714,0	7261,6	.	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	180989,0	12472,0	6,9	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	7137,3	7781,5	.	per capita in PLN
Budżety miast na prawach powiatu				Budgets of cities with powiat status
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	114342,0	6859,6	6,0	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	9266,0	8936,6	.	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	125395,6	8086,6	6,4	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	10161,7	10535,2	.	per capita in PLN

a Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonania robót. b Łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku. c Dane dotyczą placówek operatora wyznaczonego. d Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Realised by construction units – by place of performing works. b Including having temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the year. c Data concern operators of the public telecommunication network. d Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2023 R. (dok.)

I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2023 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	

FINANSE PUBLICZNE (dok.)

PUBLIC FINANCE (cont.)

Budżety powiatów				Budgets of powiats
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	45275,5	2785,5	6,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1785,4	1737,9	.	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	46836,2	2930,5	6,3	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1847,0	1828,4	.	per capita in PLN
Budżety województw				Budgets of voivodships
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	32141,1	1843,7	5,7	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	852,6	777,8	.	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	31734,4	1805,2	5,7	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	841,8	761,6	.	per capita in PLN

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE

INVESTMENTS. FIXED ASSETS

Nakłady inwestycyjne^a (ceny bieżące):				Investment outlays^a (current prices):
w milionach złotych	461944,7	25281,7	5,5	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	12254	10666	.	per capita in PLN
Wartość brutto środków trwałych^b (stan w dniu 31 grudnia; bieżące ceny ewidencyjne):				Gross value of fixed assets^b (as of 31 December; current book- -keeping prices):
w milionach złotych	5401289,4	322220,5	6,0	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	143512	136389	.	per capita in PLN

RACHUNKI REGIONALNE W 2022 R.

REGIONAL ACCOUNTS IN 2022

Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				Gross domestic product (current prices):
w milionach złotych	3100850	186819	6,0	in million PLN
na 1 mieszkańca ^c w zł	82079	77383	94,3	per capita ^c in PLN
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):				Gross value added (current prices):
w milionach złotych	2766246	166660	6,0	in million PLN
na 1 pracującego ^d w zł	184700	172995	93,7	per employed person ^d in PLN
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:				Gross nominal disposable income in the households sector:
w milionach złotych	1796740	116147	6,5	in million PLN
na 1 mieszkańca ^e w zł	47559	48110	101,2	per capita ^e in PLN

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON^a (stan w dniu 31 grudnia)	5150034	283570	5,5	Entities of the national economy in the REGON register^a (as of 31 December)
sektor publiczny	111929	6071	5,4	public sector
sektor prywatny	4913263	274915	5,6	private sector

a Według lokalizacji inwestycji. b Według siedziby jednostki lokalnej rodzaju działalności. c Dane na 1 mieszkańca przeliczono według liczby ludności spełniającej kryterium rezydencji zgodne z Rozporządzeniem ESA 2010; patrz uwagi do działów, ust. 14, str. 208. d Do przeliczeń przyjęto przeciętną w roku liczbę pracujących. e Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; w podziale według sektorów – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

a According to investment location. b According to the abode of local kind-of-activity unit. c Data calculated for the population meeting the residence criterion according to the ESA 2010 Regulation; see notes to chapters, item 14 on page 208. d For calculations the average number of employed persons was applied. e Excluding persons tending private farms in agriculture; in divisions by ownership sectors – excluding entities, for which information on the ownership form does not exist in the REGON register.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2023	SPECIFICATION
POWIERZCHNIA AREA					
Powierzchnia w km ² (stan w dniu 31 grudnia)	18219	18219	18219	18219	Area in km ² (as of 31 December)
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Pobór wody – w % poboru ogółem – na cele:					Water withdrawal – in % of total withdrawal – for purposes of:
produkcyjne ^a (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)	27,2	33,2	35,3	29,4	production ^a (excluding agriculture, forestry, hunting and fishing)
eksploatacji sieci wodociągowej ^b	47,0	43,4	46,9	50,6	exploitation of water supply network ^b
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności na 1 km ² w dam ³	17,0	16,0	15,2	14,0	Consumption of water for needs of the national economy and population per 1 km ² in dam ³
w tym do produkcji przemysłowej	5,1	5,9	5,9	4,5	of which for industrial production
Ścieki przemysłowe i komunalne ^c odprowadzone do wód lub do ziemi:					Industrial and municipal ^c wastewater discharged into waters or into the ground:
oczyszczane w % wymagających oczyszczania	92,8	99,5	97,0	93,1	treated in % of requiring treatment
nieoczyszczane na 1 km ² w dam ³	0,6	0,0	0,2	0,4	untreated per 1 km ² in dam ³
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności ^d	57,5	66,0	68,2	71,4	Population connected to wastewater treatment plants in % of total population ^d
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:					Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thousand tonnes:
pyłowych	12,1	4,2	2,8	1,1	particulate
gazowych (bez dwutlenku węgla)	327,9	166,3	154,2	86,9	gaseous (excluding carbon dioxide)
Redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:					Reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in % of pollutants produced:
pyłowych	99,7	99,9	99,9	100,0	particulate
gazowych (bez dwutlenku węgla)	38,9	64,5	77,4	90,6	gaseous (excluding carbon dioxide)
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 grudnia):					Area of special nature value under legal protection (as of 31 December):
w % powierzchni ogólnej	16,3	19,7	19,6	19,5	in % of total area
na 1 mieszkańca w m ²	1130	1404	1435	1508	per capita in m ²
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) na 1 km ² w t	318,8	338,8	600,8	335,8	Waste generated (during the year; excluding municipal waste) per 1 km ² in tonnes
Odpady komunalne zebrane ^e (w ciągu roku) na 1 mieszkańca w kg	338,4	261,2	263,2	356,4	Municipal waste collected ^e (during the year) per capita in kg
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) w % nakładów inwestycyjnych ogółem:					Outlays on fixed assets (current prices) in % of total investment outlays:
służące ochronie środowiska	5,0	5,8	4,7	5,9	in environmental protection
służące gospodarce wodnej	0,9	1,3	0,8	0,8	in water management
WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI JUSTICE					
Przestępstwa stwierdzone przez Policję ^f w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:					Crimes ascertained by the Police ^f in completed preparatory proceedings:
w liczbach bezwzględnych	78399	74725	48321	49762	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	297,8	293,4	193,4	209,9	per 10 thousand population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję w %	36,2	65,5	58,8	69,4	Rate of detectability of delinquents in crimes ascertained by the Police ^f in %

a Z ujęć własnych. b Pobór wody na ujęciach przed włączeniem do sieci. c Od 2010 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę metodologii badania ścieków komunalnych. d Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków – dane szacunkowe, ludność ogółem – na podstawie bilansów. e Dane szacunkowe; w 2000 r. określane jako odpady stałe wywiezione; od 2015 r. pozycja obejmuje odpady odebrane od wszystkich właścicieli nieruchomości i uznawana jest za odpady wytworzone, ze względu na objęcie od 1 lipca 2013 r. przez gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi wszystkich właścicieli nieruchomości. f Do 2012 r. – łącznie z prokuraturą; od 2014 r. bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich. a From own intakes. b Water withdrawal at intakes before entering the water network. c Since 2010, data are not comparable with data for previous years due to change in the methodology of municipal wastewater. d Population connected to waste water treatment plants – estimated data, total population – based on balances. e Estimated data; in 2000 defined as solid waste removed; since 2015 estimate includes waste collected from all inhabitants and is considered to be waste generated because of covering by gminas since 1 July 2013 all real-estate owners with municipal waste management system. f Until 2012 – including prosecutor's office; since 2014 excluding punishable acts committed by juveniles.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2023	SPECIFICATION
LUDNOŚĆ POPULATION					
Ludność (stan w dniu 31 grudnia)	2627824	2542436	2493603	2362519	Population (as of 31 December)
miasta	1709881	1625159	1572862	1459655	urban areas
wieś	917943	917277	920741	902864	rural areas
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 grudnia)	144	140	137	130	Population per 1 km ² of total area (as of 31 December)
Ludność w wieku (stan w dniu 31 grudnia):					Population of age (as of 31 December):
przedprodukcyjnym	579392	444382	418642	405071	pre-working
produkcyjnym	1603689	1620849	1530471	1346438	working
poprodukcyjnym	444743	477205	544490	611010	post-working
Małżeństwa na 1000 ludności	5,3	5,7	4,6	3,8	Marriages per 1000 population
Rozwody na 1000 ludności	1,3	1,7	1,5	1,6	Divorces per 1000 population
Urodzenia żywe na 1000 ludności	8,9	10,0	8,9	6,9	Live births per 1000 population
Zgony na 1000 ludności	12,1	12,3	12,5	12,8	Deaths per 1000 population
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-3,2	-2,2	-3,6	-5,9	Natural increase per 1000 population
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	7,7	4,0	4,8	3,7	Infant deaths per 1000 live births
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0,5	-0,7	-0,8 ^a	-0,8	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia:					Life expectancy at the moment of birth:
mężczyźni	67,90	70,14	71,43	73,17	males
kobiety	77,17	79,41	80,41	81,24	females
RYNEK PRACY LABOUR MARKET					
Pracujący ^{bc} (stan w dniu 31 grudnia):					Employed persons ^{bc} (as of 31 December):
w tysiącach	1066,0	943,2	956,9	995,9	in thousands
w tym kobiety	519,1	449,4	460,7	475,0	of which women
na 1000 ludności	406,0	371,0	383,7	421,5	per 1000 population
Przeciętne zatrudnienie:					Average paid employment:
w przemyśle:					in industry:
w tysiącach	220,5	196,5	182,4	180,3	in thousands
na 1000 ludności	84	77	73	76	per 1000 population
w budownictwie:					in construction:
w tysiącach	31,4	34,6	28,3	31,6	in thousands
na 1000 ludności	12	14	11	13	per 1000 population

a Do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r. b Do 2021 r. według faktycznego miejsca pracy; od 2022 r. dane prezentowane są na podstawie administracyjnych źródeł danych według miejsca zamieszkania. c Dane dotyczące pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu na 31 grudnia do 2021 r. wyznaczano na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2020 (dane dla lat poprzednich wyznaczano z wykorzystaniem ostatecznych wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010). Od 2022 r. dane są prezentowane na podstawie administracyjnych źródeł danych.

a For calculating net migration, data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014 were used. b Until 2021 by actual workplace; from 2022 data are presented on the basis of administrative data sources by place of residence and the predominant kind of activity. c Data concerning employed persons on private farms in agriculture as of 31 December up to 2021 were estimated on the basis of the Agricultural Census 2020 (data for previous years were estimated on the basis of the final results of the Agricultural Census 2010). Since 2022 are presented on the basis of administrative data sources.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)**MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2023	SPECIFICATION
RYNEK PRACY (dok.) LABOUR MARKET (cont.)					
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 grudnia) w tys.	208,1	131,6	109,5	53,2	Registered unemployed persons (as of 31 December) in thousands
2000 = 100	100,0	63,3	52,6	25,5	2000 = 100
W % bezrobotnych zarejestrowanych (stan w dniu 31 grudnia):					In % of registered unemployed (as of 31 December):
kobiety	52,3	50,3	49,8	50,4	women
w wieku 24 lata i mniej	28,3	19,2	13,1	10,8	aged 24 years and less
pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	47,6	29,7	42,0	39,2	out of work for longer than 1 year
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 grudnia) na 1 ofertę pracy	414	98	33	20	Registered unemployed persons (as of 31 December) per a job offer
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (stan w dniu 31 grudnia) w %	16,3	12,2	10,3	5,4	Registered unemployment rate ^a (as of 31 December) in %
WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE WAGES AND SALARIES. SOCIAL BENEFITS					
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	1668,76	2877,62	3574,28	6693,87	Average monthly gross wages and salaries in PLN
2000 = 100	100,0	172,4	214,2	401,1	2000 = 100
w tym: w przemyśle	1664,10	2949,08	3742,27	6764,16	of which: in industry
w budownictwie	1481,54	2322,96	2790,82	5372,16	in construction
Przeciętna liczba emerytów i rencistów w tys.:					Average number of retirees and pensioners in thousands:
pobierających emerytury i renty wypłacane przez Zakład Ubezpie- czeń Społecznych	528	538	508	549	receiving retirement and other pension paid by the Social Insuran- ce Institution
rolników indywidualnych	161	116	102	82	farmers
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:					Average monthly gross retirement and other pension in PLN:
wypłacana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	789,40	1481,17	1843,94	3070,81	paid by the Social Insurance Institution
rolników indywidualnych	589,21	940,86	1168,00	1852,32	farmers
MIESZKANIA. INFRASTRUKTURA DWELLINGS. INFRASTRUCTURE					
Zasoby mieszkaniowe ^b (w 2000 r. – zamieszkane; stan w dniu 31 grudnia):					Dwelling stocks ^b (in 2000 – inhabited; as of 31 December):
mieszkania:					dwellings:
w tysiącach	911,2	975,9	1003,9	1071,2	in thousands
na 1000 ludności	346,7	383,9	402,6	453,4	per 1000 population
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	56,3	67,3	68,7	71,9	average useful floor area of dwelling in m ²
Mieszkania oddane do użytkowania:					Dwellings completed:
mieszkania:					dwellings:
w tysiącach	3,8	7,0	7,2	11,7	in thousands
na 1000 ludności	1,4	2,7	2,9	5,0	per 1000 population
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	110,6	112,7	112,6	92,1	average useful floor area of dwelling in m ²
Długość sieci rozdzielczej (stan w dniu 31 grudnia) w km:					Distribution network (as of 31 December) in km:
wodociągowej	18758,8	21750,1	22754,5	24702,8	water supply
kanalizacyjnej ^c	2817,9	4774,1	6507,1	8150,4	sewage ^c

a Do wyciszenia przyjęto liczbę pracujących uwzględniającą pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: w 2000 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 1996, w 2010 r. i 2015 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010, w 2022 r. na podstawie administracyjnych źródeł danych. b Na podstawie bilansów. c Łącznie z kolektorami.

a The number of employed persons, including estimated data on persons employed on private farms in agriculture was used in calculations, estimated using the results: in 2000 – of the Agricultural Census 1996, in 2010 and 2015 – of the Agricultural Census 2010, in 2022 based on administrative data sources. b Based on balances. c Including collectors.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2023	SPECIFICATION
MIESZKANIA. INFRASTRUKTURA (dok.) DWELLINGS. INFRASTRUCTURE (cont.)					
Zużycie w gospodarstwach domowych:					Consumption in households:
wody z wodociągów:					water from water supply systems:
w hektometrach sześciennych	102,3	86,6	92,7	90,3	in cubic hectometre
na 1 mieszkańca w m ³	38,9	34,0	37,1	38,1	per capita in m ³
energii elektrycznej w miastach:					electricity in urban areas:
w GWh	1186,9	1312,0	1173,4	1179,1	in gigawatt-hour
na 1 mieszkańca w kWh	692,4	806,2	743,7	803,7	per capita in kilowatt hour
EDUKACJA I WYCHOWANIE EDUCATION					
Uczniowie w szkołach ^a (stan na początku roku szkolnego) w tys.:					Pupils and students in schools ^a (as of beginning of the school year) in thousands:
podstawowych ^b	201,3	134,7	151,8	178,8	primary ^b
branżowych I stopnia ^{cd}	31,0	12,4	9,5	10,7	stage I sectoral vocational ^{cd}
branżowych II stopnia	.	.	.	0,6	stage II sectoral vocational
liceach ogólnokształcących ^e	62,6	42,8	33,0	52,3	general secondary ^e
liceach profilowanych	.	2,9	.	.	specialised secondary
technikach ^f	57,2	30,7	30,5	45,4	technical secondary ^f
artystycznych ogólnokształcących ^g	1,5	0,7	0,9	0,9	general art ^g
policealnych	12,2	21,6	20,0	16,9	post-secondary
Absolwenci branżowych szkół I stopnia ^c , liceów ogólnokształcących, techników oraz ogólnokształcących artystycznych dających uprawnienia zawodowe ^{deh} (bez szkół dla dorosłych) na 1000 ludności	13,1	11,0	8,7	8,3	Graduates of stage I sectoral vocational ^c , general and technical secondary as well as general art leading to professional certification schools ^{deh} (excluding schools for adults) per 1000 population
Studenci uczelni ⁱ (stan w dniu 31 grudnia; w latach 2000–2017 – stan w dniu 30 listopada) w tys.	100,9	114,9	82,2	69,0	Students of higher education institutions ⁱ (as of 31 December; in years 2000–2017 – as of 30 November) in thousands
Absolwenci uczelni ^k w tys.	15,4	33,4	21,9	16,1	Graduates of higher education institutions ^k in thousands
Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	25,5	20,8	12,5	6,4	Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thousands
Absolwenci szkół dla dorosłych w tys.	5,9	2,7	4,2	0,6	Graduates of schools for adults in thousands

a Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. b Bez dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego. c Do roku szkolnego 2016/17 zasadnicze szkoły zawodowe. d–f Łącznie ze szkołami: d – od roku szkolnego 2004/05 specjalnymi przysposabiającymi do pracy, e – z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi (w latach szkolnych 2004/05–2012/13 – uczniowie, 2005/06–2012/13 – absolwenci), f – z uzupełniającymi technikami (w latach szkolnych 2004/05–2013/14 – uczniowie, 2006/07–2013/14 – absolwenci), g Dające uprawnienia zawodowe. h Łącznie z liceami profilowanymi w latach szkolnych 2004/05–2013/14. i Łącznie z filiami uczelni mających siedzibę jednostki macierzystej poza województwem łódzkim; bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji; bez cudzoziemców. k W latach 2005–2018 – z poprzedniego roku akademickiego, a w 2000 r. i od 2019 r. – z roku kalendarzowego.

a Excluding schools for adults, except post-secondary schools. b Excluding children aged 6 attending pre-primary education establishments. c Until the 2016/17 school year, basic vocational schools. d–f Including schools: d – since the 2004/05 school year special job-training schools, e – supplementary general secondary schools (in the 2004/05–2012/13 school years – students, 2005/06–2012/13 – graduates), f – supplementary technical secondary schools (in the 2004/05–2013/14 school years – students, 2006/07–2013/14 – graduates). g Leading to professional certification. h Including specialised secondary schools in the 2004/05–2013/14 school years. i Including branches of higher education institutions seated outside the territory of Łódzkie Voivodship; excluding higher education institutions of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration; excluding foreigners. k In the years 2005–2018 – from the previous academic year, and in 2000 and since 2019 – from the calendar year.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)**MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2023	SPECIFICATION
EDUKACJA I WYCHOWANIE (dok.)			EDUCATION (cont.)		
Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego):					Pre-primary education (as of beginning of the school year):
miejsca w przedszkolach w tys.	48,1	51,6	61,0	.	places in nursery schools in thousands
dzieci ^a w tys.:					children ^a in thousands:
w przedszkolach	45,1	51,6	55,8	70,6	in nursery schools
w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych	11,5	12,7	12,6	15,8	in pre-primary sections in primary schools
Dzieci w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat ^b	408	557	560	796	Children in nursery schools (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3–6 ^b
OCHRONA ZDROWIA ^c I POMOC SPOŁECZNA			HEALTH CARE ^c AND SOCIAL WELFARE		
Pracownicy medyczni ^d (stan w dniu 31 grudnia):					Medical personnel ^d (as of 31 December):
lekarze	.	.	.	10194	doctors
lekarze dentyści	.	.	.	2734	dentists
pielęgniarki ^e	.	.	.	13114	nurses ^e
Łóżka w szpitalach ogólnych ^f (stan w dniu 31 grudnia) na 10 tys. ludności	54	53	52	48	Beds in general hospitals ^f (as of 31 December) per 10 thousand population
Leczeni w szpitalach ogólnych (bez międzyoddziałowego ruchu chorych) na 10 tys. ludności	1647	2437	2239	2165	In-patients in general hospitals (excluding inter-ward patient transfer) per 10 thousand population
Przychodnie (stan w dniu 31 grudnia)	399	1279	1562	1707	Out-patient departments (as of 31 December)
Apteki ogólnodostępne (stan w dniu 31 grudnia)	688	887	912	777	Generally available pharmacies (as of 31 December)
Liczba ludności (stan w dniu 31 grudnia) na 1 aptekę ogólnodostępną	3820	2866	2734	3041	Population (as of 31 December) per generally available pharmacy
Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca:					Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita:
lekarskie	5,6	7,1	7,8	8,9	medical
stomatologiczne	0,6	0,9	0,9	1,0	dental
Dzieci w żłobkach ^g i klubach dziecięcych (stan w dniu 31 grudnia) na 1000 dzieci w wieku do lat 3 ^h	31	40	64	178	Children in nurseries ^g and children's clubs (as of 31 December) per 1000 children up to age 3 ^h
KULTURA. TURYSTYKA			CULTURE. TOURISM		
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 grudnia)	596	559	530	449	Public libraries (including branches; as of 31 December)
Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych ⁱ w wol.:					Public library loans ⁱ in volumes:
na 1000 ludności	3540,6	3121,7	3108,7	2761,1	per 1000 population
na 1 czytelnika	19,3	19,2	20,1	18,1	per borrower
Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan w dniu 31 grudnia) na 1000 ludności	1,7	1,5	2,0	2,2	Seats in theatres and music institutions (as of 31 December) per 1000 population
Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych ^k na 1000 ludności	247	237	224	241	Audience in theatres and music institutions ^k per 1000 population
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 grudnia)	39	46	51	46	Museums with branches (as of 31 December)
Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności	214	279	446	556	Museum and exhibition visitors per 1000 population

a Od 2008 r. łącznie z – nieuwzględnionymi w podziale według rodzaju placówek – zespołami wychowania przedszkolnego i punktami przedszkolnymi; od 2007 r. bez wychowania przedszkolnego w placówkach wykonujących działalność leczniczą (do 2011 r. określanych jako zakłady opieki zdrowotnej). b W 2015 r. do przeliczeń wskaźnika użyto liczbę dzieci w grupie wieku 3–5 lat. c Od 2012 r. łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji oraz do 2011 r. Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. d Od 2019 r. dane szacunkowe Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie źródeł administracyjnych nieporównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi do ogólnie działu „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna” ust. 2 na str. 195. e łącznie z magistrami pielęgniarstwa. f Bez miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych; od 2008 r. łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków. g łącznie z oddziałami żłobkowymi. h Do 2010 r. bez klubów dziecięcych. i Od 2015 r. łącznie z wypożyczeniami międzybibliotecznymi. k Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.

a Since 2008, including pre-primary education groups and pre-primary points not listed in division by type of establishments; since 2007, excluding pre-primary education in the units performing health care activity (until 2011 referred to as health care institution). b In 2015, the rate was calculated using the number of children aged 3–5. c Since 2012, data including health care of: the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior and Administration as well as until 2011 the Internal Security Agency. d Since 2019 estimated data of Statistics Poland based on administrative sources incomparable with data for previous years; see general notes to the chapter „Health care and social welfare”, item 2 on page 195. e Including masters of nursery. f Excluding day places in hospital wards; since 2008, including beds and incubators for newborns. g Including nursery wards. h Until 2010, excluding children's clubs. i Since 2015, including interlibrary lending. k Data concern activity performed in the voivodship, including outdoor events.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2023	SPECIFICATION
KULTURA. TURYSTYKA (dok.) CULTURE. TOURISM (cont.)					
Kina stałe (stan w dniu 31 grudnia)	40	23	21	27	Fixed cinemas (as of 31 December)
Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 grudnia) na 1000 ludności	4,8	4,7	5,1	6,3	Seats in fixed cinemas (as of 31 December) per 1000 population
Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	491	840	948	1161	Audience in fixed cinemas per 1000 population
Abonenci (stan w dniu 31 grudnia) na 1000 ludności:					Subscribers (as of 31 December) per 1000 population:
radiowi	266	208	210	146	radio
telewizyjni	259	201	202	139	television
Obiekty noclegowe turystyki ^a (stan w dniu 31 lipca)	245	289	352	277	Tourist accommodation establishments ^a (as of 31 July)
w tym hotele	51	86	113	112	of which hotels
Miejsca noclegowe ^a (stan w dniu 31 lipca) na 10 tys. ludności	89,6	78,5	92,6	93,3	Number of beds ^a (as of 31 July) per 10 thousand population
Korzystający z noclegów ^a na 1000 ludności	201	390	513	551	Tourists accommodated ^a per 1000 population
ROLNICTWO AGRICULTURE					
Użytki rolne (stan w czerwcu) w tys. ha	1204,0	979,7 ^b	972,3	973,7 ^d	Agricultural land (as of June) in thousand ha
w tym w dobrej kulturze rolnej w %	.	97,6 ^b	99,3	99,3 ^d	of which in good agricultural condition in %
Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) w tys. ha	928,0	735,7 ^b	765,3	783,9 ^d	Sown area (as of June) in thousand ha
w tym w %:					of which in %:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	68,3	76,9 ^b	72,5	60,4 ^d	basic cereals (including cereal mixed)
ziemniaki	16,8	5,8 ^b	4,7	3,0 ^d	potatoes
buraki cukrowe	1,4	0,9 ^b	0,7	0,7 ^d	sugar beets
Zbiory w tys. t:					Crop production in thousand tonnes:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	1291,2	1750,6	1797,3	1848,0	basic cereals (including cereal mixed)
ziemniaki	2955,2	903,3	674,0	718,0	potatoes
buraki cukrowe	504,9	280,6	260,7	299,4	sugar beets
Plony z 1 ha w dt:					Yields per 1 ha in dt:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	20,4	30,9	30,3	39,0	basic cereals (including cereal mixed)
ziemniaki	189	213	188	310	potatoes
buraki cukrowe	382	421	511	534	sugar beets
Zwierzęta gospodarskie (stan w czerwcu) na 100 ha użytków rolnych w szt.:					Livestock (as of June) per 100 ha of agricultural land in heads:
bydło	38,5	48,2 ^b	47,3	44,3	cattle
trzoda chlewna (w 2000 r. – stan w końcu lipca)	99,9	131,2 ^b	105,7	97,1	pigs (in 2000 – as of the end of July)
Produkcja na 1 ha użytków rolnych:					Production per 1 ha of agricultural land:
żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^c w kg	217,2	325,3	416,7	424,4	of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^c in kg
mleka krowiego w l	882,1	983,6	1009,5	1001,4	of cows' milk in l
Ciągniki rolnicze w tys. szt. (stan w czerwcu; w 2000 r. – stan w dniu 31 grudnia)	.	125,4 ^b	.	133,2 ^d	Agricultural tractors in thousand units (as of June; in 2000 – as of 31 December)

a Od 2011 r. dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Od 2016 r. dane opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010. c Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej cieplej. Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywca rzeźnego na wagę poubojową ciepłą. d Dane wstępne.

a Since 2011, concern establishments 10 and more bed places. Since 2016, data were compiled including imputation for units, which refused to participate in the survey. b Data of the Agricultural Census 2010. c Concerns meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. Since 2018, data have been incomparable with those for previous years due to the change of conversion rates in post-slaughter warm weight. d Preliminary date.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2023	SPECIFICATION
ROLNICTWO (dok.) AGRICULTURE (cont.)					
Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych w kg:					Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land in kg:
mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi)	74,6	122,9	126,9	129,8	mineral or chemical (including mixed fertilizers)
wapniowych	97,4	30,1	32,0	99,8	lime
LEŚNICTWO FORESTRY					
Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 grudnia) w tys. ha	379,4	391,5	395,4	398,0	Forest land (as of 31 December) in thousand ha
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 grudnia):					Forest areas (as of 31 December):
w tysiącach hektarów	372,3	384,1	388,2	390,7	in thousand hectares
na 1 mieszkańca w ha	0,1	0,2	0,2	0,2	per capita in ha
Lesistość (stan w dniu 31 grudnia) w %	20,4	21,1	21,3	21,4	Forest cover (as of 31 December) in %
Pozyskanie drewna (grubizny) na 100 ha powierzchni lasów w m ³	239,3	289,2	300,1	368,9	Removals (timber) per 100 ha of forest area in m ³
PRZEMYSŁ INDUSTRY					
Produkcja sprzedana przemysłu:					Sold production of industry:
w milionach złotych (ceny bieżące)	.	55480	74501,5	153249,0	in million PLN (current prices)
rok poprzedni = 100 (ceny stałe)	.	115,3	104,3	102,2	previous year = 100 (constant prices)
2005 = 100 (ceny stałe)	.	137,1	180,4	264,9	2005 = 100 (constant prices)
na 1 zatrudnionego w zł (ceny bieżące)	.	282289	408471	849873	per employee in PLN (current prices)
na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)	.	21787	29822	64652	per capita in PLN (current prices)
BUDOWNICTWO CONSTRUCTION					
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^a (ceny bieżące):					Sales of construction and assembly production ^a (current prices):
w milionach złotych	.	8355,0	9515,7	19095,5	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	.	3281	3809	8056	per capita in PLN
TRANSPORT – stan w dniu 31 grudnia					
TRANSPORT – as of 31 December					
Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe ^b :					Railway lines operated – standard gauge ^b :
w kilometrach	1074	1063	1069	1069	in kilometres
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	5,9	5,8	5,9	5,9	per 100 km ² of total area in km
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie):					Hard surface public roads (urban and non-urban):
w kilometrach	16370	18647	20151	21659	in kilometres
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	89,9	102,4	110,6	118,9	per 100 km ² of total area in km
Samochody osobowe zarejestrowane ^c :					Registered passenger cars ^c :
w tysiącach sztuk	696,3	1140,0	1358,3	1745,6	in thousand units
na 1000 ludności	265,0	448,4	544,7	738,9	per 1000 population

a Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót. b Dane dotyczą sieci kolejowej Polskich Kolei Państwowych (PKP) oraz od 2005 r. również innych podmiotów będących zarządcami infrastruktury kolejowej. c Od 2011 r. łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku.

a Realised by construction units – by place of performing works. b Data concern rail network of Polskie Koleje Państwowe (PKP) as well as since 2005 of other entities which are administrators of railway infrastructure. c Since 2011, including having temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the year.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2023	SPECIFICATION
TRANSPORT – stan w dniu 31 grudnia (dok.)					
TRANSPORT – as of 31 December (cont.)					
Placówki pocztowe ^a :	453	464	472	495	Postal service offices ^a :
na 100 tys. ludności	17,2	18,3	18,9	20,9	per 100 thousand population
HANDEL TRADE					
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące):					Retail sales (current prices):
w milionach złotych	23533,2	27854,9	32658,2	57997,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	8940	10938	13072	24468	per capita in PLN
Sklepy (stan w dniu 31 grudnia)	28818 ^b	23828	24456	21960	Shops (as of 31 December)
Liczba ludności (stan w dniu 31 grudnia) na 1 sklep	91 ^b	107	102	108	Population (as of 31 December) per shop
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE					
Budżety gmin^c					Budgets of gminas^c
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	1947,0	4710,0	5671,7	11638,7	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1132	2791	3394	7262	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	1966,8	5059,6	5568,6	12472,0	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1143	2998	3332	7781	per capita in PLN
Budżety miast na prawach powiatu					Budgets of cities with powiat status
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	1689,0	3019,5	4418,9	6859,6	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1822	3515	5343	8937	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	1777,3	3240,8	4599,9	8086,6	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1918	3772	5561	10535	per capita in PLN
Budżety powiatów					Budgets of powiats
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	828,1	1496,4	1454,5	2785,5	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	481	887	870	1738	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	833,2	1564,5	1445,1	2930,5	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	484	927	865	1828	per capita in PLN
Budżet województwa					Budget of voivodship
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	160,4	784,5	747,0	1843,7	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	61	308	299	778	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	167,5	863,2	749,7	1805,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	63	339	300	762	per capita in PLN

a Dane dotyczą operatora wyznaczonego (do 2012 r. operatora publicznego); w 2000 r. placówki pocztowe i placówki usług telekomunikacyjnych.
b Dane nieporównywalne w związku ze zmianą w 2004 r. metody badania sklepów. c Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Data concern the appointed operator (until 2012 the public operator); in 2000 post offices and telecommunication service offices. b Data are not comparable due to change in 2004 the method of shop survey. c Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2023	SPECIFICATION
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE ^a INVESTMENTS. FIXED ASSETS ^a					
Nakłady inwestycyjne ^b (ceny bieżące):					Investment outlays ^b (current prices):
w milionach złotych	6593,4	13704,4	17437,7	25281,7	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	2490	5382	6980	10666	per capita in PLN
Wartość brutto środków trwałych ^c (stan w dniu 31 grudnia; bieżące ceny ewidencyjne):					Gross value of fixed assets ^c (as of 31 December; current book-keeping prices):
w milionach złotych	85925,8	143972,5	216320,5	322220,5	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	32664	56628	86750	136389	per capita in PLN
RACHUNKI REGIONALNE ^{de} REGIONAL ACCOUNTS ^{de}					
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):					Gross domestic product (current prices):
w milionach złotych	45657	88895	109670	186819	in million PLN
na 1 mieszkańca ^f w zł	17345	34908	43899	77383	per capita ^f in PLN
Produkt krajowy brutto (ceny stałe) – rok poprzedni = 100	.	104,1	103,5	103,9	Gross domestic product (constant prices) – previous year = 100
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):					Gross value added (current prices):
w milionach złotych	40523	78123	97286	166660	in million PLN
na 1 mieszkańca ^f w zł	15395	30678	38942	69033	per capita ^f in PLN
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:					Gross nominal disposable income in the households sector:
w milionach złotych	36129	61118	70663	116147	in million PLN
na 1 mieszkańca ^f w zł	13726	24000	28285	48110	per capita ^f in PLN
Realne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych – rok poprzedni = 100	.	103,6	103,2	99,2	Gross real disposable income in the households sector – previous year = 100
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON ^g – stan w dniu 31 grudnia ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY IN THE REGON REGISTER ^g – as of 31 December					
Ogółem: w tysiącach	211,4	230,9	241,5	283,6	Total: in thousands
na 10 tys. ludności	805	908	968	1200	per 10 thousand population
Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej:					Legal persons and organisational entities without legal personality:
w tysiącach	41,0	50,8	61,2	72,5	in thousands
2000 = 100	100,0	123,8	149,3	176,8	2000 = 100
w tym:					of which:
spółdzielnie	1,1	1,0	1,0	0,6	cooperatives
spółki handlowe	7,5	14,2	20,1	28,1	commercial companies
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	1,8	2,7	3,3	2,8	of which with foreign capital participation
spółki cywilne	19,8	15,8	16,8	17,2	civil law partnerships
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą:					Natural persons conducting economic activity:
w tysiącach	170,4	180,1	180,3	211,1	in thousands
2000 = 100	100,0	105,7	105,8	123,9	2000 = 100
na 10 tys. ludności	644	709	723	894	per 10 thousand population

a Dane za 2000 r. nieporównywalne w związku z nowelizacją w 2002 r. ustawy o rachunkowości. b Według lokalizacji inwestycji. c Według siedziby jednostki lokalnej rodzaju działalności. d W rubryce dla 2023 r. dane dotyczą 2022 r. e Patrz uwagi ogólne do działu „Rachunki regionalne”, ust. 1 na str. 206. f Dane na 1 mieszkańca przeliczono według liczby ludności spełniającej kryterium rezydencji zgodnie z Rozporządzeniem ESA 2010; patrz uwagi do działów, ust. 14, str. 208. g Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

a Data for 2000 are not comparable due to amendments in 2002 of The Accounting Act. b According to investment location. c According to the abode of local kind-of-activity unit. d In the column for 2023, data concern 2022. e See general notes to the chapter „Regional accounts”, item 1 on page 206. f Data calculated for the population meeting the residence criterion according to the ESA 2010 Regulation; see notes to chapters, item 14 on page 208. g Excluding persons tending private farms in agriculture.

Uwagi ogólne

1. Dane zamieszczone w Roczniku – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**.

W tablicach zawierających informacje w podziale na **miasta i wieś**, przez „**miasta**” rozumie się gminy miejskie oraz miasta w gminach miejsko-wiejskich, przez „**wieś**” – gminy wiejskie oraz obszary wiejskie w gminach miejsko-wiejskich.

2. Dane prezentowane są w układzie klasyfikacji **Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS)** obowiązującej w krajach Unii Europejskiej, wprowadzonej rozporządzeniem Nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. (Dz. Urz. UE L 154 z 21 czerwca 2003 r., z późn. zm.). Klasyfikacja została ustanowiona w celu zbierania, opracowania i rozpowszechniania na obszarze Unii Europejskiej porównywalnych danych dla statystyk regionalnych. Od 1 stycznia 2021 r. obowiązują zmiany wprowadzone Rozporządzeniem Komisji (UE) 2019/1755 z dnia 8 sierpnia 2019 r.:

- NUTS 1 – **makroregiony** (grupujące województwa) – 7 jednostek,
- NUTS 2 – **regiony** (województwa lub ich części) – 17 jednostek,
- NUTS 3 – **podregiony** (grupujące powiaty) – 73 jednostki.

3. Prezentowane dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

4. Prezentowane informacje zostały przedstawione stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i – jeśli nie zaznaczono inaczej – obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- 50 osób i więcej.

5. Dane prezentuje się:

- 1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r.

W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Pod pojęciem „**Pozostałe usługi**” ujęte są sekcje: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją”, „Pozostała działalność usługowa” oraz „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby”;

- 2) według **sektorów instytucjonalnych** – wyłącznie w zakresie rachunków regionalnych;

- 3) według **sektorów własności**:

- **sektor publiczny** – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,
- **sektor prywatny** – grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

„Własność mieszaną” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

6. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

General notes

1. Data in the Yearbook, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**.

In the tables containing information divided into **urban areas** and **rural areas**, the term “**urban areas**” is understood as urban gminas and towns in urban-rural gminas, while the term “**rural areas**” is understood as rural gminas and rural area in urban-rural gminas.

2. Data are presented in accordance with the **Classification of Territorial Units for Statistics (NUTS)**, obligatory in the countries of the European Union, introduced according to the Regulation No. 1059/2003 of the European Parliament and of the Council of 26 May 2003 (Official Journal of the EU L 154, 21 June 2003, with later amendments). Classification was established to enable the collection, compilation and dissemination of harmonised regional statistical data in the European Union. From 1 January 2021 there are changes applied by Commission Regulation (EU) 2019/1755 of 8 August 2019.

- NUTS 1 – **macroregions** (grouping voivodships) – 7 units,
- NUTS 2 – **regions** (voivodships or their parts) – 17 units,
- NUTS 3 – **subregions** (grouping powiats) – 73 units.

3. Presented data, unless otherwise indicated, concern the **entire national economy**.

4. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, considering entities classified according to the criterion of the **number of persons employed** and, unless otherwise indicated, include entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons,
- 50 persons and more.

5. Data are presented:

- 1) according to the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1st January 2008 by the decree of the Council of Ministers of 24 December 2007.

The item “**Industry**” was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional grouping.

The item “**Other services**” was introduced including sections: “Professional, scientific and technical activities”, “Administrative and support service activities”, “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation”, “Other service activities” as well as “Activities of households as employers; undifferentiated goods- and services-producing activities of households for own use”;

2) according to **institutional sectors** – exclusively within the scope of regional accounts;

3) according to **ownership sectors**:

- **public sector** – grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), the ownership of local government units as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of public sector entities,
- **private sector** – grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

“Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company’s registration application.

6. Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with the **respective organisational status of units of the national economy**.

7. Dane w podziale według sekcji PKD 2007 oraz w podziale terytorialnym opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

8. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj. osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

9. Z ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku – obok PKD 2007 – należy wymienić:

- 1) **Klasyfikację Zawodów i Specjalności (KZiS)**, na podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego, zatrudnionych i ich wynagrodzeń oraz bezrobotnych; klasyfikacja opracowana na podstawie Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Zawodów (ISCO-08) wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2015 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w miejsce obowiązującej do 31 grudnia 2014 r.;
- 2) **Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług – PKWiU 2015**, na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów; PKWiU 2015, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2016 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 września 2015 r. w miejsce PKWiU 2008 obowiązującej do 31 grudnia 2015 r.;
- 3) **Klasyfikację Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP)**, na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw domowych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);
- 4) **Polską Klasyfikację Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania obiektów budowlanych; PKOB, opracowana na podstawie Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 r.;
- 5) **Klasyfikację Środków Trwałych (KŚT)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT 2016 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2017 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w miejsce obowiązującej do 31 grudnia 2016 r.

10. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach i na mapach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług – VAT (od produktów krajowych i z importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych), zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

11. Jako **ceny stałe** przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu produkcji budowlano-montażowej:
 - ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) dla lat 2006–2010,
 - ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) dla lat 2011–2015,
 - ceny stałe 2015 r. (średnie ceny bieżące 2015 r.) dla lat 2016–2021,
 - ceny stałe 2021 r. (średnie ceny bieżące 2021 r.) od 2022 r.

12. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

7. Data according to NACE Rev. 2 sections as well as according to territorial division are compiled, unless otherwise indicated, using the enterprise method.

In the **enterprise (entity) method**, the entire organisational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

8. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e. legal persons, organisational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own-account in order to earn a profit.

9. Other than NACE Rev. 2, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:

- 1) the **Occupations and Specialisations Classification (KZiS)**, on the basis of which councillors of organs of local government units, paid employees and their wages and salaries as well as the unemployed are grouped; the classification, compiled on the basis of the International Standard Classification of Occupations (ISCO-08), was introduced on 1 January 2015 by the decree of the Minister of Labour and Social Policy of 7 August 2014 replacing the classification valid until 31 December 2014;
- 2) the **Polish Classification of Products and Services – PKWiU 2015**, on the basis of which products and goods are grouped; compiled on the basis of international classifications and nomenclatures, was introduced on 1 January 2016 by the decree of the Council of Ministers, dated 4 September 2015 replacing the classification PKWiU 2008 valid until 31 December 2015;
- 3) the **Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)**, on the basis of which final consumption expenditure of products (goods and services) in the households sector as well as expenditures on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;
- 4) the **Polish Classification of Types of Construction (PKOB)**, on the basis of which type of constructions are grouped; PKOB, compiled on the basis of the Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 January 2000 by the decree of the Council of Ministers, dated 30 December 1999;
- 5) the **Classification of Fixed Assets (KŚT)**, on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT 2016 was introduced on 1 January 2017 by the decree of the Council of Ministers, dated 3 October 2016, replacing the classification valid until 31 December 2016.

10. Data in **current prices** correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables and maps in which prices are not defined, data are expressed in current prices.

Basic price is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Taxes on products include: value added tax on goods and services – VAT (on domestic and imported products), taxes and customs duties on imports (including excise tax) as well as other taxes on products, such as excise tax on domestic products and taxes on selected types of services (e.g. on games of chance and mutual betting, lump sum tax on goods and services from occasional transport of passengers in buses with foreign registration).

11. **Constant prices** were adopted as follows:

- 1) agricultural output – average national current prices from the year preceding the reference year, with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in case of which average prices from two consecutive years are adopted, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;
- 2) sold production of industry:
 - 2005 constant prices (2005 average current prices) for 2006–2010,
 - 2010 constant prices (2010 average current prices) for 2011–2015,
 - 2015 constant prices (2015 average current prices) for 2016–2021,
 - 2021 constant prices (2021 average current prices) since 2022.

12. **Relative numbers (indices, percentages)** are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Wskaźniki dynamiki – w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag użytych do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach – obliczono w warunkach porównywalnych.

Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łączuchowego.

13. Do przeliczeń danych według liczby ludności – jeśli nie zaznaczono inaczej – przyjęto liczbę ludności według krajowej definicji zamieszkania, opracowaną metodą bilansową.

Przy przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku (np. łóżka w szpitalach, środki trwałe) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 grudnia, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja) – według stanu w dniu 30 czerwca.

Przyjętą do przeliczeń liczbę ludności opracowano:

– dla lat 2000–2009 (w przypadku wskaźników dynamiki – lata 2001–2010) na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, przy czym dla lat 2000 i 2001 – według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2002 r.;

– dla lat 2010–2019 – wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011;

– od 2020 r. (w przypadku wskaźników dynamiki – od 2021 r.) na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021.

14. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

15. Niektóre informacje zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

16. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

17. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Głównego Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami.

18. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

Indices – in case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods – are calculated in comparable conditions.

Single base indices are calculated using the chain-base index method.

13. For the purpose of calculating data by population number, unless otherwise indicated, the population number according to the national definition of residence, compiled using the balance method, was adopted.

When computing per capita data (per 1000 population, etc.) as of the end of a year (e.g. beds in hospitals, fixed assets), the population as of 31 December was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g. vital statistics production) – as of 30 June.

The population number adopted for calculations was compiled:

– for the years 2000–2009 (in the case of indices – for the years 2001–2010) on the basis of the results of the National Population and Housing Census 2002, but for 2000 and 2001 – by the administrative division in force as of 31 December 2002;

– for 2010–2019 – of the results of the Population and Housing Census 2011;

– since 2020 (for dynamic indicators – since 2021) on the basis of the results of the Population and Housing Census 2021.

14. Data, unless otherwise indicated, do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

15. Selected information presented on the basis of preliminary data may change in subsequent publications of the Statistical Office.

16. Due to data rounding, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item “total”.

17. Statistical information derived from sources other than the Statistics Poland is indicated in the appropriate notes.

18. The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

skrót abbreviation	pełna nazwa full name
POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI – PKD 2007 STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES IN THE EUROPEAN COMMUNITY – NACE Rev. 2	
sekcje	sections
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motor-cycles
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi Accommodation and food service activities
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
działy	divisions
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych znajdują się w uwagach do poszczególnych działów, a bardziej szczegółowe informacje dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki w publikacjach tematycznych oraz w serii „Metodologia badań statystycznych”.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are contained in the notes to individual chapters, while more detailed information on particular fields of statistics can be found in thematic publication as well as in the series “Statistical Research Methodology”.

DELIMITACJA OBSZARÓW WIEJSKICH

1. Delimitacja Obszarów Wiejskich (DOW) do celów statystycznych została opracowana przez Główny Urząd Statystyczny.

2. Celem DOW jest zapewnienie jednolitej prezentacji wyników badań statystycznych statystyki publicznej, dotyczących obszarów wiejskich. Zastosowanie Delimitacji umożliwi szczegółowe prezentowanie danych na temat obszarów wiejskich, z podkreśleniem ich różnorodności.

3. DOW opracowano z wykorzystaniem typologii Funkcjonalnych Obszarów Miejskich (FUA; ang. Functional Urban Areas), wprowadzonej Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2391 z dnia 12 grudnia 2017 r. zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1059/2003 w odniesieniu do typologii terytorialnych (Tercet) (Dz. Urz. UE L 350 z 29 grudnia 2017 r.). FUA obejmują miasta i ich strefy dojazdów do pracy.

Podziału gmin wiejskich (gmin wiejskich oraz obszarów wiejskich w gminach miejsko-wiejskich — symbol rodzaju jednostki TERYT, odpowiednio 2 i 5) dokonano z uwzględnieniem oddziaływania na nie dużych miast.

4. Delimitacja obejmuje poziom 1, który odnosi się do lokalizacji obszaru względem FUA miast liczących co najmniej 150 tys. mieszkańców lub FUA miast wojewódzkich oraz poziom 2, który odnosi się do wartości gęstości zaludnienia obszarów wiejskich.

Poziom 1	Poziom 2
Aglomeracyjne	dużej gęstości
	małej gęstości
Pozaglomeracyjne	dużej gęstości
	małej gęstości

5. W nowej delimitacji wyróżniono następujące grupy obszarów:

1) aglomeracyjne — obszary wiejskie znajdujące się w granicach FUA miast wojewódzkich lub w granicach FUA pozostałych miast, liczących co najmniej 150 tys. mieszkańców:

— aglomeracyjne dużej gęstości — spełniają jednocześnie warunki dla obszarów aglomeracyjnych oraz warunek gęstości zaludnienia większej od średniej gęstości zaludnienia dla Polski,

— aglomeracyjne małej gęstości — spełniają jednocześnie warunki dla obszarów aglomeracyjnych oraz warunek gęstości zaludnienia równej lub mniejszej od średniej gęstości zaludnienia dla Polski;

2) pozaaglomeracyjne — obszary wiejskie znajdujące się poza granicami FUA miast wojewódzkich lub poza granicami FUA pozostałych miast liczących co najmniej 150 tys. mieszkańców:

— pozaaglomeracyjne dużej gęstości — spełniają jednocześnie warunki dla obszarów pozaaglomeracyjnych i warunek gęstości zaludnienia większej od 1/3 gęstości zaludnienia dla Polski,

— pozaaglomeracyjne małej gęstości — spełniają jednocześnie warunki dla obszarów pozaaglomeracyjnych i warunek gęstości zaludnienia równej lub mniejszej od 1/3 gęstości zaludnienia dla Polski.

6. Do grupy miast powyżej 150 tys. mieszkańców zakwalifikowano 25 ośrodków. Średnia gęstość zaludnienia w 2023 r. (Bank Danych Lokalnych GUS) wynosiła 120 osób/km², a próg 1/3 średniej gęstości zaludnienia przyjęto na poziomie 40 osób/km².

7. W bieżącej edycji Rocznika przedstawiono wybrane zagadnienia według Delimitacji Obszarów Wiejskich. W pracach rozwojowych przewidziana jest prezentacja zjawisk w ww. układzie w systemach, bazach danych oraz opracowaniach i analizach statystycznych.

DELIMITATION OF RURAL AREAS

1. The Delimitation of Rural Areas for statistical purposes has been developed by Statistics Poland.

2. The purpose of the Delimitation of Rural Areas is to ensure a consistent presentation of the results of statistical surveys on rural areas. The use of the DOW will enable detailed presentation of data on rural areas, emphasising their diversity.

3. The Delimitation is developed using the typology of Functional Urban Areas (FUA), introduced by Regulation (EU) 2017/2391 of the European Parliament and of the Council of 12 December 2017 amending Regulation (EC) No 1059/2003 as regards territorial typologies (Tercet) (Official Journal of the EU L 350, 29 December 2017). The FUA include cities and their commuting zones. The delimitation of rural gminas (rural gminas and rural areas in urban-rural gminas — symbol of the type unit TERYT, 2 and 5 respectively) has been taking into account the impact of large cities.

4. The delimitation includes level 1, which refers to the location of the area in relation to the FUA of cities of at least 150,000 persons or the FUA of seats of voivodships and level 2, which refers to the value of the population density of rural areas.

Level 1	Level 2
Agglomeration areas	high density
	low density
Non-agglomeration areas	high density
	low density

5. The new delimitation distinguishes the following groups of areas:

1) agglomeration — rural areas located within the FUA of seats of voivodships or within the FUA of other cities with at least 150,000 persons:

— agglomeration high density — meet both criteria: they are in agglomeration areas and has population density higher than the average population density for Poland,

— agglomeration low density — they are in agglomeration areas and has population density equal to or lower than the average population density for Poland;

2) non-agglomeration — rural areas located outside of the FUA of voivodeship cities or outside the FUA of other cities with at least 150,000 persons:

— non-agglomeration high density — they are located outside of the FUA, and have population density higher than 1/3 of the population density for Poland,

— non-agglomeration low density — they are located outside of the FUA, and have population density equal to or lower than 1/3 of the population density for Poland.

6. The group of cities with more than 150,000 persons includes 25 cities. Average population density in 2023 (Statistics Poland Local Data Bank; BDL) was 120 persons/km² and the 1/3 threshold of the average population density was assumed at 40 persons/km².

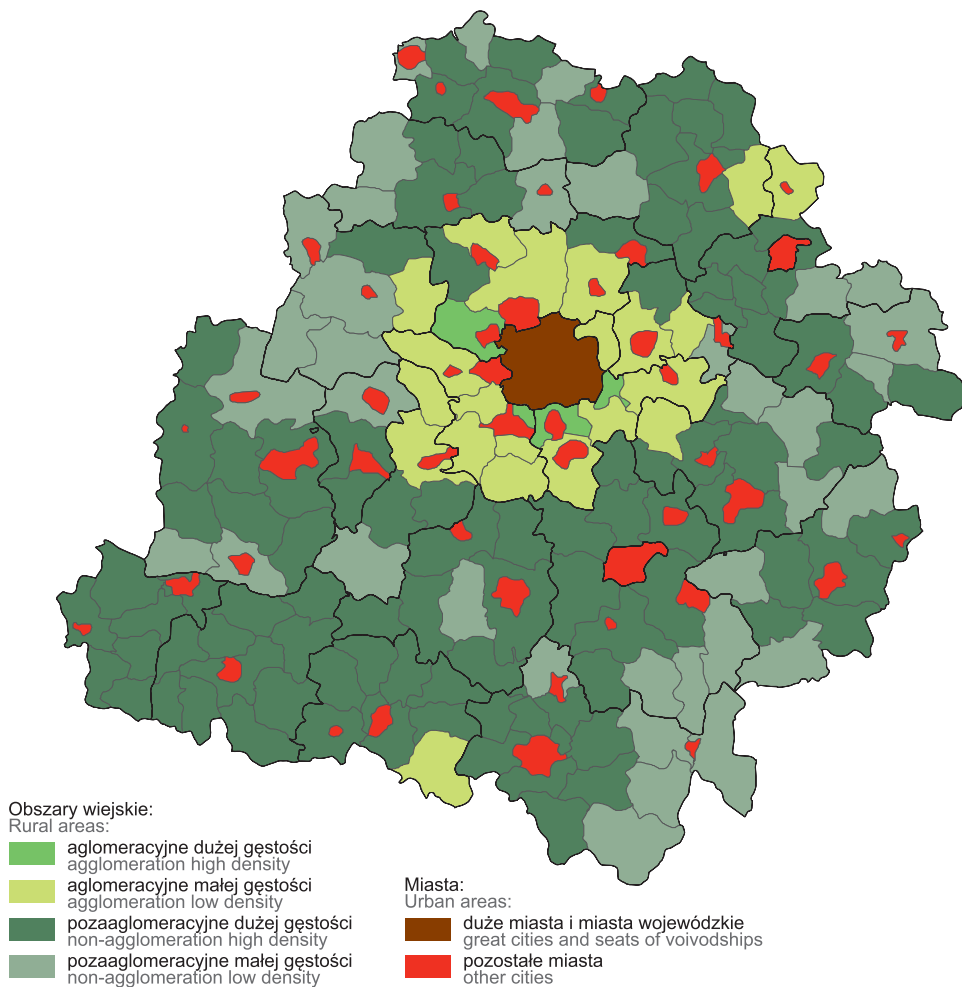
7. The current edition of the Yearbook presents selected issues according to the Delimitation of Rural Areas. In the development work it is planned to present the phenomena in the above-mentioned arrangement in systems, databases and statistical studies and analyses.

DELIMITACJA OBSZARÓW WIEJSKICH (DOW)

Stan w dniu 1 stycznia 2023 r.

DELIMITATION OF RURAL AREAS

As of 1 January 2023

Uwagi do działów

Warunki naturalne i ochrona środowiska

1. Informacje o **stanie geodezyjnym i kierunkach wykorzystania powierzchni kraju** ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków, wcześniej – Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r.

2. **Zużycie wody** obejmuje ilość wody zużytej na potrzeby gospodarki narodowej i ludności, pochodzącej z ujęć własnych bądź z sieci wodociągowej lub zakupionej od innych jednostek.

3. Jako **ścieki wymagające oczyszczania** przyjęto wody odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

4. Informacje o **emisji i redukcji zanieczyszczeń powietrza** dotyczą zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza, ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 1986 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian.

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i ogrzewczych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeładunku, z hał produkcyjnych itp.).

5. **Ochrona przyrody** polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, twórców i składników przyrody.

Podstawą prawną regulującą ustanowienie form ochrony przyrody jest ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

6. **Odpady** oznaczają każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbawia się, zamierza pozbyc się lub do których pozbycia się jest obowiązany.

Dane o odpadach od 2013 r. są opracowywane w oparciu o ustawę z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

7. Dane o **odpadach komunalnych** dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych (z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji), a także odpadów niezawierających odpadów niebezpiecznych pochodzących od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

8. Dane o **nakładach na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej** oraz ich **efektach rzeczowych** prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną dotyczącą Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 marca 1999 r. Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska oraz Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

Samorząd terytorialny

1. Z dniem 1 stycznia 1999 r. na mocy ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa, wprowadzono nowy zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

2. Kadencja prezydentów, burmistrzów, wójtów oraz rad gmin, rad miejskich na prawach powiatu i rad powiatów trwa 5 lat, licząc od dnia wyborów.

3. Prezentowane informacje o administracji publicznej dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń w administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz samorządowych kolegiach od-

Notes to chapters

Environment and environmental protection

1. Information regarding **geodesic status and directions of land use** is classified according to ownership and register groups of land included in the land register introduced by the Regulation of the Minister of Development, Labour and Technology of 27 July 2021 on the register of land and buildings previously – of the Minister of Regional Development and Construction of 29 March 2001.

2. **Water consumption** consists of the amount of water used for the needs of national economy and population, coming from either own intakes or a water supply network or purchased from other entities.

3. **Wastewater requiring treatment** is defined as water discharged by means of channel or open ditch systems directly into waters or into the ground or into a sewage network from production entities (including contaminated drainage water from mines and cooling water), from other entities and households.

4. Information regarding **emission and reduction of air pollutants** concerns plants of significant nuisance to air quality established by the Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the Regulation of the Council of Ministers of 13 January 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it.

Data regarding particulate and gas emission include organized emission (from technological and heating facilities) and non-organized emission (from waste dumps and landfills, in the course of reloading, from production halls etc.).

5. **Nature protection** consists in maintaining, sustainable use and renovation of nature resources, objects and elements of nature.

The legal basis regulating establishing forms of nature protection is the Act of 16 April 2004 on Nature Protection.

6. **Waste** means any substance or object, which the holder discards or intends to discard or is required to discard.

Data on waste have been compiled on the basis of the Act of 14 December 2012 on Waste.

7. Data on municipal waste concern waste generated by households (excluding end-of-life vehicles) as well as non-hazardous waste from other producers that, due to their nature or composition, are similar to the waste generated in households.

8. Data regarding **outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management** are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the Regulation of the Council of Ministers of 2 March 1999. This classification was compiled on the basis of the ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as the European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERIEE) implemented by the European Union.

Local government

1. On 1 January 1999, pursuant to the Act of 24 July 1998 on the introduction, of the basic threetier territorial division of the state, a new basic threetier territorial division of the state was introduced, the entities of which are: gminas, powiats and voivodships.

A gmina is a basic unit of the country's territorial structure. Auxiliary entities in gminas are, among others, village administrator's offices. Their organization and scope of activity is outlined by individual gmina councils in a separate statute.

2. Term of presidents, mayors, village mayors as well as gmina councils, city councils in cities with powiat status and powiat councils lasts 5 years, starting from the day of election.

3. Information presented concerning public administration involves employment and wages and salaries in the state administration, local government administration and local government

woławczych i obejmują jednostki zaliczane, według PKD 2007, do grupy „Administracja publiczna oraz polityka gospodarcza i społeczna” w sekcji „Administracja publiczna i obrona narodu”; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”.

Do **administracji państwowej** zalicza się:

1) naczelne i centralne organy administracji łącznie z pracownikami zatrudnionymi w ich placówkach zagranicznych:

– instytucje naczelne i centralne (np. kancelarie: Sejmu, Senatu i Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),

– terenowe organy administracji rządowej niezespolonej (np. izby administracji skarbowej, urzędy skarbowe i celno-skarbowe, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, regionalne izby obrachunkowe oraz do 2010 r. gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych);

2) terenowe organy administracji rządowej zespolonej: urzędy wojewódzkie, jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspektoraty: inspekcji handlowej, nadzoru budowlanego, weterynarii, farmaceutyczne, ochrony środowiska, ochrony roślin i nasiennej oraz urzędy ochrony zabytków i kuratoria oświaty);

3) niektóre agencje państwowe (np. Agencję Rezerw Materiałowych, Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości oraz od 2009 r. Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa) oraz jednostki pomocnicze administracji państwowej wraz z oddziałami regionalnymi.

Do **administracji samorządu terytorialnego** zalicza się:

1) gminy i miasta na prawach powiatu:

– urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych oraz od 2009 r. zarządy dróg),

– urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej oraz od 2009 r. zarządy dróg);

2) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. urzędy pracy, zarządy dróg);

3) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne (np. urzędy pracy, zarządy melioracji i urządzeń wodnych oraz od 2009 r. zarządy dróg).

4. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej nie uwzględniają wynagrodzeń osób zatrudnionych w placówkach zagranicznych.

Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości

1. Dane o **przestępstwach stwierdzonych** opracowano według klasyfikacji Kodeksu karnego obowiązującego od 1 września 1998 r. (ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r.) i Kodeksu karnego skarbowego, obowiązującego od 17 października 1999 r. (ustawa z dnia 10 września 1999 r.) lub innych ustaw szczególnych.

Artykuły kodeksu karnego dotyczące rodzajów przestępstw wymienionych w tabeli 1 (14) na str. 27:

- przeciwko życiu i zdrowiu – art. 148–162,
- przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji – art. 163–180,
- przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania – art. 189–196,
- przeciwko wolności seksualnej i obyczajności – art. 197–205,
- przeciwko rodzinie i opiece – art. 206–211,
- przeciwko czci i nietykalności cielesnej – art. 212–217,
- przeciwko mieniu – art. 278–295,
- przeciwko wiarygodności dokumentów – kradzież lub przywłaszczenie dokumentu tożsamości – art. 275 § 1.

2. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo – zgodnie z Kodeksem karnym – jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego, zgodnie z Kodeksem karnym skarbowym – jest to przestępstwo skarbowe.

Przestępstwo stwierdzone w zakończonym postępowaniu przygotowawczym, w którym ustalono przynajmniej jednego podejrzanego, jest to przestępstwo wykryte.

U w a g a. Dane o przestępstwach stwierdzonych od 2014 r. nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich. Zgodnie z obowiązującą metodologią stwierdzenie popełnienia czynów karalnych przez nieletnich dokonywane jest w postępowaniu sądowym po uprzednim przekazaniu przez Policję akt w sprawach nieletnich do sądu rodzinnego.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw opracowano na podstawie policyjnych systemów informacyjnych.

3. **Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw** jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych do przestępstw stwierdzonych w danym roku (łącznie z przestępstwami z lat poprzednich we wznowionych postępowaniach).

appeal councils and covers entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the group “Public administration and economic and social policy” in the section “Public administration and defence; compulsory social security”.

State administration comprises:

1) principle and central organs of administration including the personnel employed in their foreign entities:

– principle and central institutions (e.g., chancelleries of: the Sejm, the Senate and the President, ministries, central offices),

– territorial organs of non-combined government administration (e.g., revenue administration, tax and tax control offices, district work inspectorates, statistical offices, regional chambers of audit and until 2010 auxiliary units of budgetary units);

2) territorial organs of combined government administration: voivodship offices, auxiliary service entities (e.g., inspectorates of: trade, construction supervision, veterinary, pharmaceutical, environmental protection, plant protection and seed production as well as monument preservation offices and school superintendent's offices);

3) some state agencies (e.g., Material Reserves Agency, Polish Agency for Enterprise Development and since 2009 Agency for Restructuring and Modernisation of Agriculture) and auxiliary entities of state administration with regional units.

Local government administration comprises:

1) gminas and cities with powiat status:

– gmina offices and auxiliary service units (e.g., municipal service entities and since 2009 public road boards),

– offices of cities with powiat status and auxiliary service units (e.g., geodetic and cartographic documentation centres and since 2009 public road boards);

2) powiaty, i.e., powiat starost offices and auxiliary service units (e.g., labour offices, public road boards);

3) voivodships, i.e., marshals' offices and voivodship government organizational entities (e.g., labour offices, drainage and water facility boards and since 2009 public road boards).

4. Data concerning average wages and salaries in the state administration do not include wages and salaries of persons employed in foreign entities.

Public safety. Justice

1. Data concerning **ascertained crimes** have been prepared in accordance with the classification of the Criminal Code, in force since 1 September 1998 (the Act of 6 June 1997) and the Penal Fiscal Code, in force since 17 October 1999 (the Act of 10 September 1999) or other specific acts.

Articles of the Criminal Code on the types of crimes listed in the table 1 (14) on page 27:

- against life and health – Art. 148–162,
- against public safety and safety in transport – Art. 163–180,
- against freedom, freedom of conscience and religion – Art. 189–196,
- against sexual freedom and morals – Art. 197–205,
- against the family and guardianship – Art. 206–211,
- against good name and personal integrity – Art. 212–217,
- against property – Art. 278–295,
- against the reliability of documents – theft or appropriation of identification – Art. 275 § 1.

2. A **crime ascertained** is an event that after the completion of preparatory proceedings, was confirmed that it is crime. In connection with the Criminal Code crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation, in connection with the Penal Fiscal Code – is a fiscal offence.

A crime ascertained in completed preparatory proceedings, in which at least one suspect was found is a detected crime.

N o t e. Data about ascertained crimes since 2014 do not include punishable acts committed by juveniles. In accordance with the current methodology, the specification of the number of juveniles committing punishable acts takes place during court proceedings after the Police provides records in juvenile cases to the family court.

Information regarding crimes ascertained and rates of detectability of delinquents in crimes ascertained has been prepared on the basis of police information systems.

3. **The rate of detectability of delinquents** is the relation of the number of crimes detected to crimes ascertained in a given year (including crimes from previous years in resumed proceedings).

4. Wpływ spraw do sądów oznacza liczbę spraw, które zostały wniesione do sądów powszechnych w celu rozpatrzenia w postępowaniu sądowym.

W ramach struktury organizacyjnej sądownictwa powszechnego działają sądy apelacyjne, okręgowe i rejonowe.

5. Sprawy (postępowania) załatwione lub zakończone w danym roku obejmują również sprawy niezakończonych w latach poprzednich.

6. Do dnia 31 sierpnia 2022 r. tryb postępowania wobec nieletnich przed sądem wynikał z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu wobec nieletnich. Z dniem 1 września 2022 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich. Zgodnie z ustawą wobec nieletniego mogą być stosowane środki wychowawcze, środek leczniczy, środek poprawczy.

Ludność

1. Tablice działu opracowano na podstawie:

- a. bilansów stanu i struktury ludności zamieszkałej na terenie gminy. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzypisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego,
- b. rejestrów Ministerstwa Cyfryzacji – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały oraz czasowy,
- c. sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego – o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach,
- d. sprawozdawczości sądów – o prawomocnie orzeczonych rozdachach i separacjach.

2. Dane o ludności (według stanu w dniu 30 czerwca i 31 grudnia) oraz współczynniki demograficzne, a także przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – przyjmując jako bazę wyjściową:

- dla lat 2000–2009 – wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, z tym że dla lat 2000 i 2001 – według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2002 r.;
- dla lat 2010–2019 – wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 (dla 2010 r. zastosowano podział administracyjny z dnia 31 grudnia 2011 r.);
- od 2020 r. – wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021.

3. Przez **ludność w wieku produkcyjnym** rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18–64 lata, dla kobiet 18–59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku **mobilnym**, tj. w wieku 18–44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni – 45–64 lata, kobiety – 45–59 lat. Przez ludność w **wieku nieprodukcyjnym** rozumie się ludność w **wieku przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz ludność w **wieku poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

4. **Mediana wieku** (wiek środkowy) ludności jest parametrem wyznaczającym granicę wieku, którą połowa ludności już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

5. Dane o **ruchu naturalnym** ludności w podziale terytorialnym opracowano:

- małżeństwa – według miejsca zamieszkania męża przed ślubem (gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania żony przed ślubem);
- separacje – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron przyjmuje się miejsce zamieszkania męża);
- rozwody – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka);
- urodzenia – według miejsca zamieszkania matki noworodka;
- zgony – według miejsca zamieszkania osoby zmarłej.

6. **Współczynniki reprodukcji ludności:**

– **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłyby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15–49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłyby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,

– **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzić z częstotnością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynników płodności),

– **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

4. Incoming cases are the number of cases that were filed in common courts for consideration in a court proceedings.

Appeal, regional and district courts function within the framework of the organizational structure of common courts.

5. The resolved cases and completed proceedings in the given year also include the cases unresolved from previous years.

6. Until 31 August 2022 court proceedings against juveniles resulted from the Act of 26 October 1982 on Proceedings Involving Juveniles. On 1 September 2022, the Act of 9 June 2022 on the support and social rehabilitation of juveniles entered into force. Pursuant to the Act, educational measures, therapeutic measure and correctional measure may be applied to a juvenile.

Population

1. Chapter tables were compiled on the basis of:

- a. the balances of the size and structure of the population in a gmina. Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census,
- b. the registers of the Ministry of Digital Affairs – on internal and international migration of population for permanent and temporary residence,
- c. documentation of Civil Status Offices – regarding registered marriages, births and deaths,
- d. documentation of courts – regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.

2. Data on population (as of 30 June and 31 December) as well as demographic rates and indicators per capita (per 1000 population, etc.) were compiled – unless otherwise stated – on the basis:

- for 2000–2009 – of the results of the National Population and Housing Census 2002, for 2000 and 2001 by the administrative division valid as of 31 December 2002;
- for 2010–2019 – of the results of the National Population and Housing Census 2011 (for 2010 was applied the administrative division of the country obligatory as of 31 December 2011);
- since 2020 – of the National Population and Housing Census 2021.

3. The **working age** population refers to males, aged 18–64, and females, aged 18–59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18–44) and **non-mobility** (i.e. 45–64 for males and 45–59 for females) are distinguished. The **non-working age** population is defined as the **pre-working age** population, i.e., up to the age of 17 and the **post-working age** population, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.

4. **Median age** of population is a parameter determining border of age, which half of population has already exceeded and second half has not reached yet.

5. Data regarding the **vital statistics** according to territorial division were compiled as follows:

- marriages – according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in cases when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence before the marriage is used);
- separations – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken; in cases unanimous petition of both of persons – residence of husband is used);
- divorces – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken);
- births – according to the mother's place of permanent residence;
- deaths – according to the place of permanent residence of the deceased.

6. **Reproduction rates:**

– **total fertility rate** refers to the number of children which would be born to the average woman during the course of her entire reproductive period (15–49 years of age) assuming that in particular phases of this period she would give births with an intensity observed during a given year, i.e., in assuming age-specific fertility rates for this period to be constant,

– **gross reproduction rate** refers to the number of daughters which would be born to the average woman assuming that a woman during her reproductive age will give births with an intensity which is characteristic for all women giving births in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),

– **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

7. **Przyrost naturalny** ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku. 8. **Prognoza ludności do 2060 r.** została opracowana w 2023 r. na podstawie stanu i struktury ludności z dnia 31 grudnia 2022 r. oraz założeń dotyczących tendencji zmian w płodności, umieralności i migracjach zagranicznych na pobyt stały

9. Dane o **migracjach wewnętrznych** ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

10. Dane o **migracjach zagranicznych** opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniu osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

11. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności według stanu w dniu 30 czerwca.

7. **Natural increase** of the population accounts for the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Infant is a child under the age of 1.

8. **Population projection until 2060** was calculated in 2023 on the basis of population number and structure as of 31 December 2022 as well as assumptions on fertility, mortality and international migration for permanent residence

9. Data regarding **internal migration** of the population were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

10. Data regarding **international migration** were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

11. Rates concerning vital statistics and migration of the population broken down by territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population as of 30 June.

Rynek pracy

1. Dane na podstawie **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)** – tabl. 1 obejmuje osoby w wieku 15–89 lat i odnosi się do ludności przebywającej lub zamierzającej przebywać na terenie kraju co najmniej 12 miesięcy, zamieszkałej w prywatnych gospodarstwach domowych; badanie nie obejmuje osób bezdomnych oraz nieobecnych w gospodarstwie domowym 12 miesięcy i więcej. Badanie prowadzone jest metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną ludności bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału. Wyniki BAEL zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności i opracowane na podstawie NSP 2021.

Od 1 kwartału 2021 r. w BAEL wprowadzono zmiany metodologiczne wynikające z wdrożenia rozporządzenia ramowego dla statystyki społecznej, tj. Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1700 z dnia 10 października 2019 r. oraz jego aktów implementacyjnych. Zmiany dotyczyły m.in. zakresu podmiotowego badania (badanie zasadnicze obejmuje osoby w wieku 15–89 lat, do 2020 r. włącznie były to osoby w wieku 15 lat i więcej) oraz definicji i sposobu wyodrębniania poszczególnych populacji osób na rynku pracy, tj. pracujących, bezrobotnych i biernych zawodowo.

Na potrzeby analiz porównawczych z okresami wcześniejszymi, w tabl. 1 zaprezentowano przeliczone dane BAEL dla lat 2019 i 2020, z uwzględnieniem definicji obowiązujących od 2021 r.

Od 2023 r. do uogólniania wyników BAEL na populację generalną zastosowano dane o ludności rezydującej w Polsce pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021. Prezentowane dane za lata 2019, 2020 i 2022 zostały przeliczone zgodnie z nową podstawą uogólniania wyników, w związku z czym różnią się od prezentowanych we wcześniejszych edycjach rocznika

2. Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

1) do pracujących zaliczono wszystkie osoby w wieku 15–89 lat, które w okresie badanego tygodnia:

– wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w firmie/institucji publicznej lub u prywatnego pracodawcy, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem, – miały pracę, ale jej nie wykonywały:

a) z powodu choroby lub urlopu wypoczynkowego, urlopu związanego z rodzicielstwem (macierzyńskiego, rodzicielskiego, ojcowskiego lub wychowawczego), organizacji czasu pracy (systemu pracy lub odbioru nadgodzin), szkolenia związanego z wykonywaną pracą,

b) z powodu sezonowego charakteru pracy, jeśli w okresie poza sezonem nadal regularnie wypełniały zadania i obowiązki związane z pracą lub prowadzeniem działalności (z wyłączeniem obowiązków prawnych lub administracyjnych),

c) z innych powodów, jeśli przewidywany okres nieobecności w pracy nie przekracza 3 miesięcy.

Labour market

1. Data on the basis of the **Labour Force Survey (LFS)** – table 1 includes household members aged 15–89 and refers to a population staying or intending to stay in the country for at least 12 months, living in private households; the survey does not cover the homeless and persons absent from a household for 12 months and longer. The survey has been carried out with the appliance of the continuous observation method, i.e. economic activity of population is observed in each week during the whole quarter. The LFS results have been generalised based on population balances compiled on the basis on the Population and Housing Census 2021.

Since the first quarter of 2021, methodological changes have been introduced in the LFS resulting from the implementation of the framework regulation for social statistics, i.e. Regulation (EU) 2019/1700 of the European Parliament and of the Council of 10 October 2019 and its implementing acts. Changes concerned, i.a. subjective range of the survey (the core survey covers persons aged 15–89, until 2020 inclusive, they were persons aged 15 and more) and the definition and the way of specification of particular populations on the labour market, i.e. the employed, the unemployed and economically inactive persons.

For the purposes of benchmarking with previous periods, table 1 presents recalculated LFS data for the years 2019 and 2020, taking into account the definitions in force since 2021.

Since 2023 data on the resident population of Poland from the balances developed based on the results of the 2021 National Census of Population and Housing have been applied for generalising the LFS results to the total population. The presented data for 2019, 2020 and 2022 were recalculated in line with the new generalisation basis, therefore they differ from those presented in previous editions of the yearbook.

2. The **economically active persons** include employed and unemployed persons:

1) the employed are included all persons aged 15–89 who during the reference week:

– performed, for at least 1 hour, any work generating pay or income, i.e. were employed in a public company/institution or by a private employer, worked on their own (or leased) agricultural farm, or conducted their own economic activity outside agriculture, assisted (without pay) in work on family agricultural farm or in conducting family economic activity outside agriculture, – had work but did not perform it:

a) due to sickness, vacation, parenthood related leave (maternity leave, childcare leave, paternity leave or parental leave), working time arrangement (work system or compensation for over-time hours), training related to the performed work,

b) due to a seasonal nature of work if they continue to regularly perform tasks and duties for the job or business off-season (excluding fulfilment of legal or administrative obligations),

c) for other reasons if the break in employment does not exceed 3 months.

2) za bezrobotne uznano osoby w wieku 15–74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi (według powyższej definicji),
- aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni – tydzień badany), aby znaleźć pracę,
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do **bezrobotnych** zostały zaliczone także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ już ją znalazły i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

3. **Ludność bierna zawodowo**, tzn. pozostająca poza siłą roboczą, są to wszystkie osoby w wieku 15–89 lat, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne.

4. **Współczynnik aktywności zawodowej** obliczono jako udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności.

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących w liczbie ludności.

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo.

Przy wyliczaniu wskaźników, w mianowniku nie uwzględniono osób o nieustalonej aktywności ekonomicznej.

5. Udział bezrobotnych w liczbie ludności obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15–89 lat (ogółem lub danej grupy).

6. Dane do 2020 r. opracowano na podstawie sprawozdawczości oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie), od 2022 r. – na podstawie administracyjnych źródeł danych.

7. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód. Dane zawarte w tabl. 2(33) od 2022 r. dotyczą również jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

8. Dane dotyczące pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu w dniu 31 grudnia 2020 r. wyszacowano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2020 (dane dla lat poprzednich wyszacowane są z wykorzystaniem ostatecznych wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010). Według PSR 2020 badanie pracujących w rolnictwie indywidualnym odbywa się na innej zbiorowości gospodarstw indywidualnych, tj. do gospodarstw rolnych nie są zaliczane jednostki o powierzchni poniżej 1 ha użytków rolnych i jednocześnie niespełniające odpowiednich progów dla prowadzenia działalności rolniczej. Od 2022 r. dane prezentowane są na podstawie administracyjnych źródeł danych.

9. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu** dotyczą pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

10. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

11. Informacje o **ruchu zatrudnionych** obejmują pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo). Dane te dotyczą liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o liczbę osób powracających do pracy z urlopów wychowawczych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o liczbę osób, które otrzymały urlopy wychowawcze) w roku badanym do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 grudnia z roku poprzedzającego rok badany.

Dane o absolwentach podejmujących pierwszą pracę dotyczą pełnozatrudnionych.

12. Źródłem informacji o wolnych miejscach pracy jest badanie popytu na pracę (sprawozdanie Z-05). Wolne miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone;
- pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy;
- w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

2) the unemployed are persons aged 15–74 who simultaneously fulfilled three conditions:

- during the reference week were not employed (as defined above),
- were actively seeking a job, i.e. undertook particular actions targeted at finding work during the 4 weeks (including the reference week as the last one),
- were ready (available) to start work during the 2 weeks following the reference week.

Unemployed persons also include those who were not seeking work because they had already found a job and were waiting to start it within a period of no more than 3 months, and were ready to take up the job.

3. The **economically inactive population**, i.e. the population staying outside the labour force, are all persons aged 15–89 who were not classified as employed or unemployed persons.

4. **Activity rate** is calculated as the share of the economically active persons in population.

Employment rate is calculated as the share of employed persons in population.

Unemployment rate is calculated as the share of unemployed persons in the economically active population.

When calculating indicators, persons with unknown economic activity were not included in a denominator.

5. The share of unemployed persons in the number of population is calculated as the share of unemployed persons (total or in a given group) in the number of population aged 15–89 (total or in a given group).

6. Data until 2020 were compiled on the basis of reports as well as estimates (i.e. in regard to private farms in agriculture), from 2022 the data are based on administrative data sources.

7. Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income. Data in table 2(33) since 2022 concern budgetary entities conducting activity in the scope of national defence and public safety.

8. Data concerning employed persons on private farms in agriculture as of 31 December 2020 were estimated on the basis of the Agricultural Census 2020 (data for previous years were estimated on the basis of the final results of the Agricultural Census 2010). According to the Agricultural Census 2020, the study of employed persons on private farms in agriculture is conducted on a different group of private farms, i.e. units with an area of less than 1 ha of agricultural land and at the same time not meeting the relevant thresholds for conducting agricultural activity are not classified as agricultural farms. Data since 2022 are presented on the basis of administrative data sources.

9. Data on **average paid employment** concern full-time employees (including seasonal and occasional workers) and part-time employees converted into full-time equivalent employees.

10. The data do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

11. Information regarding **labour turnover** concerns full-time employees (including seasonal and occasional workers). These data concern the number of hires and the number of terminations and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.

Hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from childcare leaves (or the number of terminations less the number of persons granted childcare leaves) during a surveyed year to the number of full-time paid employees as of 31 December from the year preceding the surveyed year.

Data regarding school leavers starting work for the first time concern full-time paid employees.

12. The labour demand survey (the Z-05 report) is the source of information on job vacancies.

Vacancies are positions or jobs unoccupied due to labour turnover or newly created ones that simultaneously meet the following three conditions:

- positions and jobs were actually unoccupied on the survey day;
- employer made efforts to find people willing to take up the job;
- if adequate candidates were found to occupy the vacancies, the employer would be ready to hire them immediately..

13. Dane o liczbie **bezbrotnych** zarejestrowanych obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promowaniu zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 czerwca 2004 r. określone są jako bezrobotne.

Pod pojęciem **bezbrotne** należy rozumieć osobę, która ukończyła 18 lat i nie osiągnęła wieku emerytalnego, jest osobą niezatrudnioną i niewykonyującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest to osoba niepełnosprawna – zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu programu nauczania tej szkoły oraz uczące się w branżowej szkole II stopnia i szkole policealnej, prowadzącej kształcenie w formie stacjonarnej lub zaocznej) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z dodatkowymi wyłączeniami dotyczącymi źródeł dochodów, zapisanymi w ustawie.

14. **Stopę bezrobocia** rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezbrotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Stopę bezrobocia podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych: dla 2000 r. – na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 1996; dla 2010 r. i 2015 r. – na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010; od 2020 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2020. Od 2022 r. dane są prezentowane na podstawie administracyjnych źródeł danych. Dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

15. Informacje o **wypadkach przy pracy** obejmują wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze „Statystycznej karty wypadku przy pracy”.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie opracowano na podstawie sprawozdań Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i dotyczą tylko tych wypadków, z tytułu których przyznano w danym roku jednorazowe odszkodowania.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej w wypadku indywidualnym, jak również w wypadku zbiorowym.

16. Dane według sekcji i działów PKD 2007 opracowano metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności.

17. Za **wypadek przy pracy** uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
 - w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.
- Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnienia do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:
- w czasie podróży służbowej;
 - podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
 - przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

18. Za **ciężki wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, takie jak: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności rozrodczej lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, całkowita lub częściowa niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe, istotne zespócenie lub zniekształcenie ciała.

19. Za **śmiertelny wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć w okresie nieprzekraczającym 6 miesięcy od dnia wypadku.

13. Data regarding **registered unemployed persons** include persons who, in accordance with the Law dated 20th April 2004 on Promoting Employment and Labour Market Institutions, in force since 1st June 2004, are classified as unemployed.

Unemployed person is a person aged 18 and more and has not reached the retirement age, is not employed and not performing any other kind of paid work, capable of work and ready to take full-time employment (or in case he/she is a disabled person – capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending school with the exception of schools for adults (or taking extra an external examination covering the curriculum of this school as well as those studying at the stage II sectoral vocational school and post-secondary school, providing full-time, evening or weekend education) or tertiary schools in part-time programme, registered in the local labour office competent for his/her place of residence (permanent or temporary), and seeking employment or any other income-generating work, with additional provisions concerning the sources of income, included in the law.

14. The **registered unemployment rate** is calculated as the ratio of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e., excluding employees of budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety.

The unemployment rate is given considering persons employed on private farms in agriculture (as a part of the economically active civilian population) estimated: for 2000 – on the basis of the results of the Agricultural Census 1996, for 2010 and 2015 – on the basis of the results of the Agricultural Census 2010, since 2020 – of the Agricultural Census 2020. Since 2022 data are presented on the basis of administrative data sources. Data are not strictly comparable to those for previous years.

15. Information on **accidents at work** includes accidents at work, as well as accidents treated equally to accidents at work, regardless of whether incapacity for work was indicated. Information on accidents at work in budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

Data on accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from “Statistical report of an accident at work.”

Accidents at work on private farms in agriculture were compiled on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) and are related only to the accidents in respect of which one-off compensations were granted in a given year.

Each accident, regardless whether the victim was injured during a single or multiple casualty incident, is counted as one accident at work.

16. Data according to sections and divisions of the PKD 2007/ NACE Rev. 2 were compiled using the local kind-of-activity unit method.

17. **Accident at work** is understood as a sudden event, caused by an external factor, leading to injury or death, which occurred in connection with work:

- during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employers, even without instructions;
 - when the employee remains at the disposal of the employer on the way between the employer premises and the place of performing the obligation arising from the employment relationship.
- Every accident is treated equally to accident at work, as regards entitlement to benefits defined in the act on social insurance against accidents at work and occupational diseases, if the employee had such an accident:
- during a business trip;
 - during a training within the scope of the national self-defence;
 - while performing tasks ordered by trade union organisations operating at employer's.

18. **Serious accident at work** is an accident which results in serious bodily harm, i.e. loss of sight, hearing, speech, ability to procreate, other bodily harm or health-related problems, which disrupts primary bodily functions or results in an incurable or life-threatening disease, permanent mental illness, a permanent, total or partial incapacity for work in the occupation, or a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

19. **Fatal accident at work** is an accident which leads to the death of a victim at the site of the accident within 6 months of the accident.

20. Information regarding **persons exposed to risk factors**

20. Informacje o zatrudnionych w warunkach zagrożenia opracowano na podstawie rocznego sprawozdania o warunkach pracy realizowanego metodą reprezentacyjną na dobranej celowo próbie, przy czym:

1) dane obejmują zatrudnionych w jednostkach lokalnych o liczbie pracujących wynoszącej 10 osób i więcej zaliczanych do wybranych sekcji PKD (bardziej szczegółowe informacje dostępne w publikacji „Warunki pracy w 2023 r.”);

2) dane dotyczą zatrudnionych w warunkach zagrożenia: związanego ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, pyły, hałas, drgania mechaniczne (wibracje), mikroklimat itp.), związanego z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi;

3) do obliczenia wskaźnika na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 grudnia z roku badanego.

Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne

Wynagrodzenia

1. **Wynagrodzenia** obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencji-prowizyjne, honoraria.

Do wynagrodzeń osobowych zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy (prześcieżki płatne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

2. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie** (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

– wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,

– wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,

– dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,

– honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się w ujęciu brutto, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika.

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

1. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) oraz w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2014 r. ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (OFE).

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

at work is compiled on the basis of the annual report on working conditions, conducted using a sampling method, wherein:

1) data concern persons employed in local units employing 10 persons and more, included in the selected PKD sections (more detailed information available in the publication “Working conditions in 2023”);

2) data concern employed persons exposed to factors arising from the work environment (chemicals, dusts, noise, vibrations, microclimates, etc.), strenuous work (awkward postures, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors associated with particularly dangerous machinery;

3) the number of persons employed hired on the basis of an employment contract as of 31 December of the surveyed year was used to calculate the ratio per 1.000 employees in units covered by the survey.

Wages and salaries. Social benefits

Wages

1. **Wages and salaries** include monetary payments and the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

Components of wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in cooperatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities, impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

Personal wages and salaries include, among others basic wages and salaries, bonuses and awards, allowances (e.g. for working in unhealthy conditions, for seniority, for serving in management positions), overtime pays, wages and salaries for time off (paid lay-offs, leave, illness) and in-kind benefits and claim benefits. Personal wages and salaries concern employees hired on the basis of an employment contract, persons engaged in outwork as well as apprentices who concluded an employment contract with an employer for the purpose of vocational training.

2. The **average monthly (nominal) wages and salaries** per employee were calculated assuming:

– personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,

– payments from profit and balance surplus in co-operatives,

– annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,

– fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with an employment contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television programme producers.

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees, the wages and salaries of whom have been converted into those of full-time paid employees.

3. Data regarding wages and salaries are given in gross terms, i.e. including deductions for personal income taxes and employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness) paid by the insured employee.

Social security benefits

1. Information regarding **retirement and other pension benefits** (excluding farmers) concerns benefits which are paid in regard to non-agricultural social security system by the Social Insurance Institution from the source of the Social Insurance Fund, the state budget (within the scope of targeted grant as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures) as well as in the period 1st January 2009 to 30 June 2014 from the sources gathered in the open pension funds (OFE).

Information on retirement and other pension benefits for farmers concerns benefits which are paid by the Agricultural Social Insurance Fund from the sources of the Pension Fund and by the state budget (within the scope of the targeted grant as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures) and also from the sources which are paid in regard to non-agricultural social security system, in case of farmers who are authorized to receive benefits from those sources simultaneously.

2. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych;
- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
- 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);
- 6) duchowni;
- 7) rolnicy indywidualni;
- 8) inwalidzi wojenni i wojskowi, kombataneci oraz od 1991 r. osoby represjonowane.

Emerytury oraz renty z tytułu niezdolności do pracy i renty rodzinne (wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) dotyczą uprawnionych wymienionych w pkt. od 1) do 7).

3. Świadczenia emerytalne i rentowe (wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują:

- 1) emerytury;
- 2) renty z tytułu niezdolności do pracy;
- 3) renty rodzinne.

4. Świadczenia emerytalne i rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

5. Świadczenia emerytalne i rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych) uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenia m.in. z tytułu osiągania przychodów z pracy.

6. Dane dotyczące przeciętnej miesięcznej emerytury i renty obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

7. Dane o przeciętnych świadczeniach emerytalno-rentowych prezentowane są w ujęciu brutto, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

8. Świadczenie wychowawcze od 1 kwietnia 2016 r. przysługuje osobom uprawnionym na mocy ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci. Od 1 lipca 2019 r. świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko do ukończenia 18 roku życia, bez względu na dochód osiągany przez rodzinę. Od 1 czerwca 2022 r. świadczenie wychowawcze otrzymują dzieci w pieczy zastępczej (do 31 maja 2022 r. były to dodatki w kwocie równej/odpowiadającej wysokości świadczenia wychowawczego).

Świadczenie finansowane jest z budżetu państwa.

2. Among others the following persons (including members of their families) are authorized to receive retirement and other pensions:

- 1) employed persons;
- 2) outworkers;
- 3) members of agricultural producers' cooperatives and cooperatives established on their basis as well as agricultural farmers' cooperatives;
- 4) persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;
- 5) persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);
- 6) clergy;
- 7) farmers;
- 8) war and military invalids, combatants as well as since 1991 repressed persons.

Retirement, disability and survivors pensions (also paid due to accidents at work and occupational diseases) concern the persons mentioned in points 1) to 7).

3. Retirement and other pension benefits (also paid due to accidents at work and occupational diseases) include:

- 1) retirement pensions;
- 2) disability pensions;
- 3) survivors pensions.

4. Retirement and other pension benefits do not provide for the payments of retirement and other pension arising out of international agreements.

5. Retirement and other pension benefits include the amount of benefits due (current and compensatory) taking into account since 2007 the deductions, among others, in respect of achieving revenue from work.

6. Data regarding the average monthly retirement and other pension are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

7. Data concerning average retirement and other pension benefits are presented in gross terms, i.e., including deductions for personal income taxes.

8. Since 1 April 2016 the child-raising benefit has been granted to persons authorised on the basis of the Act of 11 February 2016 on State Aid in Raising Children. Since 1 July 2019 the child-raising benefit has been granted to every child up to 18 years of age, regardless of family income. From 1 June 2022, foster care children receive child-raising benefit (to 31 May 2022, these were supplements in the amount equal to child-raising benefit it).

The benefit is financed from the state budget.

Gospodarstwa domowe. Mieszkania

Budżety gospodarstw domowych

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj.: poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków, spożycia, wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania oraz zagrożeniu ubóstwem jest reprezentacyjne badanie budżetów gospodarstw domowych. Badaniem objęte są wszystkie gospodarstwa domowe, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstw członków korpusu dyplomatycznego państw obcych. Od 2004 r. gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujących w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujących się językiem polskim biorą udział w badaniu.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych. W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, dane od 2021 r. uzyskane z badania budżetów gospodarstw domowych zostały przeważone strukturą gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodzącą z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021. z uwzględnieniem, jak we wcześniejszych latach, struktury gospodarstw domowych według ich wielkości z podziałem na miasto i wieś. Jednak w odróżnieniu od wcześniejszej praktyki, dodatkowo wzięto pod uwagę strukturę ludności według wieku i płci (z wykorzystaniem corocznych wyników bieżących badań demograficznych). Z tego względu dane za 2022 r. różnią się od wcześniej publikowanych. Dane za lata 2021–2023 nie są w pełni porównywalne z danymi za lata wcześniejsze.

2. Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące poszczególne społeczno-ekonomiczne grupy ludności, tj. gospo-

Households. Dwellings

Households budgets

1. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e.: the level and structure of available income, expenditures, consumption, the equipment of households with durable goods as well as risk of poverty, is a representative household budget survey. The survey covers all the households, with the exception of those living in institutional households as well as households of members of the diplomatic corps of foreign countries. Since 2004 the households of foreign citizens with permanent or long-lasting residence in Poland and using Polish language participate in the survey.

Survey results are based on declarations made by persons participating in the household budget survey. In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, data since 2021 obtained from the household budget survey are weighted with the structure of households by number of persons and class of locality coming from the Population and Housing Census 2021. taking into account, as in previous years, the structure of households according to their size, divided into urban and rural areas. However, unlike previous practice, the population structure by age and gender was additionally taken into account (using annual results of current demographic surveys). Therefore, data for 2022 differ from those previously published. Data for years 2021–2023 are not fully comparable with the ones for preceding years.

2. The survey covered all households within randomly selected dwellings representing individual socio-economic groups of the population, i.e., households of: employees, farmers, self-employed, retirees and pensioners as well as households main-

darstwa domowe: pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów i rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (innych niż emerytura lub renta).

3. **Dochód rozporządzalny** obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek – rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie) bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów (z pracy najemnej, ze świadczeń społecznych – z ubezpieczeń społecznych i pozostałych świadczeń społecznych), bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płacone przez ubezpieczonego pracownika oraz bez podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

4. **Wydatki** obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty dla osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości; straty pieniężne.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie z przyjętą w badaniu budżetów gospodarstw domowych od 2013 r. nomenklaturą Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP), włączając wydatki na ubezpieczenia na życie w pozycji „pozostałe wydatki na towary i usługi” oraz wydatki na usługi internetowe w pozycji „łączność”.

5. **Zasięg ubóstwa** – gospodarstwo domowe (a tym samym wszystkie osoby wchodzące w jego skład) zostało uznane za ubogie, jeżeli poziom jego wydatków (obejmujących także wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego) był niższy od wartości przyjętej za granicę ubóstwa. W celu wyeliminowania wpływu, jaki na koszty utrzymania gospodarstw domowych wywiera ich skład społeczno-demograficzny, zarówno przy obliczaniu poziomu wydatków w gospodarstwach domowych, jak i ustalaniu granic ubóstwa (relatywnego oraz skrajnego), zastosowano tzw. oryginalną skalę ekwiwalentności OECD. Według tej skali wagę 1,0 przypisuje się pierwszej osobie w gospodarstwie domowym w wieku 14 lat i więcej, wagę 0,7 – każdej następnej osobie w tym wieku oraz wagę 0,5 – każdemu dziecku w wieku poniżej 14 lat.

Relatywna granica ubóstwa to 50% średnich miesięcznych wydatków ustalonych na poziomie wszystkich gospodarstw domowych w kraju z uwzględnieniem tzw. oryginalnej skali ekwiwalentności OECD.

„**Ustawowa**” granica ubóstwa to kwota, która zgodnie z obowiązującą ustawą o pomocy społecznej, uprawnia do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego z systemu pomocy społecznej.

Granica ubóstwa skrajnego ustalana jest na podstawie minimum egzystencji szacowanego przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych dla 1-osobowego gospodarstwa pracowniczego. Minimum egzystencji wyznacza poziom zaspokojenia potrzeb, poniżej którego występuje biologiczne zagrożenie życia oraz rozwoju psychofizycznego człowieka.

Mieszkania. Infrastruktura komunalna

1. **Informacje o zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieskalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotele pracowników, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nieprzeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkałych (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

2. Dane o **zasobach mieszkaniowych** opracowano na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych według stanu w dniu 31 grudnia.

tained from non-earned sources (other than retirement or other pension).

3. **Available income** includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e., consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge) excluding pre-payments on personal income tax paid (with income from hired labour, from social benefits – from social security benefits and other social benefits), excluding contributions to obligatory social security (retirement, other pensions and sickness) paid by the insured employee as well as excluding taxes paid by self-employed persons.

Disposable income is understood as available income less other expenditures. Disposable income is allocated to purchasing consumer goods and services and savings increase.

4. **Expenditures** include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.

Other expenditures include, i.e.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; private alimony; some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate; monetary losses.

Expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with the nomenclature adopted in household budget survey since 2013 on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), including expenditures on life insurance in item "miscellaneous goods and services" and expenditures on Internet services under item "communication".

5. **Poverty rates** – a household and thus all its members have been regarded as poor if the expenditure level (including the value of products received free of charge as well as the value of own consumption) falls below the adopted poverty threshold. In order to eliminate the effect of the socio-demographic composition of household on the maintenance costs, the so-called original OECD equivalence scale has been used for the calculation of the households' expenditure level and determination of poverty thresholds (relative and extreme). According to this scale, weight 1.0 is attributed to the first person in the household at the age of 14 and over, weight 0.7 – to any other person at that age and weight 0.5 – to every child under 14.

Relative poverty threshold is 50% of the mean monthly expenditure determined at the level of all households in Poland estimated with the use of the so-called original OECD equivalence scale.

“**Legal**” poverty threshold is the amount which, according to the Law on Social Assistance, provides eligibility for a monetary benefit from social assistance system.

Extreme poverty threshold is set on the basis of the subsistence minimum estimated by the Institute of Labour and Social Studies for 1-person employees' household. The subsistence minimum determines the level of the satisfaction of needs below which a biological threat to life and psycho-physical human development occurs.

Dwellings. Municipal infrastructure

1. **Information on dwelling stocks and dwellings completed** concerns dwellings, rooms and useful floor area in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

2. Data regarding **dwelling stocks** have been compiled on the basis of the balance of dwelling stocks, as of 31 December.

3. Bilanse zasobów mieszkaniowych sporządza się dla okresów między spisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego (dla lat 2010–2019 przyjęto jako bazę wyjściową wyniki spisu 2011, od 2020 r. – wyniki spisu 2021), przyjmując za podstawę mieszkanią zamieszkałe i niezamieszkałe oraz uwzględniając przyrosty i ubytki zasobów mieszkaniowych.

4. Dane o mieszkaniach, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym i mieszkaniach, których budowę rozpoczęto dotyczą mieszkań: w nowych budynkach mieszkalnych, w budynkach niemieszkalnych, uzyskanych w wyniku rozbudowy budynków (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

5. Informacje o mieszkaniach oraz powierzchni użytkowej mieszkań oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

6. W związku ze zmianą metodologiczną, od 2018 r. dane o efektach budownictwa „indywidualnego” realizowanego z przeznaczaniem na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku, zostały włączone do formy budownictwa „przeznaczone na sprzedaż lub wynajem”. Dane o mieszkaniach oraz powierzchni użytkowej przeliczono zgodnie z nowo obowiązującą metodologią. Dla 2015 r. dane o mieszkaniach, których budowę rozpoczęto, ze względu na brak możliwości dokonania przeliczeń wstecz zgodnie ze zmienionym zakresem form budownictwa („indywidualne” oraz „na sprzedaż lub wynajem”), zaprezentowano według metodologii obowiązującej do 2017 r.

7. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano metodą rodzaju działalności, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

8. Informacje o długości sieci wodociągowej i gazowej dotyczą sieci rozdzielczej (bez przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów) oraz sieci przesyłowej (magistralnej), tj. przewodów doprowadzających do sieci rozdzielczej wodę i gaz.

Dane o długości sieci kanalizacyjnej, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

9. Dane o korzystających z wodociągu i kanalizacji obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci.

Dane o korzystających z gazu dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

10. Dane o liczbie odbiorców gazu podano łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych.

Dane o zużyciu gazu odnoszą się do wszystkich gospodarstw domowych.

Zużycie energii elektrycznej i gazu z sieci w gospodarstwach domowych ustala się na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

11. Informacje o energii cieplnej dotyczą budynków mieszkalnych oraz urzędów i instytucji.

Edukacja i wychowanie

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, ustawą o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. oraz ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Po reformie edukacji od 1 września 2017 r. funkcjonują 8-letnie szkoły podstawowe, 4-letnie licea ogólnokształcące, 5-letnie technika, 3-letnie branżowe szkoły I stopnia oraz 2-letnie branżowe szkoły II stopnia.

2. Prezentowane dane obejmują:

- 1) placówki wychowania przedszkolnego;
- 2) szkoły dla dzieci i młodzieży oraz dla dorosłych:
 - a) podstawowe,
 - b) ponadpodstawowe, w tym policealne;
- 3) uczelnie;

3. Balances of dwelling stocks are estimated for the periods between censuses on the basis of results from the last census (for the years 2010–2019 the basis constituted the results of 2011 census, since 2020 – the results of 2021 census), assuming inhabited and uninhabited dwellings as a basis and considering increase and decreases in dwelling stocks.

Data regarding dwelling stocks have been compiled on the basis of the balance of dwelling stocks, as of 31 December.

4. Data on dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project and dwellings in which construction has begun concern dwellings: in new residential buildings, in non-residential buildings, dwellings created as a result of enlarging buildings (the enlarged part), created as a result of adapting non-residential spaces.

5. Information on dwellings and useful floor area of dwellings completed concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged part), as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.

6. Due to methodological change, since 2018, data regarding effects of „private construction” realised for sale or rent in order to achieve a profit, are included into the form of construction “for sale or rent”. For 2015 data on dwellings and useful floor area are recalculated according to the new methodology. Data on dwellings in which construction has begun, due to the impossibility of recalculating them back, according to the revised scope of forms of construction (“private” and “for sale or rent”), are presented according to methodology valid until 2017.

7. Information on municipal installations and services was compiled using the kind-of-activity method, i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity.

Data on municipal installations concern operative installations.

8. Information regarding the length of the water supply and gas supply networks concerns distribution network (excluding connections leading to residential buildings and other constructions) as well as the transmission (main) network, i.e. conduits providing water to the distribution network and gas.

Data regarding the length of the sewage network, apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining runoff.

9. Data regarding the users of water supply and sewage systems include the population living in residential buildings connected to a defined system.

Data regarding the gas users concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas supply system.

Data regarding the population connected to the water supply system, the sewage system and the gas supply system also include the population in collective accommodation facilities.

10. Data on the number of gas customers is provided together with customers using collective gas meters.

Data regarding the consumption of gas, concern all the households.

Consumption of electricity and gas from the gas supply system in households is established on the basis of an advance system of payments

11. Information on heating energy concern residential buildings, public authorities and institutions.

Education

1. The education system in Poland functions according to the Act of 14 December 2016, Law on School Education, the Act of 7 September 1991 on the Education System and the Act of 20 July 2018, Law on Higher Education and Science. Following the education reform of 1 September 2017, the education system comprises 8-year primary schools, 4-year general secondary schools, 5-year technical secondary schools, 3-year stage I sectoral vocational schools, and 2-year stage II sectoral vocational schools.

2. The presented data include:

- 1) pre-primary establishments;
- 2) schools for children and youth and for adults:
 - a) primary schools,
 - b) post-primary schools, of which post-secondary schools;
- 3) higher education institutions;

3. **Uczelnie** realizują kształcenie w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Informacje z zakresu uczelni:

- 1) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce;
- 2) nie obejmują Polaków studiujących za granicą (z wyjątkiem osób studiujących w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą);

Studentów i absolwentów wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych uczelni łącznie z filiami i wydziałami zamiejscowymi.

4. Dane o **nauczycielach**, poza nauczycielami akademickimi, dotyczą nauczycieli (łącznie z nauczycielami religii) zatrudnionych przy realizacji obowiązujących zajęć edukacyjnych, tj. bez wychowawców świetlic, bibliotekarzy, prowadzących wyłącznie zajęcia pozalekcyjne itp.

Dane o nauczycielach dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

5. **Studia podyplomowe** – forma kształcenia, na którą są przyjmowani kandydaci posiadający kwalifikacje co najmniej pierwszego stopnia, prowadzona w uczelniach lub instytutach, kończąca się uzyskaniem kwalifikacji podyplomowych.

6. **Studia doktoranckie** (studia trzeciego stopnia), prowadzone przez uprawnioną jednostkę organizacyjną uczelni lub instytut, na które są przyjmowani kandydaci posiadający kwalifikacje drugiego stopnia, kończące się uzyskaniem kwalifikacji trzeciego stopnia.

7. **Szkoły doktorskie** funkcjonujące od roku akademickiego 2019/20 są zorganizowaną formą kształcenia doktorantów, prowadzoną przez uprawnione uczelnie i instytuty w co najmniej dwóch dyscyplinach. Kształcenie przygotowuje uczestnika do uzyskania stopnia doktora i kończy się złożeniem rozprawy doktorskiej.

8. Dane dotyczące:

1) wychowania przedszkolnego i szkół (poza uczelniami) podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach – na koniec roku szkolnego;

2) uczelnie prezentuje się według stanu w dniu 31 grudnia; studenci są wykazywani tyle razy, na ilu kierunkach studiują; dane o absolwentach dotyczą osób, które uzyskały dyplomy ukończenia studiów w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.

9. Prezentowane informacje, z wyjątkiem danych o uczelniach, opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Od roku akademickiego 2017/18 dane o uczelniach, z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły i związki wyznaniowe opracowano na podstawie Zintegrowanego Systemu Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym POL-on administrowanego przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

Ochrona zdrowia i pomoc społeczna

1. Dane o ochronie zdrowia – jeśli nie zaznaczono inaczej – podaje się łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji oraz do 2011 r. – Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

2. Informacje o **pracownikach medycznych** dotyczą pracujących w: placówkach wykonujących działalność leczniczą, praktykach zawodowych – od 2006 r., aptekach oraz od 2005 r. – domach i zakładach pomocy społecznej, żłobkach i klubach dziecięcych. Od 2019 r. dane dotyczą lekarzy, lekarzy dentyistów, pielęgniarek i położnych i od 2022 r. dane dotyczące fizjoterapeutów opracowywane są w oparciu o źródła administracyjne, w tym rejestry:

- posiadających prawo wykonywania zawodu (lekarzy i lekarzy dentyistów, pielęgniarek i położnych),
- płatników składek ZUS,
- podmiotów wykonujących działalność leczniczą,
- praktyk lekarskich,
- praktyk pielęgniarek i położnych.

Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, bez względu na główne miejsce pracy. W związku z przejściem na nowe źródło dane nie są porównywalne z danymi opublikowanymi w poprzednich edycjach Rocznika, opartymi o metodę sprawozdawczości. Dane dotyczące farmaceutów, fizjoterapeutów i diagnostów laboratoryjnych opracowywane są na podstawie sprawozdawczości. Dane prezentowane są według głównego miejsca pracy. Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pa-

3. **Higher education institutions** provide full-time and part-time programmes of education. Data regarding higher education institutions:

- 1) comprise foreigners studying in Poland;
- 2) do not include Poles studying abroad (with an exception of persons at branch units of Polish higher education institutions operating abroad);

Data on students and graduates are given according to the seats of higher education institutions including their branches and branch basic organisational units.

4. Data regarding **teachers**, excluding academic teachers, concern teachers (including teachers of religion) employed to implement compulsory educational programmes, i.e. excluding day-room teachers and librarians conducting exclusively extra-curricular activities, etc.

Data regarding teachers concern full-time and part-time paid employees converted into full-time equivalents.

5. **Non-degree postgraduate programmes** – a level of education open to first cycle degree holders and provided by higher education institutions or institutes, leading to the award of postgraduate qualifications.

6. **Doctoral studies** (third-cycle programmes), conferred by an authorised academic unit of a higher education institution or an institute, leading upon successful completion to the award of a third cycle qualification

7. **Doctoral schools** operating from the 2019/20 academic year are an organised form of doctoral education, provided by authorised higher education institutions and institutes in at least two disciplines. The education prepares students for doctoral degree and ends upon submitting the doctoral dissertation.

8. Data regarding:

1) pre-primary education and schools (excluding higher education institutions) are given as of the beginning of the school year; data concerning graduates – as of the end of the school year;

2) higher education institutions are presented as of 31 December; students are listed as many times as many courses they are enrolled in; data regarding graduates concern persons who obtained higher education diplomas between 1 January and 31 December 2023.

9. The presented information, except for the data on higher education institutions, has been compiled on the basis of the Educational Information System administered by the minister responsible for school education.

Since the 2017/18 academic year, data on higher education institutions, except for the data on some higher schools run by churches and other religious associations, have been compiled on the basis of POL-on, the Integrated System of Information on Science and Higher Education, administered by the minister responsible for higher education and science.

Health care and social welfare

1. The data concerning health care – unless otherwise stated – are given including health care units subordinated to the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration and until 2011 – the Internal Security Agency..

2. Information on **medical personnel** concerns persons employed in: units engaged in health care activities, professional practices since 2006, pharmacies and since 2005 – social welfare homes and facilities, nurseries and children's clubs. Since 2019, data on doctors, dentists, nurses and midwives and since 2022 date on physiotherapists have been compiled based on administrative sources, including registers:

- of licensed to practice (doctors and dentists, nurses and midwives),
- of ZUS contribution payers, – of entities performing medical activity,
- of doctors' practices,
- of nurses and midwives practices.

Data concern persons working directly with a patient, irrespective of the primary workplace. Due to the transition to a new source, the data are incomparable with the data published in the previous editions of the Yearbook, based on reporting method. Data on pharmacists, physiotherapists and laboratory diagnosticians have been compiled based on reports. Data are presented according to the primary workplace. Data concern persons working directly with a patient, i.e. excluding persons for whom the primary workplace is university, central or local government admini-

cientem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. Dane obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze przekraczającym pełny etat oraz niepełnozatrudnione w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy, łącznie z osobami odbywającymi staż.

Dane o osobach posiadających prawo wykonywania zawodu medycznego podaje się na podstawie centralnych rejestrów osób posiadających prawo wykonywania zawodu medycznego prowadzonych przez naczelne rady samorządów zawodowych lekarzy i lekarzy dentyistów, pielęgniarek i położnych oraz farmaceutów.

Przez **pielęgniarkę** należy rozumieć też pielęgniara, a przez **położną** – również położnego.

3. Dane o **specjalistach dotyczą lekarzy i lekarzy dentyistów** ze specjalizacją II stopnia oraz od 2005 r. posiadających tytuł specjalisty w odpowiedniej dziedzinie medycyny, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2019 r. w sprawie specjalizacji lekarzy i lekarzy dentyistów.

4. Dane o **stacjonarnej opiece zdrowotnej** nie obejmują opieki dziennej. Dane o szpitalach obejmują placówki medyczne, które do 2011 r. były traktowane jako filie.

5. Dane o **łóżkach w placówkach stacjonarnych** dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla chorych, zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

6. Dane o **łóżkach w szpitalach ogólnych** do 2007 r. nie obejmują miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków. Rodzaje oddziałów w szpitalach ogólnych opracowano w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 maja 2012 r. w sprawie systemu resortowych kodów identyfikacyjnych oraz szczegółowego sposobu ich nadawania. Do oddziałów chirurgicznych zaliczono: chirurgię ogólną, dziecięcą, urazowo-ortopedyczną, szczękową, neurochirurgię, kardiologię, urologię oraz oddziały wieloprofilowe zabiegowe; do oddziałów zakaźnych – oddziały obserwacyjno-zakaźne.

7. **Porady udzielone** przez lekarzy i lekarzy dentyistów w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej podano łącznie z badaniami profilaktycznymi oraz z poradami lekarskimi udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

8. Dane o **zachorowaniach** podaje się według Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych, obowiązującej od 1997 r. Dane o zachorowaniach prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Informacje o zachorowaniach na choroby zakaźne obejmują wszystkie przypadki zarejestrowane w województwie.

9. Dane o **aptekach ogólnodostępnych** nie obejmują aptek działających w strukturze i na potrzeby szpitali.

Punkty apteczne są to ogólnodostępne punkty sprzedaży leków gotowych, których asortyment jest ściśle określony i są głównie usytuowane na terenach wiejskich.

10. Dane o opiece nad dziećmi do 3 lat prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r., na podstawie której opieka może być organizowana w formie żłobka, klubu dziecięcego albo sprawowana przez dziennego opiekuna oraz nianię. Od 2023 r. dane pochodzą z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

11. Dane dotyczące wspierania rodziny oraz pieczy zastępczej prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny oraz systemie pieczy zastępczej.

Wspieranie rodziny może być prowadzone w formie usług asystenta rodziny, udzielającego pomocy rodzinom m.in. w poprawie ich sytuacji życiowej, w rozwiązywaniu problemów społecznych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi i w poszukiwaniu pracy zarobkowej, przez rodzinę wspierającą, placówkę wsparcia dziennego lub w formie poradnictwa specjalistycznego.

12. Dane o **placówkach i świadczeniach pomocy społecznej** prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. i dotyczą placówek, dla których organami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne

strat unit and the National Health Fund. Data include full-time employed persons, over-time as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character, including trainees.

Data about persons entitled to practise medical profession are quoted on the basis of central registries of persons entitled to practise medical profession conducted by supreme councils of the following professional governments: doctors and dentists, nurses and midwives and pharmacists.

A **nurse** should be understood also as a male nurse and midwife – also as a male midwife.

3. Data on **doctor specialists and dental specialists** concern doctors with grade II specialisation and since 2005 with specialists title in proper medicine domains in accordance with the Regulation of the Minister of Health of 29 March 2019 on medical and dental specialties.

4. Data on **inpatient health care** do not include day-care. Data on hospitals comprise health care units which until 2011 were treated as hospital branches.

5. Data regarding **beds in in-patient units** concern permanent beds in patient rooms, either occupied or prepared to receive patients.

6. Data regarding **beds in general hospitals** do not include places (beds and incubators) for newborns until 2007. Types of wards in general hospitals are compiled in accordance with the Regulation of the Minister of Health of 17 May 2012 on the system of identification codes for health care providers and detailed rules of assigning them. Surgical wards include: general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, urology, maxillo-facial and cardiosurgery as well as multi-profile surgical wards; in communicable diseases wards – observation communicable diseases wards.

7. **Consultations provided** by doctors and dentists are presented together with preventive examinations, also together with consultations provided by doctors in admission rooms in general hospitals.

8. Data regarding **disease** incidence are presented according to the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems, valid since 1997. Data regarding disease incidence are presented according to the Law dated 5 December 2008 on the Prevention and Control of Infections and Communicable Diseases in Humans. Information concerning incidents of infectious diseases includes all cases registered in the voivodship.

9. **Generally available pharmacies** do not include pharmacies, which operate in the structure and for needs of hospitals.

Pharmaceutical outlets are sales outlets for selling prepared medicines, the range of which is precisely defined and which are mainly in rural areas.

10. Data on childcare for children younger than 3 years are presented according to Act of 4 February 2011. Child care can be organised in the form of nurseries, children's clubs or provided by day foster father and nanny.

11. Data concerning family support and foster care are presented according to the Act of 9 June 2011 on Family Support and Foster Care System.

Family support shall also be provided in the form of family assistant's services, who assists in: improvement of family life situation, resolution of psychological and social issues and problems with upbringing children and searching for a job, as a supporting family day-support centre or a specialists guidance.

12. Data concerning **social welfare facilities and assistance benefits** are presented in accordance to Act of 12 March 2004 on Social Assistance and concern the institutions for which the founding bodies are: local government units, associations, social organisations, churches and religious associations, foundations, natural and legal persons.

Kultura. Turystyka. Sport

Kultura

1. Do **księgozbioru bibliotek publicznych** zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Czytelnik (użytkownik aktywnie wypożyczający) to użytkownik zarejestrowany, który wypożyczył na zewnątrz co najmniej jedną pozycję w ciągu roku.

2. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych** oraz przedsiębiorstwach estradowych dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

3. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice video, nośnik cyfrowy). Wśród kin stałych wyróżnia się: miniplexy – posiadające od 3 do 7 sal i multiplexy – posiadające 8 sal i więcej.

Turystyka

1. Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 692/2011 obowiązującym od 2012 r. termin „turystyka” oznacza czynności odwiedzających, którzy podejmują podróż do głównego miejsca docelowego położonego poza ich zwykłym otoczeniem, na okres krótszy niż rok, w dowolnym głównym celu, w tym w celu służbowym, wypoczynkowym lub innym celu osobistym, innym niż zatrudnienie przez podmiot miejscowy dla odwiedzanego miejsca.

Powyższa definicja nie wpływa na dotychczas prezentowane dane.

2. **Baza noclegowa turystyki** dotyczy turystycznych obiektów noclegowych, tj. obejmuje obiekty hotelowe i pozostałe obiekty. Do obiektów hotelowych zaliczamy hotele, motele, pensjonaty i inne obiekty hotelowe (np. zajazdy, gościnice).

3. W informacjach o obiektach i miejscach noclegowych turystyki nie uwzględnia się obiektów i miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

4. **Stopień wykorzystania miejsc noclegowych lub pokoi** jest to stosunek liczby udzielonych noclegów lub wynajętych pokoi w danym roku do nominalnej liczby miejsc noclegowych lub pokoi w danym roku. Przez nominalną liczbę miejsc noclegowych lub pokoi rozumie się sumę miejsc noclegowych lub pokoi przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu.

Sport

1. Dane o organizacjach kultury fizycznej obejmują wybrane organizacje o ogólnopolskim zasięgu działania (Akademicki Związek Sportowy, Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych „Start”, Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej, Zrzeszenie „Ludowe Zespoły Sportowe”) i dotyczą głównie rekreacji ruchowej, a w przypadku PZSN „Start” – rehabilitacji ruchowej w środowisku niepełnosprawnych.

2. W kategoriach: ćwiczący w organizacjach kultury fizycznej oraz ćwiczący, trenerzy i instruktorzy sportowi według dziedziny i rodzaju sportu w klubach sportowych jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli uprawia, bądź prowadzi zajęcia w kilku rodzajach sportu.

W zależności od wieku osoby ćwiczące zaliczane są do kategorii juniorów lub seniorów; dla poszczególnych rodzajów sportu stosuje się różne granice wieku.

Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne

Nauka i technika

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) to ogół działań polegających na prowadzeniu i wspieraniu badań naukowych i prac rozwojowych. Jest to praca twórcza, prowadzona w sposób metodyczny, podejmowana w celu zwiększenia zasobów wiedzy, w tym wiedzy o człowieku, kulturze i społeczeństwie oraz w celu tworzenia nowych zastosowań dla wiedzy istniejącej.

Culture. Tourism. Sport

Culture

1. Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the **collection of public libraries**.

Reader/borrower (user actively borrowing books) a person registered in the library, who borrowed at least one volume in reported year.

2. Information regarding **theatres and music institutions** as well as entertainment enterprises concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.

Theatres include entities, independent in regard to their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

3. Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e., established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive, magnetic tape and digital). Among fixed cinemas one can distinguish miniplexes – equipped with 3 to 7 screens and multiplexes – equipped with 8 screens and more.

Tourism

1. Tourism, in accordance with the Regulation (EU) No 692/2011 of the European Parliament and of the Council in force since 2012, means the activity of visitors taking a trip to a main destination outside their usual environment, for less than a year, for any main purpose, including business, leisure or other personal purpose, other than to be employed by a resident entity in the place visited.

The above definition does not affect the previously presented data.

2. **Tourist accommodation establishments** include hotels and similar facilities and other facilities.

Hotels and similar facilities cover: hotels, motels, boarding houses and other hotel facilities (e.g. road houses, inns).

3. Facilities and places temporarily unavailable due to expansion, renovation, etc., are not included in data regarding facilities and the number of bed places for tourists.

4. **Occupancy rate of bed places or rooms** is a relation of the number of overnight stays or rooms rented in a given year to the nominal number of bed places or rooms in a given year. The nominal number of bed places or rooms shall mean total bed places or rooms prepared for tourists each day of a facility's operation.

Sport

1. Data regarding physical education organizations include selected organizations with a national scope of activity (the University Sports Association AZS, the Polish Sports Association for the Disabled "Start", the Society for Promotion of Physical Education, the "Rural Sports Teams" Association) and primarily concern recreational activity, and in the case of the Polish Sports Association for the Disabled "Start" – rehabilitation activity for the persons with disabilities.

2. In the categories: persons practising sports in physical education organizations as well as persons practicing sports, coaches and sports instructors according to sports field and kind of sport in sports clubs one person may be shown multiple times if he/she practises or runs classes in several kinds of sport.

Persons practising sports are classified as either juniors or seniors depending on age; various age groups are applied for individual sports.

Science and technology. Information society.

Science and technology

Research and experimental development (R&D) comprise all activities consisting in conducting and supporting scientific research and experimental development. It is a creative work, conducted in methodological manner, undertaken to increase the stock of knowledge, including knowledge of humankind, culture and society, and to devise new applications of available knowledge.

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) obejmuje:

- badania podstawowe, tj. oryginalne prace badawcze, eksperymentalne lub teoretyczne podejmowane przede wszystkim w celu zdobywania nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowania faktów bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjne;

- badania stosowane (aplikacyjne), tj. prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy, zorientowane przede wszystkim na zastosowanie w praktyce;

- prace rozwojowe, tj. nabywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności z dziedziny nauki, technologii i działalności gospodarczej oraz innej wiedzy i umiejętności do planowania produkcji oraz tworzenia i projektowania nowych, zmienionych lub ulepszonych produktów, procesów i usług.

Dane dotyczące działalności badawczej i rozwojowej na poziomie regionalnym od roku 2012 zostały opracowane na podstawie danych jednostek lokalnych. Dane dotyczące podmiotów w tabl. 1 opracowano metodą przedsiębiorstw.

1. Dane z zakresu **działalności badawczej i rozwojowej (B+R)** prezentuje się zgodnie z metodologią stosowaną przez Eurostat w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) oraz według sektorów instytucjonalnych.

Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej (B+R) obejmują:

1) podmioty wyspecjalizowane badawczo, tj. podmioty, których głównym (statutowym) celem działalności jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych bądź ich bezpośrednie wsparcie; są to:

a) instytuty, do których zalicza się instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk, działające na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk, instytuty badawcze, działające na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych oraz instytuty działające w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz, działającej na podstawie ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicz,

b) uczelnie, działające zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce; w prezentowanych statystykach B+R termin „uczelnie” obejmuje wszystkie uniwersytety, uczelnie techniczne itp., ale nie obejmuje innych instytucji szkolnictwa wyższego, uniwersyteckich instytutów lub ośrodków badawczych, szpitali i klinik uniwersyteckich oraz organizacji badawczych, których działalność B+R jest kontrolowana przez sektor szkolnictwa wyższego,

c) pozostałe, tj. pozostałe podmioty zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe” oraz inne powiązane z nimi instytucjonalnie jednostki pomocnicze lub nadzorujące, zaklasyfikowane bądź niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”;

2) podmioty gospodarcze (niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”), które obok swojej podstawowej działalności prowadzą lub finansują prace badawczo-rozwojowe.

2. Do pracujących w działalności B+R zaliczono:

1) badaczy, tj. osoby prowadzące badania naukowe oraz ulepszające lub rozwijające koncepcje, teorie, modele, techniki, oprzyrządowanie, oprogramowanie lub metody operacyjne;

2) techników i pracowników równorzędnych, tj. pracowników, którzy uczestniczą w działalności B+R wykonując zadania naukowe i techniczne związane z zastosowaniem pojęć i metod operacyjnych oraz wykorzystaniem sprzętu badawczego, zazwyczaj pod kierunkiem badaczy;

3) pozostały personel pomocniczy, do którego należą wykwalifikowani i niewykwalifikowani pracownicy na stanowiskach robotniczych oraz pracownicy administracji, sekretariatów i biur, zaangażowani w projekty B+R lub bezpośrednio związani z takimi projektami.

3. **Dane o personelu B+R** dotyczą osób bezpośrednio zaangażowanych w prace B+R.

Dane o personelu wewnętrznym B+R obejmują pracujących w działalności B+R, tj. zatrudnionych w danej jednostce na podstawie stosunku pracy lub stosunku służbowego (tj. umowy o pracę, powołania, wyboru lub mianowania) oraz pracodawców i pracujących na własny rachunek, agentów pracujących na podstawie umów agencyjnych, osoby wykonujące pracę nakładczą i członków spółdzielni produkcji rolniczej. Dane te prezentowane są w dwóch ujęciach, tj. w osobach oraz w ekwiwalentach pełnego czasu pracy.

Ekwiwalenty pełnego czasu pracy (EPC) są to jednostki przeliczeniowe służące do ustalenia liczby osób faktycznie zaangażowanych w działalność B+R. Jeden EPC oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność B+R.

Research and experimental development (R&D) includes:

- basic research, i.e. original experimental or theoretical work undertaken primarily to acquire new knowledge of the underlying foundation of phenomena and observable facts, without any direct commercial application or use in view;

- applied research, i.e. research undertaken in order to acquire new knowledge, directed primarily towards application or use in practice;

- experimental development, i.e. acquiring, combining, shaping and using existing scientific, technological, business and other relevant knowledge and skills for the purpose of producing plans and arrangements or designs for new, altered or improved products, processes and services.

Data on research and development at regional level since 2012 have been compiled on the basis of local units data. Data on entities in table 1 were compiled using an enterprise method.

1. Data on **research and experimental development (R&D)** are presented, in accordance with methodology applied by Eurostat, in a breakdown by Statistical Classification of Economic Activities in the European Community (NACE Rev. 2) and by institutional sectors.

Information regarding research and experimental development (R&D) covers:

1) dedicated research entities, i.e. entities whose main (statutory) aim is conducting scientific research and experimental development or its direct support; they include:

a) institutes, including scientific institutions of the Polish Academy of Sciences, operating on the basis of the Law on the Polish Academy of Sciences, dated 30 April 2010, research institutes, operating on the basis of the Law on the Research Institutes, dated 30 April 2010 and institutes operating within the Łukasiewicz Research Network, operating on the basis of the Law on the Łukasiewicz Research Network, dated 21 February 2019,

b) higher education institutions, operating under the Act of 20 July 2018, the Law on Higher Education and Science; in presented R&D statistics the term "higher education institutions" comprises all universities, higher schools of technology, etc., but it does not include other tertiary level education institutions, university research institutes or centres, university hospitals or clinics and research organisations, the R&D of which is controlled by the higher education sector,

c) others, i.e. other entities classified into NACE Rev. 2 division 72 "Scientific research and development" or other institutionally linked auxiliary or supervising units, classified or unclassified into NACE Rev. 2 division 72 "Scientific research and development";

2) economic entities (not classified into NACE Rev. 2 division 72 "Scientific research and development") which apart from their main activity perform or fund research and development.

2. Employed persons in R&D include:

1) researchers (RSE), i.e. persons conducting research and improving or developing concepts, theories, models, techniques, instrumentation, software or operational methods;

2) technicians and equivalent staff, i.e. persons who participate in R&D by performing scientific and technical tasks involving the application of concepts and operational methods and the use of research equipment, normally under the supervision of researchers;

3) other supporting staff, including skilled and unskilled craftsmen, as well as administrative, secretarial and clerical staff participating in R&D projects or directly associated with such projects.

3. **Data on R&D personnel** cover personnel directly engaged in R&D.

Data on internal R&D personnel cover employed persons in R&D, i.e. persons employed in a given entity under employment relationship (i.e. under a contract of employment, election or appointment) as well as employers and self-employed, agents employed under agency contracts, home workers (outwork) and members of agricultural production cooperatives. Data are presented in two approaches, i.e. in persons and in full-time equivalents.

Full-time equivalent (FTE) is a conversion unit used to determine the number of person actually engaged in research and development. One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D.

Osoby niezaliczone do pracujących w danej jednostce, a zaangażowane w jej projekty B+R zaliczane są do personelu zewnętrznego.

4. **Nakłady na działalność badawczą i rozwojową** obejmują nakłady wewnętrzne, tj. wartość prac badawczych i rozwojowych danej jednostki wykonanych przez własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania. **Nakłady wewnętrzne** na działalność B+R obejmują nakłady bieżące oraz nakłady inwestycyjne.

Nakłady inwestycyjne na działalność B+R obejmują nakłady poniesione na środki trwałe łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych. Od 2016 r. obejmują one także m.in. nakłady poniesione na wartości niematerialne i prawne oraz oprogramowanie komputerowe wykorzystywane w działalności B+R przez okres dłuższy niż 1 rok, które do 2015 r. zaliczano do nakładów bieżących.

5. W tablicach działu wyodrębniono, zgodnie z klasyfikacją badań naukowych i prac rozwojowych OECD, sześć podstawowych dziedzin B+R, tj. nauki przyrodnicze, nauki inżynierskie i techniczne, nauki medyczne i o zdrowiu, nauki rolnicze i weterynaryjne, nauki społeczne oraz nauki humanistyczne i sztuka.

6. **Działalność innowacyjna** obejmuje wszystkie działania o charakterze rozwojowym, finansowym i komercyjnym podejmowane przez przedsiębiorstwo, których zamierzonym celem jest innowacja. Prezentowane w dziale dane obejmują działalność innowacyjną w przemyśle oraz usługach i dotyczą opracowania oraz wprowadzania na rynek nowych lub ulepszonych produktów (wyróbów, usług), znacznie różniących się od poprzednio oferowanych przez przedsiębiorstwo – innowacja produktowa, jak również wprowadzania nowych lub ulepszania procesów biznesowych, które znacząco zmieniają procesy dotychczas stosowane w przedsiębiorstwie – innowacja w procesach biznesowych.

7. **Nakłady na działalność innowacyjną** obejmują nakłady na: działalność badawczą i rozwojową (B+R), własny personel pracujący nad innowacjami, materiały oraz usługi obce zakupione w celu realizacji działalności innowacyjnej, nakłady inwestycyjne na środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne (w tym na zakup i rozwój oprogramowania oraz własności intelektualnej) oraz pozostałe przygotowania do wdrożenia innowacji (w tym projektowanie produktu, definiowanie sposobu świadczenia usług, przygotowanie produkcji/dystrybucji dla realizacji innowacji, szkolenie i rozwój zawodowy personelu, marketing).

8. Produkt nowy lub ulepszony to wyrób lub usługa, który znacząco różni się od poprzednich produktów przedsiębiorstwa jedną lub wieloma cechami lub parametrami technicznymi. Zmiany te obejmują dodanie nowych lub ulepszenie istniejących funkcji bądź użyteczności. Istotne cechy funkcjonalne obejmują jakość, parametry techniczne, niezawodność, trwałość, wydajność w użytkowaniu, przystępność, wygode, użyteczność oraz łatwość obsługi.

9. Wynalazek podlegający opatentowaniu – bez względu na dziedzinę techniki – jest to nowe rozwiązanie, posiadające poziom wynalazczy, tzn. niewynikające dla znawcy w sposób oczywisty ze stanu techniki, nadające się do przemysłowego stosowania.

10. Wzór użytkowy podlegający ochronie jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

Społeczeństwo informacyjne

1. Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT), przeprowadzonych metodą reprezentacyjną według zharmonizowanej metodologii stosowanej w krajach Unii Europejskiej.

2. Dane o przedsiębiorstwach dotyczą podmiotów gospodarczych, o liczbie pracujących 10 osób i więcej zaliczanych, według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), do wybranych sekcji.

W 2023 r. w kraju badaniem objęto 20,0 tys. przedsiębiorstw (tj. 18,5% ich ogólnej liczby).

3. Handel elektroniczny prowadzony przez przedsiębiorstwa polega na składaniu zamówienia (zakup) lub przyjmowaniu przez przedsiębiorstwo zamówienia (sprzedaż) za pośrednictwem sklepu internetowego, formularzy elektronicznych na stronie internetowej przedsiębiorstwa, sieci extranet innego przedsiębiorstwa lub wiadomości typu EDI (wiadomości w uzgodnionym formacie, np. EDIFACT, XML posiadające strukturę umożliwiającą ich automatyczne przetwarzanie). Nie uwzględnia się zamówień przyjmowanych lub składanych za pośrednictwem poczty elektronicznej.

Persons not employed in a given entity but engaged in its R&D projects are included in external personnel.

4. **Expenditures on research and development** include intramural expenditures, i.e. the value of research and development works of a given entity carried out by their own research facilities, regardless of their sources of financing. **Intramural expenditure** on research and development include current expenditure and capital expenditure.

Capital R&D expenditures include expenditures on fixed assets together with costs of purchasing or manufacturing research equipment necessary for performing particular R&D projects, meeting the criteria for inclusion in fixed assets, but not included in records of fixed assets until completion of the project. Since 2016 it has included also i.a. expenditure on intangible fixed assets and computer software used in the performance of R&D for more than one year, which up to 2015 was included in the current expenditure.

5. In the chapter tables, according to the classification of fields of research and development by OECD, six main fields of R&D were listed: natural sciences, engineering and technology, medical and health sciences, agricultural and veterinary sciences, social sciences as well as humanities and the arts.

6. **Innovation activity** includes all developmental, financial and commercial activities undertaken intentionally by the enterprise to result in an innovation. Data presented in the chapter include innovation activity in industry and services and they concern the development and introduction into the market of new or improved products (goods, services), that differ significantly from the enterprise's previous products – product innovation, as well as bringing into use in the enterprise new or improved business processes, for one or more business functions, that differ significantly from the enterprise's previous business processes – business process innovation.

7. **Expenditures on innovation activity** include expenditures on: R&D, own personnel working on innovation, services, materials and supplies purchased from other parties for innovation, capital expenditures on tangible and intangible assets (including acquisition and development of software and intellectual property rights) as well as other preparations for introducing innovations (including product or service design, preparation of production or distribution for innovation activities, training and professional development for innovation activities, marketing of innovations).

8. New or improved product is a new or improved good or service that differs significantly from the enterprise's previous goods or services with one or more characteristics or performance specifications. This includes the addition of new functions, or improvements to existing functions or user utility. Relevant functional characteristics include quality, technical specifications, reliability, durability, economic efficiency during use, affordability, convenience, usability, and user friendliness.

9. A patentable invention – regardless of the field of technology – is any new solution which involves an inventive step, i.e. which for an expert does not obviously result from the state of the art and which is capable of industrial application.

10. An utility model eligible for protection – a new and useful solution of a technical character related to the shape, structure or assembly of an object permanent form.

Information society

1. The presented information has been compiled on the basis of the generalized results of representative surveys on the ICT (Information and Communication Technologies) usage conducted in the European Union according to the harmonized methodology.

2. Data on enterprises concern economic entities employing 10 persons or more and included in the selected sections according to the NACE Rev. 2.

In 2023 the survey in country covered 20.0 thousand enterprises (i.e. 18.5% of total enterprises).

3. E-commerce conducted by enterprise type of trade where orders are received or sent via web shop, web forms on a enterprises website, an extranet of another enterprise or via EDI-type messages (which means messages in an agreed format, e.g. EDIFACT, XML allowing their automatic processing), without the e-mail messages typed manually.

Rolnictwo

1. Prezentowane informacje opracowano metodą rodzaju działalności i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji PKD 2007, do której są zaliczane.

Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – prezentuje się według siedziby użytkownika gospodarstwa.

2. **Gospodarstwo rolne** to jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i prowadząca działalność rolniczą.

Gospodarstwo indywidualne to gospodarstwo rolne użytkowane przez osobę fizyczną.

Od 2010 r. w badaniach rolniczych nie ujmuje się posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów).

Ze względu na zmiany w metodologii badań, dane w rolnictwie od 2021 r. są prezentowane bez wyszczególnienia gospodarstw indywidualnych.

3. **Gospodarstwo ekologiczne** – gospodarstwo stosujące ekologiczne metody produkcji rolniczej, które posiada certyfikat nadany przez jednostkę certyfikującą lub jest w trakcie konwersji na ekologiczne metody produkcji rolniczej (pod kontrolą jednostki certyfikującej).

4. **Powierzchnia użytków rolnych** obejmuje powierzchnię użytków rolnych w dobrej kulturze i użytków rolnych pozostałych.

Dane o powierzchni użytków rolnych i liczbie gospodarstw rolnych są dostępne co trzy lata. Do przeliczeń za 2022 r. wykorzystano użytki rolne z 2020 r., na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasilanych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem powierzchni upraw zaliczonych do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny.

Dane o powierzchni i produkcji warzyw oraz zbiorach truskawek nie uwzględniają ich uprawy w ogrodach przydomowych, natomiast dane o zbiorach owoców z drzew i krzewów owocowych odnosi się jedynie do ich produkcji w sadach. Dane dotyczące powierzchni uprawy warzyw oraz zbiorów podano na podstawie szacunku rzeczoznawców, którzy dokonywali oceny według położenia gruntów.

5. **Globalna produkcja rolnicza** obejmuje produkcję roślinną i produkcję zwierzęcą. Dane dotyczące pogłowia bydła i owiec od 2022 r. pochodzą z ARIMR.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

W produkcji rolniczej (globalnej, końcowej i towarowej) prezentowane dane nie uwzględniają płatności uzupełniających do powierzchni upraw (m.in. chmielu, tytoniu, zbóż, oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na nasiona oraz na paszę).

6. Przy ustalaniu produkcji rolniczej w cenach stałych przyjęto średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, od 2023 r. dla sprzedaży – ceny detaliczne oraz ceny skupu, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

7. Dane o **produkcji żywca rzeźnego** obejmują: skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), ubój przemysłowy oraz ubój z przeznaczeniem na sprzedaż i samozaopatrzenie. Produkcja żywca rzeźnego zbilansowana jest importem i eksportem zwierząt żywych.

8. Dane o **ciągnakach rolniczych** dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

9. **Skup produktów rolnych** dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

Agriculture

1. The presented information was compiled using the kind-of-activity method and concerns agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the section of the NACE Rev. 2 in which they are included.

Data – unless otherwise stated – are presented by the official residence of the land user.

2. **Agricultural holding** is a single unit, both technically and economically, which has a single management (holder or manager) and conducts agricultural activity.

Private farm is an agricultural holding used by a natural person.

Since 2010, agricultural surveys have not included owners of agricultural land who do not conduct agricultural activity, and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activity on a small scale (below the specified thresholds).

Due to changes in the survey methodology data in agriculture from 2021 were presented without specifying individual farms.

3. **Organic farm** uses organic methods of agricultural production, has a certificate granted to it by a certification body or is under conversion to organic methods of agricultural production (under control of a certification body).

4. **Agricultural land area** includes the area of agricultural land in good agricultural condition and other agricultural land.

Data on the agricultural land area and the number of agricultural holdings are available every three years. For calculations in 2022 agricultural land for 2020 was used, based on the Agricultural Census.

Sown area is the area of all crops sown and planted in the agricultural holding, except for the area of crops which were included to permanent crops, as well as the area of kitchen gardens and crop area intended for ploughing of plants cultivated as major crops.

Data on the area and production of vegetables and production of strawberries include cultivation in the kitchen gardens, while data on fruit production from fruit trees and bushes relate to orchards only. Data on area and production of vegetables have been based on experts estimation taking into account field location.

5. **Gross agricultural output** includes crop output and animal output. Data on the cattle and sheep population since 2022 come from MRMA.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, self-consumption of own agricultural production, the increase in inventories of plant and animal products and the increase in the value of the livestock population (livestock – breeding and non-breeding herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those own products that were utilised for production purposes, e.g. feed, seeds, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales in procurement centres and marketplaces.

In agricultural output (gross, final and market), the presented data do not include supplementary payments for particular crop areas (including: hop, tobacco, cereals, oilseeds crops, pulses and plants intended for seeds and feed).

6. The average national current prices for the year preceding surveyed year were assumed in calculating agricultural output in constant prices (for market sales – prices received by farmers at marketplaces, from 2023 for sales – retail prices and procurement prices, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruits, for which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year.

7. Data regarding the **production of animals for slaughter** concern the purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), livestock slaughter in slaughterhouses and slaughter intended for sales and own consumption. The production of animals for slaughter is balanced by import and export of live animals.

8. Data regarding **agricultural tractors** concern 4-wheeled and tracked tractors.

9. **Procurement of agricultural products** concerns the quantity and value of agricultural products (crop and animal) purchased by economic entities directly from producers.

10. Presented data were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, agricultural census results and estimates.

10. Prezentowane dane opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolniczych i szacunków.

11. Dane o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, zbiorach i plonach ziemniaków, zwierzętach gospodarskich i produkcji zwierzęcej oraz o ciągnikach opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolnych i szacunków.

12. Do wyliczeń wskaźników natężenia przyjęto – jeśli nie zaznaczono inaczej – użytki rolne, powierzchnię zasiewów według stanu w czerwcu, a w 2010 r. oraz w 2020 r. na podstawie powszechnych spisów rolnych (w 2010 r. – według stanu w dniu 30 czerwca, w 2020 r. – według stanu w dniu 1 czerwca).

13. **Lata gospodarcze** obejmują okres od 1 lipca do 30 czerwca (np. rok gospodarczy 2022/23 oznacza okres od 1 lipca 2022 r. do 30 czerwca 2023 r.). Dane zebrane w Powszechnym Spisie Rolnym 2020 dotyczą okresu ostatnich 12 miesięcy kończącego się w dniu referencyjnym badania, tj. okresu od 2 czerwca 2019 r. do 1 czerwca 2020 r. włącznie.

14. Dane o **nakładach pracy w gospodarstwach rolnych** ogółem dla całego rolnictwa uwzględniają:

1) w gospodarstwach indywidualnych: właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców, łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin (rodzinna siła robocza), pracowników najemnych stałych i dorywczych, pracowników kontraktowych, pomoc sąsiedzką;

2) w gospodarstwach osób prawnych: pracowników najemnych stałych i dorywczych, pracowników kontraktowych oraz pozostałe osoby (tj. członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych, uczniów pracujących w szkolnych gospodarstwach rolnych, osoby pracujące, w tym osoby duchowne w gospodarstwach prowadzonych przez zakony). Ze względu na duży udział pracy w niepełnym wymiarze godzin oraz sezonowego zatrudnienia pracowników dorywczych, nakłady pracy w rolnictwie zostały wyrażone w umownych rocznych jednostkach pracy (AWU). Umowa na jednostka pracy (AWU) jest ekwiwalentem czasu przepracowanego w ciągu roku w gospodarstwie rolnym przez 1 osobę pełnozatrudnioną w rolnictwie. W Polsce przyjęto 2120 godzin przepracowanych w ciągu roku jako równoważnik pełnego etatu (roczną jednostkę pracy). Jednocześnie zgodnie z metodologią Eurostatu zachowano warunek, że na 1 osobę nie może przypadać więcej niż 1 roczna jednostka pracy, nawet jeżeli w rzeczywistości pracuje ona dłużej.

Leśnictwo i łowiectwo

1. **Powierzchnia gruntów leśnych** obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do powierzchni lasów – w rozumieniu ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach – zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,10 ha, pokryte roślinnością leśną (uprawami leśnymi) – drzewami i krzewami oraz runem leśnym – lub przejściowo jej pozbawione:

- a) przeznaczone do produkcji leśnej lub
- b) stanowiące rezerwat przyrody lub wchodzące w skład parku narodowego albo
- c) wpisane do rejestru zabytków

Do gruntów związanych z gospodarką leśną zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, urządzenia melioracji wodnych, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, tereny pod liniami energetycznymi, szkółki leśne, miejsca składowania drewna, a także wykorzystywane na parkingi leśne i urządzenia turystyczne.

2. **Lesistość** (wskaźnik lesistości) obliczono jako udział powierzchni lasów w ogólnej powierzchni geodezyjnej województwa, powiatu, gminy.

3. Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu uszanowanego lub usuniętego.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni gruntów leśnych).

4. **Obwód łowiecki** stanowi obszar gruntów o ciągłej powierzchni, zamkniętej jego granicami, nie mniejszy niż 3 tys. ha, na którego obszarze istnieją warunki do prowadzenia łowiectwa (w szczególnych przypadkach mogą być tworzone obwody łowieckie o mniejszej powierzchni).

11. Data regarding land use, sown area, crop production and yields, livestock and animal-based production, as well as tractors were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, agricultural census results and estimates.

12. Intensity ratios were calculated on the basis of agricultural land, sown area as of June, unless otherwise indicated, in 2010 and 2020 on the basis of the agricultural censuses (in 2010 – as of 30 June, in 2020 – as of 1 June).

13. **Farming years** cover the period from 1 July to 30 June (e.g. the 2022/23 farming year covers the period from 1 July 2022 to 30 June 2023). The data collected in the Agricultural Census 2020 refer to the period of the last 12 months ending on the reference date of the survey, i.e. the period from 2 June 2019 to 1 June 2020, inclusive.

14. Data on **labour input in agricultural holdings** the total labour input for the whole agriculture include:

1) on private farms in agriculture: owners, co-owners and leaseholders, including contributing family workers (family labour force), permanent employees and temporary employees, contracted workers, mutual aid;

2) on farms of legal persons: permanent employees and temporary employees, contracted workers as well as other persons (i.e.: members of agricultural producers' co-operatives, students working on school agricultural holdings, persons working, including clergymen working in holdings run by monasteries). Because of the high share of part-time and seasonal employment of temporary employees, the labour input in agriculture was expressed in conventional Annual Work Unit (AWU). The conventional Annual Work Unit means the equivalent of working time over a year on agricultural holdings by 1 full-time employee in agriculture. In Poland, 2120 working hours over a year equal an equivalent of full-time employment (Annual Work Unit). In accordance with the Eurostat methodology the assumption is made that more than 1 AWU cannot be attributed to 1 person, even if the actual amount of work per person was higher.

Forestry and hunting

1. **Forest land** comprises the area of forest as well as land related to forest management.

Forest area is land – within the meaning of the Act of 28 September 1991 on Forests – of contiguous area of at least

0.10 ha that is covered by forest vegetation (young forest cultures) – trees, bushes and ground cover – or temporarily devoid of thereof. This land:

- a) is designated for forest production or
- b) constitutes a nature reserve or comprises a part of a national park or
- c) is entered in the register of monuments.

Land related to forest management is land occupied by objects such as buildings and structures, forest irrigation and drainage systems, forest spatial division lines, forest roads, land beneath power lines, forest nurseries, wood depot areas, as well as forest car parks and tourist infrastructure that are used for the purposes of forest management.

2. **Forest cover** (forest cover indicator) is calculated as the share of forest area to the total geodesic area of voivodship, powiat, gmina.

3. **Renewals** are new tree stands formed in place of the ones that are being removed or already removed ones.

Afforestation consists in establishing young forest cultures on land previously outside silviculture (not included in the area of forest land).

4. **Hunting district** is an area of land of at least 3 thousand ha on the territory with conditions for hunting (in special cases hunting districts can cover a smaller area).

Przemysł i budownictwo

Przemysł

1. Informacje w zakresie przemysłu dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności – PKD 2007, do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Ponadto w tabl. 2 dane o produkcji wyrobów dotyczą podmiotów produkujących wyroby przemysłowe, niezależnie od rodzaju prowadzonej działalności sklasyfikowanej według PKD 2007. Wyroby prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług – PKWiU 2015 oraz nomenklaturą PRODPOL.

2. Dane opracowano metodą przedsiębiorstw, z wyjątkiem informacji o ilości produkcji wyrobów, które opracowano metodą zakładową, tj. według rzeczywistej lokalizacji produkcji. Definicje metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Roczника, ust. 7 na str. 181.

3. **Produkcja sprzedana** dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje wartość sprzedanych wyrobów gotowych, półfabrykatów i części własnej produkcji, wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych, zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej, wartość produktów w formie rozliczeń w naturze oraz produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Definicję ceny bazowej podano w uwagach ogólnych do Roczника, ust. 10 na str. 181.

Jako ceny stałe przyjęto:

- ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) dla lat 2011–2015,
- ceny stałe 2015 r. (średnie ceny bieżące 2015 r.) dla lat 2016–2021,
- ceny stałe 2021 r. (średnie ceny bieżące 2021 r.) od 2022 r.

4. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość pracy nakładczej.

5. Dane o przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych – na terenie kraju – w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Budownictwo

1. Informacje w dziale dotyczą działalności podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007) do sekcji „Budownictwo”.

2. Dane opracowano metodą przedsiębiorstw. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Roczника, ust. 7 na str. 181.

3. **Produkcja budowlano-montażowa** dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów – wykonane siłami własnymi systemem zleceń (tj. na rzecz obcych zleciodawców) przez podmioty budowlane.

4. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytku według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

5. Informacje o **budynkach oddanych do użytkowania** (przez wszystkich inwestorów):

- w zakresie liczby budynków obejmują tylko budynki nowo wybudowane,
- w zakresie kubatury budynków obejmują budynki nowo wybudowane i rozbudowane (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

6. Dane o przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych – na terenie kraju – w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Industry and construction

Industry

1. Information within the scope of industry concerns economic entities included, in accordance with NACE rev. 2, in the sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

Moreover, data in table 2 show industrial products manufactured by entities irrespective of the kind of their activity as classified according to NACE Rev. 2. Products are presented according to the Polish Classification of Goods and Services – PKWiU 2015 and PRODPOL nomenclature.

2. Data were compiled using the enterprise method, excluding information concerning the quantity of production of goods, which were compiled using the company method, i.e. by the real location of production. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 7 on page 181.

3. **Sold production** concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production.

Sold production of industry includes the value of finished products sold, semi-finished products and parts of own production, the value of paid work and services rendered, i.e. both industrial and non-industrial, flat agent's fee in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent's fee in the case of concluding an agency agreement, the value of products in the form of settlements in kind as well as products designated for increasing the value of own fixed assets.

Sold production of industry is presented in basic prices. The definition of basic price is given in the general notes to the Yearbook, item 10 on page 181.

As constant prices, the following prices were adopted:

- 2010 constant prices (2010 average current prices) for 2011–2015,
- 2015 constant prices (2015 average current prices) for 2016–2021,
- 2021 constant prices (2021 average current prices) since 2022.

4. Data concerning production include the value of outwork.

5. Data regarding average employment and average monthly gross wages and salaries concern hired employees, i.e. persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, appointment, promotion, selection or service relation) and include full-time and part-time paid employees, within the country, calculated as full-time employment.

Construction

1. Information in the chapter concerns activity of economic entities included, in accordance with NACE rev. 2, in the section “Construction”.

2. Data were compiled using the enterprise method. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 7 on page 181.

3. **Construction and assembly production** concerns activity realized domestically and includes construction works with an investment, restoration and maintenance character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities with their own resources on the basis of the contract system (i.e. for outside clients).

4. The division of construction and assembly production by type of construction as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classification of Types of Construction (PKOB).

5. Information on **buildings completed** (by all investors):

- within the scope of the number of buildings includes only newly built buildings,
- within the scope of the cubic volume of buildings includes newly built and expanded buildings (only concerning the expanded part).

6. Data regarding average employment and average monthly gross wages and salaries concern hired employees, i.e. persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, appointment, promotion, selection or service relation) and include full-time and part-time paid employees, within the country, calculated as full-time employment.

Transport

1. Dane dotyczące ogólnej **długości linii kolejowych eksploatowanych** w dniu 31 grudnia ustalono jako sumę długości linii kolejowych normalnotorowych, wąskotorowych i szerokotorowych (dane o długości tych linii ujęto w długości linii normalnotorowych) czynnych w tym dniu.

Linia kolejowa jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

2. **Drogi publiczne** ze względu na funkcje w sieci drogowej dzielą się według przepisów ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych na następujące kategorie: drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Drogi publiczne ze względu na rodzaj nawierzchni dzielą się na drogi o nawierzchni twardej oraz drogi o nawierzchni gruntowej. Do dróg o nawierzchni twardej zalicza się drogi o nawierzchni twardej ulepszonej (z kostki kamiennej, klinkieru, betonu, z płyt kamienno-betonowych, bitumu) oraz drogi o nawierzchni nieulepszonej (o nawierzchni tłuczniowej i brukowej).

3. Informacje o **pojazdach samochodowych i ciągnikach zarejestrowanych** od 2009 r. prezentowane są według centralnej ewidencji pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Cyfryzacji.

4. **Linia autobusowa** jest stałym połączeniem drogowym dwóch krańcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według ogłoszonego rozkładu.

Długość linii autobusowej jest to długość trasy w km pomiędzy dwiema krańcowymi miejscowościami niezależnie od ilości kursów autobusów odbywających się na tej linii.

5. **Transport samochodowy zarobkowy**, zarówno w zakresie przewozu ładunków, jak i pasażerów, obejmuje usługi świadczone odpłatnie przez podmioty, w których transport samochodowy stanowi podstawową działalność gospodarczą; ponadto w zakresie przewozu pasażerów obejmuje również usługi wykonywane odpłatnie przez podmioty prowadzące podstawową działalność gospodarczą inną niż transport samochodowy.

6. Informacje o **komunikacji miejskiej naziemnej** dotyczą komunikacji autobusowej (łącznie z autobusami pospiesznymi), tramwajowej i trolejbusowej – łącznie z obsługą ruchu podmiejskiego i międzydzielowego pozostającego w gestii zakładów komunikacji miejskiej oraz zakładów prywatnych obsługujących niektóre miasta lub określone linie.

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych, tramwajowych, trolejbusowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

7. Dane dotyczące **transportu lotniczego** obejmują przewoźników transportu lotniczego rozkładowego (transport pasażerów lub ładunków na stałych trasach i według stałych rozkładów lotów).

8. Dane o **wypadkach drogowych** obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Handel. Ceny

1. Informacje w dziale dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową lub gastronomiczną.

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których przeważającym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana według PKD 2007 do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”.

2. Dane o sprzedaży detalicznej obejmują:

- 1) sprzedaż towarów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;
- 2) sprzedaż towarów handlowych i produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej nie uwzględniono sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu

Transport

1. Data concerning the **total length of railway lines operated** on 31 December was established as the sum of the length of standard gauge, narrow gauge and wide gauge railway lines (data concerning the length of these lines is given in terms of standard gauge lines) operating on that day.

The **railway line** is an element of the rail network between two junction stations (or terminal stations).

2. On account of functions in a road network **public roads** are divided, according to the Law on Public Roads dated 21 March 1985, into following categories: national, regional, district and communal roads.

The public roads are split by the surface type into hard-surfaced roads and unsurfaced roads. The hard-surfaced roads include improved hard surface roads (cobble stone, clinker, concrete, stone and concrete slabs, bitumen) and roads with unimproved surface (with macadam and cobbled surface).

3. Information on **registered vehicles and tractors** since 2009 has been presented according to central vehicle register maintained by the Ministry of Digital Affairs.

4. A **bus line** is a permanent road link between two terminal locations as well as between selected intermediate locations which involves using one or several buses travelling between these locations on a regular basis according to a defined schedule.

The length of a bus line is the length of the route in km between the two terminal locations regardless of the number of trips made by buses on that line.

5. **Road transport for hire or reward** with respect to transport of goods as well as transport of passengers includes services for remuneration carried out by entities, for which road transport services are the basic economic activity; moreover, in regard to transport of passengers includes also services for remuneration carried out by entities with basic economic other than road transport.

6. Information from **urban ground transport** concerns bus (including express buses), tram and trolleybus communication – including the handling suburban and intercity service under the responsibility of public and private urban transport enterprises and companies serving some cities and specific lines.

Transport line is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles designated with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus, tram and trolley-bus lines over which vehicles designated with separate numbers or letters travel.

7. Data concerning **air transport** include carriers of scheduled air transport (the transport of passengers or freight on permanent routes and according to established flight schedules).

8. Data regarding **road traffic accidents** cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.

Trade. Prices

1. Information in this chapter concerns all entities of the national economy conducting trade or catering activity.

Trade enterprises are understood as economic entities, the principal activity of which is the sale of commodities, classified according to NACE Rev. 2 in the section “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles”.

2. Data on retail sales include:

- 1) sales of goods in quantities indicating purchases for the individual needs of consumers;
- 2) sales of trade commodities and catering production in catering establishments.

The marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g. sales of agricultural products conducted by farmer producers, sales at automobile markets) are not included in the value of retail sales.

Data concerning retail sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), separating sales in catering establishments. As opposed to

(COICOP), wydzielając sprzedaż w placówkach gastronomicznych. W odróżnieniu od grupowań występujących w klasyfikacji COICOP wyodrębnia się „towary nieżywnościowe”.

3. Dane o **sprzedaży hurtowej** towarów obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych bądź użytkowanych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agenci, aukcjonery), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

4. Podziału **sklepów według form organizacyjnych** dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

5. Podstawę do opracowania **wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych** stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług (ok. 1400-1800 w różnych latach).

Wskaźniki cen obliczono przy przyjęciu systemu wag opracowanego na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego i wydatków na ubezpieczenie na życie) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych z roku poprzedzającego rok badany, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych.

Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP, do 2013 r. – COICOP/HICP).

Finanse przedsiębiorstw

1. **Wyniki finansowe przedsiębiorstw** prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Dane nie obejmują podmiotów prowadzących działalność bankową, maklerską, ubezpieczeniową oraz towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, szkół wyższych, a także samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie oraz związków zawodowych, organizacji religijnych i politycznych.

2. **Przychody ogółem** (kwoty otrzymane i należne) obejmują: przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług), przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, pozostałe przychody operacyjne (od 2016 r. łącznie z przychodami związanymi ze zdarzeniami losowymi) oraz przychody finansowe.

3. **Koszty ogółem** obejmują: koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług), wartość sprzedanych towarów i materiałów, pozostałe koszty operacyjne (od 2016 r. łącznie ze stratami związanymi ze zdarzeniami losowymi) oraz koszty finansowe.

4. **Przychody i koszty uzyskania przychodów** ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży, z uwzględnieniem opustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług (VAT).

5. **Wynik finansowy brutto** (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej; do 2015 r. był korygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych, który od 2016 r. zaliczany jest do pozostałych przychodów/kosztów operacyjnych.

6. **Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto** obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanych ulg.

7. **Wynik finansowy netto** (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

8. **Wskaźnik rentowności obrotu** obliczono następująco:
– brutto jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów ogółem,
– netto jako relację wyniku finansowego netto do przychodów ogółem.

9. **Aktywa obrotowe** obejmują zapasy oraz krótkoterminowe: należności, inwestycje (środki pieniężne i papiery wartościowe), rozliczenia międzyokresowe.

Należności z tytułu dostaw i usług są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

groupings in the COICOP classification "non-foodstuff goods" are presented separately.

3. Data regarding the **wholesale sale** of commodities include sales from warehouses, in which the commodities stored account for the property of a trade enterprise. The value of wholesale also includes the value of sales realized on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sales realized by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, bypassing the warehouses which realize the delivery.

4. The **division of stores by organizational form** was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.

5. The basis for compiling the **price indices of consumer goods and services** is price observation of representatives of goods and services (about 1400-1800 in various years).

The consumer price indices have been calculated applying the weights system based on the structure of households' expenditure (excluding own consumption and expenditures on life insurance) on purchasing consumer goods and services from the year preceding the surveyed year, derived from the household budgets survey.

The grouping of consumer goods and services is presented on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP, until 2013 – COICOP/HICP).

Finances of enterprises

1. **Financial results of enterprises** are adjusted to the Accounting Act of 29 September 1994.

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

Data do not include banks, brokerage houses, insurance companies, investment and pension societies, national investment funds, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in the agriculture as well as trade unions, religious and political organisations.

2. **Total revenues** (sums received and due) include: net revenues from sale of products (goods and services), net revenues from sale of goods and materials, other operating revenues (since 2016 including revenues from extraordinary events) and financial revenues.

3. **Total costs** include: cost of products sold (goods and services), value of goods and materials sold, other operating costs (since 2016 including losses from extraordinary events) and financial costs.

4. **Revenues and costs of obtaining revenues** from the sale of products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices including discounts, rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. **The gross financial result** (profit or loss) is the result on economic activity; until 2015, it was corrected by result on extraordinary events of which since 2016 are classified as other operating revenues/cost.

6. **Obligatory encumbrances on gross financial result** include corporate income tax and personal income tax as well as other payments under separate regulations. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obliged to pay after considering abatements granted.

7. **The net financial result** (profit or loss) is derived after reducing the gross financial result by obligatory encumbrances.

8. **Turnover profitability indicator** was calculated as follows:
– gross as the relation of the gross financial result to total revenues,
– net as the relation of the net financial result to total revenues.

9. **Current assets** include stocks and short-term: receivables, investments (cash equivalents, short-term securities), prepayments and accruals.

Receivables from deliveries and services are included in short-term receivables (irrespective of their due date).

10. **Kapitały** (fundusze) własne ujmują się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych, wynik finansowy netto roku obrotowego oraz odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego.

Do 2015 r. obejmowały również należne wpłaty na kapitał podstawowy oraz udziały (akcje) własne.

11. **Zobowiązania przedsiębiorstw** obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania długoterminowe i krótkoterminowe. Zobowiązania długoterminowe powstałe z innych tytułów niż dostawy i usługi obejmują zobowiązania, których termin płatności w całości lub części przypada powyżej 12 miesięcy po dniu bilansowym. Zobowiązania krótkoterminowe obejmują ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług, a także całość lub tę część pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

12. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu) łącznie z wynikami przedsiębiorstw, które zawiesiły działalność lub zostały zlikwidowane w ciągu roku.

Finanse publiczne

1. **Finanse publiczne** obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów publicznych, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego, zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi, zarządzanie długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej. Podstawę prawną określającą te procesy od 1 stycznia 2010 r. stanowi ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych i przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych. W przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego również ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa oraz ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące dochodów, wydatków i wyniku budżetów jednostek samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem dotacji celowych z budżetu państwa oraz subwencji ogólnej z budżetu państwa.

3. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego są określone w uchwale budżetowej przez właściwe organy stanowiące na rok kalendarzowy (budżetowy), w terminach i na zasadach określonych w ustawach ustrojowych oraz ustawie o finansach publicznych.

Miasto na prawach powiatu realizuje równocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat.

4. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych, tj. w podziale na działy – określające rodzaj działalności oraz paragrafy – określające rodzaj dochodu, przychodu lub wydatku. Dane opracowano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

Prezentowane dane w zakresie wydatków według działań obejmują wszystkie paragrafy wydatkowe zrealizowane w danym dziale.

5. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego zaprezentowano na podstawie sprawozdawczości Ministerstwa Finansów.

10. **Share equity** (funds) is recorded in accounting ledgers according to type and principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: share capital (fund), supplementary capital (fund), revaluation reserve capital (fund), other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years, net financial result of the turnover year and write-offs from net profit for the turnover year.

Until 2015, it also included share capital (fund) not paid up and entity's shares (stock).

11. **Liabilities of enterprises** include all liabilities, including liabilities from credits and loans. They are divided into long-term liabilities and short-term liabilities. Long-term liabilities other than liabilities from deliveries and services, include liabilities which become due fully or partially more than 12 months after the balance sheet date. Short-term liabilities include all liabilities from deliveries and services and all or part of other liabilities due within 12 months after the balance sheet date.

12. Data concerning finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification) together with the results of enterprises which suspended their activity or were liquidated within the course of the year..

Public finance

1. **Public finance** include the processes connected with accumulation and allocation of public funds, and particularly: collecting and accumulating revenue, spending public funds, financing of loan needs of the state budget and of the budgets of local government units, incurring liabilities involving public funds, managing public funds and public debt, as well as settlements with the European Union budget. The legal basis defining such processes since 1 January 2010 is the Act of 27 August 2009 on Public Finances and regulations introducing the Act on Public Finances. With respect to the financial management of local government units, the legal basis is additionally provided by the Act of 8 March 1990 on Gmina Local Government, the Act of 5 June 1998 on Powiat Local Government, the Act of 5 June 1998 on Voivodship Local Government as well as the Act of 13 November 2003 on Incomes of Local Government Units.

2. The presented data include information regarding revenue, expenditure and budgets result of local government units, taking into account the targeted grants from the state budget and general subvention from the state budget.

3. Revenue and expenditure of the budgets of local government units are determined in the budgetary law passed by relevant councils for a period of one calendar year (a budgetary year) within the periods and in accordance with the principles set forth in statutory acts and in the Act on Public Finances.

City with powiat status fulfils the tasks of a gmina as well as of a powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received by both the gmina and the powiat) as well as expenditure realized jointly by the gmina and the powiat.

4. Revenue and expenditure of the budgets of local government units are grouped in accordance with the provisions set forth in the Act on Public Finances, i.e. they are grouped into divisions – defining types of activity, and into paragraphs – defining types of revenue, income or expenditure. The data were compiled in accordance with the Regulation of the Minister of Finance of 2 March 2010 on Detailed Classification of Incomes, Expenses, Revenues and Expenditures, and Funds from Foreign Resources.

The presented data on expenditure by divisions cover all the paragraphs of expenditure realized in that division.

5. Information concerning the budgets of local government units is presented on the basis of reporting by the Ministry of Finance.

Investments. Środki trwałe

Investments

1. **Nakłady inwestycyjne** to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentację projektowo-kosztorysową,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje wodne, poprawę waloarów (ulepszenie) gruntów, inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadenia wieloletnie oraz odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji.

Pozostałe nakłady to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji PKD 2007 zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

Środki trwałe

1. Do **środków trwałych** zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie użytkowania dłuższym niż rok, w tym również: drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty, inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 stycznia 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują:

- wartości gruntów, uznanych od 1 stycznia 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 1990 r.,
- prawa użytkowania wieczystego gruntu, uznanego od 1 stycznia 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r.

2. **Wartość brutto środków trwałych** jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez wartość brutto środków trwałych w bieżących cenach ewidencyjnych według stanu w dniu 31 grudnia należy rozumieć:

- 1) w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
 - przed 1 stycznia 1995 r. – wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
 - po 1 stycznia 1995 r. – wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia;
- 2) w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 stycznia 2005 r. – również wycenę według wartości godziwej.

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 stycznia 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 stycznia 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych.

Rachunki regionalne

1. **Rachunki regionalne** opracowano zgodnie z zasadami „Europejskiego Systemu Rachunków 2010 (ESA 2010)”, wprowadzonego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 174 z 26 czerwca 2013, str. 1, z późn. zm.).

Investments. Fixed assets

Investments

1. **Investment outlays** are financial or material expenditures, aimed at creating new fixed assets or improving (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernisation) existing fixed capital items as well as outlays on so-called initial equipment for the investment.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include expenditures on:

- buildings and structures (include buildings and premises as well as civil and water engineering structures), including, among others, construction and assembly works, design-cost-estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, movables and equipment),
- transport equipment,
- others, i.e. irrigation and drainage, land quality improvements, livestock (basic herd), long-term plantings and interest on investment credits and loans for the period of investment implementation.

Other outlays are expenditures on so-called initial equipment for the investment and other costs related to the implementation of the investment. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays are included into the appropriate sections of the NACE Rev. 2 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning e.g.: residential buildings and premises, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

Fixed assets

1. **Fixed assets** include asset components and other objects completed and ready for usage with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also: public roads, streets and squares together with shoulders and foundations, development of land tracts, longterm plantings, irrigation and drainage, water structures, land, livestock (basic herd) as well as since 1 January 2002 cooperative ownership right to residential premises and co-operative right to non-residential (of utility character) premises.

Data regarding fixed assets do not include:

- value of land recognised, since 1 January 1991, as fixed assets, in accordance with the Regulation of the Council of Ministers of 12 December 1990,
- right of perpetual usufruct of land, regarded as fixed assets since 1 January 2002, in accordance with Accounting Act of 29 September 1994.

2. **The gross value of fixed assets** is the value equal to the outlays incurred on their purchase or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The gross value of fixed assets at current book-keeping prices is understood, as of 31 December:

- 1) within the scope of fixed assets designated for exploitation:
 - before 1 January 1995 – as the value at replacement prices of September 1994,
 - after 1 January 1995 – as the purchase or manufacturing value at current prices;
- 2) in units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 January 2005 – also revaluation according to fair value.

The gross value at replacement prices was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy as of 1 January 1995, in accordance with the decisions of the Regulation of the Minister of Finance, dated 20 January 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets.

Regional accounts

1. **Regional accounts** were compiled according to the principles of “The European System of Accounts 2010 (ESA 2010)” introduced by Regulation (EU) No 549/2013 of the European Parliament and of the Council of 21 May 2013 on the European system of national and regional accounts in the European Union (Official Journal of the EU L 174, 26 June 2013, p.1, as amended).

2. W systemie rachunków regionalnych zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych.

3. **Produkt krajowy brutto (PKB)** przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

W obliczeniach dynamiki wolumentu produktu krajowego brutto jako ceny stałe przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.

4. **Wartość dodana brutto (WDB)** mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim i jest wyrażona w cenach bazowych.

5. **Produkcja globalna** obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

6. **Zużycie pośrednie** obejmuje: wartość zużytych materiałów (łącznie z paliwami) netto (po odjęciu wartości odpadów użytkowych), surowców (łącznie z opakowaniami), energii, gazów technicznych, usług obcych (obróbka obca, usługi transportowe, najem sprzętu, usługi telekomunikacyjne i obliczeniowe, prowizje płacone za usługi bankowe), usługi pośrednictwa finansowego mierzone pośrednio (FISIM), koszty podróży służbowych (bez diety) oraz inne koszty (np. koszty reklamy, reprezentacji, dzierżawy i najmu, koszty biletów służbowych, koszty ryczałtów za używanie własnych pojazdów do celów służbowych, opłaty na rzecz organu nadzoru nad rynkiem finansowym, opłaty giełdowe i opłaty z tytułu uczestnictwa w Krajowym Depozyście Papierów Wartościowych). W zużyciu pośrednim uwzględnia się alokację produkcji banku centralnego oraz produkcji globalnej krajowych zakładów ubezpieczeń oraz oddziałów zagranicznych firm ubezpieczeniowych działających w Polsce. Zużycie pośrednie jest wyceniane w cenach nabycia.

7. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem obrotów wewnętrznych, to jest łącznie z wartością produktów wytworzonych przez jedną jednostkę lokalną i przeznaczonych do dalszego przetwarzania w innych jednostkach lokalnych tej samej jednostki instytucjonalnej.

8. **Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych** składają się z nadwyżki operacyjnej brutto łącznie z dochodem mieszanym brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płaconymi przez pracowników, składki na ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców powiększone o składki na Fundusz Pracy i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności.

9. **Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych** powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki bieżące od dochodów, majątku itp., składki netto na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniądze, pozostałe świadczenia z ubezpieczeń społecznych, świadczenia z pomocy społecznej pieniężne) oraz pozostałe transfery bieżące.

Dynamikę realnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych obliczono metodą uproszczoną przy zastosowaniu wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według województw.

10. Grupowanie danych z rachunków regionalnych w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) zostało dokonane metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności, tj. zgodnie z siedzibą i podstawowym rodzajem działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

11. Kryteriami zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego sektora instytucjonalnego są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

1) sektor przedsiębiorstw niefinansowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wyroby i usługi niefinansowe) oraz jednostki niekomercyjne

2. The following accounts are compiled in the regional accounts system: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kind of activity as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector.

3. **Gross domestic product (GDP)** presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the gross value added generated by all domestic institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

Current prices from the year preceding the reference year were adopted as constant prices in the calculations of gross domestic product volume indices.

4. **Gross value added (GVA)** measures the newly generated value as a result of the production activity of domestic institutional units. Gross value added is the difference between output and intermediate consumption and it is presented at basic prices.

5. **Output** includes the value of goods and services produced by all domestic institutional units. Output is valued at basic prices or according to the production costs.

6. **Intermediate consumption** includes the: value of consumed materials (including fuels) in net terms (after subtracting the value of recyclable wastes), raw materials (including packaging), energy, technological gases, outside services (outside processing, transport services, equipment rental, telecommunication and accounting services, commissions paid for banking services), financial intermediation services indirectly measured (FISIM), costs of business trips (excluding travelling allowances) as well as other costs (e.g. advertising, representation, rental and leasing costs, ticket costs for official business, costs of lump-sum payments for using personal vehicles for official business, fees payable to the financial market supervisory authority, stock exchange payments as well as payments from participating in the National Depository for Securities). Intermediate consumption also includes allocation of central bank output and domestic insurance companies output as well as output of foreign insurance units operating in Poland. Intermediate consumption is valued at purchaser's prices.

7. In the regional accounts system the principle of recording output as well as intermediate consumption including internal turnover is accepted, i.e. jointly with value of products produced by one local unit and destined for further processing in other local units of the same institutional unit.

8. **Gross primary income in the households sector** is comprised of gross operating surplus jointly with gross mixed income, income connected with hired work (including total compensation of employees, i.e. wages and salaries jointly with contributions to social security and health security paid by employees, contributions to social security paid by employers increased by contributions to the Labour Fund and other costs connected with employment) as well as property income.

9. **Gross disposable income in the households sector** is obtained as a result of correcting gross primary income by current taxes on income, wealth, etc., net social contributions, social benefits other than social transfers in kind (social security benefits in cash, other social insurance benefits, social assistance benefits in cash) and other current transfers.

Indices of gross real disposable income in the households sector are calculated applying simplified method using price indices of consumer goods and services by voivodships.

10. Grouping regional accounts data according to kind of activity of the Polish Classification of Activities (PKD 2007) was accomplished applying the local kind-of-activity unit method, i.e. in accordance with the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.

11. Criteria for classifying a given unit of the national economy into specific institutional sector are: functions fulfilled in the national economy, kind of activity in the creation of new economic values as well as the way of participation in the distribution of income. The five following institutional sectors are defined:

1) non-financial corporations sector which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services) as well as non-profit units that meet the ESA 2010 clas-

spełniające kryteria ESA 2010 w zakresie klasyfikacji do sektora przedsiębiorstw niefinansowych;

2) sektor instytucji finansowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym i pomocniczą działalnością finansową, z wyłączeniem Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, podmioty zajmujące się ubezpieczeniami oraz jednostki niekomercyjne spełniające kryteria ESA 2010 w zakresie klasyfikacji do sektora instytucji finansowych;

3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono jednostki będące producentami nierynkowymi, których produkcja przeznaczona jest na spożycie indywidualne i ogólnospołeczne, finansowane z obowiązkowych płatności dokonywanych przez jednostki należące do pozostałych sektorów, a także jednostki, których podstawową działalnością jest redystrybucja dochodu i bogactwa narodowego oraz jednostki kontrolowane przez sektor, które zgodnie z metodologią ESA 2010 spełniają kryteria zaliczenia do sektora instytucji rządowych i samorządowych;

4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób i prowadzące uproszczoną ewidencję księgową, a także osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł;

5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, organizacje związków zawodowych, stowarzyszenia, fundacje oraz jednostki organizacji wyznaniowych.

12. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek szarej gospodarki oraz działalności nielegalnej. Szara gospodarka obejmuje legalną produkcję ukrytą szacowaną dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych sektora prywatnego z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od formy prawnej), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej, głównie w działalności usługowej.

W ramach działalności nielegalnej ujęto szacunki dotyczące produkcji i handlu narkotykami oraz przemytu papierosów i alkoholu, a także działalność osób czerpiących korzyści z tytułu świadczenia usług seksualnych przez inne osoby.

13. Dane z rachunków regionalnych za lata 2020–2022 zostały zrewidowane w stosunku do wcześniej opublikowanych, w ślad za rewizją benchmarkingową dokonaną w rocznych rachunkach narodowych. Dane zostały zmienione ze względu na konieczność:

- implementacji rekomendacji Komisji Europejskiej (Eurostatu),
- wykorzystania nowych i aktualizacji istniejących źródeł danych, w tym wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 (NSP2021),
- wdrożenia wytycznych zawartych w zaktualizowanym „Podręczniku ds. deficytu i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych” (Manual on Government Deficit and Debt – MGDD),
- zachowania ciągłości i porównywalności szeregów danych.

Opis wprowadzonych zmian został zawarty w „Informacji Głównego Urzędu Statystycznego na temat rewizji benchmarkingowej w rachunkach narodowych w latach 1995–2022” z dnia 10 października 2024 r., dostępnej na stronie Główny Urząd Statystyczny / Obszary tematyczne / Rachunki narodowe / Roczne rachunki narodowe / Informacja Głównego Urzędu Statystycznego na temat rewizji rachunków narodowych w latach 1995–2022.

14. Do przeliczeń danych według liczby ludności przyjęto ludność spełniającą kryterium rezydencji według definicji Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej (ESA2010), zakładającej okres przebywania osoby na terytorium ekonomicznym danego państwa przez jeden rok lub dłużej. Liczba ludności została przeliczona według stanu w dniu 30 czerwca. Dane o liczbie ludności rezydującej od roku 2022 uwzględniają dane dotyczące ludności ukraińskiej.

15. Dane z rachunków regionalnych będą podlegały rewizji, w ślad za rewizją w rocznych rachunkach narodowych, zgodnie z zasadami Zharmonizowanej Europejskiej Polityki Rewizji (HERP), rekomendowanej przez Komisję Europejską wszystkim krajom Unii Europejskiej.

16. Informacje dotyczące rachunków regionalnych zamieszczono w publikacji „Zeszyt metodologiczny Produkt krajowy brutto i jego elementy w ujęciu regionalnym” dostępnej na stronie

suficification criteria to non-financial corporations sector;

2) financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial intermediation and auxiliary financial activity, excluding the Bank Guarantee Fund, entities engaged in insurance activity as well as non-profit units that meet the ESA 2010 classification criteria to financial corporations sector;

3) general government sector, which includes institutional units which are non-market producers whose output is intended for individual and collective consumption, and are financed by compulsory payments made by units belonging to other sectors, and institutional units principally engaged in the redistribution of national income and wealth as well as units which are controlled by the sector and accordingly to the ESA 2010 methodology meet criteria for including in the general government sector;

4) households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working on own-account outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons and keeping simplified accounting books as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources;

5) non-profit institutions serving households sector which includes: social organisations, political parties, trade unions, associations, foundations and units of religious organisations.

12. The estimation of hidden economy and illegal activities is included in regional accounts. Hidden economy covers the legal concealed production estimated for registered economic entities of private sector employing up to 9 persons (irrespective of the legal form), employing from 10 to 49 persons (excluding cooperatives) as well as natural persons engaged in non-registered work, primarily within the service activity.

Within illegal activities there were included estimations concerning production and trafficking in narcotics and smuggling of cigarettes and alcohol as well as activity of persons deriving profits from exploiting sexual services.

13. Data from regional accounts for the years 2020–2022 presented in this publication have been revised compared to those previously published, following a benchmarking revision in the annual national accounts. The data have been changed due to the necessity of:

- implementation of the European Commission (Eurostat) recommendations,
- applying of new and updating existing data sources, including the results of the National Population and Housing Census 2021,
- implementation of the guidelines contained in the updated “Manual on Government Deficit and Debt” (MGDD),
- maintenance of the continuity and comparability of data series.

Description of introduced changes is included in the “Information of the Central Statistical Office on the benchmarking revision in national accounts for the years 1995–2022” of 10 October 2024, available on the website Główny Urząd Statystyczny / Obszary tematyczne / Rachunki narodowe / Roczne rachunki narodowe / Informacja Głównego Urzędu Statystycznego na temat rewizji rachunków narodowych w latach 1995–2022.

14. When computing data according to the number of population, the population meeting the residence criterion as defined in Regulation (EU) No 549/2013 of the European Parliament and of the Council of 21 May 2013 on the European system of national and regional accounts in the European Union (ESA2010) was adopted, which assumes a person's stay in the economic territory of a given country for one year or more. The number of population was calculated as of 30 June. Data on the number of resident population from 2022 include data on the Ukrainian population.

15. Regional accounts data will be subject to review due to revision in annual national accounts, in accordance with the principles of the Harmonized European Revision Policy (HERP), recommended by the European Commission to all countries of the European Union.

16. Information concerning regional accounts is included in the publication “Methodological report. Gross domestic product and its elements in the regional breakdown” available on web-

Główny Urząd Statystyczny / Obszary tematyczne / Rachunki narodowe / Rachunki regionalne / Zeszyt metodologiczny Produkt krajowy brutto i jego elementy w ujęciu regionalnym.

site Statistics Poland / Topics / National accounts / Regional accounts / Methodological report. Gross domestic product and its elements in the regional breakdown.

Podmioty gospodarki narodowej

Prezentowane dane dotyczą **podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON** i obejmują osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, zaklasyfikowane do poszczególnych sekcji PKD 2007 według przeważającego rodzaju działalności.

Krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej, zwany dalej rejestrem REGON, jest rejestrem administracyjnym prowadzonym przez Prezesa GUS. Zasady prowadzenia rejestru określają przepisy ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 listopada 2015 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń.

Do rejestru REGON wpisywane są podmioty gospodarki narodowej (zwane dalej jednostkami prawnymi), czyli osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Podstawową funkcją rejestru REGON jest identyfikowanie podmiotów gospodarki narodowej co jest realizowane poprzez nadawanie im unikatowych numerów identyfikacyjnych.

Rejestr REGON jest na bieżąco aktualizowany na podstawie danych o podmiotach gospodarki narodowej, przekazywanych drogą elektroniczną z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, Krajowego Rejestru Sądowego, Systemu Informacji Oświatowej oraz Centralnego Rejestru Podmiotów Krajowej Ewidencji Podatników oraz – w przypadku pozostałych podmiotów – na podstawie wniosków zgłaszanych do właściwych urzędów statystycznych. Kompletność i aktualność rejestru uzależniona jest od terminowej realizacji ww. obowiązku. Ponadto od 2011 r. do aktualizacji rejestru wykorzystywane są informacje z Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) dotyczące zgonów osób fizycznych, które były wpisane do rejestru REGON.

Od 2014 r. liczba podmiotów w podziale według sektorów własności i sekcji może wystąpić bez jednostek, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

Entities of the national economy

The presented data concern **entities of the national economy recorded in the REGON register** and include legal persons, organisational units without legal personality and natural persons conducting economic activity, classified into particular NACE Rev. 2 sections according to the predominant kind of activity.

The **National Official Business Register** hereinafter referred to as REGON, is an administrative register kept by the President of Statistics Poland. The rules for running the register are defined by the Act of 29th June 1995 on Official Statistics and the Regulation of the Council of Ministers of 30 November 2015 on the mode and methodology of running and updating the National Official Business Register and templates for applications, surveys and certificates.

In the REGON register are registered entities of the national economy (called legal units), that is legal persons, organizational units without legal personality and natural persons conducting economic activity.

The basic function of the REGON register is identification of entities of the national economy, which is accomplished by assigning unique identification numbers to them.

The REGON register is updated on a current basis with the use of data on entities of the national economy transferred through the electronic system from the Central Registration and Information on Business, the National Court Register, the Educational Information System as well as the Central Business Entity Register of the National Taxpayer Register, and – for the remaining entities – on the basis of applications submitted to the relevant statistical offices. The completeness and timeliness of the register is contingent on the timely compliance with the above mentioned obligation. In addition, since 2011 the register has been updated with information from the Common Electronic System of Population (PESEL) on the deaths of natural persons, which were registered in the REGON.

Since 2014 the number of entities according to ownership sectors and sections can occur without units for which the information on the kind of ownership does not occur in the REGON register.